PROLETARCI VSEH DEŽEL, ZDRUŽITE SE!

DELO

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA SLOVENIJE

LJUBLJANA, TOREK, 27. JUNIJA 1967 • LETO IX., ŠT. 172 • CENA 50 PAR (50 STARIH DINARJEV)

»DELO« IZHAJA OD 1. MAJA 1959 PO ZDRUŽITVI »LJUDSKE PRAVICE«, KI JO JE 5. OKTOBRA 1934 USTANOVILA KOMUNISTIČNA PARTIJA V SLOVENIJI, IN »SLOVENSKEGA POROČEVALCA«, KI GA JE LETA 1941 USTANOVILA OSVOBODILNA FRONTA SLOVENSKEGA NARODA

GLAVNI UREDNIK JOŽE SMOLE
ODGOVORNI UREDNIK DUŠAN BENKO

PRVA IZDAJA

Pomoč občinskim komitejem

Pismo IK CK ZKS glede sklepov osmega plenuma CK ZKS o organizaciji ZKS

LJUBLJANA, 26. junija — Izvršni komite CK ZKS bo poslal vsem občinskim organizacijam ZK pismo, v katerem bo podrobno obrazložil, kako si zamišlja konkretno uresničevanje sklepov osmega plenuma CK ZKS o organizaciji ZKS. Tako so sklenili na današnji seji izvršnega komiteja pod vodstvom sekretarja Franca Popita.

Zamisel člana izvršnega komiteja Janeza Hočevarja o konkretnem uresničevanju sklepov osmega plenuma je izvršni komite soglasno sprejel. Dogovorili so se, da bo treba pomagati občinskim komitejem v vseh fazah uresničevanja sklepov: zagotoviti dobro sestavo občinskih konferenc in novih komitejev, postaviti komisije in izdelati delovne načrte le-teh, organizirati strokovne službe itd. Pri tem bo vsekakor nujno upoštevati elemente reorganizacije, ki so jih že uveljavili v praksi.

Na seji so bili soglasni tudi glede tega, da mora vključevati delovni program uresničevanje sklepov osmega plenuma tudi posebno pozornost fiziognomiji krajevne organizacije Zveze komunistov in njene vloge v občinski organizaciji, pri čemer bo treba upoštevati konkretno situacijo in razmere, v katerih deluje ta organizacija. Natančneje bodo morali opredeliti tudi to, katere statuarne pravice in obveznosti izpolnjuje član v svoji osnovni organizaciji, ne da ne bi bilo glede tega nejasnosti in nesporazu-

● Nadaljevanje na zadnji strani

ŠPILJAK OB VRNITVI V BEOGRAD — Predsednik ZIS je na letališču Surčin po vrnitvi iz New Yorka dal jugoslovanskim novinarjem izjavo o poteku zasedanja GS. Telefoto: Tanjug

Predsednik ZIS Špiljak se je vrnil iz New Yorka v Beograd

Na zasedanju generalne skupščine je vodil delegacijo SFRJ — »Težko je reči, kakšne bodo konkretne rešitve«

BEOGRAD, 26. jun. (Tanjug). Nocoj se je vrnil v Beograd predsednik zveznega izvršnega sveta Mika Špiljak, ki je vodil jugoslovansko delegacijo na izrednem zasedanju generalne skupščine OZN.

Na letališču v Surčinu so Miko Špiljka sprejeli in pozdravili podpredsednik zvezne skupščine Gustav Vlahov, podpredsednik zveznega izvršnega sveta Kiro Gligorov, član ZIS Hakija Pozderac, svetovalec državnega sekretarja za zunanje zadeve Lazar Mojsov in drugi.

Na poti v Beograd se je predsednik ZIS Mika Špiljak danes poopldne ustavil v Zagrebu. Na zagrebškem letališču so ga pozdravile predsednica izvršnega sveta Hrvatske dr. Savka Dabčević-Kučar in druge osebnosti.

Na povratku iz New Yorka se je Mika Špiljak ustavil v Parizu, kjer je na letališču »Orly« odgovoril na nekaj vprašanj predstavnikov AFP. Rekel je, da na Srednjem vzhodu ne bo možen noben dogovor, dokler bodo izraelske čete na ozemlju arabskih držav. Izjavil je tudi, da bi bilo težko reči, kakšne bodo konkretne rešitve za probleme Srednjega vzhoda, vendar pa je očitno, da se v OZN pospešeno nadaljujejo prizadevanja, da bi jih našli.

V zvezi s svojim srečanjem s francoskim zunanjim ministrom Couve de Murvillom v New Yorku je Špiljak dejal, da je bila to »vsekakor zelo koristna izmenjava mnenj, v kateri sva ugotovila, da enako gledamo na mnoge probleme Srednjega vzhoda.«

Kosigin v Havano, Pariz negotov

NEW YORK, 26. jun. (Reuter). Sovjetski premier Aleksej Kosigin je danes odpotoval z letalom iz New Yorka v Havano, kjer se bo pogovarjal s kubanskim premierom Fidelom Castrom.

Na letališču »Kennedy« je Kosigin pred odhodom izjavil, da je imel ves čas svojega obiska v ZDA pred očmi en sam cilj — ublažitev mednarodne napetosti.

Na vprašanje, ali se bo domov grede sešel s predsednikom de Gaullom, je odgovoril, da to še ni odločeno.

Pred odhodom se je Kosigin sestal v New Yorku s sirskim šefom države Atasijem.

Brown: »Za vsako ceno nepristranski«

LONDON, 26. jun. (AFP) — Britanski zunanji minister George Brown je danes v parlamentu izjavil, da je dolžnost Britancev, da ostanejo v »tradicionalnih in zelo koristnih prijateljskih stikih z arabskimi državami in Izraelom«. »Prizadeval si bom ostati na tej poti,« je poudaril Brown, ki je s tem odgovoril na obtožbe, da je bil njegov nedavni govor v generalni skupščini OZN protiizraelski.

»Za vsako ceno se moramo izogniti temu, da bi bili pristranski v izraelsko-arabskem sporu,« je poudaril Brown in dodal: »Kakšno bi bilo naše stališče, če bi Arabci prvi napadli in zasedli del izraelskega ozemlja?«

Nova era se začne z zavestjo

Štirinajst držav z vseh petih celin je stopilo skupaj. Štirje komunikacijski sateliti so obsegli zemeljsko oblo. In televizijski gledalci iz štiriindvajsetih držav so prižgali svojih 170 milijonov televizijskih aparatov, da bi jim svetovna televizija pokazala, kaj se v nedeljo, ob osmih zvečer po srednjeevropskem času, dogaja kjerkoli na zemlji. Človek je s tehniko, ki jo najbolje ponazori hitrost televizijske slike 3 km na sekundo, ujel utrip dejanja in nehanja vsega poseljenega prostora na našem svetu. Lahko bi s tem dnem in to uro začel pisati novo ero svoje zgodovine, če ne bi bilo takih in podobnih dosežkov in uspehov toliko, kot jih je. Kljub temu pa — zadnjemu nejevernemu Tomažu je nedeljska svetovna televizijska oddaja »Naš svet« končno in nazorno dokazala, da je zemlja okrogla. Reporterji so ob osmih po našem srednjeevropskem času drug za drugim poročali: Japonska, ponedeljek ob štirih zjutraj, Danska, čez uro bo zašlo sonce, Kanada, sedem minut čez poldne . . .

Druga za drugo so televizijske kamere držav, sodelujočih v programu, dokazovale tudi to, da zemlja ni le okrogla za nas vse skupaj, temveč tudi naš skupen problem. Naš skupen problem zato, ker nas, če se ne bomo spametovali, odložili orožje vseh vojn, hladnih in resničnih, ter se oprijeli izboljševanja svojih življenjskih okoliščin in pogojev, preprosto ne bo mogla več hraniti in nositi. Vsako sekundo se na svetu rodi 20 otrok. Štirim novorojenčkom — Japoncu, Dancu, Kanadčanu in Mehikancu, smo lahko ob osmih zvečer voščili prvi hip življenja. Ob koncu oddaje je bilo takih najnovejših kandidatov za mirno in srečno življenje na zemlji že celih šestnajst tisoč. Torej: če ne bo novih virov prehrane in vsega ostalega, vnuki otrok, ki so se tako rekoč pred našimi očmi rodili na najrazličnejših koncih sveta, čez 450 let na zemlji ne bodo več mogli živeti. Preprosto ne bo več ne koščka kruha ne koščka tal zanje.

Oddaja nam je tehnično domala brezhibno pokazala še marsikaj zanimivega v nedeljo ob osmih zvečer na zemlji, toda nič pretresljivejšega in pomembnejšega mimo pravkar opisanega. Čeprav smo bili o vsem tem že zdavnaj poprej teoretično obveščeni. Ker pa nismo na lastne oči videli in na lastna ušesa poslušali, nam ni bilo zares mar, da, na primer, 15% ljudi na svetu strada in da jih je 60% še zmeraj nepismenih. Epohalni dosežek televizijske tehnike nam je posredoval neposreden vpogled v položaj in nam omogočil, da smo se ovedeli. Kljub vsemu nova era?

J. SNOJ

Dayan „velikodušno“ nudi beguncem okupirani svet

Iz Gaze se lahko presele na desno obrežje Jordana, »če želijo« — »Le iz oči v oči«

TEL AVIV, 26. jun. (Reuter-UPI). Izraelski obrambni minister Moshe Dayan je sinoči izjavil, da bodo palestinskim beguncem, ki že skoraj 20 let žive v območju Gaze, dovolili, da se preselijo na zasedeno področje na desnem bregu reke Jordan, »če to želijo«.

Dayan je trdil, da begunci v pasu Gaze žive v veliko težavnejših razmerah kakor palestinski begunci na desnem bregu Jordana in da izraelska vlada bojda zaradi tega namerava ugoditi njihovim morebitnim zahtevam, da se preselijo, s pogojem, da jim agencija za begunce OZN zagotovi življenjske pogoje v sedanjih taboriščih za begunce v Betlehemu, Hebronu in Jerihonu.

V ozkem pasu Gaze živi okrog 250.000 palestinskih beguncev. Z jordanske zemlje na desnem bregu Jordana, ki jo je bil Izrael zasedel, je zbežalo na stotisoče ljudi, ki so pustili vse svoje premoženje. Ti begunci pripovedujejo, da so jih izraelske okupacijske oblasti prisilile, da zapustijo svoje domove.

Ko je Moshe Dayan govoril o prihodnosti Jeruzalema in zasedenih arabskih ozemelj, je izjavil, da izraelska vlada zastran te-

MOSHE DAYAN

ga ne bo prevzela nobene obveznosti, dokler ne »navežemo pogovorov iz oči v oči z vsemi arabskimi državami ali z nekaterimi od njih«.

Podrobno stališče je že prej izrazil tudi izraelski premier Levi Eškol, ki je rekel, da so neposredna pogajanja med Izraelom in arabskimi državami »edini izhod« iz krize na Srednjem vzhodu.

Izraelski zunanji minister Aba Eban je izjavil, da bo Izrael »iz vljudnosti poslušal, kar pravita dve velesili«. »Treba pa je razumeti,« je poudaril, »da si morajo suverene države same določati elemente in pogoje koeksistence.«

V sredo in četrtek seja zvezne konference SZDLJ

BEOGRAD, 26. jun. (Tanjug). Na prvi seji zvezne konference SZDLJ v novi sestavi bodo obravnavali dokument zvezne konference o »družbenopolitičnih gibanjih in delovanju Socialistične zveze po VI. kongresu SZDLJ«. Konferenca je napovedana za 28. in 29. junija.

Na seji bodo izvolili novega predsednika, podpredsednike in generalnega sekretarja zvezne konference kot tudi člane predsedstva, izvršnega odbora in predsednike sekcij ter komisij.

Na zadnji seji predsedstva in izvršnega odbora zvezne konference so sklenili predlagati konferenci, naj za predsednika izvoli Rata Dugonjića, za generalnega sekretarja pa ponovno Bena Zupančiča.

Delegacija CK ZKJ v Stockholmu

STOCKHOLM, 26. junija (Tanjug). Delegacija CK Zveze komunistov Jugoslavije pod vodstvom Petra Stambolića, ki se je mudila v Helsinkiju na povabilo CK KP Finske, se je na povratku iz Helsinkija ustavila v Stockholmu. Danes se je pogovarjala s člani politbiroja švedske komunistične partije. Iz Stockholma je odpotovala v Köbenhavn, kjer je v načrtu srečanje s predsednikom ljudske socialistične stranke Danske Akselom Larsenom in drugimi člani vodstva te stranke.

Napovedi o zvezi: Egipt, Sirija, Irak in Alžirija

Prav to naj bi bil namen Atasijevih poti v Alžirijo in Združeno arabsko republiko

DAMASK, 26. jun. (AFP). Ali bodo v bližnji prihodnosti uresničili enotnost med naprednimi arabskimi državami? Ali naj federacija med Egiptom, Sirijo, Irakom in Alžirijo, ki jo predlagajo, pomeni pripravo »za preizkušnje, ki jih je povzročila izraelska agresija«, kakor to nenehno potrjujejo arabski voditelji?

Ta vprašanja so srž komentarjev, ki jih objavljata sirska lista »Al Baas« in »Al Saura« v današnjih izdajah in ki se nanašajo na izjave pomočnika generalnega sekretarja stranke Baas in ministra za informacije Mohameda Zobija. Tisk ne izključuje možnosti, da bi se uresničile te ideje, ampak nasprotno opozarja na to, da je medarabski oddelek stranke Baas v nedavnem sporočilu poudaril potrebo, da »brez odlašanja najdejo realistično formulo, ki bi omogočila uresničiti arabsko enotnost zoper imperialistične in cionistične izzive«. Minister Mohamed Zobi poudarja s tem v zvezi, da je bil namen obiskov šefa sirske države Nuredina Atasija v Alžiriji in ZAR prav v tem, da prouči z voditelji teh držav praktične poti do koordinacije enotnega arabskega delovanja.

V okviru teh stališč je minister Zobi posebej opozoril na to, da Sirija podpira predlog o sklicanju »arabskega vrha«.

Opazovalci v Damasku sodijo, da se bo v času, ko čakajo na rezultate sedanjega izrednega zasedanja generalne skupščine, uveljavila pomembna dejavnost, katere cilj je, da bi uresničili federacijo med Egiptom, Sirijo, Irakom in Alžirijo.

Selasiejeva poslanica Titu

BEOGRAD, 26. jun. (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz Tito je danes popoldne sprejel državnega ministra v predsedstvu etiopske vlade Seyouma Haregota, ki je prispel v Beograd kot poseben odposlanec cesarja Haila Selasieja. Minister Haregot je predsedniku Titu izročil poslanico etiopskega suverena.

Italijanske želje: glas Evrope k duetu supersil

Moro in Fanfani vsak po svoje v London – Socialisti pa zatrjujejo zvestobo NATO

OD NAŠEGA STALNEGA DOPISNIKA

RIM, 26. jun. (po telefonu). Uradni obisk italijanskega premiera Mora in zunanjega ministra Fanfanija v Veliki Britaniji dobiva spričo mednarodnega položaja nekoliko drugačno obeležje kot je bilo v prvotni intenciji dveh vlad. Bilateralne in evropske teme postavljata izraelsko-arabski konflikt in še zlasti razvoj ameriško-sovjetskih odnosov v novo luč.

Moro je že popoldne odletel v London, Fanfani pa bo prispel tja jutri zjutraj naravnost iz New Yorka, kjer je sklenil podaljšati svoje bivanje, ko je prišlo do sestanka Kosigin — Johnson. Italija je vsekakor želela čimbolj »od bliza« spremljati potek sovjetsko-ameriškega sestajanja, posebno pa je bil nemara zainteresiran sam Fanfani, saj se zdi, da je šel Glassboro spet v njegov prilog, oziroma v prilog tez, ki jih je zunanji minister v okviru italijanske politike že doslej bolj ali manj uspešno zastopal.

Pred prvim sestankom Johnson—Kosigin so se v Italiji slišale dokaj pesimistične ocene položaja. »Nekonstruktivna« debata v Združenih narodih, sovjetske akcije v ZAR, de Gaullovi nastopi — vse to je marsikoga v Italiji prestrašilo in spravilo v nemajhen precep. Socialisti so bili, prvi, ki so občutili nujno potrebo, da v tem kritičnem času brez pridržkov potrdijo svojo brezpogojno atlantsko zvestobo, nato pa je po vsej priliki tudi v krščanski demokraciji in v vladi prevagala misel, da je treba v

●●● Nadaljevanje na zadnji strani

OZN: Albanski delegat obsodil ZSSR in ZDA

NEW YORK, 26. jun. (Tanjug) — Albanski zunanji minister Hnesit Nase, ki vodi delegacijo svoje države na nujnem izrednem zasedanju generalne skupščine, je v dopoldanskem delu današnje razprave obdolžil Sovjetsko zvezo, da »igra dvorezno igro« v srednjevzhodni krizi. Albanski predstavnik je izjavil, da Sovjetska zveza »ni le odrekla arabskim deželam vojaško pomoč, temveč se je sporazumela z ZDA tudi o koordinaciji akcij v OZN in zunaj nje«. Albanski minister je obdolžil ZSSR, ZDA in Veliko Britanijo, da so izpeljale »skupno zaroto« zoper arabske dežele, izrabljajoč »ubogljivo orodje Zahoda« Izrael.

Albanski minister je predlagal resolucijo, ki obsoja Izrael in ZDA ter Veliko Britanijo za udeležbo v izraelski agresiji proti arabskim državam. Resolucija terja nujen in brezpogojen umik izraelskih čet z ozemlja Sirije, ZAR in Jordanije. Načrt za resolucijo opredeljuje tudi to, da ima samo ZAR pravico odločati o režimu plovbe v Tiranski ožini.

Generalna skupščina je potem prekinila razpravo do 20,00 po srednjeevropskem času.

BEG V VODO — Huda vročina je Ljubljančane vseh let pognala v naročje redkih kopališč. Na Iliriji se ponašajo z novim rekordom. V nedeljo je bilo 1600 kopalcev. Na Koleziji jih je vsak dan še nekaj več in tudi na Vevčah in na Belinki je gneča. Foto: E. Šelhaus

Udarec po „komfortni revoluciji“

»Žen Min Ži Bao« ostro kritizira nova vodstva kulturne revolucije

PEKING, 26. jun. (Tanjug). Potem ko so iztrgali oblast iz rok buržoaznih reakcionarjev, se v vrstah »tistih, ki so na oblasti«, kaže tendenca po »komfortnem izvajanju revolucije, kar je stoodstotni revizionizem«. Tako ocenjuje tendence v novih organih oblasti šanghajski list »Venhui Bao«, čigar gledišča danes ponastiskuje »Žen Min Zi Bao«, ki jih v celoti podpira in jim prisoja splošen pomen.

V tej doslej najostrejši kritiki »revolucionarnih komitejev«, to je sedanjih vrhovnih organov partijske in državne oblasti na področjih, za katera so jih ustanovili, zahteva šanghajski list, ki ga podpira centralno partijsko glasilo, da je treba obrniti vso pozornost na način življenja novih voditeljev.

Nekateri tovariši — piše list — se ločujejo od množic, žive poseben način življenja, postajajo podobni »birokratom« in pozabljajo, da so tudi oni navadni delovni ljudje. Očita jim, da »siromašijo duha revolucionarnega upora« in da si prizadevajo, da bi se čimvečkrat kazali v raznih predsedstvih, da se vozarijo z avtomobili, da hodijo v gledališča in obešajo nase polno značk. Sovražnika v zavesti ni mogoče uničiti, če ne udarite po njem — jim priporoča šanghajski dnevnik, ki v skladu z vlogo Šanghaja v kulturni revoluciji čedalje bolj zavzema avantgardna stališča pri hvaljenju ali kritiziranjih raznih pojavov.

Med te pojave šteje list ekstravaganten način življenja, korupcijo in razsipanje denarja, tako kot ga zapravljajo »buržoazni sinovi«, kar ocenjuje kot »pocukrane krogle buržoazije«, in poziva množice, naj nadzirajo »revolucionarne komiteje« ter njihove člane in vodje vseh »revolucionarnih organizacij«.

List sodi, da je to nadzorstvo od dna do vrha najboljše jamstvo za preprečevanje revizionizma.

Praktično gledano je mogoče take kritike spraviti v isto vrsto z nekaterimi od tistih, ki so do včeraj letele na račun političnih nasprotnikov. Z drugimi besedami, deklarirani cilji kulturne revolucije so usmerjali kulturno boja zoper tiste, ki so vlekli Kitajsko nazaj v »kapitalizem in revizionizem«, toda zdaj se kažejo pri tistih silah, ki vo-

●● Nadaljevanje na zadnji strani

Miloš Minić v Bolgariji

SOFIJA, 26. jun. (Tanjug). Na povabilo CK bolgarske komunistične partije je danes prispel na prijateljski obisk v Sofijo predsednik skupščine SR Srbije Miloš Minić.

EP KAVA

„Želo dobrih“ deset ur s slovesom, posvečenim miru

Kosigin označil Glassboro kot »možnost za primerjavo stališč« – Johnson: »Ne sme nas presenetiti ugotovitev, da ta dva sestanka nista rešila vseh naših problemov« – Fulbright: »Kar vem o pogovorih, je dobro«

GLASSBORO, 26. jun. (Tanjug-Reuter-AP-UPI). »Mali vrhunski sestanek« v Glassborou je imel sinoči nenavaden konec, ko sta Johnson in Kosigin pozdravila tisoče državljanov z besedami, v katerih je glavna misel veljala miru. Premier Kosigin se je zahvalil prebivalcem Glassboroa za iskreno gostoljubje in je izrazil upanje, da bodo narodi Sovjetske zveze in ZDA napredovali k miru in prijateljstvu. Predsednik Johnson pa je govoril o miru in o zgodovinskem pomenu sestanka.

Deseturni pogovori med Johnsonom in Kosiginom na njunih dveh sestankih so zapustili vtis — kakor sta sicer potrdila tudi oba državnika — da so bila na dnevnem redu važna mednarodna in bilateralna vprašanja, ki sta jih na včerajšnjem sestanku še podrobneje obravnavala. Kosigin in Johnson v svojih izjavah nista povedala, o čem sta razpravljala, vendar je bilo že znano, da so Srednji vzhod, Vietnam in razorožitev na vrhu seznama.

Johnson je poudaril, da bosta izmenjavo mnenj nadaljevala tako v neposrednih stikih kakor tudi po zunanjih ministrih in veleposlanikih obeh držav, Kosigin pa je naglasil, da je vladama obeh držav sestanek v Glassborou omogočil soočiti stališča.

Splošni vtis, ki si ga je bilo moč ustvariti iz televizijskega prenosa po sestanku in iz izjav, je, da sta bila oba državnika sinoči malce bolj zadržana kot v petek, vendar si to razlagajo s tem, da sta imela specifične pogovore, v katerih sta se bržkone spustila tudi v nekatere podrobnosti.

Predsednik Johnson, ki je prebil na pogovorih s Kosiginom skupaj več kot deset ur, je izjavil: »Še trdneje kot prej sem prepričan, da so bili pogovori zelo dobri in zelo koristni.«

Pred televizijskimi kamerami je Johnson povedal, da sta na drugem sestanku izčrpneje preučila nekatere svetovne probleme kakor na petkovih pogovorih.

Izjavil je tudi, da je s Kosiginom dosegel soglasje o tem, da se bodo stiki med državama nadaljevali prek zunanjih ministrov, veleposlanikov in tudi neposredno.

Kosigin, ki je stopil pred kamere za Johnsonom, je povedal, da sta se pri izmenjavanju mnenj dotaknila več mednarodnih vprašanj in da je bilo obema vladama omogočeno primerjati svoja stališča glede različnih vprašanj. Obe strani sta prepričani, da so bili pogovori koristni. Zahvalil se je prebivalcem mesteca Glassboroa, »ker so ustvarili zelo dobro vzdušje za pogovore«.

Kosigin je nagovoril množico s temile besedami: »Pozdravljam prijateljstvo med sovjetskim in ameriškim ljudstvom.« Medtem ko so mu ljudje vzklikali z odobravanjem, je Kosigin dodal: »Želim vsakomur med vami uspehe in želim, da bi napredovali k miru.«

Predsednik Johnson pa se je zahvalil prebivalcem Glassboroa z besedami: »Dobri ljudje Glassboroa so prav tako prispevali svoj delež, ko so nam pomagali uresničiti to pomembno in zgodovinsko srečanje. Mislim, da je bilo to srečanje koristno in da bo pomagalo uresničiti tisto, kar vsi želimo bolj ko vse drugo na svetu — mir za vse človeštvo.«

Potem ko se je vrnil v Belo hišo, je predsednik Johnson izjavil, da je bil na pogovorih s premierom Kosiginom dosežen delni napredek, kar zadeva problem omejitve oboroževalnega tekmovanja. Rekel je, da bosta pogovore o tem vprašanju nadaljevala zunanja ministra Rusk in Gromiko.

Johnson je tudi dejal, potem ko je izstopil iz helikopterja na travnik pred Belo hišo: »Ne sme nas presenečati ugotovitev, da ta dva sestanka nista rešila vseh naših problemov.« Kakor je pojasnil, so še nadalje ostale »dobro znane razlike« v stališčih obeh držav glede Vietnama. Rekel je da se državi »najmanj strinjata« v zadevi Vietnama.

Johnson je dejal tudi, da je prepričan, da je srečanje v Glassborou »nekoliko zmanjšalo nevarnost na svetu«. »Sevarnost na svetu«. »Sestanki, kot je bil ta, sami po sebi ne ustvarjajo miru na svetu, to-

●●●● Nadaljevanje na zadnji strani

Sovjetske ladje odplule

BEOGRAD, 26. jun. (Tanjug). — Danes je izplul iz jugoslovanskih voda odred ladij iz črnomorskega ladjevja ZSSR, ki je bil na večdnevnem obisku v Hercegnovem.

Zdravstveno zavarovanje le dopolniti

Mnenje skupščine skupnosti socialnega zavarovanja o predlogu ZIS

BEOGRAD, 26. jun. (Tanjug). Sodeč po debati na današnjem zasedanju skupščine jugoslovanske skupnosti socialnega zavarovanja v Beogradu, bo potrebno še precej truda in časa, dokler ne bodo našli splošno sprejemljive rešitve o tem, kako izboljšati sistem zdravstvenega zavarovanja.

Osnutka tez o povsem novem sistemu zdravstvenega zavarovanja — osnutek je sprejel ZIS — danes resda niso povsem zavrnili, vendar tudi ni dobil kdove kakšne podpore. Prevladalo je mnenje, da sedanjega sistema zdravstvenega zavarovanja ne bi smeli v celoti spremeniti, temveč samo »dopolniti«, ne da bi se pri tem dotaknili njegovih bistvenih določil. Kot so povedali, ne bi smeli hiteti s tezami vse dotlej, dokler ne bo v splošnj javni debati slišati tudi mnenja zavarovancev oziroma tistih, ki so najneposredneje zainteresirani.

Predsednik skupščine jugoslovanske skupnosti socialnega zavarovanja Risto Mihailović je dejal, da sploh ni dvoma o tem, da je treba izboljšati sistem zdravstvenega zavarovanja, ki zdaj resno zaostaja za našim splošnim razvojem. Mnenja se križajo samo glede vprašanja, kako to storiti in na kateri podlagi.

Mihailović je povzel dosedanjo debato v nekaterih komunalnih skupnostih socialnega zavarovanja glede osnutka tez za novi sistem zdravstvenega zavarovanja in dejal, da veljajo poglavitne pripombe za predlagano »razdelitev« sedanjega enotnega sistema zdravstvenega zavarovanja na tri oblike tega zavarovanja: na zagotovitev osnovnega zdravstvenega zavarovanja za celotno prebivalstvo, na prenos zavarovanja v primeru poškodb pri delu na delovne organizacije in na razširjeno zdravstveno zavarovanje za delavce in kmete v obsegu, ki ga določijo zavarovanci sami. Izražena je bila bojazen, da bi tako razkosan sistem utegnil spodkopati enotnost zdravstvenega zavarovanja in ogroziti že tradicionalno načelo solidarnosti in vzajemnosti. V vseh debatah, je dejal Mihailović, so se zavzemali za to, da ne bi kar zlahka šli preko že pridobljenih izkušenj in prednosti, ki jih glede nekaterih rešitev daje sedanji sistem.

ZNOVA ZA KONFERENČNO MIZO — V Beogradu se nadaljujejo jugoslovansko-italijanska trgovinska pogajanja, ki so se pravzaprav začela že 9. januarja letos, pretrgana pa so bila 20. januarja. Jugoslovansko delegacijo vodi namestnik zveznega sekretarja za zunanjo trgovino Boris Šnuderl, italijansko pa pooblaščeni minister v zunanjem ministrstvu de Strobel. Vrednost jugoslovansko-italijanske blagovne menjave je znašala v lanskem letu več kot 340 milijonov dolarjev, v prvih petih mesecih letos pa več kot 180 milijonov dolarjev. Naša država je izvozila v Italijo od januarja do maja letos za 96,6 milijona dolarjev blaga, uvozila pa ga je v vrednosti 93,9 milijona dolarjev. Med pogajanji bo sta delegaciji obravnavali osnutek trgovinskega sporazuma med Jugoslavijo in Italijo ter dopolnilne protokole v zvezi s tržaškim in goriškim sporazumom ter sporazumom o maloobmejnem prometu. Telefoto: Tanjug

Ni kreditov — in ni kupcev

Zbornični odbor: kje so zdravila za slabo prodajo izdelkov naše industrije opreme

LJUBLJANA, 26. jun. Proizvodne in komercialne probleme v jugoslovanski industriji opreme bo treba izčrpno proučiti vključno z vsemi vprašanji, ki se tičejo izvoza in uvoza, so danes menili v odboru za gospodarsko sodelovanje s tujino pri gospodarski zbornici SRS, ko so razpravljali o financiranju izvoza kapitalnih dobrin na kredit in o kreditiranju investicijskih del, ki jih naše organizacije opravljajo v tujini. Še pred takšno podrobnejšo analizo, ki lahko prinese dolgoročno usmeritev, pa se je treba lotiti nekaterih kratkoročnih rešitev, če hočemo dati industriji opreme zadostne prodajne možnosti doma in v tujini in torej zaposliti njene proizvodne zmogljivosti.

Znano je, da je naša industrija opreme ob pomanjkanju sredstev za financiranje prodaje na kredit v resnih težavah in zato bo treba brez odlaganja poiskati ustrezne finančne možnosti. Seveda bo treba ob najprimernejšem načinu izrabe sredstev, ki jih v te namene daje federacija, poiskati možnosti, s katerimi bi koristilo mobilizirati tudi kar največ finančnih sredstev samega gospodarstva.

Za razširitev prodaje naše opreme na kredit v tujini pa bo vsekakor treba vpeljati tudi ustrezno zavarovanje najpomembnejših ekonomskih in tudi političnih rizikov, ki jih imajo pri poslih gospodarske organizacije. Ob iskanju rešitev pa bo treba primerneje urediti tudi nekatera vprašanja deviznega in zunanjetrgovinskega režima. Gre recimo za nujno potrebne olajšave pri financiranju proizvodnje, ki je namenjena za izvoz itd.

Sicer pa so na seji odbora sprejeli tudi vrsto drugih predlogov, s katerimi bi bilo mogoče učinkovito pospeševati in spodbujati izvoz. Ti predlogi so uspela združitev razgledljanj, s katerimi so se člani odbora ukvarjali v minulih mesecih. Mimo že omenjenega kreditiranja prodaje blaga na tujih trgih in zavarovanja izvoznih ter izvozno kreditnih rizikov so posvetili posebno pozornost primernemu delovanju bančno-kreditnega sistema in instrumentom monetarne politike, ustrezni carinski politiki in retencijski kvoti, ki bi jo bilo, kot menijo, koristno povečati.

V odboru pa so nakazali tudi nekatere možnosti za nujno odpravo našega znatnega deviznega deficita, ki ga imamo v zunanjetrgovinskih stikih z vzhodnoevropskimi državami. Poudarili so, da bo treba problem razrešiti brez odlaganja, saj sicer razmere lahko pripeljejo do tega, da bi morale banke odpraviti obvezen odkup vzhodnih kliringških deviz. F. JERAS

Metalurški strokovnjaki SEV v Zenici

ZENICA, 26. jun. (Tanjug). Sem je prispela delovna skupina SEV. Strokovnjaki iz Sovjetske zveze, Madžarske, Poljske, Bolgarije, NDR in Jugoslavije kot opazovalke v SEV bodo preučili, kakšne so možnosti, da bi podaljšali delovanje plavžev železarne.

Pred Zenico je delovna skupina obiskala železarne »Crepotovsko« in »Krivorog« v Sovjetski zvezi, »Bojrut« v Poljski, metalurške zavode »Ozdov« v Madžarski in vzhodnonemške zavode »Ost«. Skupina bo za posamezne železarne predlagala tehnične in tehnološke zboljšave.

Izdelava civilnega kodeksa

BEOGRAD, 26. jun. — Kaže, da bo organizacijskopolitični zbor zvezne skupščine v prihodnjih mesecih posvetil posebno skrb razpravam o izdelavi civilnega kodeksa, ki naj bi reguliral vse tiste, še zlasti lastninske odnose, ki izvirajo iz samoupravljanja in ki jih je ustava samo globalno naznačila. (jak)

Naša tekstilna industrija se modernizira

LESKOVAC, 26. jun. (Tanjug). Tu so danes zaprli mednarodni sejem tekstila in tekstilnih strojev. V sedmih dneh si je razstavljene predmete ogledalo več kot sto tisoč obiskovalcev. Na sejmu so sklenili poslovne pogodbe v vrednosti 15 milijard starih dinarjev, se pravi za 9 milijard dinarjev manj kot lani. Proizvajalci tekstila so prodali blaga za 9 milijard starih dinarjev. Bolje od drugih so se odrezali proizvajalci sintetičnih tkanin in konfekcije.

Naša tekstilna industrija je pokazala veliko zanimanje za tekstilno strojegradnjo, saj so na sejmu prodali za 6 milijard starih dinarjev strojev. Najbolj iskani so bili tekstilni stroji proizvajalcev iz Poljske, Češkoslovaške in Italije. Ker jugoslovanski proizvajalci tekstilnih strojev niso mogli dati dolgoročnejših kreditov kupcem svojih proizvodov, niso sklenili kdove kako pomembnih pogodb.

V izobraževanju najboljši rezultati

S seje sekcije zvezne konference SZDLJ za mednacionalne odnose

BEOGRAD, 26. jun. (Tanjug). Na seji sekcije zvezne konference SZDLJ za mednacionalne odnose so poudarili, da je veliko možnosti za popolnejše in uspešnejše reševanje problemov v zvezi z izobraževanjem, kulturnim razvojem in obveščanjem narodnosti, katerih pripadniki živijo in delajo na področju več republik. Sekcija se je danes prvič sešla pod predsedstvom dr. Lasla Rehaka.

Člani sekcije so navedli podatke o medrepubliškem sodelovanju na tem področju in se strinjali s tem, da so bili najpomembnejši rezultati doseženi v izobraževanju. Republiška sekretariata za prosveto in kulturo Slovenije in Hrvatske sta ustanovila skupno komisijo za učne knjige. Komisija skrbi za izdajanje knjig za potrebe šol italijanske narodne manjšine v obeh republikah. Učenci italijanske narodnosti, ki živijo v Hrvatski in tam končajo osemletno šolanje, obiskujejo strokovne šole druge stopnje v Sloveniji, v katerih je pouk v italijanščini.

Podobne pogodbe so sklenile tudi založbe v Makedoniji in na Kosovu in Metohiji. Sporazumeli so se, da bodo učne knjige v albanskem jeziku izdajali na Kosmetu, v turškem pa v Makedoniji.

Na seji so sprejeli poslovnik o delu sekcije ter orientacijski delovni program do srede leta 1968.

Sejem športne in turistične opreme na GR
Prodaja na kredit
Nagradno žrebanje

Predlog: podražitev toka

Osnutek nove uredbe o tarifnem sistemu ter odloka o najvišjih tarifah pripravljena

BEOGRAD, 26. jun. V Skupnosti jugoslovanskega elektrogospodarstva že dolgo razpravljajo o novem tarifnem sistemu in o zvišanju cen. Osnutke so poslali vsem velikim potrošnikom, ki pa so se v glavnem izrekli proti kakršnemu koli zvišanju cen električne energije, imeli pa so tudi druge pripombe in pomisleke. Teh ugovorov in pripomb upravni odbor Skupnosti jugoslovanskega elektrogospodarstva v bistvu ni upošteval in je te dni sprejel osnutek nove uredbe o tarifnem sistemu in novega odloka o najvišjih tarifah, ki ga bodo predložili skupščini Skupnosti jugoslovanskega elektrogospodarstva in pozneje zvezni skupščini.

Po tem predlogu naj bi se prodajna cena električne energije za distribucijska podjetja povečala za okrog 10%, za neposredne potrošnike, ki dobivajo energijo na omrežju visoke napetosti, pa za 11,2%. Pravijo, da bo zvišana tarifa omogočila dogovarjanje popustov s pogodbami med dobaviteljem električne energije in tistimi potrošniki, ki bi porabo energije prilagodili dobavnim možnostim oziroma, bi zmanjšali porabo v času, ko je elektroenergetski sistem preobremenjen. Na visokonapetostnem prenosnem omrežju bi veljala v načelu enotna cena. Znižanje cene pa bi bilo odvisno od tega, koliko podjetje pogodbeno prilagodi svojo porabo na primer v sezoni ali zunaj sezone, podnevi in ponoči, pri čemer naj bi veljalo stroškovno načelo. Novi tarifni sistem naj bi stimuliral racionalno porabo električne energije. Tako naj bi stimuliral potrošnike, da vgradijo naprave za zmanjšanje porabe tako imenovane jalove energije. Dosedanji sistem različnih cen po višji ali nižji tarifi, sezonskih in izvensezonskih cen, dnevnih in nočnih itd. se po mnenju upravnega odbora skupnosti ni obnesel in je bil v nasprotju s stroškovnim principom.

Za široko potrošnjo je predvidena izpopolnitev že v sedanjem tarifnem sistemu nakazanih načel. Potrošnik bi imel na izbiro tri tarife. V prvi skupini bi se dogovoril za maksimalno obremenitev. To bi kontroliral vgrajen aparat, ki bi avtomatično izklopil električno energijo pri prekoračenju te maksimalne obremenitve in jo ponovno vključil pri manjši porabi. Ta tarifni sistem, povezan z dvotarifnim števcem, je mišljen predvsem za potrošnike, ki uporabljajo v večji meri termične aparate. V drugi skupini bi bila tarifa odvisna od števila in velikosti stanovanjskih prostorov, v tretjo skupino pa bi se uvrstili potrošniki, ki porabijo le malo energije in bi jo plačevali pavšalno v enakem znesku ne glede na število prostorov. -S.

Večja pravna zaščita direktorjev

Omogočena bo razveljavitev sklepa delavskega sveta o razrešitvi

BEOGRAD, 26. jun. — Pripravljen je predlog zakona o spremembah temeljnega zakona o volitvah delavskih svetov in drugih organov upravljanja v delovnih organizacijah, ki predvideva nov način pravne zaščite za nezakonito razrešene direktorje.

Doslej se je lahko direktor, ki je menil, da je bil odlok delavskega sveta o njegovi razrešitvi nezakonit, pritožil občinski skupščini in pozneje še sodišču. Vendar pa je lahko le sklep občinske skupščine preprečil direktorjevo odstavitev, medtem ko sklep sodišča te moči ni imel, čeprav je sicer sodišče ugotovilo, da ni zakonskih razlogov za razrešitev direktorja.

Takšen dosedanji postopek pri predčasnem razreševanju direktorja po mnenju ustavnega sodišča ni v skladu z ustavo in so zaradi tega tudi potrebne spremembe v temeljnem zakonu o volitvah delavskih svetov in drugih organov upravljanja v delovnih organizacijah.

S temi spremembami bo omogočeno vsakemu direktorju, ki bo smatral, da je bil protizakonito razrešen, da s tožbo proti delovni organizaciji zahteva od sodišča proučitev celotne zadeve in tudi razveljavitev sklepa delavskega sveta o razrešitvi direktorja, kolikor bi sodišče ugotovilo, da je bil postopek delavskega sveta nezakonit. (jak)

Prisilna uprava za tovarno celuloze v Drvarju

SARAJEVO, 26. jun. (Tanjug) — S sedemmesečno zamudo in sto milijoni novih izgub bo od prvega julija dalje deficitarna tovarna celuloze in papirja v Drvarju poslovala pod prisilno upravo, in sicer v sklopu s sorodno tovarno v Banja Luki. S tem bodo končali delo celega leta in potrdili referendum obeh kolektivov o njunem združenju.

Pionirji taborijo na Divčibarah

VALJEVO, 26. jun. (Tanjug). Pionirji iz vseh naših republik, ki so se včeraj udeležili proslave ob 25. obletnici ustanovitve pionirske organizacije, so danes s svojimi gostitelji, valjevskimi pionirji, obiskali rojstno hišo narodnih herojev Dragojla in Miše Dudića v vasi Klincih.

Jutri zjutraj bodo pionirji odpotovali na Divčibare, kjer bodo taborili do 17. julija. To bo že deseto taborjenje tabora »Sutjeska« na Divčibarah.

Na kratko

ČLAN ZIS IN PREDSEDNIK ODBORA ZA TURIZEM VELIZAR SKEROVIĆ je odpotoval v Ankaro na drugo konferenco predstavnikov vlad balkanskih držav za turizem.

PROIZVODNJA ELEKTRIČNE ENERGIJE je bila v minulih petih mesecih cenejša, saj so tri četrt električne energije pridobili v hidroelektrarnah.

BEOGRAJSKE PLAŽE so bile prvi poletni dan prenapolnjene. Utonilo je 9 ljudi.

ITALIJANSKA PEVKA ZABAVNE GLASBE RITA PAVONE bo s svojo skupino nastopila 1. avgusta na Tašmajdanu.

Deljena mnenja o organizaciji železnic

O problemih jugoslovanskih železnic bo septembra razpravljal gospodarski zbor

BEOGRAD, 26. jun. (Tanjug). V današnji debati na seji odbora za promet gospodarskega zbora zvezne skupščine so največ govorili o modernizaciji jugoslovanskih železnic. Pred sejo je skupina poslancev obiskala železniško-transportna podjetja in pripravila posebno informacijo, ki jo je obrazložil Pero Car. Ta je pozitivno ocenil procese, ki jih je na železnici sprožila reforma, naštel je trenutne težave in dejal, da se železniška podjetja ne zavzemajo za spremembo sedanjega zakona o organizaciji JŽ. Zakon je v veljavi poldrugo leto.

Poslanec dr. Marijan Dermastia se ni strinjal s tem in je dejal, da je stališče železničarjev, da zakona ne bi spremenili, pravzaprav posledica resignacije železničarjev, ki imajo zelo slabe izkušnje z različnimi reorganizacijami, izvedenimi zadnja leta v JŽ. Toda če je v zakonu, je pristavil Dermastia, zelo jasno zastopano načelo o podrejenosti železnice republiki, potem je tudi jasno, da se zakon zavzema za organizacijo železnice kot javne službe.

Dermastia je dejal, da meril, na podlagi katerih se ustanavljajo železniška podjetja, niso določile železnice, temveč nekdo zunaj njih. Poudaril je, da je tudi sedanji zakon o tarifah zelo nevaren kompromis, ker je v zakonu karikiran ekonomski princip oblikovanja tarif glede na proge. Takšen zakon, je nadaljeval Dermastia, je omogočil politiko, ki vodi v ekonomsko dezintegracijo jugoslovanskih železnic. V tem primeru sta samo dve načeli: tarife naj bodo enake za vse ali pa naj bodo odvisne od delovnih stroškov. Toda prvo načelo ni združljivo z družbenim sistemom v naši državi, da pa tudi drugo ne deluje, so dokaz zdaj veljavne tarife na jugoslovanskih železnicah, ki niso oblikovane glede na delovne stroške po progah.

Predsedujoči Nikola Šimetin pa je menil, da bi bilo v tem trenutku treba vztrajati samo pri doslednem izvajanju sedanjega zakona, saj tudi on na primer ureja problem nerentabilnih prog.

Ker za izvedbo programa o modernizaciji po proračunih skupnosti JŽ primanjkuje približno 240 milijard starih dinarjev in ker je to pravzaprav kamen spotike za bodočo usmeritev železnic, se je več poslancev postavilo na stališče, da pot nazaj ni mogoča, kadar govorimo o modernizaciji. Nekaj poslancev je menilo, da sedanji zakon ni ovira za komercializacijo poslovanja na naših železnicah, da pa bi spremembe zakona ta proces ravno pospešile.

Generalni direktor skupnosti JŽ Vanja Vranican je menil, da faktorji zunaj železnice ne morejo enkrat zavzeti odnosa do železnic kot do javne službe, drugič pa spet kot do gospodarske organizacije. Sredstva za modernizacijo, je dejal, so se praktično omejila na sredstva od amortizacije železnic, ker drugi partnerji v tem programu niso izpolnili svojih obveznosti. Pri tem gre tako daleč, da poskušajo celo težave jugoslovanske industrije, ki sodeluje pri izvajanju programa o modernizaciji, rešesti preko železnic.

Pomočnik direktorja v zveznem zavodu za gospodarsko planiranje Ante Zmijarević je nato poudaril, da sile, ki potiskajo železnice na tir javne službe, delujejo na vseh ravneh — od federacije pa do komun in delovnih organizacij. Pristavil pa je, da bilance federacije in akumulativnost jugoslovanskega gospodarstva v tem trenutku ne dopuščajo, da bi zdaj odpravili primanjkljaj 240 milijard starih dinarjev, potrebnih za modernizacijo. Navedel je, da je bilo ob sprejemanju petletnega plana znano, da bo nastal primanjkljaj v zvezi z modernizacijo, vendar tudi takrat ni bilo enotnega mnenja o tem, koliko bo znašal primanjkljaj med zveznim zavodom za gospodarsko planiranje, zveznim izvršnim svetom in zvezno skupščino.

Na predlog poslanca Branka Mirkovića je odbor sklenil, da bo v gospodarskem zboru zvezne skupščine zahteval debato o teh problemih železnic. Gospodarski zbor naj bi o tem razpravljal septembra.

Simpozij o elektroniki in avtomatiki reaktorjev

HERCEGNOVI, 26. junija (Tanjug). V navzočnosti 85 vidnih strokovnjakov iz 10 evropskih držav se je danes v atomskem centru v Hercegnovem začel drugi mednarodni simpozij o elektroniki in avtomatiki reaktorjev. Ob otvoritvi je govoril podpredsednik zvezne komisije za atomsko energijo inž. Salom Šujica. Posebej je opozoril na pomen digitalne tehnike v razvoju sodobne tehnike in znanosti. Digitalna tehnika je pomembna komponenta v tehnologiji, pri izpolnjevanju proizvodnih procesov itd.

Simpozij bo jutri nadaljeval delo.

V Makedoniji pričakujejo več kot 300.000 ton pridelka pšenice

SKOPJE, 26. jun. (Tanjug). V Makedoniji pričakujejo letos rekordno žetev pšenice, in sicer več kot 300.000 ton. Od tega bo približno 160.000 ton tržnih presežkov. V silose in druga skladišča, zgrajena v tej republiki, pa je mogoče spraviti okrog 100.000 ton pšenice. Zato je ob začetku letošnje zelo bogate žetve nastalo resno vprašanje, kam spraviti preostale tržne presežke. V Makedoniji graditjo trenutno pet novih silosov, izmed katerih bosta do začetka žetve kočana le dva — v Skopju in Kumanovu.

Pisma bralcev

Ali zbiranje pomoči arabskim državam lahko škoduje gospodarski reformi?

V petkovem (23. junija) popoldanskem radijskem dnevniku, je bilo objavljeno tudi poročilo o delu republiške konference Socialistične zveze ter določena kritika o dosedanjih metodah dela. Ob vsem tem pa ne morem razumeti odkod temu forumu bojazen, da objavlja opozorilo, ki se je slišalo nekako takole: »Vendar pa pomoč arabskim državam in posebno Združeni arabski republiki ne sme škoditi izvajanju gospodarske reforme.« Izjavljati nekaj takega je nedvomno hipokritično, saj bi menda v zgodovini težko našli državo, ki bi bankrotirala zaradi pomoči drugi državi. Napredne države se pravkar v OZN zavzemajo za resolucijo, ki naj bi poleg drugega agresorja zavezovala plačati tudi vojno škodo. Ako bodo arabske države lahko res dobile takšno povračilo, lahko sedaj le upamo. Seznanjeni pa smo s tragičnim dejstvom, da še na tisoče ljudi tava po puščavah domala brez vsega. Naši delovni ljudje so te potrebe razumeli; to kažejo tako izjave delovnih kolektivov, družbenopolitičnih organizacij in drugih, predvsem pa materialni prispevki. Izjava takšne vrste pa terja pojasnila.

ALFRED ŽELEZNIK,
Boštanj 56 ob Savi

Predsedstvo in izvršni odbor republiške konference SZDL sta na skupni seji v petek, 23. tega meseca, pozvala vse organizacije Socialistične zveze, naj se kar najbolj angažirajo za pomoč žrtvam imperialistične agresije. O tem, v kakšni obliki naj bi nudile pomoč delovne organizacije, pa naj bi se le-te odločale same, ker bi bilo kakršno koli predpisovanje dajatev delovnim organizacijam nesprejemljivo oziroma nezdružljivo z reformnimi načeli.

Hkrati so se na omenjeni seji, na kateri so razpravljali tudi o predlogu dokumenta »Družbenopolitična gibanja in delovanje SZDL po VI. kongresu«, o katerem bo te dni sklepala zvezna konferenca SZDL, poudarili tudi nujnost, da nadalje krepimo stabilizacijo našega gospodarstva in dosledno izvajamo reformo. Poudarjeno je bilo, da ravno na ta način najbolj krepimo našo gospodarsko moč in politični ugled ter s tem povečujemo tudi naše možnosti za nudenje pomoči vsem žrtvam imperialistične agresije.

Ni nikakršne bojazni, da bi pomoč napadenim državam škodila našemu gospodarstvu. Gre pa za to, da zbiranje pomoči — kot že rečeno — uskladimo z našo samoupravno prakso. Zato bi o predpisovanju pomoči lahko govorili kvečjemu le v primeru, če bi delovne organizacije ne pokazale humanega in političnega posluha ter razumevanja za naše obveznosti v boju zoper imperializem. Toda naše delovne organizacije prav s tem, da samoupravno sklepajo o pomoči, izpričujejo svojo samoupravno in politično zrelost ter solidarnost z napadenimi narodi oziroma državami. Prav tako pa zbirajo pomoč tudi razne naše druge organizacije, društva, organi in občani kot posamezniki.

MIRO ZAKRAJŠEK,
novinar Dela

Nepoštena blagajničarka

Stanovalci stolpiča »B« na Zagrebški cesti v Novem mestu smo bili nemalo presenečeni, ko smo v začetku maja 1967 dobili od podjetja za stanovanjsko gospodarstvo in urejanje naselij Novo mesto »Plačilni opomin pred tožbo. Po računu z dne 3. 12. 1966, ki ga sploh nisem dobil (verjetno pa ga je blagajničarka hišnega sveta in ga zadržala), bi moral plačati 916,08 Ndin za stanarino v letu 1966. Začudeno sem gledal v papir, ker sem — kakor tudi ostali stanovalci — redno plačeval stanarino in imam o tem tudi ustrezna potrdila. Mislil sem si: Nič zato, saj se lahko zgodi kaka pomota. Odšel sem do blagajničarke hišnega sveta in žal nisem dobil pojasnila, ker enkrat ni imela časa, drugič pa je bila na »podstrešju«. Očitno ji ni bilo po godu dati pojasnilo, zato sem odšel na podjetje za stanovanjsko gospodarstvo, kjer so mi lepo pojasnili, da niso dobili od zgoraj omenjenih stanovalcev (vseh družin je 20) nobenega denarja za stanarino v letu 1966 in tudi ne v letu 1967. Stvar mi je postala jasna. Blagajničarka (sicer uslužbenka občine Novo mesto) je denar, ki ga je tekoče pobirala od stanovalcev, enostavno obdržala in uporabljala v svoje namene. Ko se je ta goljufija odkrila, je stanovanjskemu podjetju takoj izplačala 1.200.000 starih din, ostalo pa nekaj dni pozneje. Skupnega zneska sicer ne vem točno, vendar znese stanarina za lansko in letošnje leto več kot 2 milijona starih din. Račun je sicer poravnala (tako so mi povedali na stanovanjskem podjetju, ko sem pozneje vprašal), ostane pa vprašanje moralne in materialne odgovornosti blagajničarke, ki je več kot leto dni goljufala sostanovalce in stanovanjsko podjetje ter se okoriščala s tujim denarjem.

Stanovalci smo ogorčeni. Da je prišlo do te zlorabe, je delno krivo dejstvo, da že več let ni bilo zbora stanovalcev. Glavni vzrok pa je nepoštenost blagajničarke. Morda predsednik hišne sveta ni sklical nobenega sestanka v dobri veri, da ni problemov. Vem pa kot stanovalec, da bi bilo koristno tudi za boljše medsebojne odnose, da bi bil občasno kak sestanek. Blagajničarka pa naj bi bila vsaj enkrat letno poročala o finančnem stanju. Ker tega ni bilo in ni bila poštena, je izkoristila priložnost in si prisvojila vsak mesec denar, ki ga je pobrala za stanarino od stanovalcev.

DRAGO MENCIN,
Novo mesto,
Zagrebška B

Otroci v zdravilišču

V zavetju te rubrike želim pojasniti mnogim staršem malih bolnikov, zakaj njihovi otroci ne bodo oskrbovani v zdravilišču. Pred seboj imam zdravstveno dokumentacijo bolnikov, ki jim je zdravljenje v zdravilišču nujno potrebno. Njihovi bledi, drobni obrazki mi dajejo moč, da zastavljam javnosti troje vprašanj.

Z zakonskimi določili je bilo — sredi leta 1966 — ukinjeno zdravljenje s klimatskimi faktorji za zavarovane osebe. Zdravilišča za otroke so ostala prazna. Preostala je žalost vseh, ki so si — bolj, kakor je bila dolžnost — prizadevali za razvoj zdravilišč, za uspešno zdravljenje večinoma kroničnih bolnikov.

Neposredni varuhi zdravja v pediatrični sekciji Slovenskega zdravniškega društva so s številnimi razpravami v komisijah uspeli, da so bila mladinska zdravilišča znova vzpostavljena, kar je bilo objavljeno v časniku. Prejeli smo sporočilo iz zdravilišča Debeli rtič in Kraljevica o indikacijah in postopku, kako napotiti male bolnike na zdravljenje. Bolniki, ki smo jim predpisali klimatsko zdravljenje do meseca marca tega leta, so bili postopoma sprejeti v zdravilišča Debeli rtič, Kraljevica in Rakitna, kjer so se zdravili en mesec do dva. Sredi marca tega leta je republiški zavod za zdravstveno varstvo v Ljubljani izdal navodila o indikacijah, usmeritvi in dokumentaciji naravnih zdravilišč, ki vsebujejo tudi finančne vire za pošiljanje otrok v zdravilišče. Na prvem mestu je navedeno osnovno zdravstveno zavarovanje. S podvojeno voljo smo predlagali bolnike za klimatsko zdravljenje, da bi bili po razvrstitvi sprejeti v zdravilišče.

Ob koncu meseca maja tega leta je sledil dopis komunalnega zavoda za socialno zavarovanje — Ljubljana (KZSZ), s katerim nam je zavod sporočil, da je plačnik le za nadaljevanje bolnišničnega zdravljenja v zdravilišču. Bolnika napoti na zdravljenje le ustrezna klinika ali bolnišnica. »Zdravstveni zavodi, ki pošiljajo bolnike na zdravljenje v naravna zdravilišča na podlagi uvodnih besed publikacije republiškega zavoda za zdravstveno varstvo ali obvestila, ki ga je izdala zveza naravnih zdravilišč, so sami plačniki za stroške zdravljenja napotenih bolnikov.«

Drugo obvestilo komunalnega zavoda za socialno zavarovanje Ljubljana smo prejel 9. 6. 1967: »Sporočamo vam, da so praktično izčrpana vsa sredstva, določena v finančnem planu sklada komunalne skupnosti socialnega zavarovanja za leto 1967... Zato ni možno več pošiljati na stroške sklada zavarovane osebe na nadaljevano ali nadomestno bolnišnično zdravljenje v naravna zdravilišča, četudi ta poslujejo v soglasju s sklepi sveta republiškega zdravstvenega centra.«

Zdaj v zdravilišču Debeli rtič ni več bolnikov. V oddelku za kolonije je šola otrok v naravi, za kar je določena občinska skupnost prispevala 5 milijonov starih din. Srečni zdravi otroci! Kdo bo prispeval za zdravljenje bolnih otrok v naravi? Zdravilišče v Kraljevici, ki je posebej usposobljeno za fizioterapijo, praktično nima več bolnikov. Brez otroškega živžava je čudovita okolica zdravilišča Rakitna.

Ob napisanem je vrsta vprašanj. Znano je, da posluje KZSZ z izgubo, kar krijemo zavarovanci z dodatnim prispevkom. Toda ali so krivi bolni otroci? Njihovi starši ne zmorejo poravnati celotne oskrbe v zdravilišču, gotovo pa bi prispevali del.

Nekateri poudarjajo, da — ob zmanjšanih sredstvih — ne smeta trpeti kakovost in obseg zdravstvene službe. Ob tem primeru je razvidno, da to ni mogoče. Ali je neizogibno in kdo narekuje — ob tem primeru — nazadovanje v zdravstveni službi?

DR. MARIJA BOCAK-KALAN,
pediater,
Ljubljana,
Trubarjeva 29

Podjetje »Tobak« se je izkazalo

V nedeljo, 18. VI. 1967, je praznovalo trgovsko podjetje »Tobak« Ljubljana dvajsetletnico obstoja. Presenečena sem bila, ko sem tudi jaz dobila vabilo, naj se udeležim praznovanje te pomembne obletnice. Podjetje sem namreč zapustila že pred dvema letoma kot invalidska upokojenka. Zame je bilo lepo doživetje že to, da sem se spet srečala s svojimi nekdanjimi delovnimi tovariši. A prisrčen sprejem z nastopom Ljubljanskega okteta, ki je med posameznimi točkami slavnostne seje zapel več lepih pesmi, je zbudil kar mogočen vtis. Ko se je začelo nagrajevanje dolgoletnih in najprizadevnejših članov kolektiva, si nisem mogla misliti, da pridemo na vrsto tudi upokojenci.

Javno se zahvalim celotnemu kolektivu, samoupravnim organom podjetja in direktorju za prijetno doživetje ob praznovanju dvajsetletnice podjetja »Tobak«, ki smo ga zaključili na piknik u v Kamniški Bistrici.

FANI VRTAČNIK,
Hrastnik,
Cesta 3. julija štev. 11

„Pisma bralcev" so vaša tribuna

SODELUJTE

Ali smo pozabili?

Že od mladosti, ki sem jo preživela v Mengšu, vem, da so se rojstni dnevi, državni ter družinski prazniki, kakor tudi obletnice, vesele in žalostne, obhajale in mislim, da se še danes. Zato sem 17. junija 1967 tudi pričakovala, da bom slišala in brala v časopisu o proslavi stoletnice trga Mengša, še tembolj, ker imajo nekateri Mengeš še za vas, kot na primer v PTT Zborniku št. 3 1967 v spisu »Izlet na Mengeško kočo«, v katerem je trikrat omenjena vas Mengeš. Pisatelj Janez Trdina nam je v svojih »Spominih« tako lepo opisal, kako je bila dolga in lepa, a obenem največja vas na Kranjskem 17. junija leta 1867 povzdignjena v trg. Ko bi bil pisatelj še danes med nami ter videl, kako se je ta trg v sto letih razširil, polepšal, se približal mestu, bi mu gotovo posvetil še mnogo lepše »Spomine«, kot jih je v letu 1867. Mengeš pa bi s svojo prelepo lego to tudi zaslužil.

FRANČISKA GUNČAR,
Ljubljana

beti
Izdeluje damsko perilo iz sintetike v prijetnih krojih in najmodernejših barvah.
Priporočamo vam, da tudi vi kupite izdelek priznane in ugledne tovarne
BETI Metlika

4. in 22. julij dela prosta dneva

Pojasnilo sekretariata za informacije pri izvršnem svetu Slovenije

V zvezi z vprašanjem nekaterih delovnih in drugih organizacij ter posameznih občanov, ali se 4. julij in 22. julij praznujeta kot državna praznika tudi letos, sporočamo:

Po zakonu o razglasitvi četrtega julija — dneva borca — za praznik vstaje narodov Jugoslavije (Uradni list FLR Jugoslavije, št. 27/56) je praznik vstaje narodov Jugoslavije državni praznik v smislu zakona o državnih praznikih (Uradni list FLRJ, št. 18/55 in št. 42/59).

Po zakonu o razglasitvi 22. julija za državni praznik Ljudske republike Slovenije (Uradni list LRS, št. 21/51) je 22. julij — dan oborožene vstaje slovenskega ljudstva — razglašen za državni praznik Ljudske republike Slovenije.

Glede na določbo 74. člena temeljnega zakona o delovnih razmerjih (Uradni list SFRJ, št. 43/66) ima delavec ob državnih praznikih pravico do počitka. Pri odmerjanju njegovega deleža v delitvi sredstev za osebne dohodke se ti dnevi štejejo, kot da bi bil delal.

4. julij in 22. julij sta torej državna praznika, ki se praznujeta tudi letos.

Družbeno poravnavanje je učinkovito samo tedaj, če je hitro in neformalno

Ob novem zakonu o poravnalnih svetih, ki je začel veljati 1. junija 1967

Zvezna skupščina je v maju sprejela splošni zakon o poravnalnih svetih, ki je začel veljati 1. junija letos. S sprejetjem tega zakona, veljavnega za vso državo, je končano obdobje urejanja vprašanja poravnalnih svetov. Razvoj je šel dolgo let svojo pot, ki je sedaj v novem zakonu našla svojo dokončno potrditev. Vsekakor predvsem potrditev. Vprašanje pa je vendar, če so določbe tega zakona tudi zadostna osnova za bodoči razvoj te družbene inštitucije.

Spori med občani so širšega pomena, saj nasprotja otežkočajo razvijanje socialističnih odnosov. Res je, da imamo sodišča, ki vsekakor uspešno urejajo spore. Vendar pa je precej vprašanj, s katerimi se občani ne obračajo na sodišča, zlasti če gre za manjše probleme in težave. Zato se je čutila potreba po posebnih organih, ki bi izven sodišč poskušali poravnavati spore med občani. Tako je po bolj ali manj uspelih poskusih prišlo sredi leta 1959 do ustanovitve poravnalnih svetov.

Že od vsega začetka delovanja poravnalnih svetov sta se kazali v glavnem dve težnji. Na eni strani se je kazala težnja, da bi bili poravnalni sveti posebni državni organi, neke vrste najnižja sodišča, katerih poravnavanje bi bilo obvezno in katerih poravnave bi bile tudi izvršljive. To smer je kazal tudi prvi osnutek zakona o poravnalnih svetih, ki pa ni bil sprejet. Po nasprotnem stališču poravnavanje ne bi bilo obvezno, poravnalni sveti pa bi bili družbeni organi. Praksa je šla v to smer in to načelo sprejema tudi novi splošni zakon o poravnalnih svetih. Ta izrecno določa, da poravnalni sveti »kot družbeni organi posredujejo med občani za sporazumno odpravo sporov v njihovih medsebojnih razmerjih in s tem pomagajo pri razvijanju dobrih odnosov med njimi«.

In kakšna je njihova pristojnost? Novi zakon pravi takole: »Poravnalni sveti posredujejo v vseh spornih razmerjih med občani oziroma v sporih med posameznimi člani delovnih skupnosti, razen v primerih, ko gre za zahtevke, s katerimi ti po veljavnih predpisih ne morejo prosto razpolagati.« Poglavitna naloga poravnalnih svetov je torej v tem, da posredujejo v najrazličnejših spornih zadevah med občani in med njimi poskušajo ustvarjati dobre odnose. Razumljivo je, da se s tem delovno področje poravnalnih svetov omejuje le na občane, vendar pa poravnalni sveti s tem ne morejo urejati tistih vprašanj, s katerimi občani kljub svoji volji ne morejo prosto razpolagati. Tako npr. občani ne morejo preprečiti uvedbe kazenskega postopka, čeprav se storilec in oškodovanec med seboj poravnata. Novi zakon to izrecno določa. Določa pa tudi, da lahko poravnalni svet da strankama tudi nasvet, kako naj rešita neko svoje sporno razmerje. Odprto pa je pri tem vprašanje, do kod lahko gre v tem pogledu poravnalni svet. Načeloma ni nobenih omejitev, toda napačno bi bilo vsekakor, da bi si poravnalni sveti prisvajali nekakšne funkcije sodišč ali organizacij za dajanje pravne pomoči. Prav za dajanje pravne pomoči v obliki ustreznih pravnih nasvetov ali v obliki sestavljanja raznih tožb in vlog manjka poravnalnim svetom strokovne usposobljenosti. V tem pogledu je zakon o poravnalnih svetih določil nekaj novega, v čemer pa utegne priti tudi do težav.

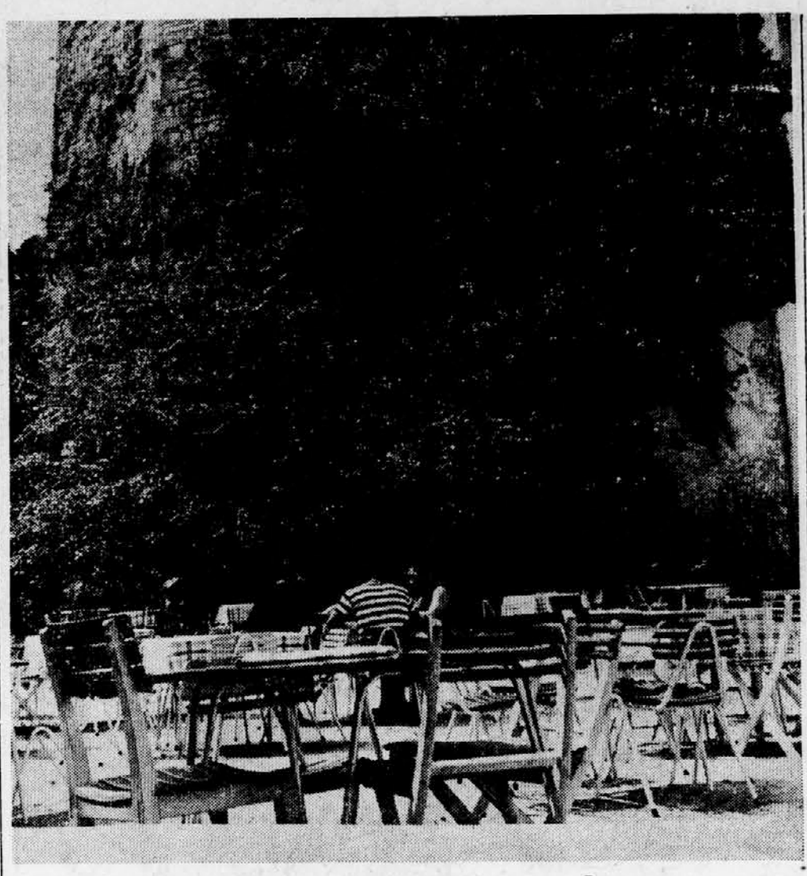
Obveznost poravnavanja je tesno povezana z vsebino in delom poravnalnih svetov. V začetku delovanja poravnalnih svetov so sodišča nekatere zadeve, zlasti manjšega pomena, pošiljala najprej poravnalnim svetom, zaradi poskusa poravnave. Nekatera sodišča tudi niso sprejemala na zapisnik tožb, če se stranke niso izkazale s potrdilom poravnalnega sveta. Zdaj pa je razvoj že tako daleč in so se poravnalni sveti že toliko »vsedli« v zavesti občanov, da bi bila taka praksa bolj škodljiva kot koristna. Zato mora biti samo volji občanov prepuščeno, ali se obrnejo naravnost na sodišče ali pa skušajo zadevo prej bolj enostavno in poceni urediti prek poravnalnega sveta. Zato more biti edino pravilno stališče, da je poravnavanje pred poravnalnim svetom neobvezno. Na tako stališče se postavlja tudi novi zakon o poravnalnih svetih, ki izrecno pravi, da je udeležba v postopku pred poravnalnim svetom prostovoljna. Proti nikomur ni mogoče uporabiti nikakršnih prisilnih sredstev in tudi ne kakih kazni, če se ne odzove vabilu ali noče dati izjave.

Zato člen 6. novega zakona tudi izrecno pravi, da more poravnalni svet posredovati le v navzočnosti obeh pravdnih strank ali njunih zakonitih zastopnikov.

V zvezi s tem je še vprašanje izvršnosti poravnave. Če so poravnalni sveti družbeni organi za pomirjevanje sprtih občanov, potem pred njimi sklenjene in zapisane poravnave ne morejo biti izvršne in ne morejo imeti prisilne moči, razen, če ne bi bilo to izrecno z zakonom določeno. Novi zakon o poravnalnih svetih določa, da ima sporazum pred poravnalnim svetom pomen izvensodne poravnave. Poravnava, sklenjena pred poravnalnim svetom, torej ni izvršljiva, predstavlja pa seveda dokazno gradivo. Splošni zakon o poravnalnih svetih rešuje tudi organizacijska vprašanja. Poravnalni sveti se torej ustanavljajo za določena krajevna območja ali pa pri delovnih organizacijah. Zato jih ustanavljajo občani na zborih volivcev ali pa člani nekega kolektiva na zborih delovnih ljudi. Prav tako je v zvezi z družbenim značajem poravnalnih svetov dejstvo, da so člani poravnalnega sveta voljeni in da je njihova funkcija častna. In postopek? Družbena poravnalna vloga je lahko učinkovita samo, če je poravnavanje hitro in neformalno. Zato za postopek pred poravnalnimi sveti ne more biti predpisan nikak formalizem. Sestava zapisnika ni obvezna, čeprav se na zahtevo prizadetih strank lahko sestavi o sporazumu tudi listina.

Novi zakon o poravnalnih svetih torej uzakonjuje dosedanji razvoj poravnalnih svetov kot družbenih organizacij. Pomeni torej formalno utrditev tega, kar je doslej že tudi bilo. Pri trenutnem stanju predstavlja splošni zakon o poravnalnih svetih zadostno osnovo za njihovo delo. Vprašanje pa je, če bo ta osnova zadoščala za prihodnji razvoj. Smemo pa glede na značaj splošnega zakona pričakovati v posameznih republikah še dodatne predpise.

S. RUPEL

ZA ZDAJ ŠE REDKI GOSTJE OB JUŽNI STENI BORLSKEGA GRADU. Foto: F. Š.

„Čudovito mirno je pri nas“

Veliko napovedanih gostov letos ne bo prišlo na Borl

BORL, junija.

»Rad bi govoril z direktorjem.«

»Pa ga ni,« mi odgovori mlad natakar.

»In poslovodja?«

»Spi.«

Direktor Korenjak je bil v Ptuju, poslovodja pa je imel nočno službo. Goste so imeli.

»Bom počakal.«

Stopil sem okoli. V olimpijskem bazenu kristalno čista voda. Prazen je še, brez kopalcev. Ob njem osamljena kopalka. Prehladno je. Šele prejšnji dan so spustili vodo v bazen. To sem zvedel pozneje. Iz studenca. Voda je zato nekoliko bolj sveža, toda vedno čista.

Avtobus je pripeljal nekaj zgodnjih izletnikov. Iz Zagreba. Sploh so Zagrebčani poleg Avstrijcev najbolj redni obiskovalci Borla.

Vrnil sem se. Radovedno so me gledali.

»Kako vam je ime?« sem vprašal natakarja.

»Janez Čuš.«

»Kje ste doma?«

»Iz Mezgovc. To je moje prvo službeno mesto.«

»Kako gre?«

»V začetku je šlo težko. Zdaj je že lažje, ko smo že tretje leto tu. Sicer pa čez teden ni sile. V soboto in nedeljo pa pridejo. Največ skupine. No, zdaj pa je tu.«

Ozrl sem se. »Tovariš poslovodja,« je pristavil natakar.

»Oprostite, menda vas niso zbudili zaradi mene,« sem se opravičeval.

Ne, sam sem se zbudil. Moral sem biti dolgo pokonci. Tako je pri nas.«

Sedla sva.

»Promet?«

»Še kar zadovoljiv. Vreme je slabo, pa se nekoliko pozna. Kljub temu imamo že nekaj stalnih gostov. Avstrijcev iz Gradca. V glavnem pa še pridejo. Mi smo tu prehodna točka. Pri nas prenočijo tisti, ki potujejo dalje. Tu imajo polpenzion. Posebno turisti za Grčijo.«

»Je letos kakšna sprememba?«

»Je. Vse skupine, ki so nameravale potovati v Grčijo z Dunaja, iz Gradca pa tudi iz Zahodne Nemčije, so odpovedale prenočevanje.«

»Jih je bilo najavljenih mnogo?«

»Najavljene so bile za vsak petek do septembra. Imeli bomo izgubo nekaj milijonov starih dinarjev.«

»Kako pa gostje? So zadovoljni?«

»Pravzaprav bi morali vprašati nje.«

»Saj bi jih, pa jih nimate!«

»No, nekaj jih je že. Tam je skupina iz Zagreba, saj jih slišite. Potem je še nekaj Avstrijcev. Ti še najbrž spijo. Pri nas je mirno, veste. Poznate naš grad?«

Povabil me je, naj si ga ogledam. In za kakšno uro sem se s pomočjo poslovodje Žumbarja poslovil od sedanjosti. Visoka, dvonadstropna stavba z obokanimi hodniki je posebno veličastna, če jo gledaš z dvorišča. Dvanajsto stoletje zastopa zdaj le še južna stena s stolpom, vse drugo je poznejšega datuma. Grad je pogosto menjal lastnike: grofje Ankensteini, ptujski gospodje, Herbersteini, Korvini, Thurni, Sauerji, Wurmbrandti, Weissi — ti že na koncu, pred drugo svetovno vojno.

Sobe — lepe, z nadihom starine. Tako je pohištvo, slike na stenah, štukaturni stropi.

»Temu pravijo apartma Marije Terezije. Jo vidite na steni?«

Videl sem jo. Mogočna cesarica z mogočnim oprsjem.

»Je tudi pri vas prenočevala?«

»Ne vem, pravijo. Anipak, mene takrat še ni bilo tukaj. Delam na Borlu šele od 1953. leta.«

Viteška dvorana. Urejene sanitarije. Topla in mrzla voda.

»Koliko postelj imate?«

»Sto. Deset sob s štirinajstimi ležišči pa imamo še v preurejenih skladiščih poleg gradu.«

Grajski muzej. Slike iz obdobja druge svetovne vojne. Borl — taborišče slovenskih deportirancev, odkoder so jih vozili v druga taborišča. Nasmejani vojaki, suhi ujetniki. Kapela poleg muzeja. Weissenkirchnerjevo stensko slikarstvo. Knjiga obiskovalcev. Berem imena. Egon v. Haas iz ZDA, nečak poslednje lastnice Weissove. Datum: 13. junij 1967.

»Poglejte, tega pa še jaz nisem vedel. To je bil solastnik Borla. In da je bil tukaj!«

Spet sva bila zunaj. Na prostranem dvorišču.

»Koliksen je pravzaprav penzion?« sem vprašal.

»Tri tisoč sedemstopetdeset,« je povedal poslovodja še v starih dinarjih. »Kopanje je vključeno. Imamo dobro kuhinjo. Naši ražnjiči in čevapčiči so znani daleč naokoli. Poglejva še teraso!«

Razgled po Dravskem in Ptujskem polju, na jugu hribovite Haloze, na severu obronki Slovenskih goric. Globoko spodaj Drava. Ni videti, da bi se premikala. In v neposredni bližini gozdovi.

»Čudovito mirno je pri nas. Godbo imamo vsako soboto in nedeljo.«

»Ali ste mislili na kakšne prireditve? Vabite kakšne igralske skupine?«

»Ne, tega doslej nismo delali. Pač pa pričakujemo prvega julija kakih tri tisoč rancarjev. Saj veste, rancarija po Dravi.«

Velika turistična prireditev. Prava atrakcija.

»Kako stojite finančno?«

»Dobro. Kot podjetje smo samostojni od 1951. leta. Imamo pa še šest drugih gostinskih obratov. Nazadnje se nam je pridružila restavracija v Majšperku. Tam kuhamo samo za tovarno tristo enoloončnic.«

»In prejemki?«

»Se gibljejo od 55 do 100 tisoč dinarjev.« Starih seveda. Ljudje se še kar naprej najraje izražajo v starih dinarjih.

Poslovil sem se šele po ražnjičih. Poslovodja ni pretiraval. Zares so bili dobri.

FRANC ŠRIMPF

TURISTE BO ZANIMALO ...

Dostopi v morje

Kopalci so se že prejšnja leta pritoževali, da na piranski Punti, kjer je poleti vse živo, le stežka pridejo v vodo. Spomladi so vzdolž obale nakopičili velike kamnite bloke v obrambo pred valovi. To je dostop do morja še poslabšalo. Te dni pa so ob obali uredili dostope s stopnicami, tako da kopalcem ne bo treba čez skale, kadar se bodo podali v vodo.

Nova peščina

Pod poslopjem pomorske srednje šole v Portorožu je bilo že lani vedno precej kopalcev, čeprav peščina ni bila urejena. Letos spomladi so obalo uredili. Portorož je s tem dobil novo peščino. Kako je bila potrebna, kažejo te dni številni kopalci, ki tu od jutra do večera uživajo blagodati sonca in morja.

Na začetku planinske transverzale

V Hrvatinih nad Ankaranom, kjer je začetek slovenske planinske transverzale, je delavno turistično društvo poskrbelo tudi za prenočišča. Razen tega so uredili tudi menjalnico. Turisti lahko tu dobijo vse, kar je treba za na pot po transverzali. S Hrvatinov je čudovit razgled na tržaški in koprski zaliv. Zato ima kraj vse pogoje, da se bo razvil v prijetno izletniško točko za obiskovalce z obeh strani meje.

G. G.

Bohinj je skoraj zaseden

Večina bohinjskih hotelov, ki jih upravlja škofjeloško podjetje Transturist, je za julij, avgust in prvo polovico septembra že zasedena. Tudi hotel Zlatorog, ki ne pripada Transturistu, se ne more pritožiti nad predvidenim obiskom v poletni sezoni. Dovolj prostora je za sedaj samo še v zasebnih turističnih sobah.

Kopališče v Opatiji spet odprto

Pred dnevi so v Opatiji spet odprli peščeno plažo med starim in novim delom kopališča Slatina. Plaža je bila zaprta tako rekoč vse do glavne turistične sezone, ker so morali popraviti vse tisto, kar je lani poškodoval hud vihar. Razen tega so preuredili prehod iz starega na novo kopališče in zgradili še eno blagajno. Kakor hitro so kopališče odprli, je bilo na njem že vse polno kopalcev.

Novo gostišče pri Dolgem mostu

V soboto, 24. junija, so pri Dolgem mostu ob Tržaški cesti odprli novo zasebno gostišče Pri Gorjancu. Na tem mestu je bila že pred leti znana gostilna, ki pa je kasneje prenehala obratovati. Novo gostišče ne bo služilo le številnim motoriziranim potnikom, ampak bo verjetno postalo tudi prijetna izletniška točka, ki bo zaradi lepe okolice privabljala precej gostov iz Ljubljane.

OGLAŠUJTE V DNEVNIKU DELO

Tisoč kilometrov okrog tromeje

Bakrena senca, aluminijasto sonce?

Vtisi iz Titovega Užica in zapis besednega dvobojčka dveh močnih direktorjev

TITOVO UŽICE, junija. — Začenjamo v mestu in občini, ki še ne spada v tisti odmaknjeni in zaostali svet, v katerega bomo stopili potem, ko bo preplezano zlatiborsko hribovje. Titovo Užice je najbolj spodbudna postavka na vsem potovanju ... »Osebni« podatki: Pred vojno 7500 prebivalcev, danes 30 tisoč. V občini le še 40% kmečkega prebivalstva. Od 60.000 prebivalcev občine jih je danes zaposlenih 14.000 v industriji, nezaposlenih — registriranih! — pa je komaj desetkrat manj. V razredih je nad 15 tisoč učencev in 5000 dijakov. »Obremenjeni« so s štirimi srednjimi šolami (gimnazija, učiteljišče ter tehnična in ekonomska). Gledališče ima 580 sedežev. Narodni dohodek znaša dobrih pol milijona S din na prebivalca. Industrija — imajo tri večje tovarne — »vrže« 60% občinskega oruto produkta. Imajo tudi muzej vstaje in zgodovinski arhiv.

Zvezni sekretariat za informacije je v začetku t. m. organiziral informativno študijsko potovanje za skupino tridesetih novinarjev jugoslovanskih dnevnikov in tednikov. Skupina je prepotovala okrog tisoč kilometrov po dobrih in slabih poteh med Titovim Užicem in Višegradom. Na »seznamu« so bile občine: Titovo Užice, Čajetina, Nova varoš, Priboj, Rudo, Prijepolje, Plevlja, Čajniče, Foča, Goražde in Višegrad; vse so v odmaknjenem in gorskem svetu Sandžaka. S tega potovanja bomo v »Delu« objavili vrsto prispevkov našega sodelavca Draga Kralja.

Med probleme štejejo predvsem plačevanje prosvete, s katero so imeli lani »določene težave«. Po vsej državi se je razvedelo za slikovito stavko užiških prosvetnikov, ki so poučevali naprej, a niso hoteli sprejemati, kakor so sami dejali, sramotnih plač.

Ko so se učitelji in profesorji lani »puntali«, je bilo njihovo povprečje plač okrog 50 tisočakov. Negodovali so tako nad vsoto samo, kakor tudi nad razmerjem; delavci v valjarni bakra so tedaj imeli povprečje 90 tisočakov. Danes so baje učitelji zadovoljni; prejemajo po osemdeset tisočakov in jih več ne boli, če je v valjarni ta številka že visoko čez 110.000!

Borba za baker še traja

Valjarna bakra je najmočnejše podjetje v občini in daleč naokoli (3000 zaposlenih). Letna zmogljivost tovarne je skoraj 60.000 ton čistega bakra. To je le zmogljivost, ne pa tudi resničnost; lani so predelali 38 tisoč ton, letos pa naj bi jih — po načrtu — 42 tisoč.

Nekaj je narobe s temi številkami! Bakra za predelavo ni dovolj, zato je skoraj od vsakega inženirja in predvsem od direktorja tovarne slišati nešteto očitkov na račun rudnika v Boru.

— Seveda, veliko se je govorilo in pisalo o enotnosti stališč, o sporazumu med rudnikom in našo valjarno. Toda vse to so bile zgolj lepe besede, beseduje tovariš direktor Vlajko Brković, ki je v valjarni že petnajst let, polovico tega časa pa direktor. Naše stališče je jasno: nima smisla, da bi Bor gradil lastno tovarno za predelavo bakra, ko so pri nas povsem proste zmogljivosti. Gradili bodo, ker imajo denar! Bor pravi, da bodo letno nakopali 125.000 ton bakra in da je njihova svobodna volja, če bodo tudi sami vsaj deloma skrbeli za predelavo ...

Kako je sedaj s surovinami? Vsakdo, s komer smo se pogovarjali, je menil drugače. Eni so rekli, da bo surovin dovolj; drugi, da jih že primanjkuje. Prejšnji mesec livarna res ni imela dovolj dela, ker ni bilo dovolj bakra. Razmere v livarni pa so našle svoj odmev v drugih oddelkih, kjer ni bilo dovolj bakra za obdelavo.

Kaj pravi o tem direktor?

— Tovariši, natanko tako je, kakor so vam povedali naši inženirji. Vsi imajo prav! Bo ali pa ne bo? Loterija! Mi pa vneto diskutiramo o proizvodnem planu ...

Kakor pa Bor načrtuje lastno valjarno bakra, tako se je začelo Sevojno zanimati za aluminij. Da bi vse zmogljivosti nekoč zelo drage tovarne izrabili, kanijo začeti s predelavo aluminija. Tega naj bi bilo v bližnji bodočnosti vedno več, prave gneče predelovalcev pa še ni. Menijo, da bi bila predelava pod streho sedanje valjarne vsaj za 25 odstotkov cenejša, kakor pa če bi gradili posebno tovarno.

Seveda pa jih je veliko, ki gledajo na ta aluminijski eksperiment bakrenega Sevojna z nezaupanjem in skepso, a tudi z zavistjo.

Beseda »reforma« ni omenjena!

V veliki konferenčni sobi valjarne so bili poleg novinarjev, občinskih očetov in »bakrenega štaba« prisotni še drugi. Med njimi tudi direktor užiške tekstilne tovarne, tovariš Spiro Žunić. Njegova prisotnost je kmalu porodila majhen besedni dvobojček med obema direktorjema.

Tekstilec očita:

— Najnižja plača v valjarni — okrog 60 tisočakov — je hkrati povprečna plača v tekstilni tovarni! Delavci v valjarni so privilegirani. Imate zastonj delovno obleko, poceni menzo, počitniški dom, cenejši prevoz na delo, darujete visoke kredite za zasebno gradnjo, nimate osebne norme; skratka, za manj intenzivno delo dobite še enkrat več denarja. Najmanj sto ljudi v valjarni imate preveč ...

— Vse to je res, kar je dejal tovariš Spiro, se je takoj, kakor izstreljen dvignil »bakrenic direktor. Povprečje naših dohodkov je 113 tisoč; jaz jih dobim 250, najslabše plačani pa ne manj kakor 60. Kako je z govoricami, da imamo preveč ljudi? Tovariš Spiro ni navedel točne številke. Mi lahko danes odpustimo 400 delavcev, če vzamemo na delo sto novih. Pripominjam, da mora biti teh sto novih mladih, močnih in zdravih! Tistih tristo, ki jih imamo »odveč«, so stari delavci, ki so se borili in to tovarno gradili. Oni delajo z zmanjšano delovno zmogljivostjo. To vemo! Toda, tovariši, mi imamo denar, da jih lahko obdržimo. Vem, da je to sociala. In kaj potem? Kaj koga to briga!

— Ta humanizem te stane 600 milijonov na leto, skuša biti prepričljiv »tekstilni« direktor.

— Prav, naj stane! konča razpravo »bakreni«.

Listam po lokalnem časopisu »Valjarna«, ki ga izdaja bakreni velikan ob Čehotini.

»Če bi na nekatera delovna mesta postavili bolj zdrave delavce, bi se produktivnost dela na teh mestih znatno povečala. Bolehni delavci niso več tako pri močeh in so na mestih, kjer delajo, preveč obremenjeni.« Berem še, da je bilo lani vsak dan odsotno okrog 320 ljudi, kar je več kakor deset odstotkov; tu so všteti upravičeni in neupravičeni izostanki. Berem tudi, da so nesreče dokaj pogostne; v zadnjih štirih mesecih je bilo kar 114 poškodb. In postajajo strogi: v novem pravilniku o delovni disciplini piše, da nikogar, ki bo zamudil več kot 15 minut, ne bodo več pustili v tovarno; šteli mu bodo neupravičen dan. Podobno bodo udarjeni tisti, ki bodo na delovnem mestu zaspali ...

In še in še. Vse kaže, da nista pomanjkanje bakra in »socialа« edina problema te tovarne.

Razgovor v hrupu

V tekstilni tovarni je peklenski hrup. »Komaj se sporazumemo s tkalko, ki smo jo vprašali, koliko ima plače. Dejala je, da dobi 32 tisoč na mesec, pa jo je poleg stoječi vodilni uslužbenec popravil, češ da je prejšnji mesec dobila 35. Priznala je, a pribila, da so taki meseci dokaj redki.

Tovarna je stara. Zgradili so jo leta 1896. Izdelujejo zelo ceneno posteljnino za povprečnega in podpovprečnega Jugoslovana. Precej tudi izvažajo. Ne le na vzhod.

Direktor, tovariš Spiro, govori predvsem o strojih. Pri tem se ne pozabi pridušati. Verjetno, da bi preglasil pekel hrupa.

— Sedaj imamo 1500 zaposlenih. Naš cilj je: 1000 delavcev in večja proizvodnja. Če tega ne dosežemo, lahko zapremo. Ne smemo biti sentimentalni. Bolje je, da dela tisoč ljudi, kakor pa nihče. S stroji imamo težave. Nikakor ne moremo priti na zeleno vejo. Ste videli zunaj na dvorišču pokopališče strojev, ki smo jih pravkar vrgli ven in zamenjali z novimi? Lepo izgleda, a vendar ni tako lepo.

Pripovedoval je, kako so leta 1955 kupili v Italiji stroje po zelo nizki ceni, ker so bili tedaj že malo zastareli. To naj bi bilo za tedanji čas opravičljivo. Sedaj pa so kupili stroje v Sovjetski zvezi, ki so pravzaprav tudi že zastareli. Banka pa diktira svoje pogoje.

— Pri nas se ljudje ne »puntajo«, nadaljuje tovariš Spiro. Vsi vedo, za kaj gre. Ko smo odpustili ali odslovili dvesto ljudi, se je proizvodnja povečala za 16%. Plače pa so se izboljšale. V kratkem bo moralo še 150 ljudi iz tovarne. Takrat bo mesečno povprečje skočilo na 80 tisoč.

Ves čas pogovora se je tovariš direktor igral z logaritemskim računalnikom. Verjetno je vse, o čemer je govoril tudi dobro izračunal.

•

Užice rastejo v veliko in moderno mesto. Okrog mestnega jedra — veličasten trg in nekaj impozantnih palač — ki je bilo zgrajeno kot spomenik dvajsetletnici vstaje, se počasi nizajo vedno nove in nove stolpnice, lezejo novi kilometri asfalta in rijejo novi metri vodovoda in kanalizacije. V panorami mesta že prevladujejo vertikale in šele ko stopimo med hiše, vidimo, da je starega še vedno zelo veliko.

DRAGO KRALJ

Nove ladje »Atlantske plovidbe«

Dubrovniška »Atlantska plovidba« je v zadnjem času dobila vrsto novih večjih in hitrejših ladij, s katerimi nadomešča stare in nekonkurenčne. V svoje trampersko brodovje je v kratkem času vključila že tri ladje po 10 tisoč 500 ton nosilnosti (»Banija«, »Bosna« in »Titov Velesa«), v ladjedelnici Mosor v Trogiru dokončujejo še četrto tako ladjo. Dve veliki ladji za razsuti tovor po 26 tisoč ton nosilnosti pa grade v tržaški ladjedelnici S. Marco. Te dni so v tej ladjedelnici splavili prvo naročeno ladjo, ki je dobila ime »Baranja«. Slovesne splavitve so se udeležili najvišji predstavniki italijanskega ladjedelskega koncerna »Italcantieri«.

—S.

TEKSTILNO POKOPALIŠČE — Tovarniško poslopje užiške tekstilne tovarne je staro 71 let, stroji, kateri so sedaj dobili »izstopni vizum«, pa so — čeprav že ob montaži zastareli — vendarle služili od petinpetdesetega leta do danes. (Foto: D. Kralj)

JOHNSON motorje za čolne za dinarska sredstva pri SLOVENIJA ŠPORT na Gospodarskem razstavišču

NAPRAVI SAM

MINIKOLOR MINIKOLOR MINIKOLOR MINIKOLOR

Barva za vaše stanovanje

POBARVAJ SAM

NAGRADNO ŽREBANJE 1. julija

Nagrade:

pralni stroj, televizor, hladilnik, radio UKV, transistorji, gramofoni, mikserji, žoge in 100 kolekcij »SANA«.

Pošljite tovarni »SANA« v ovojnici:

4 prazne vrečke od vanilin sladkorja
4 prazne vrečke od pecilnega praška
4 prazne vrečke od puding-vrečke (ali zaklopnice)

Ob robu dialoga obtožb

V jeku krize na Srednjem vzhodu, v času ko na nujnem izrednem zasedanju generalne skupščine OZN razpravljajo o odstranitvi posledic agresije in končno v času, ko sta premier Kosigin in predsednik Johnson v Glassborou v ozračju »zmernega optimizma« razpravljala o najbolj perečih mednarodnih vprašanjih, je sovjetski tisk sprožil kampanjo proti »procesu zbliževanja pekinških voditeljev z Washingtonom«.

Glasilo sovjetske armade »Krasnaja Zvezda« je obtožilo Kitajce, da se na tajnih sestankih med ameriškim in kitajskim veleposlanikom v Varšavi sporazumevajo z Washingtonom na račun vietnamskega ljudstva, socialističnih držav in naprednih sil v svetu. Ta obtožba je povzela, razširila in zaostrila še zunanjepolitična revija »Novoje Vremja«, ki kitajsko-ameriški dialog imenuje »München Daljnega vzhoda«.

Sovjetski tisk med drugim pravi, da vsako novo dejanje kitajsko-ameriških stikov v Pekingu spremljajo z novim valom antisovjetizma in »neumnimi« obtožbami o sporazumevanju med ZDA in ZSSR. Politika »vračanja z isto mero« igra v diplomaciji veliko vlogo in morda so zato v Moskvi prešli v protinapad prav v trenutku, ko so sovjetsko-ameriški stiki vsekakor bolj spektakularni, kot pa kitajsko-ameriški?

Dialog obtožb na liniji Moskva—Peking priča, da je Sovjetska zveza začutila potrebo diskreditirati kričeči kitajski antiimperializem, da se navsezadnje ne bi kje našel kdo, ki bi mu res nasedel. To je posebno važno v času vrhunskega dialoga ZDA — ZSSR. Očitno gre pri kitajsko-ameriških in sovjetsko-ameriških stikih za dve popolnoma različni stvari. Da Sovjetska zveza zares stremi po ohranitvi miru in po tem, da bi se izognila katastrofalni konfrontaciji z ZDA, je jasno, toda če je res, da se tudi Kitajci pogajajo z Američani, zato da bi se izognili direktni konfrontaciji v Vietnamu — tako piše sovjetski tisk — potem gre najbrž za ogorčenje, ker so pri Kitajcih dejanja eno in besede drugo.

J. STANIČ

Nemško zastopništvo

Kiesingerjevo pismo Stophu, ki so ga v vzhodnem Berlinu ostro zavrnili, je v zahodnonemški publicistiki sprožilo debato o bistvenem problemu mednemških odnosov, o problemu »zastopništva«. Po sklepu prvega bonnskega Bundestaga leta 1949 je zahodnonemški parlament »vsenemško predstavništvo«, ki zastopa interese vseh Nemcev — torej tudi državljanov Nemške demokratične republike — in ki potemtakem institucionalno vzdržuje načelo nemške nacionalne enotnosti kljub povojni razdelitvi nemškega nacionalnega ozemlja na tri dele. Na ta sklep se Bonn sklicuje, kadar zagovarja mejo iz leta 1937, kadar torej »razveljavlja« mejo na Odri in Nisi, in nanj se sklicuje tudi in predvsem, kadar negira obstoj vzhodnonemške države. Teza o »izključnem zastopništvu« je jedro tako imenovane Hallsteinove doktrine, ki drugim državam onemogoča navezavo normalnih diplomatskih odnosov z NDR. Kljub »romunski izjemi« je ta doktrina še vedno v veljavi.

Spričo čedalje očitnejšega anahronizma teze o izključnem zastopništvu, ki onemogoča normalizacijo razmer v Evropi, se v nekaterih političnih krogih Zahodne Nemčije krepi prepričanje, da bi bilo treba v politiko »majhnih korakov« vključiti zdaj še kak večji korak, namreč delno ali popolno odpravo tega resnično zaviralnega zadržka. Kiesingerjevo pismo je bilo deležno številnih kritik in vse so se nanašale na kanclerjevo dosledno poudarjanje »izključne pristojnosti«, češ, dokler bomo tako dosledno vztrajali pri tem načelu, tako dolgo ne more biti nobenega zbližanja med vzhodnim in zahodnim delom Nemčije — zbližanje pa je poglavitna deklarirana naloga sedanje uradne zahodnonemške politike.

Včerajšnji nastop šefa FDP, edine opozicijske stranke v Bundestagu, je prvo znamenje, da se utegne sčasoma tudi tu kaj spremeniti. Erich Mende je namreč predlagal »novo formulacijo« za načelo zastopništva, takšno formulacijo namreč, ki bi razlikovala med načelom zastopništva za vse Nemce in med politično pristojnostjo dveh nemških vlad za dve nemški državni ozemlji. Tak pristop sicer še ne bi bil v skladu z nemškimi resničnostmi in vzhodnonemška vlada bi se z njim ne mogla zadovoljiti. Toda bil bi razveseljivo znamenje postopnega »odtajanja«.

S. FRAS

MAULDIN

S SOLZAMI VESELJA V OČEH

Natanko tisto, kar smo potrebovali ... International Herald Tribune, Pariz

Kosigin: širša razprava mora slediti umiku izraelskih čet

Tiskovna konferenca po drugem sestanku z Johnsonom: »O tem ni bil dosežen sporazum« — Vietnam: rešitev še ni nič bliže

Sovjetski premier Aleksej Kosigin je v nedeljo ponovno pozval Združene narode, naj obsodijo izraelsko agresijo in uradno zahtevajo umik izraelskih sil z okupiranih arabskih ozemelj. Na tiskovni konferenci na sedežu OZN, komaj uro po končanih pogovorih s predsednikom Johnsonom v Glassborou je premier Kosigin poudaril, da je umik izraelskih sil na črte, določene s sporazumom o premirju, ključ za miroljubno reševanje krize na Srednjem vzhodu.

Kosigin je poudaril, da je prvi korak v tej smeri neogiben umik izraelskih sil. Dejal je, da brez tega svet nikoli ne bo trdno prepričan, da se vojna ne bo vnovič vnela.

Združeni narodi in ves svet se morajo kar najbolj zavzeti in preprečiti ponovno vojno, je rekel sovjetski premier, potem ko je ponovil, da je izraelska agresija vzrok za vojno na Srednjem vzhodu. Opozoril je, da še vedno grozi nevarnost ponovnih spopadov.

Kosigin je povedal, da si je med bivanjem v New Yorku prizadeval bolje razumeti stališča arabskih držav glede reševanja problemov Srednjega vzhoda. Pogovori s predstavniki teh držav, je dejal sovjetski premier, so pokazali, da je treba na poti k miru predvsem zagotoviti umik izraelskih sil. Vse ideje o preučevanju »celotnega spleta« problemov po mnenju premiera Kosigina ne morejo prinesti rešitve primarnega problema — to je, da bi preprečili ponovne sovražnosti.

Sovjetski premier je rekel, da v pogovorih s predsednikom Johnsonom ni bil dosežen sporazum o tem, da se morajo izraelske sile takoj umakniti z okupiranih arabskih ozemelj. Zedinila pa sta se o tem, da bosta zunanja ministra, Rusk in Gromiko, še naprej v stikih in da bosta obravnavala vse probleme v zvezi s Srednjim vzhodom.

Glede dela generalne skupščine in varnostnega sveta do njegovega srečanja s predsednikom Johnsonom v Glassborou je premier Kosigin dejal, da so dosedanji rezultati pozitivni. Večina govornikov je obsodila izraelsko agresijo in zahtevala umik, kajti sleherno odlašanje bi utegnilo samo povečati nevarnost ponovne vojne. Če bo generalna skupščina sprejela sklep o umiku, se bo morala vsaka država, pa naj bo velika ali majhna, strinjati z njim.

Glede omejenih dobav orožja državam Srednjega vzhoda je Kosigin dejal, da je s tem ukrepom treba počakati, dokler se ne bodo umaknile izraelske enote. Nato pa bo po njegovem mnenju mogoče govoriti o vzpostavitvi trdnega miru na tem področju. Tudi o svobodni plovbi po Akabskem zalivu bi se dalo govoriti o umiku izraelskih sil.

Kosigin je kot enega izmed ukrepov tudi navedel, da je treba kaznovati Izrael s tem, da plača odškodnino za opustošenje na Srednjem vzhodu. O svojih načelih za rešitev krize je dejal, da so povsem realistična. Če bo generalna skupščina sprejela resolucijo na tej podlagi, bo mogoče varnostnemu svetu, zaupati nalogo, da resolucijo uresniči. Če pa sklepov varnostnega sveta ne bodo izvedli, bi utegnil varnostni svet uveljaviti sankcije.

Glede Vietnama je Kosigin potrdil, da so pogovori v Glassborou ponovno odkrili velika navzkrižja med državama. Potrdil je, da srečanje z Johnsonom ni približalo rešitve vietnamskega konflikta, in dejal, da bi konec ameriške agresije v Vietnamu lahko največ pripomogel k izboljšanju ameriško—sovjetskih odnosov. Sovjetski premier vidi rešitev vietnamskega spopada in ponovno vzpostavitev miru v jugovzhodni Aziji predvsem v umiku ameriških sil s tega področja.

Na vprašanje, ali meni, da bi predsednik Johnson dozivel v Sovjetski zvezi topel sprejem kakršnega je doživel on v ZDA, je odgovoril:

»Če bi se agresija končala in če bi ji sledila resnična miroljubna politika, sem prepričan, da bi bil predsednik v ZSSR zares zelo prisrčno sprejet.«

Na vprašanje o tem, kakšne so možnosti za sklenitev porazuma glede razvoja protiraketnih sistemov, je sovjetski premier dejal, da tega ne gre ločevati od splošnega razorožitvenega problema. Kar zadeva neširjenje atomskega orožja, pa je sovjetski premier poudaril, da je bil dosežen pomemben uspeh in da se nadaljujejo prizadevanja za rešitev tega problema. Glede možnosti za sklenitev napadalnega pakta med NATO in varšavskim paktom je Kosigin pripomnil, da je Sovjetska zveza predlagala podpis takšnega sporazuma in celo to, da bi razpustili bloke, da bi tako popustila mednarodna napetost, vendar NATO predlogov ni sprejel.

Premier Kosigin je tudi izjavil, da se se predsednikom Johnsonom nista pogovarjala o tem, da bi se velika četverica srečala po sestanku v Glassborou.

Nadalje je Kosigin potrdil, da je Sovjetska zveza odločena preprečiti atomsko oboroževanje ZR Nemčije. Izjavil pa je, da v Glassborou ni bilo govora o nemškem vprašanju, čeprav, je dejal Kosigin, je naše stališče do tega jasno.

Sovjetski premier je dejal, da Sovjetska zveza nasprotuje kitajskim atomskim poskusom kot nasprotuje vsakemu preizkušanju atomskega orožja, ki je v nasprotju z moskovskim sporazumom. Med tiskovno konferenco, ki je trajala sto minut, je premier Kosigin zavrnil mnenje, da morajo supersile same reševati svetovne probleme. Poudaril je, da morajo pri tem reševanju sodelovati vse države, majhne in velike.

Na vprašanje o tem, kakšni so njegovi načrti v zvezi s potovanjem iz New Yorka v Moskvo, je Kosigin dejal, da bo na poti v domovino »obiskal nekatere države«.

ODDIH MED DVEMA FAZAMA VRHA — Sovjetski premier Kosigin je izrabil soboto, dan med dvema sestankoma z Johnsonom, za ogled Niagarskih slapov. Zgoraj: Kosigin v motornem čolnu. Telefoto: AP

Prazni hoteli-in blagajne

Grške pučistične oblasti so zatisnile oči celo pred mini krili

POSEBEN DOPIS ZA »DELO«

ATENE, junija. Grški tisk skoraj vsak dan objavlja nadebudne napovedi, da bodo tuji turisti vsak čas začeli trumoma pritiskati v Grčijo. Zastoj v turizmu je očiten, obiskovalcev ni od nikoder. Če pa so prazni hoteli, so prazne tudi blagajne.

Pučistične oblasti so v prizadevanju, da bi temu odpomogle, poleg tolažilnih injekcij po časopisih uveljavile tudi konkretnejše ukrepe. Ukinile so prepoved, da ne smejo v Grčijo turisti, ki nimajo s seboj najmanj po 8 dolarjev za dnevno porabo. Oblasti so zatisnile oči tudi pred mini krili in bradami, ki jim je vojaški režim napovedal vojno. Za vsako ceno si želijo turistov, bodi že kakršnihkoli, teh pa ni.

Turistične preglavice so samo del velikih skrbi grških pučistov zastran neposredne perspektive grškega gospodarstva. Jasno je že mogoče opaziti zelo ostre tendence po recesiji in zamiranje poslovne dejavnosti.

Pučistične oblasti si v nadaljnjih ukrepih v gospodarstvu prizadevajo najti pot iz sedanjih gospodarskih težav, zmanjšati proračunsko porabo in zbuditi gospodarstvenikom zaupanje v vlado. Očitno pa je, da nimajo jasnejšega in določnejšega programa za bodoči gospodarski razvoj.

Po vojaškem udaru so se nakopičile gospodarske skrbi in težave tako na zunanjem kot na notranjem tržišču. Težave na zunanjem tržišču so večje. Zaradi položaja v turističnem prometu lahko računajo s tem, da ne bo nič s pričakovanim povečanjem dohodka od turizma. Zanašali so se na to, da se bo ta dohodek povečal tudi do 50 odstotkov. Toda če se bodo stvari še naprej tako razvijale, bo ta dohodek manjši od lanskega. Lanska sezona jim je prinesla več kot 100 milijonov dolarjev.

Nadaljnja skrb so dohodki trgovskega ladjevja. Ni gotovo, ali bodo grški ladijski lastniki, ki se prav nič ne zanašajo na prihodnost, nalagali v grške banke zaslužke od prevoza. To velja tudi za denarne pošiljke stotisočev grških delavcev, zaposlenih v tujini.

Tako je dokaj verjetno, da jim bo postavko o »nevidnih dohodkih« unesla. Ta postavka je bila v preteklosti zelo velika in pomembna, saj je v večji meri krila stroške grškega uvoza kakor pa dohodki, ustvarjeni z izvozom. Leta 1966 so na primer »nevidni dohodki« Grčije dosegli 481,3 milijona dolarjev, medtem ko so od izvoza dobili 403,8 milijona dolarjev.

Dodati je treba še to, da so negotovi tudi dohodki iz izvoza, ki — zaradi njegovega agrarnega značaja — oživi šele jeseni. Uspeh v izvozu bo v marsičem odvisen od tega, kakšen odnos bo zavzela Grčija do vzhodnoevropskih držav. Te namreč uvažajo presežke, ki jih ni mogoče prodati drugje. Ustavitev trgovine s temi državami bi hudo prizadela grški proračun in grško podeželje.

Na notranjem torišču gospodarske dejavnosti je čutiti velik zastoj v poslih. Pučiste zlasti skrbi nazadovanje investicijske zasebne dejavnosti. Zato si prizadevajo priklicati v življenje pobudo za investiranje in za čimvečji dotok javnega in privatnega kapitala.

Nedavno sklenjeni sporazum z ameriško družbo »Lytton« o investiranju 830 milijonov dolarjev za razvoj Krete in zahodnega Peloponeza v naslednjih letih zdaj pučisti kar se da izkoriščajo v propagandne namene. Trudijo se dokazati, da se v tem sporazumu izpričuje zaupanje tujega kapitala v sedanji režim, češ da bo ta sporazum spodbudil nove tuje investicije in pripravil domači kapital do večje dejavnosti.

Za zdaj je to samo želja. Dvomljivo je poudarjati pomen sporazuma z družbo »Lytton«, ki ni finančnik, marveč programira gospodarski razvoj, je nadzorni organ in posredovalec pri zagotavljanju finančnih sredstev.

Gospodarstvo je torej slaba stran diktatorskega režima, razvoj po udaru pa njegova velika skrb. Posledice ohromitve gospodarske dejavnosti se že čutijo in bodo čedalje bolj izrazite, tako da se poraja veliko vprašanje: kako bo vse to vplivalo na državno blagajno in proračun, na tempo razvoja in pogoje zaposlovanja. Zato lahko rečemo, da se bitka za režim bije bolj na gospodarskem kot na političnem področju. Tega se zavedajo tako pučisti kakor njihovi nasprotniki.

MILČE KOCEV

Zveza študentov Jugoslavije
Študentski servis,
Borštnikov trg 2

razglaša
prosto delovno mesto

INKASANTA

Pogoji:
— odslužen vojaški rok,
— nekaznovanost,
— dvomesečno poizkusno delo.

Nastop službe takoj. OD po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. Kandidati naj pošljejo svoje pismene ponudbe z vsemi potrebnimi dokazili do 7. julija 1967 na naslov: Študentski servis, Ljubljana, Borštnikov trg 2, kjer dobijo tudi vse potrebne informacije.

Nevaren boj za javno varnost

V italijanskem parlamentu bitka za zamenjavo fašističnega zakona

OD NAŠEGA STALNEGA DOPISNIKA

Zakon, ki v Italiji ureja vprašanja tako imenovane javne varnosti, je star več kot 35 let. V veljavi je torej še vedno zakon, ki ga je skoval fašizem, čeprav ga je praksa seveda demantirala in čeprav so tudi sentence ustavnega sodišča razveljavile marsikatero njegovo določilo. Odkar je bila pred dvajsetimi leti sprejeta nova italijanska ustava, se je ustrezen zakon o javnem redu kazal kot ena izmed poglavitnih in nujnih zakonodajnih nalog.

Število zakonov, ki jih je medtem sprejel italijanski parlament, gre v stotine in tisoče, toda novega zakona o javni varnosti med njimi ni bilo. Bilo je že več predlogov. Njihova avtorja sta bila vsak v svojem času tudi notranja ministra Scelba in Tambroni, ki sta se uveljavljala s »trdo roko« in ki ju ima italijanska levica v hudo slabem spominu. Kaže, da bo imel sedanji notranji minister Taviani končno več sreče. »Njegov« predlog je vlada odobrila in je že kaka dva meseca v senatu. Zakon ima vse šanse, da bo z vladno večino sprejet, vendar pa opozicija močno protestira.

Fašistični zakon, ki je v veljavi, prepoveduje na primer sleherno propagiranje kontrole rojstev. Téma je v Italiji zelo aktualna in zadnje mesece so potočili reke črnila o kontracepcijski »piluli«. Dejanski arbiter je v tem kot v drugih moralno pravnih vprašanjih zakonskega in družinskega življenja še vedno katoliška cerkev, toda če bi si kdo vtepel v glavo, bi lahko nekoga, ki se javno zavzema na »načrtovanje družine«, na osnovi fašističnega zakona pritiral pred sodišče. Fašistični zakon, ki že zaradi svojega porekla in pridevka ne more biti popularen, meri seveda tudi na druga področja. Pravijo, da so lokalni organi še v letih po vojni ponekod uporabljali njegove paragrafe v politične namene.

Parlamentarna debata o novem zakonu je burna. Za to skrbijo komunisti. Krščanski demokrati in socialisti so zakon tako rekoč sprejeli, ko so ga odobrili v ministrskem svetu, komunisti pa jim očitajo, da v senatu molčijo, ker bi ga radi na tiho in čimprej spravili »pod streho«: preden bi se demokratična javnost zavedela, da je to v resnici zakon, ki »ubija svobodo«.

Med določili novega zakona, ki zbujajo hudo kri, je tisto, ki daje prefektom pooblastilo, da v nujnih in hudih primerih uporabijo neogibne ukrepe za zaščito javnega reda in varnosti. Prefekti so upravni zastopniki vlade na nivoju pokrajin in od njihovega soglasja so odvisni vsi pomembnejši sklepi forumov lokalne samouprave. Komunisti pravijo, da pristojnosti, ki jih dobiva prefekt tudi na polju javnega reda, ogrožajo državljanske svoboščine.

Zaradi policijskega reda, kakršnega predvideva novi zakon, se zdi komunistom ogrožena tudi pravica zborovanja in manifestiranja. Policijski načelniki lahko prepovedo demonstracije, če menijo, da niso v skladu s pojmom javne varnosti, ki pa v zakonu ni natančneje opredeljen. Vsak sprevod mora biti prijavljen tri dni vnaprej, kar je po tolmačenju komunistov naperjeno zoper manifestacije, ki se spontano razvijejo na primer ob stavkah ali pa ob nenadejanih važnih dogodkih.

Preden policija nastopi s silo, da razžene demonstrante, jih mora trikrat opozoriti s trobento. Kdor se temu pozivu ne pokori, ga lahko zadene precej visoka kazen, ne glede na to, da bo še prej po vsej verjetnosti tepen. (Novi zakon pač določa, da pri takih nastopih organov javne varnosti ne smejo sodelovati agenti v civilu.) Dosedanji zakon je dopuščal, da se sicer obvezno trikratno trobljenje zanemari, »če ni izvedljivo zaradi upora ali odpora«. Novi zakon pa predvideva tudi možnost, da je opozorilo »neizvedljivo zaradi hrupa«. To je vsekakor majhna podrobnost, ki pa bi jo v današnjih časih pogostnih razburjenj in demonstracij vendarle utegnil marsikdo občutiti na lastni grbi.

Toda bistveni kamen spotike je tako imenovani člen 64, ki predvideva, da lahko vlada v primeru potrebe sama od sebe razglasi »stanje javne nevarnosti« in se posluži izrednih ukrepov. Komunisti pravijo, da je to določilo protiustavno, ker ustava govori o tem, da lahko vladi podeli izredna pooblastila samo parlament, in to samo v primeru vojne. Še bolj kot juridične, pa komuniste motijo politične posledice takega zakona. Opozarjajo, da so se podobni predlogi začeli pojavljati v času, ko je Italija pristopila k Atlantskemu paktu, in da so se potem ponavljali prav v letih najbolj aktualnih političnih kriz. Glasno opominjajo na »desno zaroto« v letu 1964, s prstom kažejo na današnjo Grčijo in, skratka, trdijo, da pomeni člen 64 »legaliziranje državnega udara«. Zagovorniki novega zakona pa jim odgovarjajo, da pomeni prav ta člen poroštvo za varstvo svobode in demokracije.

Komunisti v svojih polemikah posebno hudo zamerijo socialistom, da molče sprejemajo soodgovornost za zakon, ki je naperjen »zoper vsa povojna prizadevanja italijanskega delavskega gibanja«. V »Avantiju« so jim odgovorili, da njihove hinavske parlamentarne tirade ignorirajo, ker jim preprosto ne verjamejo, ker je novi zakon dober in ker komunisti v bistvu ne počno nič drugega, kot da zavirajo delo parlamenta, ki bi medtem lahko že sprejel druge važne, nujne in dobre zakone.

Sicer pa to ni bitka, v kateri bi veljali argumenti. V senatu je prišlo do hudih besed in do prizorov, ko so se senatorji ravnali na fizično »konfrontacijo«. Vladna večina obtožuje komuniste, da z nenehnim govorjenjem vrše obstrukcijo. Sami komunisti so zatrdili, da se bodo poslužili vseh sredstev, ki jih dovoljujejo parlamentarna pravila. Napovedali so še veliko govornikov. Ker razprava o zakonu o javni varnosti dejansko blokira obravnavanje drugih zakonskih predlogov, so predstavniki vladnih parlamentarnih skupin s komunisti skušali doseči dogovor o parlamentarnem delovnem redu. Toda komunisti vztrajno zahtevajo, da se besedilo zakona o javnem redu vrne v vnovičen pretres v ustrezno senatno komisijo, kar bi praktično pomenilo, da bi bilo pokopano.

TIT VIDMAR

Mlada Švedska: nevtralno a politično opredeljeno

Med mladimi socialnimi demokrati vse več velja merilo odnosa do Grčije, Vietnama

POSEBEN TANJUGOV DOPIS

STOCKHOLM, junija. Ob Srednjem vzhodu, ki seveda zbuja pretežno pozornost uradnih krogov in javnosti, sta na švedskem političnem pozorišču postali ponovno aktualni priznanje NDR in stališče do grškega vojaškega režima. Nemški problem so s poudarkom obravnavali na kongresu švedske socialdemokratske mladine, iz vrst katere izbira Erlanderjevo vodstvo najbolj perspektivne moči in jih pripravlja za delo v stranki in vladi. Grčija pa je prišla na dnevni red zaradi aktivnosti nekega odbora, ki bo, če se bodo izpolnila pričakovanja, ob pomoči sindikatov začel bojkotirati turistične obiske Švedov na Rodosu in Kreti.

Mladi švedski socialdemokrati niso kdove kako upoštevali vztrajna prizadevanja svojega vodstva, da bi odnose z drugo nemško državo črtali z dnevnega reda. Na svojem pravkar končanem kongresu so ves dan debatirali ravno o tem vprašanju, na koncu nenavadno živahne izmenjave mnenj pa je večina podprla zahtevo, da Erlanderjeva vlada prizna NDR. Za predlog je glasovalo 143 delegatov, proti pa 137. Res so možnosti, da bi bila ta akcija mladih uspešna, več kot minimalne, vendar pa je njen resnični pomen v potrdilu, da so v krilu vladajoče stranke precejšnje sile, katerih pogledi na bistvene mednarodne probleme se razločujejo od uradnih stališč. Mladi intelektualci, ki imajo glavno besedo ne le v socialdemokratski mladinski organizaciji, temveč tudi v različnih drugih naprednih gibanjih, pravzaprav nenehno pritiskajo na svojo stranko in vlado.

Podoben pritisk je čutiti tudi glede odnosov z drugima dvema državama, ki jih Stockholm formalno še ne priznava. To sta DR Vietnam in LDR Koreja. Mladi socialdemokrati so ponovno aktualizirali to vprašanje in skupaj s svojim vodstvom zahtevali, da vlada tudi tu ponovno preuči svoje stališče. Na kongresu je bilo precej pripomb (ki jih je nenehno slišati), s katerimi izražajo začudenje, čemu nevtralna Švedska zmeraj priznava samo tiste režime, ki jih podpira Zahod. Res je, da uradni švedski krogi ne skrivajo tega, da je Švedska navzlic svoji nevtralnosti ideološko na strani Zahoda in da je njegov sestavni del. To so med drugim prepričljivo pokazali tudi odzivi na dogodke na Bližnjem vzhodu. Vendar pa številni domači kritiki menijo, da navzlic temu dejstvu ne bi smeli priznavati samo ene nemške države, kakor da druge sploh ne bi bilo.

Če bi ob tej vzhodnonemško-vietnamsko-korejski dilemi lahko napravili nekakšen skupni sklep, bi dejali, da bodo notranja vrenja v Švedski vplivala tudi na spremembe v zunanji politiki, in sicer ne tako, da bi se Švedska odrekla svoji tradicionalni nevtralnosti, temveč da bi se odločneje zavzela za reševanje najpomembnejših mednarodnih problemov. Vodstva strank računajo, ne glede na svojo barvo, s tem dejstvom in že prilagajajo svoje programe predvsem hotenjem mladega rodu. Najboljši dokaz je Vietnam, katerega trpljenje zbuja hudo ogorčenje javnosti. Zato vlada zdaj v ostrejšem tonu ocenjuje ta problem. Dokaz je tudi nedavno Russellovo sodišče, ki je navzlic godrnjanju vlade zasedalo v Stockholmu, kjer je bilo deležno množične podpore enega dela javnosti.

Kar se tiče Grčije, se je v Švedski po nedvoumni obsodbi novega režima, ki ga tukaj še zmeraj imenujejo vojaška junta, začela zdaj kampanja turističnega bojkotiranja. Pričakujejo, da jo bo podprl tudi sindikat ter pozval članstvo, naj se letos odreče počitnicam na grških otokih. Lani se je v Grčiji mudilo kakih 40.000 švedskih turistov.

Sedanji bojkot vodi odbor, ki namerava razširiti akcijo tudi na druge skandinavske države. Namen je zmanjšati devizni priliv od turizma in omejiti denarna nakazila grških delavcev, kar bi menda občutno prizadelo atensko vlado. Lani je imela grška zunanjepolitična bilanca 745 milijonov dolarjev primanjkljaja. Primanjkljaj so krili z dohodki od turizma (200 milijonov dolarjev), denarnimi nakazili grških delavcev iz tujine (240 milijonov dolarjev) in s storitvami trgovske mornarice (200 milijonov dolarjev). Letos pa mnogi Švedi ne bodo hoteli prispevati svojega deleža za krepitev vojaške junte. Najštevilnejši med njimi so prav mladi ljudje.

ANTUN HORVAT

Bolivija zaprla rudarje v »vojno cono«

LA PAZ — Vojska je prevzela nadzorstvo nad velikimi rudniki kositra v rudarskem bazenu Oruro, okrog 250 kilometrov južno od La Paza, potem ko so se v nedeljo spopadli rudarji z vladnimi četami. Po neuradnih vesteh je bilo v spopadu ubitih 21, ranjenih pa 70 ljudi.

Vojaške oblasti so razglasile vse to področje za »vojno cono« in ukazale rudarjem, naj se vrnejo na delo, če nočejo doživeti preganjanja.

Do spopada med rudarji in vladnimi četami je prišlo potem, ko je bilo že dober teden čutiti napetost in nemir med rudarji. Ti zahtevajo, da jim zagotove mezde, kakršne so imeli, preden je vlada reorganizirala rudnike 1965. leta. Rudarji tudi zahtevajo, da oblasti izpustijo 40 političnih in vojaških voditeljev, ki so jih bili zaprli, potem ko je bolivijska vlada v začetku tega meseca razglasila izjemno stanje v državi.

Konstantin obljublja normalizacijo

SOLUN — Grški kralj Konstantin je izjavil, da se bo politični položaj v Grčiji normaliziral kmalu potem, ko bodo uveljavili revidirano ustavo. Grško ustavo zdaj spreminja komisija, ki jo je imenovala grška vlada.

Grški kralj je to izjavil v govoru oficirjem v Solunu.

Pričakujejo, da bo komisija, ki so jo ustanovili po vojaškem udaru v aprilu, končala delo konec leta. Po končnih vladnih amandmajih bodo ustavo predložili na nacionalni referendum.

Premier Kolias se je zavzel za to, da bi »realistično revidirali« ustavne klavzule o osebnih svoboščinah. Notranji minister Patakos pa je izjavil, da bo komisija ukinila ali spremenila člene ustave, ki so »dajali politikom možnost, da so zagrešili toliko napak v preteklosti«.

ZRN: pet zasutih ni preživelo

BONN — Reševalne ekipe so po desetih dneh odkopavanja našle v nedeljo še preostale tri rudarje, ki jih je zasulo pri nesreči v premogovniku Tenisberg — dva Jugoslovana in nekega Nemca. Od petih zasutih rudarjev torej ni nihče preživel nesreče. Pred tednom dni so ekipe našle rudarja Boža Marjanovića, čigar posmrtne ostanke so že prepeljali v Jugoslavijo, pozneje pa še nekega Nemca.

Drugi trije rudarji — Jugoslovana Franjo Crnec in Muharem Šabić ter neki Nemec — so se bili zatekli v stari rov, vendar se je tudi tam podsula zemlja. Vseh pet rudarjev je smrt doletela v globini 470 metrov.

München—Jadran 100 km manj

MATRAI (Vzhodna Tirolska) — V nedeljo so v vzhodni Tirolski v Avstriji izročili prometu moderno avtomobilsko cesto od Matraia do Mittersilla v pokrajini Salzburg. Razdalja od Münchna do jadranske obale je po tej cesti krajša za okoli 100 kilometrov.

Za zgraditev ceste so porabili 780 milijonov šilingov.

Peking: »najresneje in najodločneje« zaradi Hongkonga

PEKING — Kitajska je »najresneje in najodločneje« protestirala pri Veliki Britaniji zaradi »brezumnih provokacij in fašističnega divjaštva« zoper kitajske delavce v Hongkongu.

V prvem neposrednem protestu britanski vladi, odkar so se pred dvema mesecema začeli neredi v tej britanski koloniji, je rečeno, da je položaj v Hongkongu postal zdaj zelo resen in da je treba upoštevati zahteve hongkonških delavcev.

Namestnik kitajskega zunanjega ministra Lo Kvej Po je prebral protestno noto britanskemu odpravniku poslov Hobsonu, ki pa je ni hotel sprejeti, češ da je napisana v »grobem nediplomatskem besednjaku«.

OGLAŠUJTE V DNEVNIKU

DELO
USPEH

Novice

LJUBLJANA: **likovna razstava moščanskih umetnikov** — Včeraj so v kinu Vevče odprli likovno razstavo moščanskih umetnikov. Prireditelj je komisija za likovno dejavnost pri občinskem svetu zveze kulturno-prosvetnih organizacij občine Ljubljana Moste-Polje. Razstava je bila pred tem v trgovski hiši v Mostah in so jo zdaj na pobudo kolektiva papirnice v Vevčah v istem obsegu prenesli v Vevče. Razstavljajo: Jože Centa, Aleks Horvat, Stane Kumar, Jože Trpin in Aladar Zahariaš. Ker je razstava prva kulturna prireditev te vrste v tem okolišu, ima še poseben pomen.

LJUBLJANA: **dirigent M. Munih bo gostoval v Benetkah** — Od 9. do 12. julija bo mladi slovenski dirigent Marko Munih gostoval v Benetkah na poletnih igrah »Manifestazioni musicali estate 1967«. Z beneškim orkestrom bo izvajal dela Beethovna in Dvořaka.

LJUBLJANA: **zbor Glasbene matice na turneji** — Zbor Glasbene matice ljubljanske je odšel včeraj na enotedensko turnejo. Pod vodstvom dirigenta Igorja Lavriča bo najprej snemal v Zürichu, skozi Francijo bo nadaljeval pot v Nizozemsko, kjer se bo udeležil mednarodnega tekmovanja pevskih zborov v Haagu, vračal pa se bo skozi Zahodno Nemčijo, kjer bo snemal v Ulmu. Z zborom je odpotoval tudi naš poročevalec, ki se bo oglašal s prispevki o posameznih nastopih.

LJUBLJANA: **slovenski PEN klub za grške pisatelje** — Slovenski center PEN kluba se je v enem svojih zadnjih pisem generalnemu sekretarju mednarodnega PEN kluba v Londonu zavzel za grške pisatelje, ki so v sedanjem vojaškem prevratu izgubili svobodo in možnost delovanja. Slovenski center je opozoril na splošno nevarno zbiranje oblakov, ki lahko ogrozi najosnovnejše človeške vrednote, in se pridružil protestu, ki so ga poslali tudi drugi centri v obrambo svobodnega izražanja grških kulturnih delavcev.

LJUBLJANA: **koncert Slovenskega komornega orkestra** — Slovenski komorni orkester pod vodstvom Antona Kolarja (na sliki), trio Lorenz in solisti Ruda Ravnik, Jože Černe, Tomaž Lorenz bodo interpretirali drevi ob 20.15 v mali dvorani Slovenske filharmonije slovenska komorna

dela: Osterc — Religioso (iz Suite za orkester); Kogoj — Andante za violino in klavir; Škerjanc — Klavirski trio (IV. stavek); Srebotnjak — »Mati«, ciklus pesmi za glas in godala; Ciglič — Concertino za harfo in godala; Gabrijelčič — Skica za godalni orkester (prva izvedba).

ŽALEC: **likovna razstava** — V klubu družbenih organizacij v Žalcu razstavlja od 24. junija do 28. julija Miloš Vastič, slikar amater iz Trbovelj in član sekcije revirskih likovnikov Svobode Center v Trbovljah, 20 olj in del z uporabo barve, lesa in kovine.

BEOGRAD: **za zdaj prijavljeno 18 filmov za Pulj** — Do 25. junija, zadnjega dne, ko so se lahko domači producenti še prijavili za festival jugoslovanskega igranega filma v Pulju, je prispelo komaj 18 prijav. Prijavljencev bo gotovo več, kar lahko sklepamo po tem, koliko filmov so posneli od zadnjega puljskega festivala, pa tudi po stari praksi domačih proizvajalcev, ki so še zmeraj prijavljali svoje filme po iztečenem roku. Ljubljanska Viba film in Združenje filmskih delavcev SR Srbije sta vsak s petimi filmi med prvimi po številu prijavljenih filmov. Viba je prijavila »Zgodbo, ki je ni« in »Na papirnatih avionih« Matjaža Klopčiča, »Grajske bike« Jožeta Pogačnika, »Protest« Fadila Hadžića in »Črne ptice« Edvarda Galića.

SKOPJE: **»Vlado Tasevski« v Angliji** — Skupina za narodne piese in pesmi »Vlado Tasevski« iz Skopja bo od 4. do 9. julija sodelovala na mednarodnem folklornem festivalu v Llangollenu.

SOFIJA: **filmi, posvečeni Rdečemu križu** — Drugi mednarodni festival filmov, posvečenih Rdečemu križu, bo od 20. do 26. avgusta v bolgarskem obmorskem mestu Varni. Letos bodo prvikrat prikazovali tudi igrane filme na to temo. Doslej so se prijavili organizacije Rdečega križa, filmski proizvajalci in televizijske družbe iz 24 držav. Prikazali bodo 51 kratkih in deset igranih filmov.

VARŠAVA: **festival poljske pesmi** — V Opolu se je pred dnevi začel peti nacionalni festival poljske pesmi. Na otvoritvenem svečanem koncertu so izvedli 25 pesmi. Sodeluje 22 pevcev.

WASHINGTON: **predlog za podelitev zlate kolajne W. Disneyu** — Nekdanji filmski igralec George Murphy je v ameriškem senatu predlagal, naj bi pokojnemu Waltu Disneyu posthuno podelili zlato kolajno. Senatorjev predlog obsega tudi pooblastilo, da bi izdelali 100.000 bronastih kopij kolajne, ki bi jih prodajali po svetu. Čisti dobiček bi dobil inštitut v Kaliforniji, ki ga je ustanovil Walt Disney.

novi tovariš

DRUŽINSKA REVIJA

BITKA JE IZGUBLJENA, VOJNA PA NE
Položaj na Srednjem vzhodu je dosti slabši, kot ob napadu

VZDRŽLJIVI, BORBENI IN HITRI . . .
so fantje nogometnega moštva Maribor, ki so z odlično igro priborili svojemu klubu vstop v prvo ligo!

IGLA NA NEPRAVEM MESTU
Na šoli v Murski Soboti je morala posredovati milica, da je odkrila tatove redovalnice. Ni pa mogla odkriti, kdo je risal ključkaste križe in nastavljal profesorjem igle na stole . . .

IN TEST? STROKOVNA KOMISIJA IN POTROŠNIKI SO TOKRAT OCENJEVALI MLEKO V PRAHU IN PALAČINKE! PREBERITE SI OCENE, PREDEN GRESTE NAKUPOVAT!

ŽAGARJEVI NAGRAJENCI — Henrik Zdešar, Jože Povšič, Vladimir Cvetko, Jože Brilej in Dušan Bavdek (od leve proti desni). Foto: E. Šelhaus

Podelitev Žagarjevih nagrad

Priznanje pedagoškemu delu

Odbor za podeljevanje Žagarjevih nagrad je letos drugič odlikoval najzaslužnejše slovenske pedagoške delavce. Nagrajence, ki so se včeraj dopoldne zbrali v prostorih izvršnega sveta skupščine SRS, je pozdravil podpredsednik IS dr. France Hočevar in jim ob spominih na osebnost narodnega heroja, pedagoškega delavca Staneta Žagarja govoril o velikem družbenem poslanstvu in pomenu njihovega dela. Žagarjeve nagrade niso le priznanje nagrajencem samim, je dejal, temveč izreka z njimi naša družba posredno moralno priznanje pedagoškemu delu nasploh.

V odsotnosti predsednika odbora za podeljevanje Žagarjevih nagrad Zvonka Canjka je priznanja podelila in utemeljila inž. Zora Maležič. Priznanja, namenjena pedagogom za njihovo požrtvovalno delo, za njihovo zavzemanje za posodobitev in modernizacijo vzgojnega in izobraževalnega dela podeljuje odbor predvsem tistim pedagogom, ki so vzoru Staneta Žagarja sledili ne le kot napredni vzgojeni strokovnjaki, temveč tudi kot revolucionarji. Vse te lastnosti pa odlikujejo pet letošnjih nagrajencev — pedagoškega svetnika in ravnatelja osnovne šole »Lucijan Seljak« v Stražišču pri Kranju Dušana Bavdka, ravnatelja osnovne šole v Podčetrtku Jožeta Brileja, pomočnika direktorja zavoda za šolstvo SRS Vladimirja Cvetka, pedagoškega svetnika in pomočnika ravnatelja tehniške šole v Ljubljani prof. Jožeta Povšiča ter pedagoškega svetnika Henrika Zdešarja iz Šentjanža pri Rečici ob Savinji.

V imenu nagrajencev se je zahvalil Vladimir Cvetko. Po podelitvi priznanj so med prijateljskim pogovorom nagrajencem čestitali vidni predstavniki našega političnega in družbenega življenja, ki so se udeležili tega pedagoškega slavja. S. G.

Za konec sezone „Gorenjski slavček"

Uprizoritev v letnem gledališču Križank

V izvedbi ljubljanske Opere bo jutri zvečer v letnem gledališču Križank premierna uprizoritev Foersterjeve opere »Gorenjski slavček«. »Gorenjski slavček«, eno najbolj popularnih in doslej največkrat igranih opernih del, je doživel krstno uprizoritev 27. aprila 1872 v takratnem Deželnem gledališču v Ljubljani. Od prve svetovne vojne dalje je bil na sporedu v ljubljanskem in mariborskem opernem gledališču vsakih nekaj let, nazadnje pa je bila premiera tega dela pred 14 leti v ljubljanski operi.

Veliki glasbenik češkega rodu Anton Foerster (1837—1926), ki si je izbral nazadnje za svoje domovinsko mesto Ljubljano, je bil »regens chori«, učitelj petja na gimnaziji, ustanovitelj in vodja orglarske šole in vsestranski glasbenik v Ljubljani. Uglasbil je več sto nabožnih in posvetnih pesmi, vrsto simfoničnih pesnitev, znan pa je tudi kot avtor številnih glasbeno-teoretičnih knjig, člankov in druge glasbene literature. Ko je leta 1869 takratni kranjski deželni zbor razpisal natečaj za izvirna slovenska dramska dela, operето in libreta, je Foerster konkuriral z »Gorenjskim slavčkom« in kot edini uspel. Delo so ocenili češki skladatelji B. Smetana, K. Bendl in L. Prochazka z največjimi priznanji. »Gorenjski slavček« je bil prvotno opereta v dveh dejanjih, pozneje pa sta ga skladatelj in libretistka Luiza Pesjakova predelala v »lirično komično opero v treh oddelkih«. S strani profesorja Osipa Šesta, prof. Karla Jeraja in nazadnje Mirka Poliča je doživelo nove predelave in jih bo prav gotovo doživljalo še tudi v prihodnje.

Novo premiero so pripravili dirigent Bogo Leskovic, režiser Ciril Debevec, scenograf Maks Kavčič, kostumografinja Mija Jarčeva, koreograf Henrik Neubauer in vodja zbora Jože Hanc, nastopili pa bodo Bogdana Stritarjeva, Vilma Bukovčeva, Rajko Koritnik, Samo Smerkolj, Maruša Patiková, Ladko Korošec, Slavko Strukelj, Edvard Sršen, Zdravko Kovač in drugi. V zvezi z noviteto smo naprosili režiserja Cirila Debevca, da nam odgovori na nekaj vprašanj.

— Menda se v svojem nad štirideset let trajajočem dramskem in opernem režiserskem delovanju prvič srečujete z »Gorenjskim slavčkom«. So krivi kakšni posebni razlogi?

— Razlogi so v resnici preprosti. Res je, da sem se v minulih letih režije tega dela nekoliko izogibal. Delo se mi je zdelo — ne toliko po glasbeni kakor pa po libretistični plati — kljub vsem popravkom in predelavam vendar nekoliko preveč preprosto, morda celo malce naivno. Medtem pa se je popevkarstvo z besedili vred pri nas tako zelo priljubilo in doseglo takšno »ceno«, da se mi zdi besedilo »Slavčka« v primerjavi s tem naravnost duhovito. In ko mi je vodstvo ljubljanske Opere ponudilo režijo, sem zaradi teh okoliščin po krajšem preudarku privolil. Saj veste: vse je relativno . . .

— Ste se lotili tokrat kakšnih posebnih režijskih zamisli?

— Ne bi mogel reči, ker se pač ne morem šteti med novatorje. V operni režiji mi gre predvsem za tiste stvari, in sicer v glavnem za kolikor je mogoče takšno intrepretacijo, ki je glasbi ustrezna, nato za čim bolj smiselno obdelavo (kar v operi ni tako enostavno in se mi zdi, da je pri mojem kompleksu logike včasih celo rahlo škodljivo), za dobro, izrazito in zgovorno igro ter za čisto in razločno dikcijo. Pri tem naj mi bo dovoljeno pripomniti, da je klavirski izvleček, ki je bil za režijsko uporabo na voljo, tako »čudno« predelan (izrezan, vložen, zlepljen, popravljen itd.), da me je v začetku resnično skrbelo, kako se bom v tem konglomeratu znašel. Zlasti nekateri ne preveč motivirani prihodi in odhodi so mi povzročali zmatne preglavice in zato bi na mestih, kjer se nam ni docela posrečilo teh pomanjkljivosti premostiti — po načelu »dobra volja je najboljša« — »sveto logiko« prosili, da nam v smislu opernih prijemov kritično nekoliko odpusti. Pri vsej ljubeznivi in dobrodušni preprostosti dejanja in besedila pa sem želel v režiji poudariti tri stvari, in sicer tiste, ki se mi zdijo še vedno veljavne in na ta način tudi sodobne. Prvič: da je prava ljubezen in občutek za rodno zemljo, za domovino, pri našem človeku še vedno močnejša kakor pa vsa mikavnost in vabljivost tujine. Drugič: da imamo Slovenci relativno mnogo naravnih glasovnih darov, da pa nam res marsikdaj manjka še enakovredna oblikovna kultiviranost, ki pa jo je mogoče dobiti samo pri pravih pedagogih ali pa pri vzornih, vrhunskih pevcih, ki pa so v večini slučajev v tujini (izjeme samo potrjujejo pravilo). In tretjič: da bi ostal marsikateri pevec ali pevka doma, če bi bili moralni in materialni pogoji v vsem take vrste, da jih — vsaj za določeno dobo — v enem ali drugem pogledu tujina ne bi mogla premamiti in zavesti.

To vse pa je v vsebini »Gorenjskega slavčka« (ki bo stara kmalu 100 let!) obsežno in podano. In zato ima to operno delo — poleg glasbene — tudi po vsebinski plati svojo pomembno in sodobno vrednost.

Take so bile približno moje režijske zamisli in želje. Koliko tega bo predstava posredovala, bodo lahko ugotovili drugi. Sicer pa: o uspehu ali neuspehu operne uprizoritve odločajo navsezadnje le — pevci, nam je za zaključek razgovora povedal Ciril Debevec.

»Gorenjski slavček«, naša prva folklorna slovenska opera, ki je usmerila pot slovenski narodni operi, nas bo s svojo preprosto prisrčnostjo, navezanostjo na domačo zemljo in s svojo vaško idiliko brž kone znala pritegniti tudi danes. M. STANTE

ZAČETEK LJUBLJANSKEGA KULTURNEGA POLETJA — Včeraj sredi poldneva so v preddverju Križank zadonele fanfare, ki so navzočim naznanile, da so se začele XV. poletne kulturne prireditve. Le-te bodo letos v znamenju čimbolj privlačnega gledališko glasbenega programa, ki bo kot kažejo že dosedanji podatki — privabil na ljubljanske poletne prireditve množico domačih gostov iz najrazličnejših krajev Slovenije in veliko tujih turistov. Ob otvoritvi poletnih kulturnih prireditev je bila v Viteški dvorani odprta tudi razstava »15-letnica festivala« skupaj z razstavo plastik Aleksandra Kovača. Festival je odprl podpredsednik mestnega sveta ing. Ljubo Levstik (na sliki). Foto: Šelhaus

Gledališče

Ivan Cankar: Lepa Vida

Javna predstava slušateljev četrtega letnika AGRFT

V skrbno urejenem gledališkem listu, ki je pospremil slušatelje četrtega letnika Akademije za gledališče, radio, film in televizijo k njihovi javni predstavitvi, so naštete vse uprizoritve »Lepe Vide« od njene prve izvedbe v letu 1912. Številke so značilne: v petinpetdesetih letih se je za Cankarjevo dramo hrepenenja komaj oseminpetdesetkrat dvignila gledališka zavesa. In vendar v naši gledališki zgodovini ni bilo premajhne, premlačne zavzetosti za to umetnino, nikar celo omalovaževanja. Konkretna repertoarna misel nanjo pa je opešala ob zavesti, da je tej krhki pesniški viziji zelo težko, že kar nemogoče oblikovati popolno odrsko podobo.

Do uprizoritve številke šestdeset je »Lepo Vido« dvignilo mlado, pogumno navdušenje nove gledališke generacije. Ob tem izboru bi v spominu na usodo dosedanjih uprizoritev »Lepe Vide« mogli imeti pomislekov polne dvome. Mar ni hotenje seglo previsoko, daleč čez lastne moči in ustvarjalno zrelost? Po drugi strani pa toliko pobud te uprizoritve zbuja veselje in priznanje. Mladi gledališčniki se niso odločili za besedilo, ki bi jim omogočilo pokazati parado odrske učinkovitosti in razdati pridobljeno znanje na najlažji način. Izbor »Lepe Vide« je v bistvu spopad s še neopravljeno nalogo slovenskega gledališča, je vrnitev k osrednjemu tvorcu slovenske gledališke besede, je težnja po resničnem čustvenem doživljanju, je odgovorna umetniška dolžnost, ki pa je osrednji motiv drame, motiv hrepenenja, večno mladega, čeprav tudi tako silno utrujenega hotenja po lepoti, kot ga Cankar slika v svoji drami, čustveno in razpoloženjsko mladim ljudem še posebej približuje. Iz teh iztočnic vstaja naklonjenost, ki odklanja kritično ostrino in je pripravljena spregledati pomanjkljivosti, razumeti negotovosti in se sprijazniti tudi z dejstvom, da je ostala »Lepa Vida« še vedno nedosežen gledališki cilj.

Akademijska uprizoritev je iskala »Lepi Vidi« čisto odrsko podobo in jo v spoznanju nadčasovnosti osrednjega motiva dvigniti nad determinante časa, kraja in tudi družbene opredeljenosti. V njej so odpadli konkretni cukrarniški simboli. Zatohlost vagabundske in bolezenske bede je nadomestila svetla širina prizorišča, ki ga je obvladal en sam lik; zdel se je simbol v pajčevino ujetega sonca. Lepo, smotrno prizorišče je svojim gledališkim kolegom zasnovala študentka Akademije za likovne umetnosti Miša Pengovova. Predstava sama, ki jo je pod nadzorstvom Mirana Herzoga režijsko pripravil Aleš Jan, je pokazala zdravo hotenje po neposrednem realnem odrskem doživljanju, premišljenost v uporabi besedne in situacijske simbolike. Cilj, ki si ga je režiser zastavil s sklepom o brisanju determinant dogajanja, pa je bil preambiciozno, zdi se, da že kar zgrešeno zastavljen. »Lepa Vida« se je izluščila iz svojega krajevnega in časovnega okvira. Iz družbene opredeljenosti v nekakšno imaginarno naddružbenost pa se ni mogla premakniti. Preveč je ukoreninjena v Cankarjevem proletarskem ponosu, da ne bi njegovi odmevi še vedno živeli v Damjanu, v Mrvi, Poljancu, preostro je v njej zarisan prepad med posmehljivimi besedami o kolovozu in čistostjo hrepenenja po veliki cesti.

Igralcem, ki so se trudili vživeti v Cankarjeve like, je bilo težko v tem občutljivem labirintu čustev, želja in nemoči. Spoštljivo so skrbeli za uglajeno govorno podobo predstave in verjetno je treba nekatera zatikanja pripisati odrski zadregi in ne malomarnosti. V skupno prizadevanje, v katerem se je pokazalo nekaj dobrih igralskih obetov, so se združili Helena Šobar-Zajčeva, Jasna Škrinjar-Tauferjeva, Jadranka Tomažičeva, Milena Zupančičeva, Tone Kuntner, Matjaž Turk, Marko Simčič, Jože Žagar, Bogomir Veras, Evgen Car, Anton Gogala in Janez Vajevec.

Uglajeno barvno skalo stiliziranih kostumov je k uprizoritvi prispevala Mija Jarčeva. Predstavo je spremljala glasba Lucijana Marije Škerjanca.

STANKA GODNIČ

SATIRIČNI KABARET MILOŠA MIKELNA »2 x 2 = 5« »s petjem, streljanjem in telovadbo« je pripravilo Mestno gledališče ljubljansko pod režijskim vodstvom Franceta Jamnika prav za konec sezone. Tako bodo delo izvajali predvsem zunaj Ljubljane in bo kot redna predstava prihodnje gledališke sezone na sporedu šele jeseni, in sicer v športni dvorani v Tivoliju. V soboto in nedeljo so delo prikazali v letnem gledališču v Mengšu (prizor na sliki). Od 28. do 30. junija bodo predstave novega kabareta v mestnem parku v Celju, 3. in 4. julija v Ljudskem vrtu v Mariboru, 26. avgusta se bodo ljubljanski igralci predstavili na Titovem trgu v Kopru, 27. avgusta pa v letnem gledališču v Begunjah. Foto: Vlastja

Predavanje ameriškega satirika

Drevi bo v Društvu slovenskih pisateljev v Ljubljani predaval znani ameriški pisatelj Leonard Feinberg, profesor na univerzi Iowa v ZDA, s katero slovensko pisateljsko društvo in PEN klub že dalj časa navezujeta vzajemno koristne kulturne stike.

Leonard Feinberg, ki je pred tem predaval ameriško književnost na univerzah na Ceylonu, v Indiji in Hong Kongu je posebej strokovnjak za satiro. Poleg mnogih razprav in člankov po revijah in časopisju je objavil o tej tematiki tudi dve obširnejši knjigi: »Satirik« in »Uvod v satiro«. Profesor Feinberg je opravil pomembno raziskovalno delo, pri čemer je upošteval satirike od najstarejših, Lukiana in Juvenala do sodobnikov, obenem pa tematiko tudi razširil, saj je poleg dramskih in pesniških satirikov vključil v svoje razpravljanje tudi romanopisce, ki jih mnogi drugi raziskovalci satire ne upoštevajo. Pri tem je izhajal tako iz moralne plati, vprašanja družbene kritike in estetike.

Po Feinbergovem mnenju satira povezuje humor in kritičnost z namenom, da zabava. Estetske vrednote satirične umetnosti so prav tako

LEONARD FEINBERG

vseh svojih sodobnih prijemih znova potrdil nekatere že tradicionalne koncepte o satiri. Na nekatera kritična vprašanja pa je odgovoril z zaključnimi študijami; med drugim: Zakaj spolnost, napadalnost in groteska predstavljajo tako pomembne elemente v klasični in popularni satiri? Prav tako: ali estetski razlogi upravičujejo nepoštenost v satiri? Ali so satirične osebe nujno stereotipne? Ali je satira dokazala, da je v resnici orodje reform? »Satira zabave«, ponavlja Feinberg, »to je njen osnovni smisel. Njena poslovna naloga ni terapevtska, ampak diagnostična. Satirik ni odgovoren za alternative. Ko beremo satiro, lahko spoznavamo dvojnost družbenih vprašanj in nenehnost družbene kritičnosti . . . Spoznali bomo, da je konvencionalna podoba sveta običajno napačna slika. To pa je osvežilno, spodbudno in zdravo.«

vp

Češki glas o slovenskih založbah

V »Sborniku Národního muzea v Praze«, seriji C, ki je posvečena slovstveni zgodovini, je izšel daljši prispevek dr. Otona Berkopca »Slojih in manjših slovenvinska vydavatelstvi« (Slovenske založbe). V njem je pisec, ki smotrno in vestno zasleduje vse pojave kulturnega življenja v svoji stari domovini, orisal češkemu bralcu položaj in delo večjih in manjših slovenskih založb. V uvodu poudarja žilavo odpornost našega naroda v preteklosti in ugotavlja, da je v dvajsetih letih svobode dosegal s svojo prizadevnostjo in nadarjenostjo »uspehe, ki mu jih lahko zavidajo tudi večji in srečnejši narodi«. Te uspehe vidi tudi v založniški dejavnosti, čeprav le-to omejuje dejstvo, da je slovenski jezikovni krog eden najmanjših v Evropi. Dr. Berkopec navaja statistične podatke o naši knjižni produkciji in sodi, da je velika pomanjkljivost tudi v tem, da so javne knjižnice samo s 5 odst. udeležene v konzumu knjižnih novitet. Poznavalec češkoslovaških razmer se zaveda, da bi mogla boljša organizacija javnih knjižnic bistveno vplivati na odjem knjig. Nadalje pravi: »Tudi znanstvene in strokovne knjižnice na Češkoslovaškem in v drugih slovanskih deželah bi mogle z večjim in rednejšim nakupom slovenske literature, zlasti še znanstvene, izdatno podpreti nje izdajanje. Doslej dotekajo slovenske knjige le v neznatni meri v češke in slovaške knjižnice. Ne kupuje jih niti pretežna večina velikih znanstvenih in strokovnih knjižnic, niti ne spise, ki bi morali biti v njihovih fondih.« Nato karakterizira dr. Berkopec dejavnost skoraj dvajsetih slovenskih založb, ob koncu pa se zaustavlja pred vprašanjem prevajanja češkib spisov in založniške koprodukcije zlasti v izdajanju mladinske literature. Resumé v ruščini omogoča tudi tem, ki ne obvladajo češčine, vpogled v založniško delo na Slovenskem, delo, ki je po sodbi dr. Otona Berkopca vredno široke pozornosti. B. B.

Zavarovalnica JESENICE
posreduje prodajo karamboliranega avtomobila znamke

ZASTAVA 750
leto izdelave 1964, prevoženih ima 38.000 km.

Vozilo bo prodano na javni licitaciji dne 30. junija t. l. ob 12. uri v prostorih Zavarovalnice Jesenice — c. Maršala Tita 16. Izklicna cena je Ndin 5.000.— Ogled vozila je mogoč na domu zavarovanca, Jesenice c. 1. Maja 104 pri tov. Francu Šteblaj, vsak dan dopoldne, na dan licitacije pa tudi popoldne.
5262

V nekaj vrstah

MARIBOR

Prispevek za Arabce — Delavski svet TAM je sklenil, da bodo vsi člani delovne skupnosti prispevali enodnevni zaslužek za pomoč arabskim žrtvam. Enodnevni zaslužek članov delovne skupnosti TAM znaša 17,200.000 din.

Kopalci — Letno kopališče Mariborski otok je v soboto in nedeljo obiskalo več kot 9000 kopalcev. Temperatura zraka je bila okoli 30 stopinj, vode v bazenih pa od 21 do 23 stopinj C.

Vzpenjača — V soboto in nedeljo je prepeljala Pohorska vzpenjača 2892 potnikov.

Piknik — V nedeljo je bil pri hotelu »Bellevue« na Pohorju piknik, katerega se je udeležilo več kot 2000 ljudi. Priredili so tekmovanje »lov na lisico«. Gostom so nudili ražnjiče, odojke in druge specialitete.

Mednarodna revija — V nedeljo je bila na terasi hotela »Slavija« mednarodna revija pričesk, katere so se poleg domačih frizerjev udeležili tudi gostje iz Avstrije, Češkoslovaške, Poljske in Madžarske. Generalni direktor »Ilirije« Miro Turk je izrazil željo, da bi to mednarodno tekmovanje postalo tradicionalno. Direktor brivsko-frizerskega podjetja Mate Utovič je pozdravil goste in dejal, da je to prvo srečanje s tekmovalci iz vzhodnih držav. Tovarna »Ilirija« je vsem tujim udeležencem izročila reprezentativno kolekcijo svojih izdelkov.

RIBNICA NA POHORJU

Predlog — Na srečanju skojevcev in drugih aktivistov je znani pohorski partizan Ivo Skerlovnik v soboto zvečer predlagal, naj bi avgusta leta 1969 pripravili širšo proslavo ob 25-letnici osvoboditve Ribnice na Pohorju. Na slovesnosti sta govorila tudi Tone Ulrih-Kristl in Franta Komel, ki sta orisala razvoj NOB na tem območju in gostoljubnost, s katero so pohorski kmetje sprejeli pohorske partizane.

RAVNE NA KOROŠKEM

Povabilo v Ždar — Predstavniki občine Ždar v Češkoslovaški so povabili predstavnike občinske skupščine Ravne na Koroškem v to mesto. Obiskali naj bi jih v jeseni.
Koncert — Avstrijska godba na pihala iz Wolfsberga bo letos obiskala Ravne na Koroškem in tu priredila koncert. Ravenska godba pa bo najbrž še letos obisk vrnila. Obe godbi bosta izmenjali koncerte na podlagi dogovorov med predstavniki lokalnih oblasti na obeh straneh meje.

DRAVOGRAD

Priprave za občinski praznik — V dravograjski občini potekajo zadnje priprave za občinski praznik, ki ga bodo slavili od 1. do 4. julija. V tem času se bodo v občini začele številne prireditve. Med drugim bodo odprli muzejsko zbirko v nekdanji gestapovski mučilnici, odprli bodo novo šolo in podelili domicil koroškim partizanskim enotam.

LENDAVA

Novo pokopališče — Krajevna skupnost Lendava je začela pripravljati gradnjo novega pokopališča. Zemljišče zanj je odstopil KIK Pomurka. Vsa dela na novem pokopališču bodo veljala 15 milijonov Sdin.

Izključitev plina — Proizvodnja zemeljskega plina se je na lendavskem področju močno zmanjšala in ne zadošča več niti za potrebe petro-kemične industrije. Zato je upravni odbor INA Nafta v Lendavi sklenil, da bo nehal dobavljati zemeljski plin za kurjavo, namenjen široki potrošnji. Podjetje pa je pripravljeno dostavljati svojim potrošnikom na dom butan v jeklenkah. Predvidena cena za jeklenko butana — 10 kilogramov, v katero je vračunana amortizacija in dostava na dom je 10 Ndin.

Obiskali so taborišče — V nedeljo je iz Lendave s posebnimi avtobusi odpotovala na Madžarsko v bivše koncentracijsko taborišče Šarvar skupina borcev in internirancev, ki so bili tamkaj internirani v zadnji vojni. Na grobove umrlih tovarišev so položili vence.

Konec taborjenja — Druga izmena mladincev predvojaške vzgoje, ki je taborila v Pince-marofu je končala taborjenje. Mladinci so vojaško strokovni program odlično obvladali, najprizadevnejšim pa je občinska skupščina podelila knjižne nagrade.

GORNJA RADGONA

Našel je leseni pralni stroj — Znani zbiralec zgodovinskih predmetov Vlado Pogačnik je nedavno našel leseni pralni stroj v nekdanjih prostorih mestne bolnišnice. Cenijo, da je stroj star okoli 200 let.

RADENCI

Plavalni tečaj za medicinske sestre — Vodstvo štiriletne šole za zdravstvene delavce v Murski Soboti organizira za bodoče medicinske sestre obvezne plavalne tečaje, predvsem za učence prvih letnikov. Letošnji tečaj je bil četrti po vrsti, končalo pa ga je 66 učenk.

NOVO MESTO

Asfalt na prehodih — Delavci komunalnega podjetja Novo mesto so te dni na vseh cestnih prehodih odstranili kocke in cestišče na teh odsekih zalili z asfaltom, Bela barva, ki je označevala prehode je namreč obstala na kockah le nekaj dni in je bilo treba črte pogosto obnavljati. Na asfaltu pa se ohranijo dlje.

DOLENJSKE TOPLICE

Veliko obiskovalcev — Partizanski muzej v tem letoviškem kraju ima vedno dovolj obiskovalcev. Med njimi so izletniške skupine, šolarji in posamezni izletniki. V zadnjem času prihajajo tudi Korošci, ki so se med NOV borili v teh krajih.

RENCE

Vera Albrehtova obiskala šolarje — Ne dolgo tega je obiskala šolarje osnovne šole Lucijana Bratkoviča-Bratuša v tem kraju pesnica Vida Albreht, s katero si učenci redno dopisujejo. Ob obisku jim je pripovedovala o svojem življenju, prebrala pa je nekaj svojih pesmic in šolarjem podarila 70 knjig. Lepega darila so bili otroci močno veseli.

NOVA GORICA

Kam po končani osemletki — V minulem šolskem letu je bilo v novogoriški občini v zadnjem razredu osemletk 967 otrok. Uspešno je končalo osemletko 615 učencev, vendar za vse ne bo prostora niti v srednjih niti v vajeniških šolah. V vsej občini je namreč razpisanih 265 vajeniških mest, na srednjih šolah pa bo prostora za 262 dijakov. Po izračunih ne bo moglo nadaljevati šolanja na novogoriških zavodih 11 odst. učencev. Lani je enaka usoda doletela 149 otrok. Zanimivo je, da je od 262 razpisanih vajeniških mest za žensko mladino predvidenih samo 25.

V vrtce bi rado več otrok

Graditelji novih hiš še vedno pozabljajo nanje

Četudi gradijo v Mariboru vse več otroških ustanov, vendarle ugotavljajo, da še vedno ne morejo sprejeti vseh otrok, ki so potrebni varstva. Znano je, da nekateri graditelji stanovanjskih blokov še vedno ne upoštevajo tega, da bi morali pri novogradnjah misliti tudi na prostore za otroško varstvo.

Takšen tipičen primer je novo stanovanjsko naselje ob Betnavski cesti, kjer so zgradili več kot 500 stanovanj, o gradnji vrtca pa so začeli razmišljati šele sedaj, na pritisk staršev. S preurejanjem stanovanj v prostore za otroke pa ni mogoče doseči, da bi ti povsem ustrezali otrokom, ker je njihova funkcionalnost drugačna. Nekateri menijo, naj bi zato postavili v bližini novih stanovanjskih naselij in tam, kjer sploh še ni vrtcev, montažne paviljonske zgradbe, ki bi jih namenili za varstvo otrok.

Trenutno je najbolj kritično na Taboru, na Teznem in v naselju proti Kamenici. Celotno področje južno od magistrale je brez vrtcev. Da bi pa otroci hodili v vrtca ob Tomšičevi ali Gregorčičevi ulici, pa je zaradi prometnih razlogov neuresničljivo.

Letos bodo dogradili vrtec na Livadi, ki bo lahko sprejel 50 otrok. V Rušah in na Sladkem vrhu pa bodo s pomočjo tovarn odprli po en oddelek za otroke.

Nujna je tudi zgraditev vrtcev ob Betnavski cesti, za katerega so že določili lokacijo. Krajevna skupnost Jožice Flander pa želi trenutno rešiti vprašanje otroškega varstva vsaj z dvema oddelkoma za otroke, ki bi ju uredili v stanovanjskih blokih.

Mariborskim vrtcem pa tudi primanjkuje denar za redno vzdrževanje, saj bi za razna popravila in dopolnitev inventarja potrebovali letos okoli 27 milijonov S dinarjev.

KOS

Pripravljajo analizo delovnih mest

V tovarni volnenih izdelkov v Majšperku dovolj ekonomistov in premalo inženirjev

»Treba bo obnoviti generacijo,« je povedal vodja splošnega sektorja tovarne v Majšperku, Janko Bohat. Zdaj je povprečna starost zaposlenih 39 let, treba pa je računati, da se lahko hkrati upokoji več mojstrov. Tovarna v zadnjih treh letih ni sprejela, a tudi odpustila ni nobenega delavca. Kljub temu se utegne zgoditi, da bo nenadoma brez potrebnih kadrov, če jih ne bo obnavljala.

Tega se v podjetju zavedajo, zato pripravljajo analizo novih delovnih mest. Sedaj je v tovarni predvsem dovolj srednjega strokovnega kadra, zlasti tehnikov in uslužbencev s srednjo ekonomsko šolo. Imajo tudi štiri izredne študente: trije so vpisani na višji ekonomsko komercialni šoli v Mariboru in eden na višji tehnični šoli.

V tovarni je še precej takih delavcev, ki nimajo končane osemletke.

Poseben problem so poklicne šole. V podjetju menijo, da v Sloveniji sicer šolamo mnogo mladih ljudi za tehnike, vse premalo pa dobimo iz šol tekstilnih kvalificiranih moči: tkalcev in predilcev. Potrebovali bi poklicne šole, ki bi izučevale prav take vrste šolanega človeka. »Ne bomo financirali šol, ki jih ne potrebujemo,« je povedal vodja splošnega sektorja, tovariš Bohat.

Prav tako potrebujejo inženirje, ekonomistov pa imajo dovolj. Odločno pa v tovarni menijo, da »proizvajamo« preveč administrativnega kadra.

Poseben problem je mladina iz okoliških krajev, zlasti iz Haloz, ki hodi v osemletko v Majšperk. Mladi si seveda želijo priti v tovarno, ki je edina daleč naokoli. Toda tovarna lahko sprejme letno le dva do tri mladince, ki jih zaposli kot vajence v svojih delavnicah, vendar brez obljube, da bi jih pozneje lahko zaposlili v tovarni. Zato slej ko prej ostane problem, kam s preostalo mladino iz tega področja. Mladina si želi predvsem zaposlitve v industriji, ta pa sedaj sprejema le zelo omejeno število mladih. Dejstvo je, da bodo morale tovarne sčasoma bolj odpreti svoja vrata, če bodo hotele obnavljati vrste svojih delavcev.

Tako menijo v kadrovskem sektorju majšperške tovarne. Nova analiza delovnih mest, ki bo gotova čez dva ali tri mesece, bo spremenila kadrovsko politiko podjetja tudi v tej smeri.

F. Š.

RAZSTAVA IZDELKOV VZGOJITELJEV — Na Srednji vzgojiteljski šoli v Mariboru so odprli zanimivo razstavo ročnih del, izdelkov slušateljev te šole. Za razstavo je veliko zanimanje, saj jo vsak dan obišče veliko ljudi. Žal bo odprta le še danes. Foto: M. Kos

Prve pohorske turistične prireditve

V Slovenski Bistrici si prizadevajo, da bi postale tradicionalne

Zamisel o prvih pohorskih turističnih prireditvah je vzniknila ob razpravljanju, kako vključiti Slovensko Bistrico v mednarodno turistično leto, kako uveljaviti občino v širšem turističnem prostoru. Razen tega potekajo prav letošnje leto priprave na proslavo 600-letnice mesta Slovenske Bistrice ter 750-letnice njenega imena.

Spored prireditev, ki bodo trajale do 2. julija, je zares velikopotezen in širok. Vrstijo se razstave: slovenske narodne noše, znamk, ptic, rib, tu je vrsta kulturnih prireditev, raznih športnih tekmovanj ter rekreacijske zabave (lov, ribolov). Seveda tudi ne gre brez izbire najlepšega dekleta tega področja: »Cvet Pohorja 1967«.

Verjetno pa so posebnega pomena prireditve, ki oživljajo stare, deloma že pozabljene šege in običaje prebivalstva. V tem stilu bo večer slovenske pesmi v besedi in glasbi, ki ga je pripravil prof. Janko Čar in v katerem bodo poleg koroškega akademskega okteta Gallus sodelovali recitatorji pesmi v narečju pohorskega pesnika Jurija Vodovnika.

Taka bo tudi glavna folklorna prireditev v nedeljo 2. julija — pohorska ohcet — ki jo bodo izvedli člani okoliških kulturnih društev. Tudi to prireditev pripravljajo v narečju in v izvirnem besedilu.

Prve pohorske turistične prireditve naj bi predvsem vzpodbudno vplivale na občane Slovenske Bistrice, ki naj bi si v tem času prizadevali, da bi mesto turistično oživelo. Prireditve naj bodo zlasti vzpodbuda trgovini in gostinstvu, ki bodo morali v prihodnje postati pravzaprav organizatorji in nosilci podobnih prireditev, predvsem v svojo korist in zaradi lastne perspektive.

Med prireditvami bo mesto dobilo tudi prvo turistično pisarno. Odprl jo bo Putnik, poslovalnica Ljubljana. Mesto bo dobilo tudi prvo javno telefonsko govorilnico. Izšel bo tudi vodič po Slovenski Bistrici, v katerem bodo vsi važnejši podatki o znamenitostih mesta. V trgovinah so se pojavile tudi že prve barvne razglednice mesta.

Seveda si občina, ki ni razvita, obeta od prireditev tudi določen gospodarski uspeh. Računajo na številne goste iz Maribora in okolice, precej reklame pa so napravili tudi v sosednji Avstriji. Za prihodnje leto nameravajo pohorske turistične prireditve še razširiti in zajeti kraje od Dobrne do Vitanja in Slov. Konjic. Seveda se bodo morale vključiti v to akcijo, ki utegne postati tradicionalna, tudi vse okoliške občine.

S pohorskimi turističnimi prireditvami bodo med drugim preprečili propadanje starih šeg in običajev, ki imajo vedno svojevrsten mik in čar. In Pohorje jih je polno.

F. ŠRIMPF

Neskladnosti na trgu gnojil

Sodelovanje med proizvajalci, trgovino in porabniki v zamudi

Načrtovanje proizvodnje, uvoza in porabe umetnih gnojil za letošnjo pomladansko setev ni izpolnilo naloge. Kmetijci so tožili, da so prepozno dobili naročena gnojila. Uvoz gnojil je namreč kasnil za nekaj tednov, tovarna dušika v Rušah pa je vzlic temu morala v maju, torej v drugi polovici pomladanske setve, omejiti proizvodnjo, ker bi se ji sicer v skladišču nakopičila prevelika zaloga gnojil.

Umetnih gnojil ne uvažamo zaradi intervencije na trgu kot drugo blago, ampak le toliko, kolikor znaša predvideni primanjkljaj pri sedanji domači proizvodnji. Ko so prihajale zadnje, zakasnele pošiljke umetnih gnojil, pa so v tovarni dušika v Rušah že morali ustaviti proizvodnjo. Letni remont v obratu umetnih gnojil so opravili v maju, namesto v juniju kot prejšnja leta. Tako so se izognili usklajevanju gnojil do jeseni, ko kupcev za pomladansko setev ni bilo več.

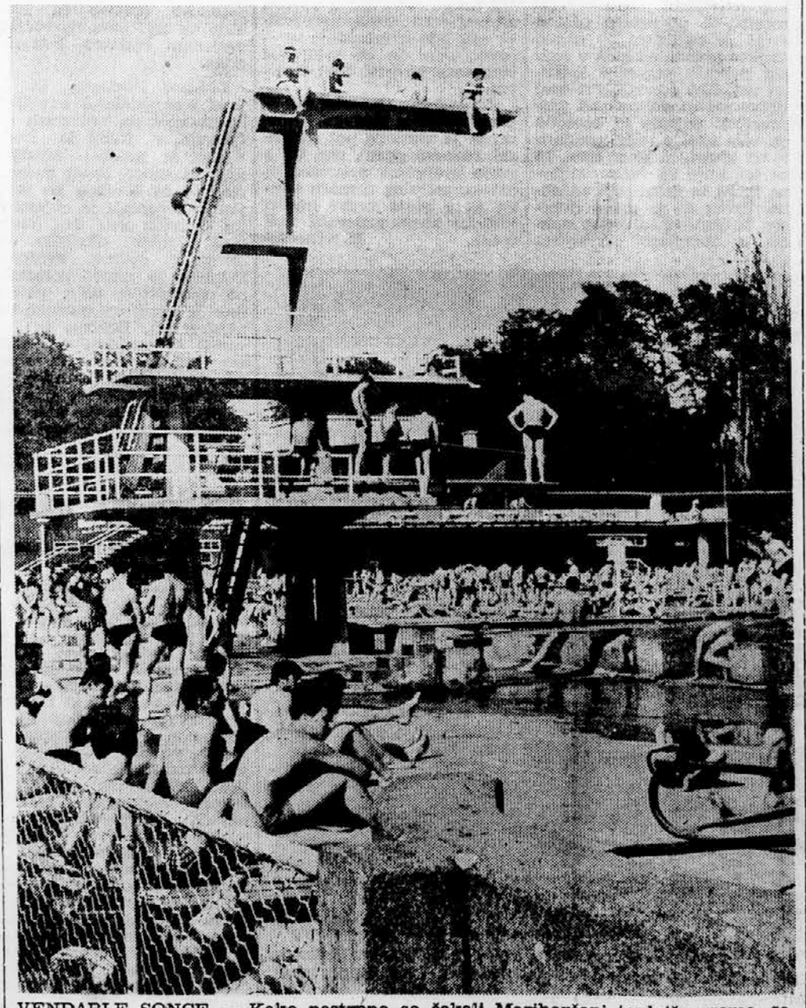
V juniju je proizvodnja umetnih gnojil v tovarni dušika v Rušah spet stekla normalno. Kmetijci jih že kupujejo za jesensko setev. V nesezonskih mesecih, do konca avgusta prodaja tovarna gnojila za 0,03 N din (pri kilogramu) ceneje kot ob jesenski in pomladanski setvi. Toliko namreč računa stroškov večmesečno uskladiščenje, a proizvodnja mora trajati vse leto. Stroške za uskladiščenje umetnih gnojil pa tovarna raje prepusti kupcem s tem, da jim toliko zniža ceno, ko da bi morala sama zgraditi velika skladišča.

Kolektiv tovarne dušika pa je zvedel, da nameravajo spet uvoziti večjo količino umetnih gnojil, kot bi bilo potrebno. Med proizvajalci umetnih gnojil, trgovino in kmetijci še ni ustreznega sodelovanja. Kmetijci raje načrtujejo visoko porabo umetnih gnojil kot prenizko, dokler ni treba podpisati naročilnic. Trgovci morajo naročiti umetna gnojila iz uvoza več mesecev pred setvijo, če jih želijo dobiti pravočasno. Naročena gnojila pa seveda morajo tudi prevzeti in prodati, čeprav v škodo domače proizvodnje. Zato se tovarna dušika v Rušah vse bolj povezuje s porabniki umetnih gnojil v Sloveniji in na Hrvaškem, da si z neposrednimi stiki zagotovi prodajo lastnih gnojil.

Porabo umetnih gnojil pospešuje tudi med kmeti, seveda v sodelovanju s kmetijskimi organizacijami. V raznih krajih omogoča na kmečkih posestvih 60 poskusov z umetnimi gnojili pri pridelovanju pšenice in na travnikih. Za vse poskuse je dala ustrezna umetna gnojila brezplačno, sodeluje pa tudi z lastno strokovno službo. Ugotovitve takih poskusov, ki spodbujajo kmete k večji porabi umetnih gnojil, služijo tovarni hkrati za sestavljanje novih mešanic umetnih gnojil.

Spomladi je tovarna dušika v Rušah začela uporabljati za umetna gnojila vreče iz plastične mase. Ta embalaža je sicer dražja od prejšnje papirnate. Za kilogram gnojila je treba plačati 0,02 Ndin več kot v papirnati vreči. Vzlic temu kmetje raje kupujejo gnojilo v takih vrečah, zlasti v nesezonskih mesecih, ko ga uskladiščijo za dlje časa. V njih se gnojilo ne strdi, četudi ga nekaj časa pustijo na prostem. Tovarna dušika v Rušah pa še vedno prodaja gnojilo tudi v cenejši embalaži in v prahu, ki je za 0,02 N din cenejše kot v zrncih, če naročniki to želijo.

J. PETEK

VENDARLE SONCE — Kako nestrpno so čakali Mariborčani toplejše vreme, se je pokazalo te dni, ko sonce pripeka skorajda od jutra do večera. Na letnem kopališču Mariborski otok je te dni takšna gneča, kot jo kaže naš posnetek. Foto: M. Kos

Smrtna nesreča traktorista

V soboto in nedeljo 63 ljudi ranjenih

LJUBLJANA, 26. jun. — V soboto in nedeljo so na cestah v naši republiki našteli kar 86 prometnih nesreč. Dve sta zahtevali človeški življenji, v drugih pa je bilo 31 ljudi hudo poškodovanih, 32 pa laže. Gmotno škodo so ocenili na nekaj manj kot 232 tisoč Ndinarjev. V nesreče je bilo zapletenih 12 tujcev, med ponesrečenci pa je bilo kar 7 otrok. Največ nesreč se je zgodilo na ljubljanskem prometnem območju, kjer jih je bilo 23, na celjskem jih je bilo 5 manj, 14 se jih je pripetilo na mariborskem, 10 na koprskem, 8 na kranjskem, na goriškem in novomeškem jih je bilo po 5, na murskosoboškem območju sta se zgodili dve.

Huda prometna nesreča, ki je zahtevala življenje Antona Sablerja iz Hrastja pri Limbušu, se je zgodila včeraj nekaj po 20. uri na Študentski cesti v Mariboru. Sabler se je peljal s traktorjem po Študentski ulici proti Pekrski gorci. Ko je privozil blizu križišča za Grič je 16-letnemu sinu Ivanu, ki je sedel na desnem blatniku rekel, naj hitro skoči s traktorja, ker se je pokvaril gibalni mehanizem in vozila ne more več obvladati. Ivan je skočil, oče pa je s traktorjem zapeljal najprej v jarek, nato pa nazaj na cesto, kjer je padel pod vozilo, ki ga je tako hudo poškodovalo, da je med vožnjo v mariborsko bolnišnico umrl.

Sinoči so miličnike na Jesenicah obvestili, da v jarku blizu cestne uprave leži nek moški. Komsija je ugotovila, da je to 63-letni Nande Stravs z Jesenic, ki se je ponesrečil, ko se je peljal s kolesom iz Žirovnice na Jesenice. Kolesar je nenadoma zapeljal z desne na levo stran ceste in se zaletel v obcestni kamen. Sunek je bil tako močan, da je Stravsa vrglo čez kolo in je hudo poškodovan obležal v jarku. Ponesrečenca so takoj odpeljali v jeseniško bolnišnico, kjer so ugotovili, da ima poškodovano hrbtenico in rane na glavi. Stravs na kolesu ni imel luči.

Ponesrečen prvenstveni vzpon

Trije člani celjskega alpinističnega odseka so ostali dva dni in dve noči v stenah Planjave

LOGARSKA DOLINA, 26. jun. — V soboto, 24. junija so v zgodnjih jutranjih urah trije člani celjskega alpinističnega odseka, ki deluje pri planinskem društvu, začeli s plazu nad Logarjevo planino prvenstveni vzpon v osrednji steni 2399 m visoke Planjave. Plezalci so zaradi izredno razklenjene in razpokane stene počasi napredovali, tako da so do šestih zvečer preplezali šele polovico stene. Malo pred pripravo za bivakiranje pa je nenadoma spodrsnilo Jožetu Kodretu, ki je obvisel na vrvi. Pri tem si je poškodoval levo roko. Preostala dva na navezi Tone Arnol in inž. Elč Kuštrin mu nista mogla pomagati, zato sta zaprosila za pomoč. Brat ponesrečenega Jožeta Kodreta, Peter Kodre, ki je z Logarjeve planjave spremljal vzpon, je odhitel po pomoč h gorskim reševalcem, ki so bili v Frischaufovem domu na Okrešlju. Reševalci so do 23. ure uspeli spraviti vso reševalno opremo na kraju nesreče, vendar na reševanje zaradi teme ni bilo mogoče misliti. Z reševanjem so začeli s prvim svitom. Včeraj so uspeli preplezati do poličave nad njimi in tam prenočiti, danes pa so priplezali do njih in začeli z reševanjem. Do mraka bodo ponesrečeno navezo spravili s stene in jih pripeljali v dolino. Kot smo lahko zvedeli preko radijske zveze, se ponesrečeni Jože Kodre dobro počuti, medtem ko je vse tri prizadela izredna vročina v teh dveh dneh. S.

Našli so tatu guldnov

LJUBLJANA, 26. jun. — Danes so organi javne varnosti iz Ljubljane prijeli 30-letnega Štefana Tanka, doma iz okolice Varaždina, ki je pred tednom dni v zgodnjih jutranjih urah ukradel dvema Nizozemcema iz šotora ob Savi 280 nizozemskih guldnov.

Miličniki pa so našli le 130 ukradenih guldnov, medtem ko je 150 guldnov Tanko dal nekemu človeku, da bi jih ta »pretopil«. Tanko se je miličnikom pritoževal, da je zaman čakal prekupčevalca, in da ni od nikoder ne guldnov in ne dinarjev.

Tanko je pred kratkim okradel tudi v tržiškem hotelu nekega tujca in mu odnesel večjo vsoto deviz.

Orožje samo tistemu, ki ga zares potrebuje

Strožja merila pri izdajanju dovoljenj za nošenje orožja

Medtem ko so uprave za notranje zadeve petih ljubljanskih mestnih občin v treh letih — od 1963 do 1965 — izdale zasebnikom vsega 108 orožnih listov za samokrese, so samo lani izdale kar 211 takih orožnih listov.

Po uradni evidenci imajo zdaj zasebniki v ljubljanskih občinah 849 samokresov in 170 pušk flobertov. Koliko samokresov in drugega vročega orožja pa krasi vedno številnejše mladoletne »šerife« pa tudi nevarne nasilnike — ne ve nihče. Pri raznih preiskavah organi za notranje zadeve vedno pogosteje najdejo pri mladih ljudeh tudi samokrese in v zadnjem času je bilo prav med mladostniki dokajšnje število nesreč ter kaznivih dejanj s strelnim orožjem.

Zveza med obema pojavoma najbrž obstaja. Vendar lahko upamo, da bo to manijo oboroženosti — še preden bi lahko postala prava epidemija in dober, če ne celo upravičen izgovor za nošenje samokresov — pristojni občinski oziroma mestni upravni organ pravočasno zajezil.

Zakon, ki je izšel v maju letos, daje namreč tem organom večje možnosti, da po lastni presoji odrečejo dovoljenje za nošenje orožja. Prejšnji zakon je bil v tem pogledu zelo širok in prošnjo za orožni list so lahko odbili le v izjemnem primeru. Mnogi prosilci so svoje vloge za orožni list utemeljevali preprosto s tem, da imajo pač »veselje od orožja« ali da ga »potrebujejo za športno rekreacijo«. Novi zakon celo dopušča možnost, da organi javne varnosti orožje tudi odvzamejo, kadar ugotove, da lastnik nima upravičenih razlogov za nošenje orožja, ali če to zahteva kaka družbeno-politična organizacija, zbor volivcev ipd.

V Ljubljani naj bi v tem pogledu obveljala enotna merila. Orožje naj bi nosili le tisti, ki imajo delo v odljudnih krajih, tisti, ki prenašajo večje vrednosti, gospodarske organizacije, ki dokažejo, da imajo organizirano službo zavarovanja in pa borci in aktivisti NOB za svoje trofejno orožje ter zakonski drug umrlega, ki je posedoval orožje, katero pomeni oseben ali družinski spomin — vendar samo za posest in ne za nošenje.

B. FINZGAR

Hibe varstva pri delu

V Kamniku so poudarili premajhno skrb za varnost pri delu

Lani je bilo na Kamniškem zabeleženih okroglo 23.500 izgubljenih delovnih dni zaradi telesnih poškodb zaposlenih. Če bi izgubljeni delovni dan računali le po 1.000 S dinarjev bi to pomenilo 23,500.000 S dinarjev, kar je velika škoda za gospodarstvo.

Zanimivo ob tem je, da se vsa leta kaže precej nesreč izven delovnega mesta. Takih nesreč je bilo v zadnjih štirih letih zabeleženo 5.992. To so nesreče na poti, pri domačih opravilih ali kjerkoli izven delovnega prostora. Nemalokrat pa so take nesreče tudi posledica alkohola.

Ko so odborniki občinske skupščine na zadnji seji poslušali te številke, so se mnogi oglasili k besedi in poudarili, da je treba posvetiti več pozornosti temu problemu. Hkrati so omenjali tudi premajhno skrb za varnost pri delu. Novi zakon o varnosti pri delu je pred dvemi leti izpustil prejšnjo obliko službe higiensko tehnične zaščite. Zato so te komisije kar po tihoma opustile delo. Tudi sedanje delovne inšpekcije ne opravljajo več sistematičnih pregledov v podjetjih, kot so prej. Tako se čuti določena vrzel med novo, zaželjeno obliko varstva pri delu, ki naj bi bilo zasnovano na interesih kolektivov, ki pa zlasti v manjših podjetjih še ni urejeno.

Res je, da že sam samoupravni sistem ne dopušča stare oblike »žandarske« inšpekcije, ki je od časa do časa prihajala v podjetja, kaznovala odgovorne ljudi in organizacije če niso bile stvari v redu. Skrb za varnost pri delu bi morali prevzeti kolektivi z ustreznimi pravilniki in z vzgojo delavcev, zlasti na nevarnejših delovnih mestih. Hkrati pa je seveda nujno, da načrtno vzgajajo, štipendirajo in si zagotovijo ustrezen strokovni kader. V nekaterih, v glavnem večjih podjetjih, je to že precej urejeno. Toda v večini manjših kolektivov, zlasti obrtnih in drugih dejavnosti, imajo varstvo pri delu za nujno zlo.

Zanimivo je, da so v Kamniku nekateri odborniki izražali željo, da bi inšpekcije delale naprej dokler se ta služba ne ustanovi in uveljavi v delovnih organizacijah. To pa bi bila najbrž samo nadaljnja potuha in zavlačevanje pri urejanju tega problema v sami proizvodnji. V delovne organizacije bo prej ali slej morala prodreti zavest, da tu ne gre zgolj za obveznosti, ampak tudi za materialni interes. Nesreče so in bodo veliko breme za nekatere kolektive, vse dokler se nova oblika varstva pri delu ne uveljavi.

K. M.

Nesrečen dan za mopediste

NOVA GORICA, 26. jun. — 41-letni Simčič Bruno iz Imenj v Goriških Brdih je v bližini osnovne šole v Šmartnem na ravni cesti zavozil na skrajni levi rob cestišča, kjer je zadel v rob odtočnega kanala in se prevrnil. Zaradi poškodb na obrazu in roki je bil pripeljal v Šempetrsko bolnišnico.

Zaradi neprimerne hitrosti se je tudi 41-letni Marjan Kolenc iz Avč pred restavracijo Soča v Kanalu zaletel z mopedom v prednje kolo osebnega avtomobila, ki ga je vozila Marta Kumar izpod Sabotina. Škode na obeh vozilih je za okoli 1500 Ndin.

Huda nesreča pa se je zgodila, ko je 43-letni Ivan Pobid iz Mosta na Soči, ki je z mopedom pripeljal po kolovozni cesti iz Praprotnega, izsiljeval prednost mopedistu Milošu Strgarju iz Starega sela, ki je vozil po svoji desni strani iz Mosta na Soči proti Tolminu. Pri trčenju si je Miloš Strgal zlomil desno nogo in dobil odrgnine po obrazu in so ga odpeljali v bolnišnico. Na obeh vozilih je tudi okoli 1500 Ndin škode.

J. P.

Smrt zaradi pozabljene električne žice

MARIBOR, 26. jun. — Petnajstletna Nada Kranjc iz Veličan se je smrtno ponesrečila, ker je na pšenični njivi bosa stopila na odtrgano električno žico pod napetostjo. Električni tok jo je na mestu ubil. Kranjčeva je šla k Francu Rajhu v Veličane 54 po češnje. Komisija je ugotovila, da je Ivan Skrinjar iz Veličan 23. junija z vprežnim vozom podrl električni drog, pri čemer je žica padla v pšenico. Po tem dogodku žice niso odstranili. V teku je preiskava. M.

Požar v skednju Agrokombinata Ptuj

MARIBOR, 26. jun. — V skednju gospodarskega poslopja, last Agrokombinata Ptuj v Staršah je izbruhnil požar. Zgorelo je 10 ton slame, 35 ton sena in ostrešje. Škodo cenijo na okrog 70.000 novih dinarjev. M.

Smreka je začela spet mediti

Na Štajerskem je smreka spet začela mediti. V Dravogradu od 13. do 15. VI 40 dkg donosa; na Fali dne 21. VI. 60 dkg donosa; na območju Nove Štifte od 20. do 22. VI. 50 dkg donosa. Na območju Mozirja je bilo dne 23. VI. 1.20 kg donosa na hoji. Na Dolenjskem se tudi tehtnica počasi dviguje. Na območju opazovalnice Podturen od 19. do 21. VI. 30 dkg, v Podstenicah pa 70 dkg donosa. Na Primorskem je tudi pod hojo močno pokapano. Na območju Črnega vrha na Idrijo je bilo od 20. do 22. VI. 50 dkg donosa.

MEDEKS in DCDS

Poročilo protifitoftorne službe

Novo sporočilo o pojavu krompirjeve plesni ali fitoftore smo prejeli iz Šentjerneja na Dolenjskem.

Pridelovalcem krompirja priporočamo, da takoj temeljito poškropijo krompirjeve površine s kemičnimi sredstvi za zatiranje plesni.

Za enkratno škropljenje enega hektarja potrebujemo enega od naslednjih fungicidov: »dithane M-45« 2.5 kg; »dithane M-22« 2.5 kg; »bakrovo apno 50« 6 kg; »bakrovo apno 25« 12 kg; »cuprablau« 7 kg; »hora fitorax« 3—4 kg; »dutex« 1.5 do 1.8 kg; »tiozin A« 4—5 kg.

Za vrtičkarje priporočamo uporabo »dithana M-45« v 0.25 odst. koncentraciji ali 2.5 dkg na 10 litrov vode.

Pripravljenemu škropivu proti plesni dodajte še insekticid za zatiranje ličink koloradskega hrošča. V ta namen uporabljamo sredstva na osnovi DDT alj na osnovi lindana ali sredstvo dimecron ali sevin. Tam kjer ne učinkujejo sredstva na osnovi lindana, priporočamo uporabo sredstev na osnovi DDT in kjer ne učinkujejo DDT uporabljamo sredstva na osnovi lindana.

KMETIJSKI INŠTITUT SLOVENIJE

DELO komentira nedeljske športne dogodke - DELO komentira

Alarm za Bežigradom

Naposled so se ljubljanski črno-beli znašli na kritični predzadnji postaji letošnjega prvenstva, kajti čaka jih še zadnji nasprotnik — splitski Hajduk v Ljubljani. Čeprav je bežigrajski tabor že davno poprej bolj ali manj pričakoval takšen razplet dogodkov tudi glede na svoje neposredne tekmece, pa ga je zdaj vendarle obšla večja tesnoba, kakor tedaj, ko je bila včerajšnja nedelja še precej odmaknjena. Res je, da Bežigrajčani v nedeljskem srečanju s Partizanom v Beogradu niso pričakovali uspeha, drži pa tudi, da so se pred tedni udajali tudi raznim varljivim kombinacijam, ki naj bi šle v prid Olimpije. Deloma se je to

Olimpija

resda uresničilo, vsaj kar zadeva njenih zadnjih srečanj doma, kakor tudi spopadov neposrednih kandidatov za slovo iz lige. Možnosti pred zadnjim kolom pa je zdaj bore malo, kar spravlja najbolj kritične spremljevalce v še hujšo zadrego. Črnogledi imajo po tej nedelji še večje oči in na vsakem koraku vidijo vnaprej pripravljene pasti, v katere naj bi se ujela edinole Olimpija. O tekmi v Beogradu — na kateri mimogrede povedano, večina Ljubljančanov še zdaleč ni ponovila igre s tekme z Železničarjem — nihče več ne razmišlja, pač pa so vse oči strahoma uprte proti usodni prihodnji nedelji.

Tisti funkcionarji v bežigrajskem taboru, ki imajo dovolj trdne živce in se ne dajo zlahka preplašiti, zatrjujejo, da v tej situaciji ne sme biti mesta za paniko. Ne glede na kakršnekoli neljube okoliščine je treba le biti optimist, kajti, če bo vse normalno, tedaj je Olimpija, vsaj glede Sutjeske, v določeni prednosti. Nikšičane čaka težka pot na Reko, medtem ko črno-beli le lahko upajo, da jim bosta domač teren in domača publika dala določeno prednost. Seveda ne gre pozabiti še na enega siromaka — Beograd, ki pa bo imela, vsaj po papirnatih računih, lažjo nalogo, kakor Sutjeska.

Priprave v tem tednu bodo potekale normalno, ker tudi ni nobenega utemeljnega razloga, da bi strokovno vodstvo izdelane načrte kakorkoli spreminjalo.

ST. LIPAR

Nepozabno popoldne

Mariborčani so se vrnili iz Kaknja z novo zmago v žepu, ki je bila pričakovana. Povsem po načrtu je tekla tudi igra, to je fair in prav zavoljo tega je bila tudi lepa. Kljub napovedim, da bo moštvo doživelo nekaj sprememb, se to z izjemo Purgaja ni zgodilo, kar

Maribor

znova potrjuje odločenost vodstva Maribora, da igra vse do konca resno, ne glede na že osvojeno prvenstvo. Mariboru namreč ni vseeno, kakšen vtis bo odnesel z drugoligaške konkurence, ker je konec koncev nekaj vredno v prvoligaški konkurenci tudi dobro ime. V sedanjem vročem prvenstvenem vzdušju je bil odnos igralcev pa tudi funkcionarjev Rudarja in Maribora ne samo tovariški, ampak naravnost prisrčen, kar je hvale vredno, ne glede na nepomembnost tekme za končno uvrstitev. Vsekakor bi bilo želeti, da bi si take odnose ustvarila tudi druga ligaška moštva, saj je verjetno, da bi bilo med njimi dosti več razumevanja tudi v primeru, če bo šlo na tekmah bolj zares. Konec koncev je tudi več vrdno, če nekdo zmaga povsem v normalnih okoliščinah kot pa pod pritiskom nepristranskega navijanja publike, ki često ne zmede le gostujočih igralcev in zlasti sodnika, ampak tudi domačine.

Predzadnje dejanje se je za vijoličasto moštvo torej končalo tudi uspešno, obenem pa v tako slavnostnem vzdušju, da si samo dober mesec poprej kaj takega ni moglo zamišljati niti v sanjah. Ostane še zadnje na domačem igrišču, za katerega so že v teku obsežne priprave, da bo res spravilo na noge, vse ki se navdušujejo za nogometno igro, posebno pa še tiste, ki s prizadevnostjo že sedmo leto spremljajo začetek, podvige in sedaj končno uspeh vijoličastega moštva, s čimer se je kot prva uresničila zamisel nekaterih mariborskih športnih dejavnikov, da je samo v združevanju kvalitete mogoč napredek vrhunskega športa v tem mestu.

Z. VAHTAR

Utrujeni nogometaši

Aluminij se je poslovil od svojih simpatizerjev na srečanju proti Segesti z nezanimivo in slabo igro. Proti pričakovanju so tokrat rdeče-beli prikazali na svojem terenu eno od najslabših iger in zapravili priložnost, da bi se Segesti vsaj delno oddolžili za občuten poraz v Sisku. Ni dvoma, da sta bili obe moštvi psihično obremenjeni, kajti tokrat je šlo za končno odločitev o nadaljnji udeležbi v zveznem tekmovalnem razredu. Navzlic temu ne moremo opravičevati slabe in neodgovorne igre nekaterih igralcev, ki so si dovoljevali nerazumljive spodrsljaje, s katerimi bi lahko dokončno zapečatili usodo ligaša iz Kidričevega.

Aluminij

Neposredno pred tekmo se je sestala tehnična komisija z nalogo da ugotovi, če so nekateri igralci zmožni tokrat igrati. Vodušek na lastno željo ni igral, češ da poškodbe še ni prebolel in moštvu ne bi veliko koristil. Muršec je vstopil v igro, ko je Slavković iz neznanih vzrokov prav tako na lastno željo zapustil igrišče. Vse kaže, da so nekateri igralci standardne enajsterice fizično izčrpani in da na te trener Kurilič ne bo mogel računati v zadnjem srečanju proti Bosni. Kot rečeno je bila igra slaba in nezanimiva, kar zlasti velja za prvi polčas. Razen tega moramo omeniti tudi to, da so gosti igrali precej ostro, v nekaterih trenutkih celo pregrobo. To velja zlasti za branilca Črnula, ki se ni oziral na pravila nogometne igre, opozorila sodnika in se je posluževal vseh mogočih sredstev, da bi ustavil napadalce domačinov. V obrambi Aluminija sta bila tokrat najboljša Mesarič in vratar Šoštarič, ki je dobro posredoval na nevarnih mestih v 16-metrskem prostoru. Toliću se pozna, da še ni popolnoma zdrav. Od vseh vrst je bila tokrat najslabša zvezna vrsta, kar je igralcem gostov omogočalo popolno kontrolo na sredini igrišča. O napadalcih, ki so tudi tokrat dobili od simpatizerjev Aluminija negativne ocene, bi lahko govori veliko; toda pustimo to zadevo ob strani, ker je opozarjanje na napake tako brezuspešno.

I. MAZERA

Prešibek finiš naših čolnov

Najboljši jugoslovanski veslači so imeli na blejski mednarodni regati šele prvo priložnost, da vsi preizkusijo svojo formo v mednarodni konkurenci. Čeprav so imeli za tekmece le pomlajeno češkoslovaško reprezentanco in najboljši osmerec Italije ter dve najboljši avstrijski posadki (dvojec brez in double scoull) je bilo to dovolj za ugotovitev, da je njihova forma povprečna. Regata je potrdila domnevo, da naši vrhunski veslači niso dovolj pripravljeni za težaven troboj ZRN — Avstrija — Jugoslavija, ki bo 14. in 15. julija na Vrbskem jezeru. Po

VESLANJE

drugi plati pa naši veslači na Bledu spet niso tekmovali v tako slabi formi, da je v treh tednih ne bi mogli bistveno izboljšati.

Kakšna je torej trenutna vrednost naših najboljših klubskih posadk? Četverec s krmarjem splitskega Mornarja, ki je lani na SP osvojil bronasto kolajno ni nastopil, ker so njegovi trije veslači Ercegović, Martić in Juginović pozneje nastopili samo v osmercu. Mornarjev trener Luka Marasović se je odločil za to, ker je že na prvomajski regati uvidel, da brez Savića, člana Partizanovega četverca, ne more ustvariti posadke, ki bi osvajal kolajne na najtežjih mednarodnih nastopih. Za Savića pa ne more najti ustreznega nadomestila, kajti Partizan (Bgd) Savića ne da, ker sam pričakuje od svojega četverca kolajne. Beograjski četverec zares ni napravil slabega vtisa: borbo za prvo mesto s posadko ČSSR je izgubil v finišu, z veliko prednostjo pa je premagal tržaški četverec, ki pa je po mnenju vodstva kluba Vigile del fuoco v zelo slabi formi.

Tudi osmerec Mornarja, daleč najboljša jugoslovanska posadka v tej disciplini je zadovoljil le deloma. Prvo mesto je — že po tradiciji naših osmercev — izpustil v finišu. Bilo je prav tako, kot če bi videli naš lanski osmerec na SP.

Od ostalih jugoslovanskih čolnov sta se v vrhunskem razredu po vsej verjetnosti še najbolje odrezala veslača Gamulin in Mardešić (Mornar — Gusar), ki sta se lani na SP uvrstila na 7. mesto. Toda tokrat sta izgubila bitko s povprečnim čolnom ČSSR, čeprav le za 0,6 desetinke. Naši skifisti žal niso imeli mednarodne konkurence, toda po vsej verjetnosti sta Kosanović (Ml.) in Kuzele (J. R.) dostojna naslednika Trlaje, Medtem ko v dvojcu in četvercu brez krmarja še naprej ni videti lepše bodočnosti pa je v double scolu napravila dober vtis posadka Zagreb (Reder — Blaženčić).

Mladinci so svoje tekmovanje opravili brez tuje konkurence razen v double scoullu, v katerem sta zmagala tržaška veslača. Odločni zmagi Argovega osmerca in blejskega četverca s krmarjem ter skifa vsekakor pomenijo ponovni vzpon slovenskega veslanja. Jugoslavijo bodo skupaj z Mornarjevim double scoullom zastopali prihodnjo nedeljo na troboju z mladinskimi ekipami ZRN in Avstrije.

D. KURET

Občutna razlika med sodniki

Srečanje za prvenstvo države med Olimpijo in Železničarjem iz Karlovca je pokazalo, da je ekipi državnega prvaka iz Ljubljane premor zaradi svetovnega prvenstva močno škodoval. Starejši igralci, z izjemo Daneva in Bassina, ki sta bila v Južni Ameriki, so v preteklem obdobju počivali ali pa so prenehali tekmovati. Trener Olimpije Pavlović je med tem časom izkoristil vsak trenutek, da bi mladi košarkarji iz Tivolija kar najbolj napredovali. Sobotna tekma je pokazala, da trening še ni vse in da bo minilo še precej časa, preden bo Olimpijin naraščaj, ki je hitro izpolnil vrzeli v ligaški dvanajsterici, sposoben za tež ke in odgovorne naloge na zveznoligaških tekmah. Daneu in Bassin in nič manj tudi Eiselt imajo izredno nehvaležno nalogo, da s svojim znanjem in rutino zaigrajo na prav vsakem srečanju tako dobro, da se mladost igralcev, Olimpija je ta čas eno naj-

KOŠARKA

mlajših moštev v ZKL, ne bo več tako poznala, kot se je na tekmi proti Železničarju.

Daneu je igral v velikem slogu in tudi Eiselt je za pomanjkljivi trening zaigral zadovoljivo, k pičli zmagi ljubljanskega moštva pa ni prispeval skoraj nič Bassin. V klubu menijo, da je bila to samo njegova trenutna slabost in da bo že v prihodnjih kolih zaigral tako kot zna in tudi zmore.

V letošnjem državnem prvenstvu je bilo razmeroma malo pritožb na sojenje. Jugoslovanski sodniki so v povprečju močno napredovali, nekateri pa so si s svojimi nastopi v tujini celo pridobili mesto med najbolj cenjenimi nevtralci v Evropi. Vendar velja ugotoviti, da je vrzel med najboljšimi in tistimi z repa lestvice mednarodnih in zveznih sodnikov še vedno občutna. Tako je bilo tudi v soboto v Tivoliju. Mednarodni arbiter Jakšić je svojo nalogo opravil v zadovoljstvo domačinov in Železničarja, medtem ko Jeraja iz Trbovelj malodane ni bilo slišati. In bolje je bilo tako! Trboveljčan še ni dorasel srečanjem, ker odločajo malenkosti. Ne gre kriviti za njegovo sobotno piskanje samo njega, temveč tudi tiste, ki so ga delegirali za to odgovorno nalogo. Če že nimamo v državi na voljo dovolj kvalitetnih sodnikov je za to prav gotovo kriv zbor sodnikov pri osrednji zvezi, ki je vse premalo storil, da bi med odslužcnimi košarkarji za ta »poklic« našel in vzgojil potrebne ljudi, ki bi delili pravico na tekmah na ravni, kakršno to zasluži današnja kvaliteta jugoslovanske košarke.

Trenerji ligašev govorijo za ‚Delo‘

Brane Elsner (NK Olimpija):

neizpolnjena želja

Nezlomljiva volja in dobra igra proti Železničarju sta bili osnova za naše tiho upanje. Žal, ostalo je le pri željah. Ponovili smo napake kot že nekajkrat na tem prvenstvu. Napadalcem ni uspelo uresničiti nekaj zares odličnih priložnosti, obramba pa je igrala precej slabo. Vsi zadetki gredo na račun neodpustljivih napak branilcev in vratarja.

Zadnje kolo bo odločalo o tem, ali bomo še v prvi ligi ali ne. Boj bo težak, toda upam, uspešen.

Vlado Šimunić (NK Maribor):

spodbudno

Menim, da je rezultat nekoliko previsok v našo korist, saj je domače moštvo igralo solidno, imelo pa je precej smole. Prisrčnost, s katero so nas obdali domačini je vsekakor redka in je zlepa ne bo pozabil nihče iz Maribora, ki je prisostvoval tej tekmi. Kot že na prejšnjih srečanjih, sta se tudi tokrat izkazala Kranjc in Prosen, tako da je nekoč tako huda kriza napadalcev povsem mimo, kar je spodbudno zlasti za tekmovanja, ki so pred nami v še dosti težji konkurenci.

Anton Kurilič (NK Aluminij):

Slaba predstava

Vse do 63. minute, dokler ni prejela gol, se je Segesta na vso moč borila za točke, ki bi ji omogočile obstoj v zvezni ligi. Priznati moramo, da je bila v tem obdobju enakovreden tekmec, na trenutke pa celo boljša od nas. Šele po doseženem zadetku so naši igralci zaigrali sproščeno in prikazali nekaj izrednih kombinacij, ki jih zaradi odlične obrambe njihovega vratarja ni bilo mogoče realizirati. V tej, lahko rečemo, najslabši igri spomladanskega dela tekmovanja, smo zasluženo zmagali in tako podaljšali status zveznega ligaša. Boljši del moštva je bila vrsta branilcev, zlasti veteran Mesarič ter vratar Šoštarič.

TOKRAT USPEŠNO POSREDOVANJE — N nedeljski prvenstveni tekmi I. zvezne lige med Partizanom in Olimpijo v Beogradu je za hud poraz kriva največ slaba obramba. Vratar Škulj (na sliki) je nekaj dobro odmerjenih udarcev odlično ubranil, zaradi neodločnosti pa je sokriv za tri zadetke.

Foto: Moma Vučičević

Po domačih krajih

ATLETIKA

Štrosova zmaga v Avstriji

LJUBLJANA — Iz Avstrije se je vrnil dolgoprogaš Ljubljane Rok Stros, ki se je v Pinkafeldu udeležil mednarodnega prvenstva Avstrije v teku na 25. km. Jugoslovan, ki se pripravlja za nastop v maratonu, je zabeležil velik uspeh, saj je v konkurenci 35 tekačev zasedel prvo mesto s časom 1:23:08,2 pred Försterjem (Energie) 1:24:35,4 in dr. Richtarjem (Dunaj) 1:25:21,2. Stros je — kot že na partizanskem maršu v Kumrovcu — znal tudi tokrat pravilno razporediti svoje moči. Ko so vodeči tekači v začetku napovedovali zelo hud tempo, se je držal za njimi, pri 13 km se jim je pridružil, 7 km pred ciljem pa je prevzel vodstvo in ga potem do cilja stalno povečeval. Štrosa so kot zmagovalca povsod navdušeno sprejeli in ga na prireditev povabili tudi že za prihodnje leto.

J. G.

Medrepubliški dvoboj mlajših mladincev

LJUBLJANA — Atletska zveza Slovenije je sklenila, da bo dvoboj mlajših mladincev in mladink Hrvatske in Slovenije 16. julija v Novem mestu. Slovensko zastopstvo bosta zlasti na temelju rezultatov ljubljanskega prvenstva izbrala inž. Ponebšek (mladince) in dr. Turk (mladinke). Izven konkurence bo na dvoboju s Hrvatsko nastopila tudi ekipa mladink bratislavskega Slovana, ki je ekipni prvak ČSSR pri mlajših mladinkah.

F. M.

Atletiki se obetajo boljši časi

KOPER — Kraljica športov je končno v Kopru spet dobila svoj dom. Pred dnevi so namreč ponovno spravili k življenju povsem razpuščen atletski klub. Za atletiko se je v Kopru v zadnjem času začelo navduševati vse več mladih ljudi, ni pa bilo nikogar, ki bi jih organizacijsko vodil. Šolska športna društva so po svojih močeh nudila mladim atletom pomoč. Toda za večji razvoj je bilo potrebno, da se klub ponovno aktivira. Šolski športni društvi »DELFIN« in »PINKA TOMAŽIČ« bosta tako razbremenjeni. Vso skrb bosta lahko posvetili splošno telesni kulturi.

In kakšni so pogoji v Kopru za atletiko? Zdaj so nevzdržni. Atletska steza je podobna travniku. Zvezdeli pa smo, da bo ObZTK Koper takoj pričela s popravili naprav in tako mladim atletom omogočila vsaj osnovni pogoj za delo.

J. KREFT

TENIS

Branik prvi finalist, drugi pa . . .?

LJUBLJANA — Tekmovanje v slovenski teniški ligi je pred zaključkom. Eden izmed finalistov je že znan. To je mariborski Branik, ki je zmagal v vzhodni skupini. Njegov nasprotnik v finalu, ki bo 11. in 12. julija v Kranju, bo bržčas ljubljanska Olimpija. Seveda pa morajo Ljubljančani še prej opraviti z ekipo kranjskega Triglava, ki je letos še tudi nepremagana in je s tem dosegla svoj doslej največji uspeh.

V skupini zahodne cone, v kateri se potegujejo klubi za 1. do 4. mesto, je stanje na lestvici pred zadnjim dvobojem naslednje:

Olimpija	2	2	0	6:0	2
Triglav I	2	2	0	6:0	2
Kamnik I	3	1	7	3:6	1
Novinar	3	0	3	0:9	0

Derbi skupine je bil pred dnevi v Kranju, ko je Triglav I premagal Kamnik I 3:0. S tako gladko zmago Triglavanov pravzaprav ni bilo računati. Polenc je premagal Lavriča 6:2, 7:5, Znidar dr. Bogataja prav tako brez izgubljenega niza, v parih pa sta Polenc — Znidar dobila proti Šnablu in dr. Bogataju v treh nizih. V dvoboju Olimpija : Novinar so bili izidi taki — Škulj : Bergant 6:2, 6:3, Breskvar : Fugina 6:1, 6:1, Škulj — Breskvar: Fugina — Bergant 6:0, 6:3. V Kamniku je Olimpija zmagala 3:0, pri čemer je Škulj premagal Lavriča 2:6, 6:2, 6:4, v drugi igri posameznikov pa je bil dr. Žerovec boljši od Slegla v razmerju 6:2, 6:1.

V skupini za 5.—8. mesto je vsaka izmed ekip zabeležila vsaj po eno zmago. Novomeščani so premagali Rudarja 2:1, Trboveljčani pa so zmagali proti Kamniku II. Kamnik II je dobil proti Novemu mestu. Edini neporaženi so doslej igralci Triglava II. Tak razplet je vsekakor zelo razveseljiv, saj kaže, da tudi tekmovalni tenis v Novem mestu in Trbovljah dobiva korenine, Kamničani in Kranjčani pa imajo na voljo že tudi po dve močni ekipi. Lestvica je za zdaj taka:

Triglav II	2	2	0	6:0	2
Kamnik II	2	1	1	4:2	1
Rudar	3	1	2	3:6	1
Novo mesto	3	1	2	2:7	1

Glede na končno zaporedje se bodo udeleženci tekmovanja v zahodni skupini slovenske lige pomerili v republiškem finalu tudi še z enako uvrščenimi ekipami vzhodne skupine. Boj za 1. mesto bo v Kranju, druge tekme pa izmenoma v sedežih vzhodnih (parne uvrstitve) in zahodnih klubov (neparni plasmaji).

Priznanje JZOTK »Sportski štampi« in M. Habuneku

ZAGREB — Jugoslovanska zveza organizacij za telesno kulturo je ob 15-letnem jubileju dala posebno priznanje za uspešno delo zagrebškemu časopisno založniškemu podjetju »Sportska štampa«. Priznanje so izrekli tudi direktorju podjetja, znanemu hrvatskemu novinarju Miroslavu Habuneku, ki vodi podjetje od ustanovitve.

IVER DNEVA

Štirje bratje – vsi kolesarji

Bratje Pettersson iz švedskega kraja Vargarda so na najboljši poti, da zaslovijo po vsem svetu. Vsi štirje so namreč zelo nadarjeni kolesarji. Prireditelji dirk v tujini se čedalje bolj pulijo zanje, med njimi še s prav posebno vnemo tudi Danci, Avstrijci, Maročani in celo organizatorji v SZ. Ob tem se je švedsko veleposlaništvo v Maroku spomnilo lepih tekmovalnih uspehov četverice iz Vargarde na etapni dirki po Maroku. Švedski veleposlanik v Rabatu je ob rastočem zanimanju za štiriperesno deteljico celo lastnoročno napisal nekaj vrstic švedskemu zunanjemu ministru, češ da so ti bratje — kolesarji kar najboljša in najbolj učinkovita reklama za švedske nacionalne barve.

Drži, kar je zapisal diplomat.

ODBOJKA

Jesenice – pomladanski prvak

LJUBLJANA, 26. junija. — Z nedeljskima tekmama Kanal — Triglav in N. mesto — Branik je bil končan pomladanski del slovenske moške odbojkarske lige. Kljub temu, da odbojka v tem delu ni bila najbolj kvalitetna, pa so vsaj nekatera moštva le pokazala majhen napredek. Že dolgo pa verjetno ni bilo tako izenačenega boja med najboljšimi, saj imajo kar tri moštva na vrhu enako število točk, razen tega pa imata Branik-Hoče in Ljubljana celo enako razliko v nizih.

Pomladanski prvaki so tako postali Jeseničani, toda jesensko nadaljevanje prvenstva bo nedvomno mnogo bolj zanimivo, saj imajo vsi približno enake možnosti za osvojitev najboljšega mesta. Tudi na dnu ni večjih razlik, edino Novo mesto je zdaj ostalo brez točk, kar se je zgodilo prvič, odkar Novomeščani sploh igrajo odbojko v kateri koli konkurenci. Razmišljali so tudi že o izstopu iz lige, toda do tega verjetno vseeno ne bo prišlo.

Jesenice	9	8	1	25:7	16
Branik-Hoče	9	8	1	24:7	16
Ljubljana	9	8	1	24:7	16
Kanal	9	5	4	15:19	10
Triglav	9	4	5	16:19	8
Maribor	9	4	5	16:23	8
Izola	9	3	6	17:21	6
Sava	9	3	6	14:21	6
Mežica	9	2	7	12:25	4
N. mesto	9	0	9	13:27	0

KOŠARKA

Mladinci Olimpije spet prvaki SRS

LJUBLJANA, 26. junija — Včeraj pozno zvečer je bilo zaključeno republiško prvenstvo v košarki za mladince. Naslov prvaka Slovenije so ponovno osvojili mladinci Olimpije, ki so bili za razred boljši tekmec od vseh ostalih konkurentov. Olimpija bo tako zastopala Slovenijo na državnem prvenstvu, kjer je v preteklem letu osvojila četrto mesto.

Na finalnem turnirju, ki ga je priredil KK Slovan na svojem igrišču na Kodeljevem in na igrišču Most je nastopilo šest ekip od devet izbranih in prijavljenih. Iz do sedaj neznanih razlogov pa na prvenstvo niso dopotovali mladinci Tolmina, Celja in Rakičana. Turnir bi se moral prvotno odigrati v dvorani Olimpije v Topniški ulici in v Hali Tivoli, vendar je KZ v zadnjem trenutku zaupala organizacijo Slovanu zaradi manjših stroškov, ker sicer nihče v Sloveniji razen Olimpije ni bil pripravljen prirediti tega tekmovanja. Verjetno pa je bil rok razpisa časovno prekratek in po predvidevanjih prav zaradi tega na prvenstvo ni bilo imenovanih treh ekip kot predstavnikov goriškega, celjskega in pomurskega področja.

Rezultati finalnih srečanj treh najboljših — Olimpija : Triglav 63:37 (42:12), Slovan : Triglav 71:51 in Olimpija : Slovan 63:49 (35:22). Končni vrstni red: 1. Olimpija, 2. Slovan, 3. Triglav, 4. Maribor, 5. Ježica in 6. Jesenice.

Ekipa »T. Čufar in Slovan v finalu

LJUBLJANA — Na polfinalnem turnirju za pionirsko prvenstvo Slovenije so v skupini, kjer so igrali košarkarji »T. Čufarja«, Stadiona, Partizana (Ježica) in Slovana B, zmagali igralci »T. Čufarja« in se uvrstili na zaključni turnir. Rezultati:

Ježica : Slovan B 35:20 (22:8), T. Čufar : Stadion 53:24 (21:12), Stadion : Slovan B 20:0. b. b., T. Čufar : Ježica 42:32 (19:11).

Na igrišču Ilirije v Ljubljani pa je drugi polfinalni turnir v košarki za pionirje. V odločilni tekmi je Slovan premagal Rudarja (Trb) 57:12. V boju za 3. mesto je Ilirija odpravila Olimpijo 46:29. Drugi finalist je Slovan.

»ŠPORTNA NAPOVED«

Lahko kolo – veliko dobitkov

V 25. kolu »Športne napovedi« z 12 tekmovalnimi pari je bilo vplačanih 1,040.289 Ndin, od tega v Sloveniji 57.781 Ndin. Z 12 zadetki je približno 1.200 igralcev, dobili pa bodo približno 170 Ndin. Z 11 zadetki je približno 13.500 igralcev; dobitek je približno 23 Ndin. V Sloveniji je približno 79 igralcev z 12 zadetki in približno 916 z 11 zadetki.

V 25. kolu »Športne napovedi« z 9 tekmovalnimi pari je bilo vplačanih 2356.271 Ndin, od tega v Sloveniji 19.906 Ndin. Devet zadetkov ima 72 igralcev, dobili pa bodo po 2474.09 Ndin. V Sloveniji je 5 dobitkov, in sicer v Ljubljani 2, Slovenski Bistrici, Radovljici in Novem mestu po 1.

Pari za 26. kolo (2. julija) »velike športne napovedi«:

1. Velež — Vojvodina	0,1
2. Crvena zvezda — Dinamo	1,2
3. Rijeka — Sutjeska	0,1
4. Radnički — Željezničar	1
5. Zagreb — Partizan	0,2
6. Olimpija — Hajduk	1
7. Sarajevo — Čelik	1
8. Rabotnički — Crvenka	1
9. Radnički (S) — Železničar	1
10. Priština — Bor	1,0
11. Borac (Č) — Proleter	0,2
12. Budućnost — Spartak	1,0

Pari za 26. kolo (2. julija) »male športne napovedi«:

7. Trepča — Lovćen	1,0
8. BSK — Sloboda (TZ)	0
9. Borac (BL) — Borovo	0,1

ATLETIKA

Vravnik 4. v Novem Sadu

NOVI SAD — V končnem zaporedju četveroboja deseterobojcev Francije, Italije, Romunije in Jugoslavije je najboljši Jugoslovan Vravnik s 7.143 točkami zasedel 4. mesto za Francozom Castangom 7. 313 in Cosmatom 7.258 ter Italijanom Poserino 7.192 točk. Vilič je bil s 6.561 deseti, Koštivnik pa s 6.004 točkami dvanajsti. V zadnjih dveh disciplinah sta zmagala — Castang 56,52 v v metu kopja ter Rosetti (Ita) 4:31,2 v teku na 1500 m.

TENIS V WIMBLEDONU

Santana že izločen

WIMBLEDON, 26. jun. Začetek mednarodnega teniškega turnirja je bil senzacionalen. Lanskega zmagovalca Španca Santano je namreč v I. kolu premagal Passarel (Portoriko) 10:8, 6:3, 2:6, 8:6, Start drugih favoritov je bil uspešen. Med drugim je Richey premagal Brazilca Barnesa, Graebner (oba ZDA) pa Jugoslovana Špesrja 6:3, 6:1, 6:1.

Prvo kolo je bilo usodno tudi za drugega jugoslovanskega zastopnika Jovanovića. Premagal ga je bivši južnoafriški reprezentant Abe Segal brej večjih težav 6:4, 6:4, 7:5.

NEW YORK — Malo znani ameriški plavalec, 17-letni Spitz je 400 m prosto preplaval v 4:10,6, kar je bolje od dosedanjega svetovnega rekorda, ki ga je dosegel Nemec Wiegand — 4:11,1.

Utrinki

MOČNI DVIGALCI IZ SZ — Najboljši dvigalci uteži na svetu so letos zboljšali že 17 svetovnih rekordov. Na častnem seznamu novih rekorderjev je kar 16 sovjetskih dvigalcev.

S 43 LETI V WIMBLEDONU — Najstarejši udeleženec velikega mednarodnega teniškega turnirja v Wimbledonu je Američan Vic Seixas, ki je star 43 let. Deveti najboljši igralec ZDA je v teniški Meki zmagal leta 1953.

100 LET VK STRELKE — Slo viti moskovski veslaški klub Strelka je te dni slavil stoletnico. Najbolj znan član tega kluba je večkratni svetovni in olimpijski prvak Ivanov.

LJUBELJSKA PROGA ZA KROS MED NAJTEŽJIMI NA SVETU — Predsednik komisije FIM za motokros Alfred Lenfranc (Belgija) je na nedeljskem tekmovanju za »Veliko nagrado Jugoslavije« izjavil, da je ljubeljska tekmovalna proga med najtežjimi na svetu. Da je to res, kaže tudi naš posnetek; Avstrijec Horst Heitner s svojim motorjem bultaco 250 ccm je ni prevozil brez spodrsljaja.

Foto: M. Švabić

Še večja prednost Olimpije

Pregled jakostnih lestvic v namiznem tenisu za preteklo tekmovalno sezono

LJUBLJANA, 26. junija. Letošnji pregled rezultatov za sestavo jakostnih lestvic minule sezone, ki ga je te dni izdala NTZS je veren odsev moči in stanja kvalitete v slovenski namiznoteniški organizaciji. Na najvišjih mestih so se znova znašli vsi najboljši.

Med njim bi lahko prišlo le do malenkostnih zamenjav, kot npr. med Veckom in Korpo ter pri najmlajših med Kravanjo in Šimonko. To velja, če ne bi pravilnik dopuščal nekaterih pomanjkljivosti (premalo ocenjen uspeh Korpe na svetovnem prvenstvu v Stockholmu) ob pogoju, da za najboljše velja udeležba na večini domačih tekmovanj, čeravno ni njihova premoč na tekmovanjih v tujini previsoko izražena. Tako so nekateri nabirali točke na tekmovanjih v tujini, drugi pa še bolj pridno doma, na koncu so pa eni in drugi zasedli tista mesta, ki jim po trenutni veljavi najbolj pripadajo. V pogledu kvalitetnega športa je ljubljanska Olimpija napravila še večji korak naprej in od lani še povečala prednost pred drugouvrščeno vrsto kranjskega Triglava, ki ji spet slede s precejšnjo razliko ljubljanska Ilirija in Lendava — nova imena — medtem ko so v še večjem zaostanku kot lani ekipe Ljubljane, Fužinarja in Jesenic. Nasploh se je krog klubov, ki so še pred leti nabirali točke na domačih tekmovanjih zelo zmanjšal, ker je v zadnjem času začela pojemati tekmovalna moč in volja do tekmovanj med majhnimi klubi. Njihovo število pada od sezone do sezone, le redki pa so tisti, ki v težavnih razmerah poskušajo z orgainziranjem dejavnosti na novo. V minuli sezoni takšnega primera z izjemo NTK Joco Zagernik iz Maribora nismo zasledili, nova imena Gojenec in Lendava pa so si že dve sezoni prej ustvarila temelj za napredek.

Kljub vsem tegobam, pa je nekaj razveseljivih dosežkov. Med članicami je med prvo desetorico imen kar sedem mladink, ki mnogo obetajo. Morda se bo med njimi le našla katera, ki bo odšla po stopinjah večkratne državne prvakinje Cirile Pirc, saj mnoge med njimi že zdaj kažejo zrelo in kvalitetno igro. Med deseterico članov se je vrinil samo en mladinec — bržčas precej po naključju, po drugi strani pa se je med mladinci že oblikoval vrh, ki bi moral v prihodnji sezoni z Žekšem na čelu poseči v boj tudi za boljša mesta v državi. V tekmovanjih minule sezone uspehov najboljših mladincev z vrstniki iz drugih republik, če izvzamemo uspeh Žekša na državnem prvenstvu v Zrenjaninu, ni bilo. Najboljši mladinci pa so se doslej že toliko prekalili v domačih srečanjih, da si v prihodnji sezoni končno le lahko obetamo uspehov, čeravno ne takšnih kot so jih dosegale generacije Terana, Kerna, Freliha, Vecka in Kleviššarja. Vzporedno z napredkom mladincev, raste tudi med najmlajšimi vrsta dobrih igralcev in igralk, saj sta npr. kar dve pionirki zelo visoko uvrščeni na jakostni lestvici mladink in članic.

Rezultati točkovanja za jakostne lestvice:

ekipno člani: 1. Olimpija 240 točk, 2. Triglav 168, 3. Ilirija 75, 4. Ljubljana 626,5. Kranj 58,6. J. Zagernik 24,6. Jesenice 16, 8.—9. Triglav II. 15, Gojenc 15,10. Hrastnik 14, **članice:** 1. Olimpija 169, 2. Triglav 151, 3. Jesenice 86, 4. Ilirija 50, 5.—6. Hrastnik, Joco Zagernik 27, 7. Kočevje 24, 8. Ljubljana 23, 9. Fužinar 18 in 10. Gojenec 16, **mladinci:** 1. Triglav 104, 2. Gojenec 88, 3. Olimpija 86, 4. Lendava I, 47, 5. Maribor 42, 6. Ilirija 27, 7. Lendava II. 24, 8. J. Zagernik 16, 9.—10. Jesenice in Uljanik 15, **mladinke:** 1. Olimpija 130, 2. Triglav 108, 3. Ilirija 35, 4. Gojenec 32, 5. Kočevje I. 32, 6. Litija 27, 7. Kočevje II. 23, 8. Odred 20, 9. Lendava 15, 10. Hrastnik 12, **pionirji:** 1. Olimpija 106, 2. Lendava 70, 3.—4. Ilirija, Maribor 50, 5. Triglav 35, 6. Uljanik 30, 7. Odred 28, 8. Litija 22, 9.—10. Lendava II., Gojenec 15, **pionirke:** 1. Olimpija 123, 2. Ilirija 78, 3. Litija 71, 4. Lendava 62, 5. Odred 46, 6. Triglav 45, 7. Olimpija II. 25, 8.—10. Gojenec, Trbovlje, Logatec 15, **posamezno člani:** 1. Vecko (01) 412 točk, 2. Korpa (01) 322, 3. Klevišar (01) 158, 4. Kastelic (01) 117, 5. Janškovec (Tr) 97, 6.—7. Frelih R. (Kr) 62, Koman (Il) 62, 8. Kern (01) 57, 9. Teran (Tr) 43, 10. Privšek (01) 41, **članice:** 1. Pirc (01) 412, 2. Žerovnik (Tr) 151, 3. Martinec (01) 99, 4. Pavlič (Je) 91, 5.—6. Cvetek (Il), Krajzelj (Je) 59, 7. Jeler (01) 44, 8. Durn (Il) 37, 9.—10. Sedej (Je), Kralj (01) 35, **člani B:** 1. Sazonov II. (Lj) 105, 2. Mikeln (Il) '89, 3. Stare (Tr) 80, 4. Privšek (01) 66, 5. Novak (Kr) 61, 6. Puce (Tr) 52, 7. Hafner (Su) 52, 8.—9. Godina (JZ), rFelih V. (Kr) 20, 10. Rakun (01) 15, **mladinci:** 1. Žekš (G) 232, 2. Kravanja (01) 146, 3. Vidic (Tr) 127, 4. Jugovič (01) 105, 5. Privšek (01) 103, 6. Stare (Tr) 96, 7. Puce (Tr) 68, 8.—9. Lebar B. (G), Šimonič (Le) 53, 10. Rakun (01) 43, **mladinke:** 1. Žerovnik (Tr) 175, 2. Martinec (01) 165, 3. Jeler (01) 157, 4. Krajzelj (Je) 143, 5. Kološa (G) 140, 66. Luir. (Tr) 131, 7. Cvetek (Il) 100, 8. Kralj (01) 74, 9. Durn (Il) 67, 10. Golob (01) 35, **pionirji:** 1. Kravanja (01) 136, 2. Šimonka (Le) 135, 3. Stare (Tr) 97, 4. Setina (Il) 90, 5. Gabrijelčič (01) 59, 6. Thaler (01) 55, 7. Savnik (Mrb) 48, 8. Mohorič (Ul) 42, 9. Kren (01) 39, 10. Mlakar (Il) 35, **pionirke:** 1 Jeler (01) 184, 2. Virant (Lit) 161, 3. Durn (Il) 155, 4. Golob (01) 80, 5. Alt (Le) 66, 6. Planinšek (Li) 61, 7. Langerholz (Il) 50, 8. Petrač (Fu) 48, 9. Verstovšek (01) 44, 10. Šuštar (Od) 42.

(dn)

Na tisoče v minuli sezoni

Dvajset let plodnega dela hokejsko drsalnega kluba v Celju

CELJE — Tiho in skromno, brez proslav in sprejemov, brez bučnih ceremonij so se te dni sestali člani upravnega odbora HDK Celje, ocenili dejavnost v minuli sezoni ter izrekli zahvalo sedmim delavcem, ki so v upravnem odboru tega celjskega športnega kolektiva že polnih dvajset let, torej od ustanovitve kluba. To je redek primer ne samo v športnem Celju, marveč tudi daleč naokrog. In najbrž je osamljen tudi ta primer, da so tokrat prvič dobili skromno družbeno priznanje — kristalne vaze s posvetilom. To so tisti, ki so dve desetletji vztrajali na amaterskem položaju društvenega delavca in nikoli omahovali.

Dvajsetletno delo HDK Celje je dobilo prav na koncu svojo naj večjo trofejo — novo umetno drsališče. Zdaj so temu objektu priključili še tri igrišča za tenis. Tako je športni prostor v celjskem mestnem parku dobil zaokroženo obliko in celoto.

Zadnja sezona (drsalna namreč) pa je pokazala, da vloženi napori in sredstva za gradnjo tega objekta niso bili zaman. Poplačan je trud, visoke obresti v oblikovanju mladega človeka pa se bodo pokazale naslednja leta. Celjsko drsališče je od konca novembra lani do marčevskih dni letošnjega leta zabeležilo 107 drsalnih dni. V tem času je drsališče obiskalo 37.365 drsalcev, predvsem mladih. Bili so dnevi, ko se je drsalo po 800 otrok. Tako je ta objekt postal žarišče najbolj množičnega športnega, zlasti pa rekreacijskega udejstvovanja. V minuli sezoni je bilo na tem drsališču 12 hokejskih tekem, od tega sedem mednarodnih. Tu je bil ekshibicijski nastop najboljših umetnih drsalcev Sovjetske zveze, Avstrije, Madžarske in Jugoslavije. Na drsališču so celjski otroci pozdravili prihod dedka Mraza, tu so se razveselili na pustno soboto itd. V drsalnih šolah je bilo nekaj sto otrok!

In trenutno stanje? V teku so vsa dela za gradnjo tribune za okoli 2.000 gledalcev. Na teniških igriščih je polno življenja; betonska ploskev pa je sprejela gledališke igralce, ki se pripravljajo na poletne igre. Tu bo nastopilo tudi Mestno gledališče ljubljansko. Drsališče dobiva na veljavi; njegova funkcija se izpopolnjuje iz dneva v dan. In če bo prihodnje leto ali pozneje uresničena še potreba po pokritju celotnega prostora, bo tu nastala velika festivalska dvorana. Nadalje bo v kratkem zgrajen provizorični gostinski objekt. Skratka, življenje teče dalje, športni prostor v celjskem mestnem parku pridobiva na pomenu in veljavi. Tu sta si kultura in šport podala roke!

Takšna je bilanca ob zaključku dvajsetletnice HDK Celje; znane so tudi perspektive. Sicer pa bo ta obletnica dobila svoje obeležje tudi na jesenskem občnem zboru.

·m

AMATERSKI DELAVCI HDK CELJE 20 LET — Od leve: Milan Hohnjec, Frančck Dolžan, Rajho Juršič, Nada Jelovšek, Albert Kerkoš, Franc Dobovičnik.

Foto: M. Hrastnik

Predvsem za množičnost

Z občnega zbora občinske zveze TK v Kopru

KOPER — Delegati športnih društev in klubov občine Koper so se pred dnevi zbrali na letnem občnem zboru. Udeležba je bila kljub temeljitim pripravam pičla. Zborovalce je v imenu IO ZTK Slovenije pozdravil Svetozar dr. Polič o problemih splošne telesne kulture v današnjem času.

Štiriletna mandatna doba je kljub ogromnim težavam, s katerimi se je srečavala ObZTK, pomenila določen napredek v telesni kulturi na Koprskem. Iz poročila predsednika Tugomirja Brozoviča smo povzeli, da je v koprsko ObZTK včlanjenih 27 društev in klubov z 2700 aktivnimi člani. Dotacije pa so v zadnjih letih vedno enake, kar pomeni, da so zaradi vedno višjih cen, športniki dobivali vedno manj. To pa je eden od glavnih vzrokov zastoja v telesni kulturi. Zborovalci pa so ugotovili, da je to posledica odhoda športnih zanesenjakov

Zelo kritično so ocenili dosedanjo delo ObZTK Koper ter izrekli posebno priznanje dosedanjemu predsedniku za njegovo nesebično delo. Od društev so najbolj množična športna šolska društva, TVD Partizan Koper pa je edini, ki aktivno deluje. Vzrokov za takšno nedelavnost pa so našteli več. Omenili so pomanjkanje športnih objektov. V Kopru je le ena telovadnica in en športni stadion. Na tem se dnevno zvrsti 1500 športnikov. Nadalje so ugotovili, da za dvig kadrov nimajo potrebnih sredstev in da ObZTK nima niti svojega prostora. Dejstvo je namreč, da so bili vsi objekti, razen plavalnega bazena zgrajeni pred 15 leti in da vsa ta leta za vzdrževanje ni bilo denarja. Vloženega torej ni bilo prav nič, kar pa je bilo doseženega, pa sedaj nekateri posamezniki ostro kritizirajo.

V razpravi je bilo mnogo povedanega o bodočih nalogah ObZTK. Zborovalci so sprejeli v glavnem program dela. ObZTK bo v bodoče vse bolj organizator množičnih športnih prireditev. Prioritetna lista športnikov naj predvsem upošteva vodne športe. Prdvsem pa je prevladovalo mnenje, da mora telesna kultura dobiti enakopraven družbeni položaj in da naj bo njen glavni smoter množičnost. Zato ni bila napačna misel dr. Poliča, da bi že v naslednjem letu organizirali festival telesne kulture na obalnem področju. Prav to pa je zborovalce vzpodbudilo na ponovno obuditev zamisli o združitvi obalnih ObZTK.

S priznanji so zborovalci skoparili, vendar so ga izrekli šolskemu športnemu društvu »PINKA TOMAŽIČ«, ki je doseglo izreden uspeh v Sarajevu. Omenili so še uspehe športnega društva DELFIN ter aktivnost Partizana na Miljskih hribih.

J. KREFT

Sporočamo žalostno vest, da je umrl

Stanislav Pavlič

carinski inšpektor v pokoju

Pogreb bo v sredo, 28. junija 1967, ob 16.15 iz Jožefove mrliške vežice na Žalah.

Žalujoči:

žena Ema, hčerka Emica, vnukinja Olga, sestri Marija in Zorka, brat Drago, družina Luter ter drugo sorodstvo

Ljubljana, Gorica, Trst

ŠAH V BUDVI

Včeraj samo članice in mladinci

BUDVA, 26. jun. V V. kolu šahovskega dvoboja med Jugoslavijo in SZ so igrali samo članice in mladinci, člani pa so bili prosti. Rezultati: članice: Ljiljak — Nedeljković prek., Rupcova — Kušmir prek. Stadlerjeva in Zatulovska pa sta bili prosti. Mladinci: Šešlija — Despotović : remi, Grigorijan — Georgadze prek.

Miroljubno kolo

BUDVA, 25. junija (Po telefonu). Četrti dan šahovskega dvoboja Jugoslavija — SZ so igrali popolno kolo samo člani, vtem ko so v preostalih dveh kategorijah (članice, mladinci) igrali le naši oz. gostje med seboj. Rezultati:

Člani: Minić — Geller, Gipslis — Bogdanović, Gligorić — Čirić in Tajmanov — Talj vse remi, Ivkov — Bukić in Korčnoj — Suetin prekinjeno. Iz tretjega kola: Suetin — Gligorić in Bukić — Geller 0:1. Rezultat dvoboja 5:5, vrstni red: Geller 3, Korčnoj 2,5 (1), Gligorić 2,5, Ivkov 2 (1), Čirić, Gipslis, Minić in Talj 2 itd. **Članice:** Stadler — Ljiljak remi, Zatulovska — Rubcova 1:0. Iz prejšnjih kol: Nedeljković — Stadler in Ljiljak — Rubcova 0:1, Kušmir — Nedeljković remi. Dvoboj 3:3, vrstni red: Zatulovska 3, Stadler 2,5 itd.

Mladinci: Djukić — Šešlija remi, Lukin — Grigorijan prekinjeno Iz tretjega kola: Šešlija — Grigorijan in Georgadze — Despotović remi. Dvoboj 4,5:1,5 za SZ, vrstni red: Lukin 2 (1), Georgadze 2 (—), Djukić 2 itd.

Skupni rezultat dvoboja je zdaj 12,5:9,5 za goste.

Današnje kolo je bilo zelo miroljubno, prava predpriprava za jutrišnji (skoraj popolni) prosti dan. V partijah z neodločenimi izidi ni bilo praktično nobenega boja in le malo potez (z izjemo partije Gipslis — Bogdanović vse pod 20). Zanimiva so bila samo srečanja, ki so ostala nedokončana. Korčnoj bo premagal Suetina in prevzel vodstvo, Ivkov ima proti Bukiću veliko pozicijsko prednost, vtem ko je partija med sovjetskima mladincema prekinjena v nejasnem položaju.

Gledališče

DRAMA

Torek, 27. junija, ob 20. uri: Goldoni-Rupel: PRIMORSKE ZDRAHE (komedija). Abonma B in izven. Vstopnice so tudi v prodaji.

Sreda, 28. junija, ob 20. uri: Billetdoux: ČIN, ČIN! (komedija). Abonma E in izven. Vstopnice so tudi v prodaji.

Četrtek, 29. junija, ob 20. uri: Goldoni-Rupel: PRIMORSKE ZDRAHE (komedija). Abonma G in izven. Vstopnice so tudi v prodaji. Zaključena predstava sezone v Drami SNG.

OPERA

Sreda, 28. junija, ob 20.30: Foerster: GORENJSKI SLAVČEK. — Predstava v letnem gledališču v Križankah v okviru ljubljanskih festivalskih prireditev. Vstopnice so v prodaji v blagajni Festivala, Trg francoske revolucije 1.

Četrtek, 29. junija, ob 20. uri: Gluck: ORFEJ IN EVRIDIKA. Abonma U in izven. Zadnjikrat v sezoni. Vstopnice so tudi v prodaji.

V letnem gledališču v Križankah bo v sredo, 28. junija, po štirinajstletnem premoru ponovno uprizorjena priljubljena komična opera Antona Foerstерja GORENJSKI SLAVČEK. Glasbeno vodstvo je tokrat v rokah dirigenta Boga Leskovica, režira Ciril Debevec, nastopajo pa: Majda — Bogdana Stritarjeva; Minka, njena hči — Vilma Bukovčeva; Franjo — Rajko Koritnik; Chansonette — Samo Smerkolj; Ninon, njegova žena — Maruša Patikova; Strukelj, župan — Ladko Korošec; Rajdelj, pisar — Slavko Strukelj; Lovro — Edvard Sršen; Krčmar — Zdravko Kovač. Koreograf je dr. Henrik Neubauer, vodja zbora Jože Hanc, sceno je zasnoval Maks Kavčič, kostume Mija Jarčeva. V jubilejni sezoni 1967/68 bo »Gorenjski slavček« uprizarjan v operni hiši.

V četrtek, 29. junija, bo zadnji krat v sezoni uprizorjena Gluckova mojstrovina ORFEJ IN EVRIDIKA, tokrat s popolnoma drugačno zasedbo kot na premieri: Orfej — Nada Ševškova, Evridika — Vera Lacičeva (debut), Eros — Maruša Patikova. V vlogi Evridike bo debutirala mlada sopranistka Vera Lacičeva, nagrajenka na letošnjem pevskem tekmovanju v Zagrebu. Predstava bo za abonma U, neabonirane vstopnice pa so že v prodaji.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO
Gledališka pasaža

Sreda, 28. junija, ob 20.30: M. Mikelin: 2 x 2 — 5. (Satirični kabaret s petjem, streljanjem in telovadbo). Predstava v mestnem parku v Celju.

Četrtek, 29. junija, ob 20.30: M. Mikelin: 2 x 2 = 5. (Satirični kabaret s petjem, streljanjem in telovadbo). Predstava v mestnem parku v Celju.

Jutri, v četrtek in petek ob 20.30 bo MGL uprizorilo v mestnem parku v Celju novi satirični kabaret Miloša Mikelna 2 x 2 = 5.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE
Ljubljana — Mestni dom

Sreda, 28. junija, ob 20. uri: Medved: RENDEZ—VOUS, veseloigra s petjem. Red B in izven.

Četrtek, 29. junija, ob 20. uri: Medved: RENDEZ—VOUS, veseloigra s petjem. Red C in izven.

Abonente reda B in C opozarjamo, da imajo zaradi bližnjega zaključka sezone predstavo v sredo, oziroma četrtek ob 20. uri.

Koncert

DANES ob 20.15 bo v mali dvorani Slovenske filhalmornije koncert slovenske komorne glasbe (Osterc, Kogoj, Škerjanc, Ciglič, Srebotnjak, Gabrijelčič). Izvajalci: klavirski trio Lorenz, Ruda Ravnik (harfa), Tomaž Lorenz (violina), Jože Černe (bariton), Slovenski komorni orkester. Dirigent: Anton Kolar. K

RTV Ljubljana

SPORED ZA TOREK

4.30—8.00 Dobro jutro! začetek oddaje in prva jutranja poročila — vmes ob 5.15 Svetujemo vam; 5.30 Dokler ne kupite časopisa; 6.15 Napotki za domače turiste; 6.25 Informativna oddaja; 6.45 Danes za vas; 7.05 Telesna vzgoja; 7.45 Naš današnji radijski in televizijski spored; 7.50 Oddaja za žene; 8.05 Glasbena matineja (Spored zabavne glasbe); 9.00 Počitniško popotovanje od strani do strani — Leopold Suhadolčan: Rdeči lev — nadaljevanje; 9.15 Počitniški pozdravi; 9.30 Pol ure z bolgarskimi opernimi pevci; 10.00 Dopoldanski radijski dnevnik; 10.15 Naši ansambli in orkestri zabavne glasbe; 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste; 11.20 »Pod rožnato planino« (Slovenska narodna, umetna in narodno-zabavna glasba); 12.00 Poročila — Na današnji dan; 12.10 Pisana paleta melodij; 12.30 Kmetijski nasveti: Ing. Rado Golja: O živinoreji in odgovornosti za izvajanje selekcije 12.40 Dvajset minut s pihalnimi orkestri; 13.10 Obvestila in zabavna glasba; 13.30 Priporočajo vam . . . 14.05 Od melodije do melodije; 14.55 Kreditna banka in hranilnica — Ljubljana; 15.20 Glasbeni intermezzo; 15.45 V torek na svidenje! 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Orkester RTV — Ljubljana vam predstavlja; 18.00 Poročila — Aktualnosti doma in v svetu; 18.15 Z domačimi ansambli po Sloveniji; 18.50 Na mednarodnih križpotjih; 19.00 Obvestila; 19.05 Glasbene razglednice; 20.00 Lahko noč, otroci! 20.10 Iz studia 13 — Igra Zabavni orkester RTV Ljubljana; 20.30 Od premiere do premiere; 21.25 Pesem godal; 21.35 Iz fonoteke radia Koper; 22.10 Jugoslovanska glasbena tribuna; 23.05 Jazz v noči; 23.30—23.35 Zadnja poročila in konec oddaje.

TELEVIZIJA

18.15 POROČILA (Ljubljana)
18.20 O MARIJI NABLOCKI — reportaža (Ljubljana)
18.40 ZABAVNI ŠLOVENCI — oddaja »Svet na zaslonu« — (Ljubljana)
19.30 TV OBZORNIK (Ljubljana)
20.00 ČLOVEK NI PTICA — jugoslovanski celovečerni film (Ljubljana)
21.30 KULTURNA PANORAMA — (Ljubljana)
22.10 ZADNJA POROČILA (Ljubljana)

Drugi spored:
— do 20.00 tudi na kanalu 9
18.00 POROČILA (Beograd)
18.10 REPORTAŽA — Titograd — (Beograd)
18.30 SVET NA ZASLONU — Ljubljana (Zagreb)
19.10 RDEČI SIGNAL — oddaja o prometu (Beograd)
19.40 OBRAZI NAŠIH MEST — Sarajevo (Zagreb)
19.54 LAHKO NOČ, OTROCI — (Beograd)
20.00 SPORED ITALIJANSKE TV

Ostale oddaje — na kanalu 9
17.30 ŠIPTARSKI TV PREGLED — (Beograd)
20.00 TV DNEVNIK (Zagreb)
20.30 PROPAGANDNA ODDAJA — (Beograd)
20.38 DOKUMENTARNI FILM — (Beograd)
20.45 CELOVEČERNI FILM (Beograd)
22.15 POROČILA (Beograd)

Kino

SPORED ZA TOREK

KINOTEKA, Miklošičeva c. 28: mehiški film — CANTINFLAS MUSKETIR. Režija: Miguel Delgrado. Glav. vl.: Mario Moreno Cantinflas, ob 16, 18.15 in 20.30. Predstavo vstopnice od 13.30 dalje.

KINO UNION: angl. barv. thriller SLAMNATA ŽENSKA. Predstave ob 16.30, 19 in 21. uri. (Rezervacija vstopnic za Union po tel. 22-771 od 9 do 10.30 in do 13.30 dalje.) Ob 10. uri matineja ital. komedije VELIČASTNO PREVARANI SOPROG. Cene vstopnic zvišane. — Samo danes!

KINO KOMUNA: premiera jugosl.-ital. filma GREMO V MESTO. Režija Nelo Risi. Igra Geraldin Chaplin. Predstave ob 17, 19 in 21. uri.

KINO SLOGA: premiera amer. kavbojke ZAKON ZMAGUJE NAD REVOLVERJI. Predstave ob 16, 18 in 20. uri. Cene vstopnic znižane.

KINO VIČ: amer. barv. CS western MLADA VIHRA. Predstave ob 17, 19 in 21. uri.

KINO ŠIŠKA: premiera jugosl. nemškega barv. CS westerna WINNETOU IN OLD FIREHAND (po Karlu Mayu). Tednik F. N. 25. Predstave ob 16, 18 in 20. uri.

PRODAJA VSTOPNIC v vseh kinematografih od 13.30 dalje.

LETNI KINO BEŽIGRAD: ital. barv. western ČRNA ZVEZDA. Tednik F. N. 23. Predstava ob 20.30. Prodaja vstopnic uro pred začetkom predstave. Samo danes!

KINO SOČA: angleški barvni film STROGO ZAUPNO IPCRESS, ob 10, 15, 17 in 19.30.

KINO SAVA: ameriški barvni film RAZKOSJE V TRAVI, ob 10, 15, 17 in 19.30.

LETNI KINO DOM JLA: špan. barv. CS film SAMBA, ob 20.30. Igrajo: Sarita Montiel in Marc Michel. Prodaja vstopnic od 19.30 dalje.

KINO TRIGLAV: nem. krim. CS film SOBA ŠTEVILKA TRINAJST. Film po romanu Edgarja Wallacea. Predstavi ob 18 in 20. uri. Prodaja vstopnic od 17. ure dalje. Samo danes in jutri!

KINO BLED: franc. thriller film V PRIMERU NESREČE, ob 18 in 20.30.

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA: amer. barvni VV film KOLEKCIONAR, ob 20. uri.

KINO RADOMLJE: jug. film PREGLEGANO, MINI, ob 20. uri.

POTUJOČI DOMŽALE: ital. barvni CS film SAMSON PROTI TIRANU, gostovanje v Moravčah, ob 20. uri.

KINO RADOVLJICA: špan.-franc. film KRVNIK, ob 20. uri.

KINO STORŽIČ, KRANJ: amer. barv. komedija NA SVIDENJE CHARLIE, ob 18 in 20. uri.

KINO CENTER, KRANJ: jug. krim. film NOŽ, ob 16, 18 in 20. uri. FN št. 25.

KINO RADIO, JESENICE: jug. film NOŽ, ob 19. uri.

KINO PLAVŽ, JESENICE: ital.-franc. barv. VV film VSTANI IN STRELJAJ, ob 20. uri.

KINO KRKA, NOVO MESTO: amer. film — kinoteka ODRED SMRTI, ob 18 in 20. uri.

KINO ČRNOMELJ: nem. film POŠAST BARA LOLITA, ob 20. uri.

KINO DELAVSKI DOM, TRBOVLJE: jug. barv. CS film SEDMI KONTINENT, ob 18 in 20. uri.

KINO SVOBODA, TRBOVLJE II: jap. CS film ONIBABA, ob 17 in 19. uri. Mladina do 16. leta nima vstopa.

KINO ROGAŠKA SLATINA: amer. barvni CS film VOLKOVI TEKSASA, ob 20. uri.

KINO SOČA, NOVA GORICA: angl. barv. film SLAMNATA ŽENA, ob 18 in 20.15.

KINO SVOBODA, ŠEMPETER: jugosl. film RONDO, ob 20.15.

ZVITOREPEC
ZVITOREPEC
ZVITOREPEC

Vsak
četrtek
Zvitorepec

Obvestila

V PETEK, 30. VI. v dvorani Tivoli — začetek ob 20.30 — Velika zabavna prireditev »MIJA ALEKSIĆ SHOW«. V programu razen »Culeta Pokornega« nastopajo umetniki RT Beograd, Ivana Pandurović, Marija Grozdanović, Ismet Krcić in ansambel Radojke in Tineta Živkovića. Predprodaja vstopnic v »Kompasu« »Putniku« in TT biroju. O

PROTI SLADKORNI BOLEZNI, — protinu in tolščavosti (bolezenskemu debelenju) pomaga rogaški »DONAT« vrelec. Dobite ga v Ljubljani pri »Prehrani« in »Mercatorju«. O

KOMPASOVE POCENI POČITNICE
Ali želite preživeti poceni počitnice? Preberite si cene in zahtevajte informacije pri Kompasu.

SALI — 14 dni 520 Ndin, 7 dni 345 Ndin,

KUKLJICA — 14 dni 515 Ndin, 7 dni 337 Ndin,

PAG — 14 dni 448 Ndin, 7 dni 316 Ndin,

NOVALJA — 14 dni 560 Ndin, 7 dni 353 Ndin,

STARIGRAD, z letalom 14 dni 769 Ndin.

Ne odlašajte in se čimprej prijavite pri Kompasu, saj bodo tam poskrbeli za vaš brezskrben dopust.

Čestitka

TRSINAR-KORBAR MARJETA je promovirala na medicinski fakulteti. Iskreno čestitamo! Č

Maribor

DEŽURNA LEKARNA

Torek, 27. junija: lekarna »Glavni trg«, Glavni trg 20.

KINO

UNION: jug.-nem. barv. film WINNETOU IN APANAČI. Amer barv. western film MOŽ Z ZAHODA.

PARTIZAN: angl. barv. CS film ZALIV TIHOTAPCEV.

UDARNIK: angl.-nem. krim. film ZAKLAD V LONDONSKEM STOLPU.

Mali oglasi

NASEL SEM fotoaparat na Bambergovi poti iz doline Vrat na Triglav. Jernej Novosel, Sojerjeva 40, Ljubljana. 15413-8

OPREMLJENO SOBO s posebnim vhodom, centralno kurjavo oddam dvema moškima. Cena 15.000 din. Plačilo za eno leto vnaprej. Ponudbe pod »Takoje. 15410-6

UŠEL je moder papagajček sliši na ime »Miki«. Vrnite ga proti nagradi. Durjava Ana, Cigaletova 8. X. nad 15409-8

MIZARSKEGA VAJENCA sprejmem. Karel Kregar, Šentvid 105, Ljubljana. 15404-1

ITILIJANSKI kombiniran voziček prodam. Obranović, Janežičeva 5, Prule. 15395-4

VAJENKO pridno in pošteno za brivsko stroko sprejmem z dežele. Vera Rudolf, Tesovnikova 66. 15392-1

NUJNO POTREBUJEM 1,500.000 Sdin nudim visoke obresti. Ponudbe pod »Nujno«. 15396-8

POSTENEGA najditelja badminton garniture, izgubljene v bližini Mosteca, prosim, da pokliče po tel. štev. 315-319. 15394-8

FRIZERSKO vajenko sprejmem. — Ponudbe pod »Center«. 15391-1

PRODAM jesenovo novo omaro čez vso steno za 1900 Ndin. Tel. 316-796. 15393-4

SOBO iščem. Ponudbe pod »Nujno«. 15390-6

ZAKONCA brez otrok iščeta sobo kjerkoli v Ljubljani, lahko je kletna ali podstrešna — dobra plačnika. Ponudbe pod »1. julija«. 15381-6

SOBO išče pasarski pomočnik, — najraje v središču mesta ali pri železniški postaji. Lahko je tudi neopremljena. Ponudbe pod »Hitro«. 15385-6

PO STROKOVNI metodi poučujem angleščino in francoščino za popravne izpite in odrasle. Ponudbe pod »700—800 SD«. 15394-8

HONORARNO zaposlim v dopoldanskem času mlajše ženske. Ponudbe pod »Prilika«. 15360-1

ZIDANJE individualne hiše III. — faza oddam. — Ponudbe pod »Gradnja«. 15368-8

STRUGAR in strojni ključavničar dobita stalno mesto. Ponudbe z navedbo dosedanjega udejstvovanja. Ponudbe pod »Samostojen«. 15373-1

NATAKARJA, NATAKARICO sprejme takoj bivše gostišče »Majerhold«, Mozirje. 15372-1

DIJAKINJA išče sobo, po možnosti v bližini glasbene šole. Olga Noč, Bled, Karitenska 13. 15374-6

STAREJŠA samostojna gospodinjska pomočnica išče zaposlitev z vso oskrbo. Rada gre k otrokom samo do 5 let starosti. Zaželena je zdravniška družina. Ponudbe pod »Rada grem k otrokom«. 15376-2

VPREŽNO kosilnico ugodno prodam. Maks, Drempetič, Zapuška 63, Ljubljana-Dravlje. 15375-4

ZAKONCA z majhnim otrokom išče sobo. Lahko je podstrešna ali kletna. Plačata 25.000 mesečno. Ponudbe pod »Nagrada«. 15379-6

STRUŽIM, lakiram parket. Telefon 310-103. 15381-8

SOBO iščeta zakonca s souporabo kuhinje. Ponudbe pod »Nujno«. 15341-6

FRIZERKO sprejmem takoj. Plačam dobro. Peter Bernard — frizer — Nazarje. 1273-1

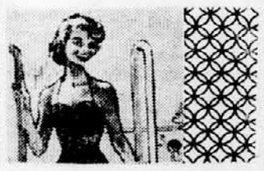
MOSKVIČ 403, 1965, 33.000 km — prodam. Cena 1,300.000 SD. Dr. Stropnik, Celje, Splošna bolnica. 1274-3

STAREJŠI tip VW, stroj za strešno opeko, uvoženo harmoniko, 40-basno prodam. Ivan Strniša, Jagnjenica, Radeče. 1272-3

STRUŽNICO norton castell 1 m stružne dolžine prodam. Strašek, mehanik, Mestinje, Podplat. 1271-4

AVTORADIO z UKW prodam za 1390 šilingov. Aichinger, Graz, Heinrich strasse 22. 1000-3

Izbrano športno konfekcijo, trikotažo in obutev vam nudi Slovenijašport na Gospodarskem razstavišču

Komisija za kadrovsko-socialna vprašanja pri
SGP »GRADITEJ«
KAMNIK — Maistrova 7

razglaša
prosto delovno mesto

KV ali VKV žerjavista

POGOJI:
— da je zdravstveno sposoben za delo
— da sprejme delo za nedoločen čas s polnim delovnim časom 8 ur in poskusnim delom 30 dni,
— da s sprejemom v delovno skupnost skrbi za pravilno delovanje podjetja ter
— da upošteva določila splošnih aktov podjetja.

Ponudbe pošljite ali se osebno zglasite v upravi podjetja do 5. 7. 1967. Samsko stanovanje zagotovljeno. 5190

TERMIKA
INDUSTRIJSKO IN MONTAŽNO PODJETJE ZA IZOLACIJE
LJUBLJANA, Kamniška 25

razglaša
naslednji prosti delovni mesti:

1. **POTNIKA za prodajo izdelkov v SRS**
2. **KORESPONDENTA za nemški in angleški jezik**

POGOJI:
pod 1. diplomant ESŠ ali kvalificirani trgovinski delavec s tremi leti delovnih izkušenj;
pod 2. SŠ, aktivno obvladanje nemščine in angleščine ter obvezno znanje strojepisja.

Nastop mogoč takoj. Pismene ponudbe sprejema kadrovsko organizacijska služba podjetja do vključno 8. 7. 1967. 5274

AGROKOMBINAT EMONA LJUBLJANA
OBRAT MESNA INDUSTRIJA ZALOG

objavlja NATEČAJ za sprejem

15 učencev – vajencev
za poklice:
— **mesar**
— **klobasičar**
— **konservist**

Pogoji za sprejem: uspešno dokončana osemletka; dosežen zadovoljiv rezultat pri testiranju; fizična, psihična in zdravstvena sposobnost.

Kandidati, ki bodo na osnovi gornjih pogojev sprejeti v učno razmerje, se bodo šolali na Tehniški šoli za predelovalce mesa v Petrinji.

Stroške šolanja in stroške bivanja v kraju šolanja poravna delovna skupnost.

Ponudbe s priloženim spričevalom o dokončani osemletki sprejema Agrokombinat Emona — obrat Mesna industrija Zalog, do 8. 7. 1967. 5265

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij
ZDRAVILIŠČA DOLENJSKE TOPLICE

razglaša prosta delovna mesta

1. **medicinske sestre** in
2. **fizioterapevtke**

Poleg splošnih pogojev za sprejem v službo se zahteva še naslednje pogoje:

1. višja ali srednja strokovna izobrazba
2. višja strokovna izobrazba.

Prednost imajo kandidati z znanjem nemškega ali italijanskega jezika.

Poskusna doba je 2 meseca.

Cenjene ponudbe pošljite do 10. 7. 1967 Komisiji za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij ZDRAVILIŠČA DOLENJSKE TOPLICE. 5260

Za vedno nas je zapustil po težki bolezni naš ljubi oče, brat, stric in svak

Jože Jerom
umetniški slikar

Pogreb dragega pokojnika bo v sredo, 28. 6. 1967, ob 17.30 iz Nikolajeve mrliške vežice na Žalah.

Žalujoči:

hčerki Metka z možem, Darinka, sinovi Jože, Milan, Ivan, sestre Ida, Pepca, Minka, družine Jerom, Možek, Strukelj, Šegatin, Apeltauer, Dolenc in drugo sorodstvo

Ljubljana, Šmarca, Kamnik, Kanada, 26. 6. 1967

V 79. letu starosti nas je zapustila ljubljena nepozabna žena, mama, sestra

Marija Ferbežar
žena organista v Šmarju

Pogreb drage pokojne bo v sredo, 28. junija 1967, ob 16. uri izpred hiše žalosti Šmarje 24 na farno pokopališče

Žalujoči:

mož Franc, hčerka Pavli, sestri Manca in Rozalka in drugo sorodstvo

Šmarje, Razdrto, 26. junija 1967

Dotrpela je nadvse ljubljena, skrbna žena, svakinja in teta

Terezija Hanžič
roj. GOSAK
bivša gostilničarka v Žičah

Pogreb bo v sredo, 28. junija 1967, ob 10. uri dopoldne na pokopališču v Žičah

V globoki žalosti:
mož Karl, sestri Marica in Lina ter drugo sorodstvo

Enodnevne piščance
lahke in težke pasme po 2 Ndin in jarčke pasme leghorn do starosti 3 mesece od 10 do 20 Ndin,

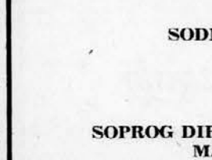
prodaja vsak torek in sredo

valilnica v NAKLEM pri Kranju.

Enodnevne piščance pošiljamo tudi po železnici. 5261

»RADNIK«
tvornica dizala i pomičnih stepenica — Zagreb
PREDSTAVNIŠTVO ZA SRS, Slomškova 12, Ljubljana

razpisuje NATEČAJ za sprejem
VAJENCEV
za monterje električnih dvigal
Pogoj: končana osnovna šola.
Prošnjo oddajte v: Predstavništvu »Radnik«, Slomškova 12, Ljubljana. 5263

Sprejmemo
KV ali VK ŽELEZOKRIVCA
na prosto delovno mesto
vodje železokrivnice.
Nastop službe takoj ali po dogovoru.
Osebni dohodek obračunavamo po učinku.
Samsko stanovanje zagotovljeno.
Ponudbe z navedbo dosedanjih zaposlitev sprejemamo do 30. junija 1967.
Splošno gradbeno podjetje
»TEHNIK« Škofja Loka
telefon 85-375 5264

Združite prijetno s koristnim
IZLET – NAKUP
Rani krompir
kvalitetnih sort dobite najceneje pri KMETIJSKEM POSKUSNEM CENTRU JABLE pri Trzinu — tel. 72060.
(13 km izven Ljubljane). Prodaja na drobno do 17. ure. Se priporočamo. 5272

POZOR! POZOR!
Lastnikom parnih kotlov

Kamen v kotlih lahko uspešno odstranite v lastni režiji z minimalnimi izdatki. Pošljite vaše predstavnike v Koper, kjer bo jugoslovanski specialistični tečaj »Kemično čiščenje parnih kotlov s praktičnim poukom« od 10. do 16. julija 1967.

Zaželeno je, da imajo udeleženci potni list.

Sprejemna pisarna v Kopru, Ul. Mladinska 6 posluje dne 10. julija ob 7. ure dalje.

Za vsa pojasnila glede dostave materiala pišite:

Organizatorju
JUGOSLOVENSKI CENTAR ZA UZDIZANJE KADROVA ZA ODRŽAVANJE MAŠINA I OPREME, Beograd, Drinčićeva 21, tel. 330-709. 5273

Agrotehna Koper
Kmetijsko predelovalni zadružni kombinat
Za dobro razpoloženje ob vsakem času
»EX CORRADO«
AMARO ISTRA BITTER PELINKOVEC

AKADEMIJA ZA GLASBO v LJUBLJANI

razpisuje delovno mesto
AKADEMIJSKEGA UČITELJA ZA KOMPOZICIJO
v nazivu docent – redni profesor

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev imeti dokončan visokošolski glasbeni študij in ustrezne umetniške dosežke ter sposobnosti za pedagoško delo.

Ponudbe sprejema rektorat akademije 15 dni od dneva te objave. Po tem roku bodo biografski in bibliografski podatki kandidatov 15 dni interesentom na vpogled v tajništvu akademije.

REKTORAT AG 5280

NEPRIČAKOVANO NAS JE ZAPUSTILA NAM NEPOZABNA

MIRJAM KOVAČIČ
ROJENA VOLČIČ
SODNICA OKROŽNEGA SODIŠČA V LJUBLJANI

TIHEGA SOŽALJA PROSIJO:

SOPROG DIPL. INŽ. MIRKO KOVAČIČ S HČERKICO ALENCICO, MATI MARICA IN BRAT SMILJAN VOLČIČ, TETICA MALČKA ZEMLJIČ TER SORODNIKI

LJUBLJANA, 26. JUNIJA 1967

V globoki žalosti sporočamo žalostno novico, da nas je nenadoma zapustila moja skrbna, dobra mama, sestra, najina stara mama, naša teta, svakinja in tašča

MARIJA VIDALI
rojena SETNIKAR
nekdanja trgovka in gostilničarka v Domžalah

Pogreb drage pokojnice bo v torek, 27. junija 1967 ob 17. uri iz mrliške vežice v Domžalah na domžalsko pokopališče.

Žalujoči:

sin Ljubo, sestra Rezka por. Vahtar, vnuka Bojan in Dušan, snaha Majda in drugo sorodstvo

Domžale, Mengeš, Dragomelj, New York, 26. junija 1967

Sporočamo žalostno vest, da sta nas v cvetu mladosti nenadoma zapustila marljiva učenca

RUDI PRISLAN
učenec VII. b razreda

in

MILKA POVŠE
učenka V. a razreda

Ohranili ju bomo v trajnem spominu.

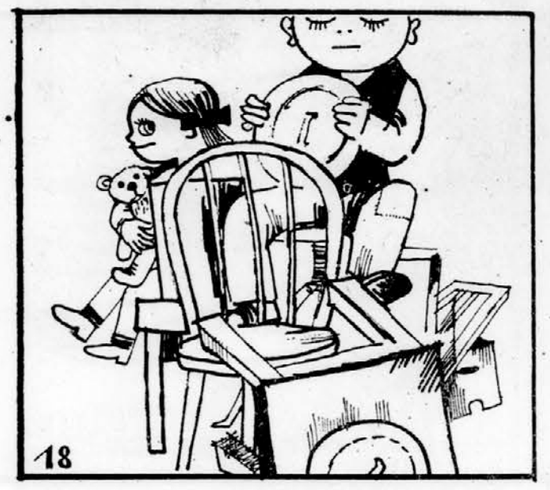
Učiteljski zbor in učenci Osnovne šole Mozirje

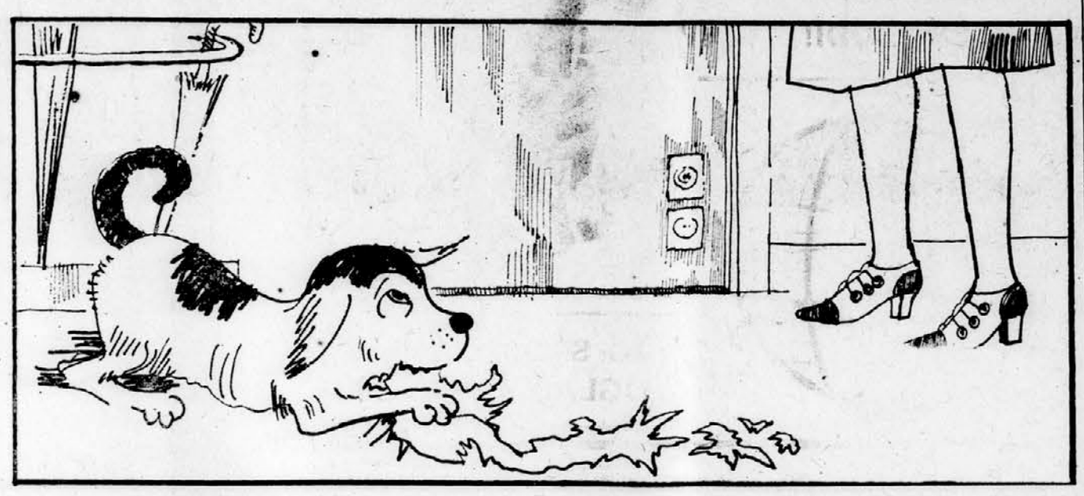
IZDAJA IN TISKA ČASOPISNO PODJETJE DELO, LJUBLJANA, TOMŠIČEVA 1 — TELEFONI 23-522 DO 23-526 — OGLASNA SLUŽBA LJUBLJANA, SUBIČEVA 1, TELEFON 21-896 — ODDELEK ZA LJUBLJANSKE IN ZUNANJE NAROČNIKE: TELEFON 20-463, POŠTNI PREDAL 29 — EKSPEDIT V NOČNEM ČASU OD 21 DO 6.30, TELEFON 23-526 — BRZOJAVNI NASLOV: DELO LJUBLJANA — ŽIRO RAČUN PRI SLUŽBI DRUŽBE NEGA KNJIGOVODSTVA, PODRUŽNICA LJUBLJANA 501-1-167 — MESEČNA NAROČNINA 14 DINARJEV (1400 STARIH DINARJEV) — ROKOPISOV NE VRAČAMO

Telefon dežurnega urednika 20-646

REPEK

Piše: P. Kovač — Riše: Melita Vovk

18. Lutkovno gledališče — to je bila čudovita obljuba in za njo se je splačalo potruditi. Peter je iz nekaj stolov in pokrovke naredil avtobus in nastopal kot šofer in sprevodnik hkrati. Toda z Urško je imel križe in težave, ker nikoli ni hotela plačati voznega listka.

»Jest ne bom placala, kel labim denal,« je trdila. Peter jo je nič kolikokrat peljal zastonj, ker se je bal za lutkovno gledališče.

Kaj pa je tačas počel Repek?

Teta Marija je v veži pustila svoj krasni kvačkani šal. Repek ga je nekaj časa nezaupljivo gledal. Bolj ga je gledal, bolj se mu je zdelo, da šal nekam leze in da bo zlezel na omaro. Še preden je šal utegnil to storiti, je Repek planil nanj, ga divje stresal in vlačil sem in tja. Ni odnehal, dokler ga ni prav pošteno scefral. Potem pa je ponosno legel nanj.

Obisk tete Marije se je končal bolj klavrno.

»Čudim se ti, Rozalka,« je rekla teta Marija, »da si pri dveh TAKIH otrokih privoščiš še psa.«

Repek pa jo je samo nedolžno gledal.

Vrtimo globus

LONDON — Pet britanskih amaterskih jamarjev se je v nedeljo smrtno ponesrečilo v podzemeljski jami v Yorkshiru. Zaradi nalivov, ki so bili zadnje dni v Angliji, je voda zalila jamo in raziskovalcem zaprla izhod.

PARIZ — Vsaj 32 smrtnih žrtev je bilo v soboto in nedeljo, ko je v zahodnoevropskih deželah besnelo neurje. V viharju z nalivi se je v Franciji in Belgiji smrtno ponesrečilo deset ljudi. V Vestfaliji je bilo tako vroče, da je na razmajani progi iztiril ekspresni vlak. Med potniki je bilo 25 ranjenih; stanje osmih ponesrečencev je kritično. V Münchnu se je živo srebro povzpelo na 35 stopinj, zaradi vročinske kapi je umrlo pet prebivalcev. Na Nizozemskem je bilo osem smrtnih žrtev neurja, ki je razdejalo nad 60 hiš.

TOKIO — Po podatkih statističnega urada bo imela Japonska v juliju sto milijonov prebivalcev. Maja je imela ta dežela 99,720.000 prebivalcev. V ta podatek je vštetih tudi 600 tisoč tujcev (brez diplomatskega osebja), ki živijo na Japonskem.

PARIZ — Sleparja, ki se je izdajal za duhovnika in je bral mašo v več francoskih cerkvah, so aretirali na prižnici v Lurdu. Ugotovili so, da je preblečeni goljuf v cerkvah praznil skrinjice, v katere so verniki dajali prispevke.

RIM — Tiskovnemu uradu v komunikacijskem centru pri olimpijskih igrah v Mexicu bo poslala italijanska tovarna »Olivetti« 2000 pisalnih strojev in 350 tehnikov za vzdrževalna dela.

AKRA — Prebivalstvo zahodne Afrike je najmlajše v svetovnem povprečju. Približno polovico izmed 98 milijonov prebivalcev 16 zahodnoafriških dežel je mlajših od 16 let. Podatke je objavila ekonomska komisija OZN za Afriko.

FAIRBANKS — V polure se je v Fairbanksu na Aljaski zvrstilo sedem potresov srednje jakosti. Človeških žrtev ni bilo.

PARIZ — V neki pariški galeriji so zaplenili sedemnajst slik, ki naj bi bile Legerove, Derainove in Modiglianijeve, ocenjene pa so bile na 2.2 milijona francoskih frankov. Komisija ameriških umetnostnih izvedencev je po ogledu slik izrazila dvom o pristnosti.

NEW YORK — Amaterski padalec, ki je blizu Niagarskih slapov skočil iz višine 2.600 m, se je ubil, ker se padalo ni odprlo.

BUFFALO — Šest moških je aretirala policija v Buffalu. Obtoženi so, da so kot člani gangsterske organizacije »Cosa nostra« pripravljali več roparskih napadov in vlomnih tatvin.

LONDON — »Tistim turistom, ki se želijo kopati na južni angleški obali, svetujemo, naj olje prinesejo s seboj,« je izjavil predstavnik britanskega turističnega urada v zvezi z govoricami, češ da so obale v Cornwallu tako umazane zaradi nafte iz ladje »Torrey Canyon«, da se ni mogoče kopati. Obmorska kopališča so medtem očistili, tako da ni več sledov nafte, ki jo je naplavilo morje.

Dva strela v letovišču

Bržkone gre za mamila

MALAGA — Dva strela sta vrgla hotelske goste v španskem počitniškem kraju Terremolinos iz opoldanskega počitka. Ustreljen je bil 26-letni Anglež Peter Annacker, v preiskovalnem zaporu je Američan Steven Courtney. Policija upa, da bo ob pojasnitvi tega uboja prišla na sled mreži prekupčevalcev in uživalcev mamil.

Takoj po dveh strelih se je Annacker krvav opotekel iz svoje sobe v penzionu »La Boveda«. Na vrtu pred hišo je neki ženski umrl v naročju. Več prič je potem videlo velikega moškega, ki je pritekel iz stavbe, skočil v črn avto in se odpeljal. Ko so naslednjega dne prijeli Američana Courtneya, ki je bil pod učinkom močne doze mamila, so povedale nekatere priče, da gre za morilca iz »La Bovede«.

V avtomobilu Američana, ki se je očitno nameraval odpeljati v Gibraltar, je našla policija večjo količino opija, marihuane in LSD. Ugotovili so tudi, da je bil Courtney lani na Finskem obsojen na šest mesecev zapora zaradi prekrška zoper zakon o mamilih.

V zvezi z ubojem v Terremolinosu so zaprli nadaljnje tri ljudi. Nasilna smrt angleškega turista je povzročila obsežno policijsko racijo med prekupčevalci in uživalci mamil.

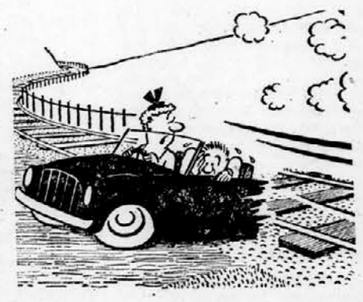
Psiholog o imenih

»Starši naj dobro preudarijo, kakšno ime bodo dali svojemu otroku,« svetuje chicaški psiholog Robert Nicolay. »Imena, ki zvenijo nenavadno, smešno, spravljajo nosilce v zadrego in jih v mladih letih silijo v obrambo.« Med pregledom podatkov o 15.000 dečkih, fantih in možeh, ki so zagrešili to ali ono kaznivo dejanje, je ugotovil psiholog Nicolay: število tistih, ki so si prišli z zakonom navzkriž, je pri nosilcih nenavadnih imen štirikrat višje kot pri drugih.

Za dobro voljo

»Ljubiteljev umetnosti je zdaj dvakrat več kot prej!«

»Sicer pa zadnjih sedežev sploh nisva uporabljala...«

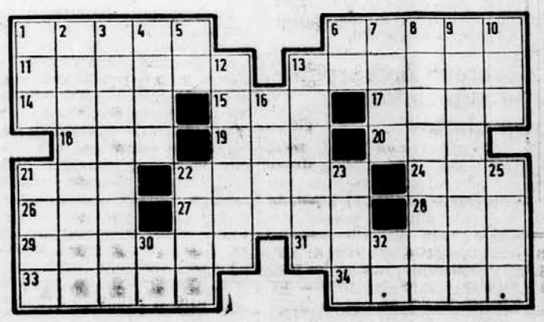
Križanka

VODORAVNO: 1. drugo največje mesto v Švici, 6. iver, 11. Krleževa drama, 13. uredba, pravilnik, 14. češki vladar v 7. stoletju, ki je v svoji državi združil tudi naše kraje, 15. figura pri četvorki, 17. glavna ženska oseba iz Pasternakovega romana »Dr. Živago«, 18. ime junaka televizijske serije Caseya, 19. veletok v zahodni Evropi, 20. makedonski ljudski ples, 21. zvesta domača žival, 22. delen zlom, 24. ime italijanske filmske igralke Mirande, 26. Estonec, 27. gora na Dolenjskem, po kateri se imenuje stavek simfonije Marjana Kozine, 28. oseba iz indijskega epa Mahabharata, 29. dvom, nezaupanje, 31. glavno mesto Kanade, 33. cilj pri streljanju, 34. nasilnik.

NAVPIČNO: 1. nizek moški pevski glas, 2. rastlinski okrasek v arabskem slogu, 3. polletje, 4. angleško univerzitetno mesto blizu Londona, 5. samo, zgolj, 6. slovenski zabavni tednik, 7. preprost plug, 8. antikvar, 9. eden najboljših japonskih filmskih režiserjev (Akira), 10. oče, 12. nedokončana Župančičeva satirična pesnitev, 13. premogovnik rjavega premoga pod Bohorjem, 16. organizem, 21. stisnjeni prsti in dlan, 22. mejna reka med Zahodno Nemčijo in Poljsko, 23. ime francoskega pevca našega rodu Collinsa, 25. ime umrlega ameriškega filmskega igralca Ladda, 30. začetnici velikega ruskega skladatelja (»Pikova dama«), 32. osebni zaimek.

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. proteus, 7. Burma, 12. raport, 13. safian, 14. omara, 15. jed, 16. srk, 17. deva, 18. rodeo, 20. SA, 21. akcidenca, 24. PU, 26. Sinaj, 27. vran, 30. Aru, 32. akt, 33. viola, 34. Karina, 36. barman, 37. triko, 38. Toskana.

Nočno življenje slovenskih mest in — vasi (18)

Brez hrupa, a vendar ganljivo

Kanček večera, prebitega v baru »Lev«, je bil ovenčan z ljubim mirom

LJUBLJANA, konec junija. Bil je čuden, ne jasen in ne deževen večer, nekakšen razdražljiv čas, malce soparen, pust in na pol zaspan. Hotel sem se nekam skriti; nekam, kjer bi ne srečal ne znanca in ne prijatelja, kjer bi na večer posedel v miru, izpil nekaj kupic in se zamislil, na primer nad usodo sveta in podobnih reči, ki se sveta takega ali drugačnega tičejo. Pravzaprav sem razmišljal le dobre četrt ure, preden sem našel tak lokal. Zakaj bi ne šel k »Levu«? Tam gotovo ne bom srečal nikogar znanega...

Sprejeli so me z razširjenimi rokami, zaračunali lepo po predpisih in mi nudili nezasedeno mizo v neposredni bližini plesne ploščadi. Tako blizu sem bil, da sem lahko pozneje opazil vsako podrobnost na vseh nastopajočih. To vsekakor ni bilo prijetno, ker se je nudilo obilo kozmetike, ki je skrivala leta in razpoloženje, prečute noči in predobro naučene nasmehe.

Dvostopenjsko, a brez izstrelitve

»Levji« bar je bil prazen. Seveda je bilo v njem nekaj ljudi, morda celo toliko — moral bi pač poznati dnevno povprečje — da bi lahko dejal, da jih je precej. Prazen je bil videti bolj zategadelj, ker je prostor tako preprostoren, da oko komaj seže tja do konca dvorane. Malokje na svetu se pravzaprav najde takle velik barski prostor, v katerem se človek ob takihle večerih počuti kot prebivalec Sahare, kjer na vsak kilometer pride menda komaj pol prebivalca.

Le počasi so kapljali gostje v »levje žrelo«, zvečine resni gospodje, verjetno hkrati tudi gosti hotela. Morda je njim bar tudi namenjen in smo vsi drugi, ki se priklatimo iz mesta vanj, bolj zasilni gostje. Prav zaradi tega se je morda programska politika usmerila bolj na resno plat, da bi gospodom, ko se poslovno vrte po Ljubljani, zvečer ne prizadejali preveč skrbi pred spanjem, ki naj bi bilo čim bolj nevzburljivo, kar se tiče hudih sanj.

Prav zaradi tega nisem bil prav nič presenečen, če v programu ni bilo nikakršnih ginekoloških pregledov a la Nova Gorica, carinskih striptizov a la Koper in tako naprej, kakor je bilo že velikokrat rečeno in odrečeno.

Program v »Levu« je dvostopenjski, približno tako, kakor se to dogaja pri raketah. Le »levja« raketa je mirna, ne izstrelijo je; je pač programsko gorivo mnogo prešibko, da bi raketa vzletela.

Med občinstvom je bil le en sam, ki je ves čas navdušeno ploskal. Dobrodušen Italijanček z debelimi naočniki; ploskal je in ploskal, da je bilo veselje. Bil mi je silno všeč in ob njegovem navdušenju sem se spomnil na dobrega vojaka Svejka, ki je svojemu vojnemu kuratu Kacu priredil take »ovacije« v cerkvi, ko se je zjokal. Morda je tudi ta gospod v baru hotel le ganiti nastopajoče in jim prirediti skromno veselje za njihov trud.

Dobro zastopan vzhod

S tem pa seveda nočem reči, da je bil program toliko na ničli in da se nastopajoči niso udinjali dovolj svojemu talentu. Daleč od tega!

Bili so neprekosljivi in nenadomestljivi! V prvem delu programa je bilo najprej trebušno plesanje, ki je najavljalo v drugem programu večje presenečenje. Nato poljski par, že znan in že nekajkrat imenovan, pa še neki drug par, ki je bil tudi prav prisrčen. Pa še neki fant v kričavo rdeči srajci, ki je bil predstavljen kot najmlajši žongler SFRJ; bil je kar simpatičen in vešč. Včasih bolj vešč, včasih manj; simpatičen pa vedno enako in je žel priznanje; nekaj velikih snopov aplavza izpod mnogih rok.

V drugem delu programa se je ekipa zvrstila še enkrat in udarila« bolj močne strune na svojih kitarah. Spet Poljaka in spet oba druga, ki sta se prisrčno — spet — spominjala starih dobrih, že zelo nekdanjih točk iz predvojnih časov; nekdanjih popevk in plesov, vmes pa sta prav po baletno nekajkrat lepo zatelovadila.

Vmes je bilo dovolj časa, da sem izračunal »izkupiček« večera. Ves ta »hec« me bo stal natanko 7105 dinarjev. Pravzaprav to ni tako veliko, saj že sedeti v tako elegantnem in ekskluzivnem lokalu je nekaj pomembnega; drugo, kar se ne sme pozabiti in zanemariti, pa je mir, ki mi je bil nuden. Razen enega samega znanca, ki je že pred leti postal funkcionar in me sedaj na srečo ne pozna več, ni bilo nikogar, ki bi mi kalil večerni mir. No, če k temu užívanju levjega deleža večera prištejem še buteljko vina (sedem decilitrov) in vstopnino, ki je tudi nekaj veljala, sem nemara zelo poceni odnesel.

Za predfinale programa so pokazali še bolgarski trio, ki naj bi bil po napovedovalčevih besedah senzacija večera. Dva uglajena fanta in eno dekle, ki je bilo tako prijazno in očarljivo, da bi jo vsi raje videli v zadnji točki. Bolgarska fanta sta bolgarsko dekle metala kvišku, jo lovila kakor žogo in sploh telovadila z njo na vse mogoče in nemogoče načine. Občinstvu so bili najbolj všeč nemogoči načini in Bolgarko je čakal lep koš aplavzov, skromnih po glasu, a vdanih po srcu.

Zelo vzgojen program

Na koncu je nastopilo še dekle, ki se je prej najavilo s trebušnim migetanjem v prvi stopnji svoje izstrelitve. Bila je izredna! Šele sredi njenega nastopa so začeli gledalci verjeti, da se ima namen sleči in da njena točka spada v kategorijo strip-tease. S tem je zanemarila prakso drugih barov, kjer je sam slačilni program navadno krajši ter urnejši, samo slečeno bivanje pa znatno daljše. Tu je bilo narobe in zato obiskovalci drugih barov tu zgoraj ne bi bili dovolj zadovoljni in bi pošteno tarnali za vnemar porabljenim »imetjem«.

Moramo pa priznati in to na ves glas, da je program v »Levu« skrajno moderen. Modernost je v tem, da se deklica v zelenem sploh ne razdaja v integralnem smislu, temveč le v okviru normalnih odštevalnih operacij. Toliko šarmantnosti je v njej, da je to publiki kar dovolj. Naglo zaključi svojo ero in vsi so zadovoljni.

»Lev« je torej trenutno edini, ki se ne koplje v breznu integralnosti in vzgaja svoje občinstvo k bolj vzdržnemu uživanju strip-teasa.

Gostov je bilo premalo, da bi kdo izmed njih uprizoril še kako svojo točko. Tu in tam se je kdo opogumil in stopil na plesni ring ter nedvomno razveselil muzikuse, ki raje igrajo za koga, kakor pa le za nikogar. Fantom z glasbenimi rekviziti je pomagala pevka, baje ji je ime Marija in je zares iz Italije. Po mnenju in ugotovitvah je bila nasploh zelo uspešna, tako po petju kakor tudi po obnašanju. Posebej pa je blestela s spretno improvizacijo, ki se je iskrila skoraj iz vsake besede, zapete ali le kar tako izrečene.

•

To je pa tudi vse! Nekaj sekund pred popolnočno eno uro sem hitel, da bi ujel še zadnji avtobus. Zdehalo se mi je. Pa je tisto hitro dvigalo, ponos »Leva«, padalo prepočasi.

Morda ste razočarani, morda imate celo razlog za to, ker ste pričakovali več. Tudi jaz sem bil takih misli, saj sem si naslov za sestavek že naprej omislil. Glasil se je »Noč v levjem brlogu«. V rezervi sem imel še »levje žrelo« in »levje gnezdo«, a je vse padlo v vodo; moral si bom izmisliti, kak bolj »adekvaten« klobuk za ta spis.

DRAGO KRALJ

Zdravilišča v vesolju

Ameriški raziskovalec dr. Eugene Konecci trdi, da bo treba v prihodnjih 35 letih misliti na zdravilišča v vesolju, ker bo zrak na Zemlji že tako okužen in poln škodljivih primesi, da zdravljenje v navadnem okolju ne bo več učinkovito. Ameriški hotelir Hilton je izjavil v tej zvezi, da si zlahka predstavlja, kako bi v dogledni prihodnosti gradili hotele na Luni ali pa na tiru okoli Zemlje. Dr. Konecci se zavzema za vesoljska zdravilišča predvsem zato, ker tam ni bakterij, kar bi znatno olajšalo zdravljenje.

Svetovna pisava?

Francoski risar in ilustrator Jean Effel pripravlja svetovno pisavo, neke vrste klinopis, katerega vsakomur razumljivi znaki naj bi postali občilo v mednarodnih zvezah. V sodelovanju s šestimi strokovnjaki, ki obvladajo tudi ruščino in kitajščino, snuje Effel novo pisavo. Že zdaj lahko »prevede« okoli 5.000 besed iz raznih jezikov v svoj moderni klinopis.

MICKEY SPILLANE — 36. nadaljevanje

Stava s smrtjo

Tudi jaz bi se bil odpeljal dalje, kq ne bi bil žabec pustil na stežaj odprtih vrat. Tako pa me je luč, ki se je razlivala po peščeni poti, naravnost vabila, naj vstopim. Pritisnil sem na zavoro, ustavil avto pred hišo in pustil motor prižgan, nato pa sem se odzval vabilu.

Hiša je bila očitno Žabčev poskus dostojanstvenosti, vendar samo poskus. V gornjem nadstropju so bile tri spalnice, dve kopalnici in dnevna soba, v prvem nadstropju zaokroženo veliko stanovanje, v katerem pa sta bili očitno v uporabi le ena spalnica in ena kopalnica. Vse drugo je bilo lepo pospravljeno in prekrito s tanko plastjo prahu, v katerem je bilo tu in tam še videti sledove cunje, ki so ostali po zadnjem obisku čistilke.

Spodaj, v kuhinji, sem našel velikanski kup umazane posode in razmetanih časopisov. V shrambi je bilo dovolj hrane za sto ljudi, ki jih nikdar ni bilo, v garderobi sta samevala Žabčev plašč in klobuk, ki ju je bil pozabil vzeti s seboj, ko je odvihral.

Sprehodil sem se skozi knjižnico in delovno sobo, ne da bi se česarkoli dotaknil, nato pa sem šel v klet in si privoščil požirek iz Žabčevega domačega bifeja. To je bil velik prostor s stenami, obloženimi s smrekovino, na policah pa je stalo vsaj dvesto vrčkov za pivo, ki naj bi očitno ustvarili vzdušje bavarske pivnice. Iz bifeja se je prišlo v sobo za biljard, kjer se je nabiral prah na lepo zloženih kroglah in palicah. V kotu je stal celo avtomat za cigarete. Cigarete so bile očitno zastonj in je bilo treba samo pritisniti na vzvod. Tudi sam sem si privoščil škatlo na Žabčev račun.

Iz sobe za biljard je vodilo dvoje vrat. Skozi ena se je prišlo v kurilnico. Ko sem stopil noter, mi je past za podgane skoraj odščipnila prste. Druga vrata pa so vodila v neki prostor, ki je bil očitno ropotarnica. Že sem se hotel umakniti, ko so nenadoma bele cunje, s katerimi je bilo vse prekrito, začele dobivati oblike. Poiskal sem s prsti stikalo in prižgal luč. Prižgala pa se ni luč na stropu, marveč majhna rdeča luč nad umivalnikom. Ves prostor je nenadoma zažarel v temno rdeči svetlobi.

Tu je bila očitno temnica. Oziroma vsaj nekoč je bila. Očitno se vseh tistih stvari ni bil nihče niti dotaknil, odkar so bile spravljene tam. V ozadju je stala zložena velika kamera, kakršne uporabljajo poklicni fotografi. Za njo so visele težke zavese, pred njimi pa sta stala dva stolčka iz litega železa. Kemikalije in filmske plošče so razpadale na polici poleg škatle, v kateri so bili gumijasti ostanki barv za retušo. V kotu je stala nekakšna čudna mašina, ki je imela z lepilnim trakom vse robove skrbno zaščitene.

Ko sem si vse ogledal, sem spet vsako stvar posebej skrbno pokril, nato pa sem ugasil luč. Ko sem zapiral vrata, mi je nehote prišlo na misel, da se je Žabec očitno zelo trudil, da bi si zredil konjička. Po svoje mu tega niti nisem mogel zameriti. Edini prijatelji tega odvratnega debeluha so bili kupi raznih igračk in prah. Bil je bogat kot nabob, pa ni imel nikogar, ki bi zapravljal njegov denar.

Vhodna vrata sem pustil odprta, kot sem jih bil našel, nato pa sem sedel za krmilo in pognal. Vozil sem proti mestu in ves čas sem čutil, kako mi brska po možganih droben prstek ter skuša vriniti v moje misli nekaj, kar bi že moralo biti tam. Ko sem prišel do Manhattana in sem zavil na Riverside Drive, se še vedno nisem mogel spomniti, kaj naj bi to bilo.

Toliko drobnih stvari pa nobene povezave med njimi. Nekje med revnim predmestjem, ki je bilo nekoč Deckerjevo, in Žabčevim puščobnim močvirskim gradom je morilec stopal po ulici in veselo požvižgaval, medtem ko sem jaz skušal uganiti, kaj pomeni drobni prst, ki mi grebe po možganih.

Moj bog, kako sem bil utrujen! Dim, ki se je pretakal po avtomobilu, me je ščegetal v očeh in moral sem odpreti okno, da sem ga spustil v noč. Potreben sem bil predvsem dolgega, mirnega sna brez morečih misli in brez sanj, toda tam, visoko gori sredi čeri iz stekla in betona, ki jih je bil zgradil človek, je bila Marsha, ki je rekla, da me bo čakala. V zatilju me je spet začelo boleti in celo misel, da bom nemara spal z žensko, ki je bila nekoč filmska zvezda, mi ni mogla pregnati bolečine.

Vendar sem šel gor.

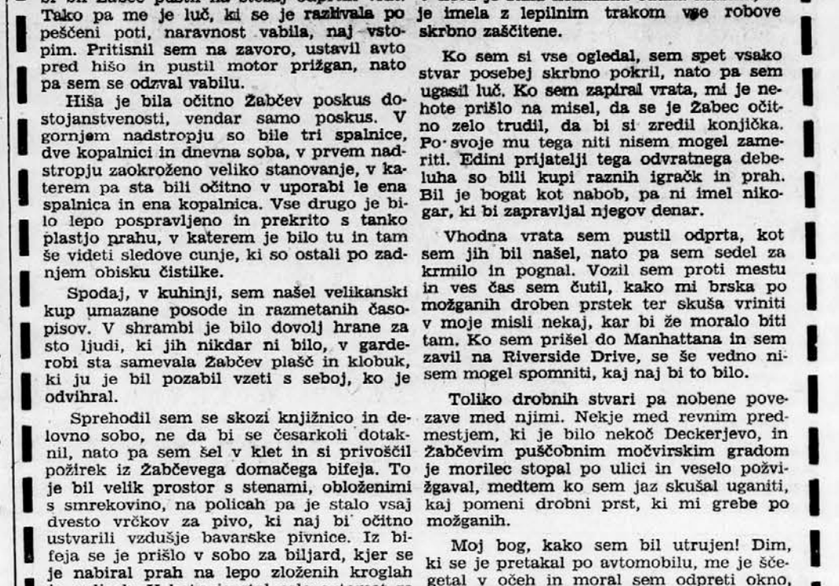
Res me je čakala.

»Pozen si, Mike,« je rekla.

»Vem, oprosti.« Vzela mi je klobuk iz rok in počakala, da sem zlezel iz površnika. Spravila je oboje v omaro, me prijela pod roko in me peljala v sobo.

Na mizi sta že čakala dva kozarca s pijačo, zraven pa je stala posoda, v kateri je bil najbrž nekoč led, toda zdaj je ostala samo še voda. Visoke rdeče sveče so bile očitno že prižgane, pa jih je Marsha spet upihnila.

»Mislila sem, da boš prišel bolj zgodaj. Morda na večerjo.«

KAKOR NA IZSTRELIŠČU — Očitno pod vplivom vesoljske dobe so na križišču dveh velikih cest na Floridi uredili skupino desetih prometnih znakov. Na rumenih delih signalov se vrstijo številke od 9 navzdol. S trenutno osvetljene številke lahko avtomobilist razbere, koliko sekund je še do prehoda od zelene na rdečo lučko. Vsa reč deluje nekako tako, kakor poteka startno štetje na izstrelišču vesoljskih raket. Telefoto: UPI

Usmerjeno zdravilo

Za lažje zdravljenje

FRANKFURT — Iranski zdravnik dr. Aboazar Hemmati, ki dela na univerzitetni kliniki v Bonnu, je zbudil med strokovnjaki veliko zanimanje z iznajdbo, ki utegne postati zelo pomembna za diagnozo in za zdravljenje nekaterih bolezni. Iz umetne snovi je izdelal »želodčno kapsulo«, ki je z njo mogoče spraviti dobro zaprta zdravila ali snovi za preskuse v kateri koli del želodca ali črevesja. Kapsula se odpre na daljavo, se pravi, da ji lahko zdravnik od zunaj »naroči«, kje naj od da vsebino.

Postopek v kratkem: z rentgenskimi posnetki spremljajo gibanje drobne kapsule skozi želodec in črevesje. Ko pride kapsula do žarišča bolezni, nastane visokofrekvenčno polje, v katerem se kapsula avtomatično odpre. Razen zdravila je namreč v njej drobcena spiralna vzmet, ki jo drži opna iz lahko topljive snovi. Ko se ta opna zaradi učinka visoke frekvence segreje na 47 stopinj Celzija, se takoj stopi, viba se sproži, kapsula se odpre.

Po zaslugi Hemmatijeve kapsule pridejo zdravila ali reagencije povsem zanesljivo na zaželeno mesto.

Leteče jajce

Britanski letalski strokovnjaki pripravljajo načrte za tako imenovano leteče jajce, potniško letalo, ki bi vzletelo navpično. V trupu, podobnem jajcu, bi bili potniki, spredaj pa bi bil eden ali več motorjev. Če bi imelo takšno letalo štiri motorje, bi zmoglo do trikratno hitrost helikopterja. Krila bi za vzlet in pristanek pravzaprav ne bila potrebna, letalo bi jih imelo le za primer okvare, ker bi potem varneje pristalo.

Čistilni pribor za turiste

Po zamisli trgovca s starinami je izdelalo neko britansko podjetje turistom in poslovnim potnikom namenjen pribor za čiščenje čevljev. Garnituro sestavljata krpa in ščetka, v katere plastičnem držaju je pasta za čevlje. Ščetka za črne čevlje ima črne ščetine, za čevlje drugih barv pa je ščetka z belimi ščetinami in z belo pasto v držaju. Pribor je bodisi v plastični škatli, bodisi v usnjenem žepku, ki se da spraviti v žensko torbico.

AXAL
BLEŠČECE BELO PERILO

DOMAČE PODJETJE
ZA MEDNARODNI PROMET
išče V SREDIŠČU MESTA
v najem ali odkup
ENO DO TRI SOBE ZA PISARNO
Pogoj: možnost priključitve telefona in teleprinterja.
Ponudbe v oglasni oddelek «Delo» pod »PISARNA«.
5252

VSAKDANJI HANOI — V zadnjem času je tempo ameriških letalskih napadov na poglavitna centra DR Vietnama Hanoi in Haiphong nekoliko popustil, vendar so nekaj manjših zabeležili tudi v zadnjih dneh. Glavno mesto Hanoi živi v stanju nenehne pripravljenosti, kar ilustrira tudi ta posnetek. Telefoto: TASS

NAŠ SVET NA TELEVIZIJSKEM ZASLONU — Nedeljski televizijski dnevnik je nadomestil veličasten dveurni prikaz dogodkov, ki so jih v raznih deželah posneli v tistem trenutku, kot smo jih videli. Rojstvo štirih otrok na različnih straneh zemeljske oble je bilo izhodišče za kratko, vendar poglobljeno in utemeljeno razmišljanje o usodi človeštva, danes in jutri, na tej in na oni strani Zemlje.
Foto: E. Selhaus

PRIKOLICA PRVE POMOČI — Na pobudo GO RK Slovenije in uprave za narodno obrambo Ljubljane so jo včeraj v tivolskem parku prikazali zdravstvenim delavcem in drugim zainteresiranim. Prikolica je avstrijske izdelave. Strokovnjaki so pohvalili njeno uporabnost.
Foto: E. Selhaus

Nadaljevanje s prve strani

Pomoč občinskim komitejem

mov. Posebej bi morali preučiti tudi nekatera vprašanja glede sprejemanja v Zvezo komunistov, nadalje probleme, ki nastajajo ob izključevanju in izstopanju itd. Centralni komite naj bi razvijal še druge oblike dogovarjanja komunistov za stališča o aktualnih problemih in pojavih, na primer v množičnih sredstvih obveščanja, založništvu, prosveti, znanosti itd. V sodelovanju z visoko šolo za politične vede in drugimi bi kazalo čimprej izdelati program izobraževalne dejavnosti v Zvezi komunistov in zlomiti odpor tistih komunistov, ki so proti vsakemu organiziranemu izobraževanju.

V program aktivnosti do oktobra, ko je treba končati prvi del reorganizacije, so vključili tudi izpopolnjevanje oblik informiranja vodstev in organizacij ZK, ureditev nekaterih vprašanj članarine, prilagoditev evidence in statistike sedanjim potrebam Zveze komunistov itd. Obširno so govorili na seji tudi o tem, da je treba ugotovitve, stališča in sugestije komisij bolj kot doslej vključevati v priprave sej centralnega komiteja. Komisije naj bi imele jedra, ki bi bila skupaj s predsednikom odgovorna centralnemu komiteju in okrog katerega naj bi se zbiral širši krog ustvarjalnih komunistov.

Občinski komiteji ZKS naj bi po mnenju današnje seje izvršnega komiteja čimprej izdelali program uresničevanja sklepov osmega plenuma, program, ki bi temeljil na skrbni analizi stanja in razmer v občini. Uresničevanje programa bi končali s sklepom o organizaciji Zveze komunistov v občini.

Na današnji seji so se tudi dogovorili, da bodo v kratkem razpravljali o prihodnji temi plenuma centralnega komiteja in o temi, ki naj bi jo obravnaval kongres.

F. ŠETINC

Udarec po »komfortni revoluciji«

dijo gibanje, »stoodstotne revizionistične tendence«. Tisk zelo resno opozarja na to in ugotavlja, da doživljajo revolucionarni komiteji novo tehtno preizkušnjo. Verjetno je, da so ta protislovja, ki so nastala spričo tega, da so ustanavljali »revolucionarne komiteje« z dokaj neizkušenim kadrom ,vplivala na to, da je začel zastajati proces ustanavljanja novih komitejev. Zdaj imajo takšne komiteje samo v štirih pokrajinah in v dveh mestih pod centralno upravo, v Pekingu in Šanghaju.

Omenjeni pojavi v njihovih lastnih vrstah so do neke mere zavrli boj proti »najvišjim partijskim osebnostim, ki ubirajo kapitalistično pot«.

Italijanske želje: glas Evrope k duetu supersil

odnosu do Izraela in Arabcev nekoliko zabrisati tiste nevtralistične elemente, ki se bijejo z ameriškimi postavkami. Dejansko je po splošnem mnenju Moro v Združenih narodih izglajeval »vtis dvoumnosti«, ki ga je v atlantskih krogih vzbujala Fanfanijeva politika.

Delne razjasnitve svetovnega neba, ki prihaja iz Glasboroja, so se v Italiji iskreno razveselili. Takoj so se spet prebudili glasovi o vlogi Evrope in posameznih dežel, ki ne morejo in smejo biti samo poslušalke pogovora dveh velikih. To dviganje barometra pa seveda ne poteka brez oscilacij. Socialisti, ki žanjejo posledice svojega skrajnega eksponiranja, še vedno napadajo vse »objektivne nasprotnike Izraela«, od Moskve do Vatikana in posebej leve katolike zaradi njihovega »vznemirljivega srečavanja s komunisti« (Fanfani se je v svoji politiki opiral na »ekumensko linijo cerkve« in na tako imenovane leve sile v krščanski demokraciji).

Zadnji dnevi so tudi v Italiji potrjevali, da je stabilnejša politična usmeritev v veliki meri odvisna od »stanja stvari« med Ameriko in Sovjetsko zvezo. Tisti, ki so bili na primer presenečeni ob nastopu britanskega zunanjega ministra Browna v generalni skupščini in ki so mu očitali njegovo stališče do Izraela, zdaj na primer ugibajo, da bi se italijanski in britanski državniki v Londonu utegnili sporazumeti o skupni posredovalni akciji v Združenih narodih.

Toda italijanski zunanji minister bo moral britanskemu kolegu med drugim verjetno pojasnjevati take stvari, kot svojo naftno politiko, ki je v oprekt z interesi britanskih družb. In uradno Italija, ki sicer podpira britansko zahtevo za vstop v EGS, ne bo mogla zlahka mimo de Gaulla, ki je nedavno tega prav v Rimu jasno izrazil in tudi uveljavil svoje poglede.

Izkušnje, ki jih vnašata kriza Srednjega vzhoda in »bilateralizem«, ki ga uporstavljata Sovjetska zveza in Amerika, pišejo italijanski komentatorji, vsiljujejo nove naloge tistim, ki zares hočejo ustvariti takšno Evropo, da bi lahko k duetu supersil primaknila svoj glas v bolj ali manj veljavnem kontrapunktu. Toda tudi Anglija, pravijo, če hoče biti evropska, čakajo potrebne odločitve, ki ne morejo biti samo gospodarskega in trgovskega značaja.

T. VIDMAR

»Zelo dobrih« deset ur s vlesovom, posvečenim miru

da v veliko pomoč je, če se lahko usedeš in se iz oči v oči pogovoriš s človekom, prizadevajoč si, da bi s sobesednikom trezno presojala stvari, posebno, če si tudi on to prizadeva.«

Glede Srednjega vzhoda pa je Johnson izjavil: »Treba je napraviti konec vojni na Srednjem vzhodu in v pravih okoliščinah naj bi se čete umaknile. Res je, da je pot do sporazuma dolga, vendar je precej daleč tudi od popolnih nasprotij. Pred nami so razlike in težave, mislim pa, da se bodo z našim medsebojnim poznanstvom zmanjševale, ne pa se večale.«

Johnson je potem povzel. »V petek sem rekel, da je svet zelo majhen in da so nevarnosti v njem velike. Nocoj sem prepričan, da je pošteno, če rečem, da so ti dnevi v Glassborou nekoliko zmanjšali te nevarnosti. Celo kar zadeva Vietnam, sem lahko zelo jasno dal vedeti, da bomo odgovorili na vsak korak k miru, ki ga bodo storili drugi.«

Voditelji ameriškega kongresa so z navdušenjem sprejeli pogovore v Glassborou, pri čemer pa so opozorili na to, da so razlike med Sovjetsko zvezo in ZDA še vedno velike. Demokratski voditelj v senatu Mike Mansfield je rekel, da upa, da so pogovori v Glassborou povečali možnosti za mir. »Mislim, da je bil položen temelj za bodoče spremembe v bistvenih vprašanjih,« je dodal Mansfield.

Senator Fulbright je izjavil, da je zelo zadovoljen, ker je prišlo do sestanka. »Tisto, kar vem o pogovorih, je dobro, ne vem pa, v kolikšni meri sta se sporazumela.« Fulbright je tudi izjavil, da je Kosigin na tiskovni konferenci »iskreno odgovarjal« s »kar najmanj demagogije«.

»Bonn pomaga Verwoerdu pri A-bombi«

BERLIN, 26. jun. (Tanjug). Bonn pomaga rasističnemu režimu v Južnoafriški republiki, da bi prišel do atomske bombe. To so poudarili danes na tiskovni konferenci, ki jo je organiziral odbor afriško-azijske solidarnosti v vzhodnem Berlinu. Na konferenci so novinarjem, med katerimi so bili tudi dopisniki iz Afrike, razdelili »vijolično-belo knjigo«, v kateri dokumentirano opirajo te trditve na gradivo, objavljeno v ZR Nemčiji in Južnoafriški republiki.

Kakor so poudarili v vzhodnem Berlinu, sega to sodelovanje še v leto 1958. Več atomskih strokovnjakov Južnoafriške republike se je specializiralo v atomskih inštitutih v Zahodni Nemčiji. Južnoafriška republika pridobiva okrog 20 odstotkov uranove rude na svetu. Velike količine te surovine kupuje tudi Zahodna Nemčija.

V Vietnamu bombardiranje

SAIGON, 26. jun. (AFP). Ameriške letеče trdnjave »B-52« so davi napadle področje kakih 20 kilometrov severozahodno od Que Sana, na meji med Laosom in demilitarizirano cono, ki loči Severni in Južni Vietnam. Ti bombniki, ki so vsak dan v zraku, so davi na omenjenem področju — kakor so sporočili v Saigonu — bombardirali zbirne postojanke osvobodilnih sil, njihova utrjena zaklonišča in podzemeljska skladišča.

V Severnem Vietnamu so ameriška letala včeraj bombardirala tri konvoje kamionov, enega v bližini soteske Mu Dži, drugega 14 kilometrov severozahodno od Dong Hoia in tretjega 30 kilometrov severno od tega mesta. Bombardirala so tudi skladišča in komunikacije na področju Vinha in Tan Hoa.

Damask: dva oficirja — zarotnika obsojena na smrt

DAMASK, 26. jun. (Reuter) — Danes so obsodili na smrt dva bivša sirska oficirja. Posebno vojaško sodišče je izreklo to kazen bivšima majorjema Selimu Hatumu in Badr Džumi zato, ker sta snovala zaroto z namenom, da bi po izraelski agresiji na arabske države strmoglavili režim. Hatum je sodeloval v poskušenem državnem udaru septembra lani, potem se je zatekel v Jordanijo, po izraelski agresiji pa se je vrnil v Sirijo.

Uradno sporočilo o tem pravi, da sta ta dva bivša sirska oficirja delovala ob podpori ZDA in svetovnega imperializma.

Razstava švedske grafike

LJUBLJANA, 26. jun. — V Mestni galeriji so zvečer odprli razstavo sodobne švedske grafike. Zastopa jo okrog 80 del. V času, ko je v Moderni galeriji odprta sedma mednarodna grafična razstava, se pričujoča razstava v prostorih Mestne galerije le-to vključuje v prikaz grafične umetnosti.

Zelo prijateljski konec obiska Kaunde v Pekingu

Povabil je Ču En Laja v Zambijo in hkrati čestital LR Kitajski za vodikov praznik

PEKING, 26. jun. (Hsinhua). Med obiskom zambijskega predsednika Kennetha Kaunde na Kitajskem so podpisali kitajsko-zambijski sporazum o gospodarskem in tehničnem sodelovanju.

V sporočilu je rečeno, da Kitajska in Zambija odločno nasprotujeta britanskemu pritrjevanju rodezijskim in drugim kolonialnim oblastem. Zambija je »toplo čestitala za velike zmage velike proletarske kulturne revolucije«, potrdila je svojo podporo zakonitim pravicam LR Kitajske v OZN, izrazila odpor proti vsem načrtom o vzpostavitvi »dveh Kitajsk«, prav tako pa je tudi »toplo čestitala Kitajski za uspešno eksplozijo prve vodikove bombe«.

»Obe strani sodita,« je rečeno dalje v sporočilu, »da je sedanji svetovni položaj zelo ugoden za narode Azije, Afrike in Latinske Amerike v njihovem boju proti imperializmu, kolonializmu in neokolonializmu, za zmago in ohranitev nacionalne neodvisnosti.«

»Z zaskrbljenostjo sta obe strani preučili položaj na Srednjem vzhodu. Kitajska je ostro obsodila ameriški in britanski imperializem ter njunega hlapca Izrael zaradi agresivne vojne proti arabskim državam in je odločno podprla arabske narode v njihovem pravičnem boju proti imperialistični agresiji. Zambija sodi, da se morajo vse čete, ki zasedajo tuje ozemlje, zavzeto v vojni, umakniti na položaje, na katerih so bile pred izbruhom vojne.«

V zvezi z Vietnamom »obe strani sodita, da je treba spoštovati temeljne nacionalne interese vietnamskega ljudstva, nacionalno neodvisnost, suverenost, zedinjenje in ozemeljsko integriteto in da mora vietnamsko ljudstvo samo rešiti vprašanje Vietnama«.

Predsednik Kaunda je povabil kitajskega premiera Ču En Laja, s katerim se je pogovarjal med obiskom na Kitajskem, naj ob primernem času obišče Zambijo.

Kaundo in zambijsko delegacijo sta sprejela Mao Ce Tung in Lin Piao, ki ju sporočilo imenuje »velika voditelja kitajskega ljudstva« oziroma »najbližja tovariša po orožju predsednika Mao Ce Tunga«.

Husein: »Začrtati skupno arabsko politiko«

NEW YORK, 26. jun. (UPI). Jordanski kralj Husein je danes izjavil, da je najpomembnejša naloga arabskih držav v sedanjem položaju na Srednjem vzhodu — začrtati skupno arabsko politiko. V televizijskem intervjuju za ameriško družbo ABC je izjavil, da ne izključuje možnosti trajnega miru med arabskimi državami in Izraelom. Dejal je, da je stvar vseh Arabcev, da zavzamejo stališče do tega vprašanja.

Na vprašanje, ali verjame, da so ameriška in britanska letala sodelovala pri izraelskem napadu, je odgovoril, da Jordanija ni nikoli prišla na dan s tako obtožbo. Dejal pa je, da so, čeprav njegova vlada ni odkrila nobenih znamenj, da bi bila katerakoli zunanja sila neposredno zapletena, radarji zaznavali letalske operacije zunaj območja Izraela.

Poskus atentata na Llerasa Restrepa

RIO DE JANEIRO, 26. jun. (Tanjug) — Na kolumbijskega predsednika Llerasa Restrepa so včeraj poskušali napraviti atentat pri kraju Popayanu. Komaj nekaj minut preden bi moral mimo predsednik, je na mostu eksplodirala bomba. Policija je nato prijela nad 40 ljudi, osumljenih zaradi poskušanega atentata. Vlada je obdolžila nacionalno študentovsko organizacijo, da je organizirala atentat. Incident se je pripetil v trenutku, ko se je položaj v državi spričo širokih antivladnih študentskih demonstracij močno poslabšal.

Zahteva po sprostitvi cen za kože in obutev

BEOGRAD, 26. jun. (Tanjug). Svet zvezne gospodarske zbornice za tekstilno in gumarsko industrijo meni, da je treba čimprej preučiti sedanje cene surovih kož in končnih izdelkov. Proizvajalci poudarjajo, da se je stabiliziral trg v tej proizvodni panogi in da ni dovolj upravičenih razlogov za nadaljnje ohranjevanje kontroliranih cen.

Kritična ocena odloka

Kakšno naj bo poslovno sodelovanje s tujimi partnerji

BEOGRAD, 26. jun. (Tanjug). Katera pooblastila dati zveznemu sekretariatu za gospodarstvo kot organu, ki mora izvajati sprejeto politiko na področju poslovnega sodelovanja med domačimi podjetji in tujimi partnerji.

Temu vprašanju je odbor zveznega zbora zvezne skupščine za družbenoekonomske odnose posvetil skoraj vso današnjo dopoldansko sejo pod predsedstvom Viktorja Avblja. Poslanci so kritično ocenili predlagani odlok, ki vsebuje smernice za vlaganje tujega kapitala. Soglašali so, da tudi družbena kontrola, ki je sicer neogibna na tem torišču, ne sme okrniti poslovne samostojnosti in odgovornosti gospodarskih organizacij pri sklepanju pogodb s tujimi partnerji.

Predsedujoči Viktor Avbelj je dejal, da je predlog odloka podlaga, iz katere je treba izhajati. Pri tem je treba izrecno reči, da sekretariat ne more zavrniti registracije pogodb, če so izpolnjeni zakonski pogoji. Avbelj je tudi zahteval, da se sekretariat zaveže, da bo zainteresiranim podjetjem obrazložil svoje stališče, kadar ne bo hotel registrirati pogodb.

Na pripombe poslancev je odgovoril član zveznega izvršnega sveta Aleksandar Grličkov. Ne gre, kot je poudaril, za nekakšne administrativne ukrepe, ki naj bi spodkopali samoupravne odnose v naši družbi. Poleg varstva interesov domačega gospodarstva v skladu s smernicami družbenega plana in drugimi akti zvezne skupščine so tudi drugi momenti, zaradi katerih je treba z državnimi ukrepi zagotoviti obličajne pogoje, ki so v veljavi v mednarodnih ekonomskih odnosih.

Odbor ni sprejel končnega sklepa o amandmajih, ki jih je podal Zoran Polič in po katerih naj bi dali ožja pooblastila državnemu organu pri ocenjevanju pogodb, predloženih v registracijo. Te predloge je odbor podrobneje obravnaval na popoldanski seji.

Zadnje vesti

Danes Maurer pri Johnsonu

WASHINGTON, 26. junija (AO). Predstavnik Bele hiše je izjavil, da bo predsednik Johnson danes sprejel romunskega premiera Maurerja. Sestanek je napovedan za ob 21.30 po srednjeevropskem času. Srečanja v Beli hiši se bo udeležil tudi romunski zunanji minister Corneliu Manescu. Pobudo za sestanek je dal predsednik Johnson.

Wilson — Lee o prihodnosti Singapura

LONDON, 26. jun. (Reuter). — Singapurski premier Lee Kuan Yew in britanski premier Harold Wilson sta danes začela pogovore o prihodnosti britanskega vojaškega oporišča v Singapuru. Zvedelo se je, da bosta proučila splošni položaj in varnostne ukrepe z morebitnim bodočim razvojem dogodkov na Srednjem vzhodu.

Warren na kosilu pri Jovanoviću

BEOGRAD, 26. jun. (Tanjug). Predsednik ustavnega sodišča Jugoslavije Blažo Jovanović je priredil v poslopju ZIS kosilo na čast predsedniku vrhovnega sodišča ZDA Earlu Warrenu in njegovi ženi. Pri kosilu je bilo več uglednih beograjskih pravnikov, med njimi predsednik vrhovnega sodišča Jugoslavije Ilija Došen, predsednik zveznega sveta za pravosodje dr. Josip Brnčić in drugi.

Kovinarji Jugoslavije

ZAGREB, 26. jun. (Tanjug). Ob izidu monografije »Kovinarji Jugoslavije« je predsednik uredniškega odbora in član sveta federacije Ivan Krajačić obvestil danes časnikarje o tem pomembnem delu za zgodovino revolucionarnega delavskega gibanja v Jugoslaviji.

V monografiji, ki so jo pripravili in izdali pod pokroviteljstvom predsednika Tita, je skupaj z biografijami drugih vidnih kovinarskih delavcev tudi doslej neobjavljeni in posebej za to priložnost pripravljeni oris življenja in dela predsednika Tita. Med življenjepisi drugih kovinarskih delavcev — narodnih herojev, ki jim je posvečen prvi zvezek, so življenjepisi in orisi revolucionarne aktivnosti Franca Leskoška, Djure Pucarja, Jovana Veselinova, Ivana Krajačića, Lazarja Koliševskega, Milutina Baltića, Strahila Gigova in drugih.

Proizvodnja višja — izvoz nižji

MARIBOR, 26. jun. — Dopoldne se je sestal svet za industrijo občinske skupščine Maribor. Člani sveta so poslušali informacijo o analizi zaključnih računov za leto 1966 in o gibanju proizvodnje v letu 1967. Člani sveta so menili, da bi morali v prihodnje o zaključnih računih razpravljati prej kot letos.

Zastopnik Ekonomskega centra Maribor je med drugim poudaril, da so industrijske delovne organizacije v občini letos v prvih petih mesecih dosegle za 12,4 odstotka večjo proizvodnjo kot v istem obdobju preteklega leta. Kljub temu pa je v občini še vedno dvanajst podjetij, ki niso dosegla lanskoletnega obsega proizvodnje. Industrijska podjetja so letos v petih mesecih izvozila za 8 odstotkov manj kot v enakem obdobju preteklega leta. Člani sveta so razpravljali tudi o predlogu srednjeročnega programa v razvoju industrije, gradbeništva in prometa v letih 1966—1970.

Iz V. izdaje

Glassboro: odkrita izmenjava mnenj

GLASSBORO, 25. junija (Reuter, UPI). Predsednik Johnson in premier Kosigin sta se danes popoldne drugič srečala v zadnjih treh dneh.

Na stotine ljudi se je zbralo pred rezidenco dr. Robinsona, kjer so bili razgovori, da bi pozdravili oba državnika. Mnogi so se povzpeli na strehe in drevesa. V Glassboro je danes prišlo kakih 50.000 turistov, da bi bili priče »velikemu dogodku«.

Johnson je prišel v Glassboro ob 17.46 po jugoslovanskem času; celih 45 minut pred napovedanim sestankom. Z njim sta prispeli žena in starejša hčerka.

Petdeset minut za Johnsonom je v koloni petnajstih avtomobilov prispel premier Kosigin; z njim je prišla hčerka.

Pri vhodu v rezidenco ga je pozdravil Johnson. Po pozdravu sta oba državnika pozirala fotografom.

Sprva je bil v salonu prisoten tudi leteči veleposlanik Harriman. Nato so odšli člani obeh delegacij na kosilo. Po kosilu sta se oba državnika umaknila v malo knjižnico in začela razgovore, katerim sta prisostvovala samo prevajalca.

Bela hiša je sporočila, da je premier Kosigin sprejel Johnsonovo vabilo, da se vrne v New York s helikopterjem.

Čas med obema sestankoma — prvi je bil v petek — sta obe strani izkoristili za to, da sta analizirali rezultate petkovega srečanja. Prevladuje mnenje, da sta tako predsednik Johnson kot premier Kosigin zadovoljna s prvo izmenjavo mnenj, za katero trdijo, da je bila odkrita in direktna.

Danes popoldne je bilo predvideno, da bosta govorila predvsem o Srednjem vzhodu in o Vietnamu. Pravijo, da bodo po sestanku v Glassboroju velike možnosti, da se razgovori o prepovedi širjenja jedrskega orožja, ki so v ženevi obtičali na mrtvi točki, spet premaknejo. Enako mnenje prevladuje tudi glede moratorija v zvezi s protiraketnim sistemom v ZDA in ZSSR; pričakujejo da se bosta o tem obe strani razgovarjali na nižji ravni.

Novinarji na sedežu Združenih narodov z velikim zanimanjem čakajo na tiskovno konferenco, ki jo bo imel premier Kosigin, ko se bo vrnil iz Glassboroja v New York. Novinarje zanima predvsem to, ali se bodo razgovori med voditeljema obeh držav odražali tudi na zasedanju generalne skupščine, kjer se bo jutri nadaljevala razprava o Srednjem vzhodu.

Ebanova formula: »Premirje, pogajanja, mir«

JERUZALEM, 25. junija. (AFP). Izraelski premier Levi Eškol je izjavil: »Izraelska vlada vztraja pri dejstvu, da so pogajanja o miru z njenimi sosedi edina rešitev za krizo na Srednjem vzhodu«.

Izraelski zunanji minister Aba Eban pa je izrazil mnenje, da razgovori Johnson-Kosigin ne morejo odločilno vplivati na rešitev krize na Srednjem vzhodu, »kajti suverne države na tem področju morajo same odločati o svoji usodi«.

Aba Eban je ponovil, da je brezpogojni umik izraelskih čet za izraelsko vlado nesprejemljiv. Edina možna pot je formula: »Prekinitev sovražnosti, pogajanja, mir«. Pri tem ima OZN lahko samo pomožno vlogo.

Oglašujte v DELU

Telegrami

EKSPRESNI VLAK IZTIRIL — DORTMUND. V Massenu, blizu zahodnonemškega mesta Dortmund je danes iztiril ekspresni vlak Achen—Braunschiweig. Kot je sporočila policija, je ranjenih najmanj 17 oseb, med njimi osem resno.

KAIRSKO LETALIŠČE ODPRTO — KAIRO. Včeraj opoldne so spet odprli za promet tukajšnje letališče, ki je bilo dopoldne več ur zaprto za civilni promet.

CYRANKIEWICZ ODPOTOVAL — NEW YORK. Predsednik poljske vlade Jozef Cyrankiewicz je odpotoval iz New Yorka v Varšavo. Na izrednem zasedanju generalne skupščine OZN je vodil poljsko delegacijo.

VOJAŠKE PRIPRAVE — ENUGU. V republiki Biafri, ki so jo razglasili po odcepitvi vzhodne Nigerije, pospešeno urijo državljane za boj. Vsem državnim uradom so razposlali okrožnico, po kateri so zaposleni dolžni obiskovati vojaški pouk.

OBISK SOVJETSKE ESKADRILE — STOCKHOLM. Konec avgusta letos bo priletela na prijateljski obisk v Stockholm formacija sovjetskega vojnega letalstva. Sporazum o tem sta dosegli poveljstvi vojnega letalstva ZSSR in Švedske.

WISCHNEWSKI V AMANU — BONN. Zahodnonemški minister za pomoč za razvoj Wischnewski je odpotoval v Aman, da bi se tam seznanil s potrebami Jordanije in se pogovarjal z jordanskimi funkcionarji.

LETALIŠČA V SIRIJI SPET ODPRTA — DAMASK. Od včeraj so spet odprta za promet sirska letališča. Letalski promet se bo razvijal na notranjih in arabskih progah.

KITAJCI SESTRELILI AMERIŠKO LETALO — WASHINGTON. Obrambno ministrstvo ZDA je sporočilo, da so kitajska letala včeraj sestrelila ameriško vojaško letalo nad Južnokitajskim morjem.

KOUCKI V ZAR — PRAGA. Sekretar CK KP Češkoslovaške in član prezidija nacionalne skupščine V. Koucki je včeraj odpotoval v ZAR kot predstavnik predsednika ČSSR.

KONGOVSKI PROTEST — KINŠHASA. Kongo bo vložil v varnostnem svetu OZN pritožbo zoper Španijo in Portugalsko, ki ju obtožuje zaradi sabotaž v Katangi.

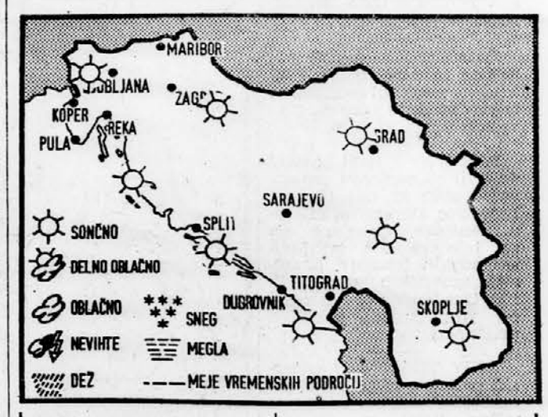
OSTER PROTEST PROTI ZLOČINU TERORISTOV — RIM. Italijanska vlada in javnost sta z ogorčenjem in zelo ostro reagirali na hudodelstvo teroristov, ki so zakrivili smrt dveh italijanskih oficirjev, nekega podoficirja in nekega vojaka; ti so v nedeljo nekaj metrov od meje z Avstrijo naleteli na mine. Notranji minister, krščanski demokrat Taviani je v senatu izjavil, da so »za ta zločin odgovorni nasledniki krvnikov iz Dachaua in Mauthausna«.

POVODNJI — RIO DE JANEIRO. Več tisoč prebivalcev kmetijskih središč na jugu Urugvaja je bilo prisiljeno zapustiti domove zaradi katastrofalnih povodnji, ki jih je povzročilo močno večdnevno deževje. Ne ve se še, koliko je človeških žrtev.

Pa še to:

SLOVENSKI POMORSKI BOG — Pred kratkim je bila v Ljubljani ustanovna skupščina prijateljev morja. Razumljivo, da je bila ena važnejših točk dnevnega reda ime nove organizacije, ki naj bi združevala prijatelje modrega Jadrana. Ko so razpravljali o imenu, je nekdo vprašal, kdo je bil slovenski pomorski bog, pa je dobil odgovor: KRJAVELJ!

Vreme 26. junija 1967 ob 13. uri

Temperatura

	ob 07	13
Ljubljana	18	30
Planica	15	27
Brnik	17	28
Maribor	20	30
Slovenj Gradec	18	28
Celje	18	31
Novo mesto	18	30
Koper	23	26
Kredarica	12	13
Reka	22	28
Pulj	23	28
Split	24	28
Dubrovnik	22	26
Zagreb	21	30
Beograd	24	31
Sarajevo	17	29
Titograd	24	29
Celovec	18	—
Skopje	19	30
Gradec	19	26
Dunaj	24	30
Milano	19	30
Genova	21	25
München	18	26
Zürich	16	25
Benetke	22	—

Prognoza

VREMENSKA SLIKA:

Frontalne motnje so se ustavile za Alpami. Nad naše kraje doteka ob jugozahodnih vetrovih še topel zrak.

NAPOVED ZA TOREK:

SLOVENIJA:

Ponoči in čez dan bo pretežno jasno in zelo toplo. Najnižje nočne temperature bodo med 11 in 15, v Primorju 19, najvišje dnevne okoli 30 stopinj C.

JUGOSLAVIJA:

Sončno bo in zelo toplo.

V nekaj vrstah

NOVO MESTO

Asfalt na prehodih — Delavci komunalnega podjetja Novo mesto so te dni na vseh cestnih prehodih odstranili kocke in cestišče na teh odsekih zalili z asfaltom, Bela barva, ki je označevala prehode je namreč obstala na kockah le nekaj dni in je bilo treba črte pogosto obnavljati. Na asfaltu pa se ohranijo dlje.

DOLENJSKE TOPLICE

Veliko obiskovalcev — Partizanski muzej v tem letoviškem kraju ima vedno dovolj obiskovalcev. Med njimi so izletniške skupine, šolarji in posamezni izletniki. V zadnjem času prihajajo tudi Korošci, ki so se med NOV borili v teh krajih.

MARIBOR

Prispevek za Arabce — Delavski svet TAM je sklenil, da bodo vsi člani delovne skupnosti prispevali enodnevni zaslužek za pomoč arabskim žrtvam. Enodnevni zaslužek članov delovne skupnosti TAM znaša 17,200.000 din.

Piknik — V nedeljo je bil pri hotelu »Bellevue« na Pohorju piknik, katerega se je udeležilo več kot 2000 ljudi. Priredili so tekmovanje »lov na lisico«. Gostom so nudili ražnjiče, odojke in druge specialitete.

Mednarodna revija — V nedeljo je bila na terasi hotela »Slavija« mednarodna revija pričesk, katere so se poleg domačih frizerjev udeležili tudi gostje iz Avstrije, Češkoslovaške, Poljske in Madžarske. Generalni direktor »Ilirije« Miro Turk je izrazil željo, da bi to mednarodno tekmovanje postalo tradicionalno. Direktor brivsko-frizerskega podjetja Mate Utovič je pozdravil goste in dejal, da je to prvo srečanje s tekmovalci iz vzhodnih držav. Tovarna »Ilirija« je vsem tujim udeležencem izročila reprezentativno kolekcijo svojih izdelkov.

RIBNICA NA POHORJU

Predlog — Na srečanju skojevcev in drugih aktivistov je znani pohorski partizan Ivo Skerlovnik v soboto zvečer predlagal, naj bi avgusta leta 1969 pripravili širšo proslavo ob 25-letnici osvoboditve Ribnice na Pohorju. Na slovesnosti sta govorila tudi Tone Ulrih-Kristl in Franta Komel, ki sta orisala razvoj NOB na tem območju in gostoljubnost, s katero so pohorski kmetje sprejeli pohorske partizane.

RAVNE NA KOROŠKEM

Povabilo v Zdar — Predstavniki občine Ždar v Češkoslovaški so novabili predstavnike občinske skupščine Ravne na Koroškem v to mesto. Obiskali naj bi jih v jeseni.

Koncert — Avstrijska godba na pihala iz Wolfsberga bo letos obiskala Ravne na Koroškem in tu priredila koncert. Ravenska godba pa bo najbrž še letos obisk vrnila. Obe godbi bosta izmenjali koncerte na podlagi dogovorov med predstavniki lokalnih oblasti na obeh straneh meje.

DRAVOGRAD

Priprave za občinski praznik — V dravograjski občini potekajo zadnje priprave za občinski praznik, ki ga bodo slavili od 1. do 4. julija. V tem času se bodo v občini začele številne prireditve. Med drugim bodo odprli muzejsko zbirko v nekdanji gestapovski mučilnici, odprli bodo novo šolo in podelili domicil koroškim partizanskim enotam.

LENDAVA

Novo pokopališče — Krajevna skupnost Lendava je začela pripravljati gradnjo novega pokopališča. Zemljišče zanj je odstopil KIK Pomurka. Vsa dela na novem pokopališču bodo veljala 15 milijonov Sdin.

Izključitev plina — Proizvodnja zemeljskega plina se je na lendavskem področju močno zmanjšala in ne zadošča več niti za potrebe petro-kemične industrije. Zato je upravni odbor INA Nafta v Lendavi sklenil, da bo nehal dobavljati zemeljski plin za kurjavo, namenjen široki potrošnji. Podjetje pa je pripravljeno dostavljati svojim potrošnikom na dom butan v jeklenkah. Predvidena cena za jeklenko butana — 10 kilogramov, v katero je vračunana amortizacija in dostava na dom je 10 Ndin.

Obiskali so taborišče — V nedeljo je iz Lendave s posebnimi avtobusi odpotovala na Madžarsko v bivše koncentracijsko taborišče Šarvar skupina borcev in internirancev, ki so bili tamkaj internirani v zadnji vojni. Na grobove umrlih tovarišev so položili vence.

Konec taborjenja — Druga izmena mladincev predvojaške vzgoje, ki je taborila v Pince-marofu je končala taborjenje. Mladinci so vojaško strokovni program odlično obvladali, najprizadevnejšim pa je občinska skupščina podelila knjižne nagrade.

GORNJA RADGONA

Našel je leseni pralni stroj — Znani zbiralec zgodovinskih predmetov Vlado Pogačnik je nedavno našel leseni pralni stroj v nekdanjih prostorih mestne bolnišnice. Cenijo, da je stroj star okoli 200 let.

RADENCI

Plavalni tečaj za medicinske sestre — Vodstvo štiriletne šole za zdravstvene delavce v Murski Soboti organizira za bodoče medicinske sestre obvezne plavalne tečaje, predvsem za učence prvih letnikov. Letošnji tečaj je bil četrti po vrsti, končalo pa ga je 66 učenk.

RENČE

Vera Albrehtova obiskala šolarje — Ne dolgo tega je obiskala šolarje osnovne šole Lucijana Bratkoviča-Bratuša v tem kraju pesnica Vida Albreht, s katero si učenci redno dopisujejo. Ob obisku jim je pripovedovala o svojem življenju, prebrala pa je nekaj svojih pesmic in šolarjem podarila 70 knjig. Lepega darila so bili otroci močno veseli.

NOVA GORICA

Kam po končani osemletki — V minulem šolskem letu je bilo v novogoriški občini v zadnjem razredu osemletk 967 otrok. Uspešno je končalo osemletko 615 učencev, vendar za vse ne bo prostora niti v srednjih niti v vajeniških šolah. V vsej občini je namreč razpisanih 265 vajeniških mest, na srednjih šolah pa bo prostora za 262 dijakov. Po izračunih ne bo moglo nadaljevati šolanja na novogoriških zavodih 11 odst. učencev. Lani je enaka usoda doletela 149 otrok. Zanimivo je, da je od 262 razpisanih vajeniških mest za žensko mladino predvidenih samo 25.

HRUŠICA

Letos peta premiera — Dramska skupina Svobode, ki je najbolj delavna sekcija v društvu pripravlja za letošnjo sezono že peto premiero. Ob praznovanju krajevnega praznika, ki bo konec julija, študirajo dramo Mateja Bora »Raztrgranci«. Prireditelji jo bodo kot spomin na ustreljene talce na Belem polju. Dramska skupina je v letošnji sezoni pripravila že štiri oderska dela, med temi dve deli za mladino. Na domačem odru in bližnjih odrih, kjer so gostovali so imeli skupaj 15 predstav.

Spominsko obeležje na Košučju

Ob dnevu borca ga bodo odkrili v spomin prvim padlim partizanom v občini Trebnje

V noči od 10. na 11. aprila 1942 se je ustavila v samotnem zaselku Košučje pri Trebelnem četa 3. bataljona I. Štajerske brigade. Pri kmetu Vidmarju so se odločili prespati. Že ponoči je odšel iz vasi izdajalec in zjutraj so četo obkolili fašisti, ki so pridrveli iz Trebnjega in Mokronoga. V ostrem spopadu je padlo neugotovljeno število fašistov in deset borcev te čete. To so bili prv padli partizani v občini Trebnje.

Vidmarjeva hčerka je bila k sreči odsotna, mladoletni sin se je skupaj s partizani prebijal iz ognjenega obroča in se rešil. Hišo so fašisti takoj zažgali. V njej sta zgorela tudi Vidmarjeva oče in mati. Po dosedanjih ugotovitvah, je živih še 14 borcev, ki so se takrat tu borili.

Odkritje spominskega obeležja na pogorišču nekdanje Vidmarjeve domačije v spomin desetih padlih partizanov in dveh žrtev fašistične ga nasilja v Košučju nad Gornjim Zabukovjem pri Trebelnem, bo osrednja občinska prireditev občine Trebnje ob letošnjem praznovanju dneva borca. Občinski odbor ZZB NOV Trebnje je ugotovil tudi imena padlih partizanov in bodo vklesana na obeležju. Z osrednjo spominsko proslavo na tem kraju so v občini Trebnje povezali tudi tretji patruljno orientacijski pohod članov ZB. Ta se bo začel na Stanu pri Mirni, nato pa bo patrulja šla čez Blatni kanec in Debenc do Košučja, kjer bo ob 14. uri odkritje obeležja. Prireditev bo v nedeljo, 2. julija. Razen domačinov, se bodo udeležili žalne svečanosti tudi preživeli borci te bitke in svojci padlih partizanov.

P. ROMANIČ

Sodelovanje med radijskimi postajami

Misel o sodelovanju pokrajinskih listov v Sloveniji in o formiranju posebnega združenja je naletela na odmev tudi med kolektivi lokalnih radijskih postaj. Tudi na tem področju gre za vrsto nerešenih organizacijskih, vsebinskih in tehničnih vprašanj, za več problemov, s katerimi se spoprijemajo zdaj ločeni in osamljeni majhni kolektivi lokalnih radijskih postaj, pa bi se lahko veseh teh vprašanj lotili drugeče, če bi nastopili združeni in enotni. Nujnost sodelovanja med lokalnimi radijskimi postajami je bila očitna tudi na nedavnem pogovoru v Mariboru, katerega so se udeležili predstavniki lokalnih radijskih postaj iz Murske Sobote, Ptuja, Smarja pri Jelšah, Trbovelj in Celja. Že tu se je uveljavila misel, da bi naj v okviru novega združenja ustanovili sekcijo za pokrajinske liste in lokalne radijske postaje. Razen tega so se dogovorili za sestanek, na katerega bodo povabili predstavnike vseh lokalnih radijskih postaj v Sloveniji in na katerem naj bi se pogovorili o reševanju skupnih vprašanj, skupnih nalog.

M. B.

LJUBNO

Odslej zdrava pitna voda

V nekaterih večjih trgih v Zgornje Savinjski dolini so že pred leti zgradili vodovode, ki pa več ne ustrezajo. Tako so tudi Ljubenci pred dnevi začeli z rekonstrukcijo svojega vodovoda, ker v zgornjem delu trga prebivalci niso imeli vode. Najeli so dva milijona starih dinarjev kredita, uredili dvoje zajetij v Primožu nad Ljubnim in napeljali vodovod do starega zbiralnika v Teru. Ker jim klub kreditu in samoprispevku občanov primanjkuje denarja, bodo stare cevi z majhnim premerom postopoma zamenjali v nekaj letih in s tem zagotovili občanom za več desetletij zdravo pitno vodo.

PRVE GOBE NA DOLENJSKEM — Prizorček, ki nam ga kaže gornji posnetek, lahko vidimo te dni od Trebnjega do Otočca. Domačini pravijo, da je za ta letni čas kar dovolj jurčkov, prodajajo pa jih po 700 S din kilogram. Foto: E. Šelhaus

Množično zborovanje v Semiču

Pripadniki Belokranjskega partizanskega odreda se bodo sestali 2. julija

Dan borca, 4. julij bodo v Beli krajini proslavili že v nedeljo 2. julija v Semiču. Pripravljajo množično zborovanje partizanov — pripadnikov bivšega Belokranjskega partizanskega odreda in drugega prebivalstva. To bo prvo takšno zborovanje odredovcev in številnih drugih partizanov, ki so prihajali v NOV večinoma skozi ta odred, ki je tesno sodeloval z domačini.

Belokranjski partizanski odred je nastal v mračnih dneh fašistične okupacije v zadnji vojni. Postal je mobilizator in udarna pest belokranjskega ljudstva.

Kronika bojev pripadnikov odreda je bogata in se začenja s številnimi manjšimi spopadi proti okupatorju 1941 leta. V spopadu s fašisti na Lazah 1. novembra 1941 so partizani utrpeli hude izgube. Od 30 borcev prve čete jih je 19 padlo. To je bila huda izguba za komaj ustanovljeno četo.

Prihodnje leto se je začel zgodaj spomladi v Beli krajini množičen odpor proti okupatorju. Partizanov je bilo vse več in v začetku julija je bilo v belokranjskem odredu že več čet. Operativno področje odreda je bila vsa Bela krajina. Prvi pomembnejši napad na Italijane je bil 1. junija 1942. leta v Starem trgu ob Kolpi. V tem napadu je okupator utrpel hude izgube. Sledil mu je napad na sovražnika pri Rožnem dolu, nato so partizani napadli Italijane v Hrastu in Zajcu na Gorjancih. Pri tem so uničili obe sovražni postojanki, kar je bilo dokaj pomembno, saj so tako partizani osvobodili in kontrolirali večji del Gorjancev, medtem ko se je okupator zadrževal le v večjih postojankah v nižini. Bela krajina je tako postala vojaško in politično žarišče in baza za razvoj partizanstva in ljudske oblasti.

Občini Črnomelj in Metlika sta podelili Belokranjskemu odredu na skupnem zasedanju 9. aprila letos domicil, kar je ugodno odjeknilo zlasti med bivšimi borci odreda. Takoj so ustanovili odbor, ki je pod vodstvom prvoborca Franca Koširja izvedel številne priprave in akcije, med katerimi sta proslava in zbor vseh preživelih 2. julija v Semiču.

Odbor je svojo dejavnost usmeril v urejevane arhiva in pisane kronologije odreda. Po vseh osnovnih šolah so borci te dni pripovedovali otrokom o bojih odreda. Učenci osemletk in dijaki črnomeljske gimnazije so o tej temi pisali naloge. Osemdeset nalog je bilo nagrajenih z lepimi darili v vrednosti do 30.000 Sdin.

Semič je tesno povezan z Belokranjskim odredom, saj je bila v neposredni bližini na hribu Smuk ustanovljena prva belokranjska četa. Prebivalci so z zadovoljstvom spremljali delovanje odreda, pomagali pa so tudi pri mnogih krajevnih akcijah v zvezi s tem pomembnim dogodkom v Semiču.

JANEZ VITKOVIČ

Nagrade za najlepšo izložbo

V Celju so končali tekmovanje poklicni aranžerji in amaterji

Poklicni aranžerji in amaterji v urejanju izložb so te dni v Celju, Žalcu, Mozirju in Laškem za zagrnjenimi izložbami mrzlično urejali tiste skromne kvadratne metre, v katere se zapiči toliko oči kupcev. Seveda je bil za to početje za skrbno zastrtimi izložbami tehten razlog — tekmovanje za najlepšo izložbo, ki so ga letos skupno pripravili Celjska turistična zveza, Poslovno združenje za trgovino ter olepševalno in turistično društvo Celje.

Ocenjevanje prijavljenih izložb podjetij Moda, Ljudski magazin, Tehnomercator, Reklama, Merx in Turistični ura (vsi iz Cejla) ter Savinjskega magazina Žalec, Savinje iz Mozirja in Izbire—merx iz Laškega je ta četrtek opravila posebna strokovna komisija. Za najlepšo izložbo so tekmovali v dveh skupinah, posebej poklicni aranžerji in posebej trgovci-amaterji.

V skupini poklicnih aranžerjev (tekstilna stroka) je dosegel največ točk (39) Ljudski magazin; aranžer Zdenko Božičnik in denarno nagrado 80.000 starih dinarjev, druga nagrada v znesku 30.000 Sdin je pripadla Zjatku Tomcu iz podjetja »Moda«, II. nagrada v enakem znesku Karlu Kolarju iz Savinjskega magazina Žalec in III. nagrada 20.000 Sdin Ljubu Mlinariču, zaposlenemu v Izbiri—merx. Laško.

Prvo nagrado v živilski stroki so prejeli aranžerji trgovskega podjetja Merx Celje (nagrada je znašala 70.000 Sdin), I. nagrado v znesku 60.000 Sdin pa je v podskupini »ostalo« prejel Peter Krušič iz podjetja Tehnomercator.

Med amaterji so se v skupini tekstil zvrstili takole: I. Franc Ravljen, 30.000 Sdin, Moda, II. Štefan Špendau, 20.000 Sdin, Moda in III. Kos-Trogar, Savinja, Mozirje 20.000 Sdin. Živilci: I. Drago Podvornik, »Center« 20.000 Sdin, II. Zalika Šešler, »Center« 15.000 Sdin in III. mesto Nuša Kavčič, »Center« 10.000 Sdin nagrade. V podskupini »ostalo« za amaterje je ocenjevalna komisija priznala prvo mesto in nagrado v znesku 40.000 Sdin Mariji Medvešček za izložbo turističnega urada.

Tudi letošnje tekmovanje poklicnih aranžerjev in aranžerjev-amaterjev na celjskem območju je spodbudilo snovalce k izvirnejšim zamislim in kar je glavno, tekmovanje spodbudno deluje k lepšemu urejanju izložb. Seveda pa bo akcija za lepe izložbe toliko učinkovitejša, kolikor več bo sodelovalo tekmovalcev.

F. KRIVEC

V vrtce bi rado več otrok

Graditelji novih hiš še vedno pozabljajo nanje

Četudi gradijo v Mariboru vse več otroških ustanov, vendarle ugotavljajo, da še vedno ne morejo sprejeti vseh otrok, ki so potrebni varstva. Znano je, da nekateri graditelji stanovanjskih blokov še vedno ne upoštevajo tega, da bi morali pri novogradnjah misliti tudi na prostore za otroško varstvo.

Takšen tipičen primer je novo stanovanjsko naselje ob Betnavski cesti, kjer so zgradili več kot 500 stanovanj, o gradnji vrtca pa so začeli razmišljati šele sedaj, na pritisk staršev. S preurejanjem stanovanj v prostore za otroke pa ni mogoče doseči, da bi ti povsem ustrezali otrokom, ker je njihova funkcionalnost drugačna. Nekateri menijo, naj bi zato postavili v bližini novih stanovanjskih naselij in tam, kjer sploh še ni vrtcev, montažne paviljonske zgradbe, ki bi jih namenili za varstvo otrok.

Trenutno je najbolj kritično na Taboru, na Teznem in v naselju proti Kamenici. Celotno področje južno od magistrale je brez vrtcev. Da bi pa otroci hodili v vrtca ob Tomšičevi ali Gregorčičevi ulici, pa je zaradi prometnih razlogov neuresničljivo.

Letos bodo dogradili vrtec na Livadi, ki bo lahko sprejel 50 otrok. V Rušah in na Sladkem vrhu pa bodo s pomočjo tovarn odprli po en oddelek za otroke.

Nujna je tudi zgraditev vrtcev ob Betnavski cesti, za katerega so že določili lokacijo. Krajevna skupnost Jožice Flander pa želi trenutno rešiti vprašanje otroškega varstva vsaj z dvema oddelkoma za otroke, ki bi ju uredili v stanovanjskih blokih.

Mariborskim vrtcem pa tudi primanjkuje denar za redno vzdrževanje, saj bi za razna popravila in dopolnitev inventarja potrebovali letos okoli 27 milijonov S dinarjev.

KOS

Pobuda, ki ne sme ostati osamljena

V Celju so ustanovili sklad za štipendiranje mladih talentov

Z načinom štipendiranja pri nas ne moremo biti zadovoljni. Glavni viri štipendiranja in kreditiranja v celjski občini so delovne organizacije in občinska skupščina. Tako eni kot drugi štipendirajo predvsem tiste kadre, ki jih potrebujejo. Spričo tega ni nobene možnosti, da bi vodili načrtno in stalno politiko štipendiranja tistih mladih ljudi, ki kažejo izrazite inteligenčne sposobnosti, pa zaradi težavnega materialnega stanja doma ali iz drugih razlogov nimajo pogojev, da bi svoje umske sposobnosti razvijali dalje.

Prav zaradi tega so člani občinske organizacije SZDL v Celju sprejeli pobudo o ustanovitvi sklada za štipendiranje mladih talentov. Štipendijo tega sklada naj bi dobili predvsem najbolj nadarjeni in socialno šibki mladi ljudje. Spodnja meja za pridobitev štipendije pa naj bi bila končana osemletka, kar pomeni, da bi jo lahko dobivali dijaki srednjih šol ter študentje višjih in visokih šol, akademij ter študentje, ki študirajo na tretji stopnji. Glede na kriterije, ki so znani za podeljevanje štipendij v delovnih organizacijah in pri občinski skupščini, pa naj bi ta sklad omogočil, da bi mladi ljudje razvijali svoje sposobnosti na področjih, ki jih najbolj privlačijo. Poglejmo primer: javili bi se abiturienti, ki ga zanima študij atomske fizike, toda v Celju ali okolici ni kolektiva, ki bi potreboval takšnega strokovnjaka. Zaradi tega kandidatu ne bi odobrili niti štipendije niti kredita. Problem lahko reši sklad, zlasti še, če gre za nadarjenega, socialno šibkega človeka.

Sklep organizacije SZDL o ustanovitvi sklada za štipendiranje mladih talentov je prišel ob pravem času. Pobuda je tu, sklad ze ustanovljen; zdaj pa se bo začela akcija za zbiranje sredstev zanj. Vanj naj bi prispevali tako delovni kolektivi kot občinska skupščina, družbenopolitične organizacije in posamezniki. Prvo delo je opravljeno, začelo se bo drugo. Najvažnejše bo seveda v zbiranju denarja, nato v pripravi pravil sklada, pa tudi v formiranju organa, ki bo ta sredstva upravljal.

Sklad je tu, naša želja pa je, da bi pobuda občinske organizacije SZDL v Celju ne ostala osamljena in da bi naletela pri tistih, ki jo lahko podprejo, na največje razumevanje.

M. BOŽIČ

NOVA TRGOVINA V BRŠLJINU — V tem kraju pri Novem mestu so v soboto odprli novo samopostrežno trgovino trgovskega podjetja Gorenjka. Nova poslovalnica, ki so jo odprli prav ob 15. obletnici podjetja ima manufakturni oddelek, mesnico, bife, prostorna skladišča, posebno klet za zorenje južnega sadja in druge prostore. Stavbo je gradilo SGP Pionir Novo mesto. Foto: P. Romanič

Smrtna nesreča traktorista

V soboto in nedeljo 63 ljudi ranjenih

LJUBLJANA, 26. jun. — V soboto in nedeljo so na cestah v naši republiki našteli kar 86 prometnih nesreč. Dve sta zahtevali človeški življenji, v drugih pa je bilo 31 ljudi hudo poškodovanih, 32 pa laže. Gmotno škodo so ocenili na nekaj manj kot 232 tisoč Ndinarjev. V nesreče je bilo zapletenih 12 tujcev, med ponesrečenci pa je bilo kar 7 otrok. Največ nesreč se je zgodilo na ljubljanskem prometnem območju, kjer jih je bilo 23, na celjskem jih je bilo 5 manj, 14 se jih je pripetilo na mariborskem, 10 na koprskem, 8 na kranjskem, na goriškem in novomeškem jih je bilo po 5, na murskosoboškem območju sta se zgodili dve.

Huda prometna nesreča, ki je zahtevala življenje Antona Sablerja iz Hrastja pri Limbušu, se je zgodila včeraj nekaj po 20. uri na Študentski cesti v Mariboru. Sabler se je peljal s traktorjem po Študentski ulici proti Pekrski gorci. Ko je privozil blizu križišča za Grič je 16-letnemu sinu Ivanu, ki je sedel na desnem blatniku rekel, naj hitro skoči s traktorja, ker se je pokvaril gibalni mehanizem in vozila ne more več obvladati. Ivan je skočil, oče pa je s traktorjem zapeljal najprej v jarek, nato pa nazaj na cesto, kjer je padel pod vozilo, ki ga je tako hudo poškodovalo, da je med vožnjo v mariborsko bolnišnico umrl.

Sinoči so miličnike na Jesenicah obvestili, da v jarku blizu cestne uprave leži nek moški. Komsja je ugotovila, da je to 63-letni Nande Stravs z Jesenic, ki se je ponesrečil, ko se je peljal s kolesom iz Žirovnice na Jesenice. Kolesar je nenadoma zapeljal z desne na levo stran ceste in se zaletel v obcestni kamen. Sunek je bil tako močan, da je Stravsa vrglo čez kolo in je hudo poškodovan obležal v jarku. Ponesrečenca so takoj odpeljali v jesenisko bolnišnico, kjer so ugotovili, da ima poškodovano hrbtenico in rane na glavi. Stravs na kolesu ni imel luči.

Ponesrečen prvenstveni vzpon

Trije člani celjskega alpinističnega odseka so ostali dva dni in dve noči v stenah Planjave

LOGARSKA DOLINA, 26. jun. — V soboto, 24. junija so v zgodnjih jutranjih urah trije člani celjskega alpinističnega odseka, ki deluje pri planinskem društvu, začeli s plazu nad Logarjevo planino prvenstveni vzpon v osrednji steni 2399 m visoke Planjave. Plezalci so zaradi izredno razklenjene in razpokane stene počasi napredovali, tako da so do šestih zvečer preplezali šele polovico stene. Malo pred pripravo za bivakiranje pa je nenadoma spodrsnilo Jožetu Kodretu, ki je obvisel na vrvi. Pri tem si je poškodoval levo roko. Preostala dva na navezi Tone Arnol in inž. Elč Kuštrin mu nista mogla pomagati, zato sta zaprosila za pomoč. Brat ponesrečenega Jožeta Kodreta, Peter Kodre, ki je z Logarjeve planjave spremljal vzpon, je odhitel po pomoč h gorskim reševalcem, ki so bili v Frischaufovem domu na Okrešlju. Reševalci so do 23. ure uspeli spraviti vso reševalno opremo na kraju nesreče, vendar na reševanje zaradi teme ni bilo mogoče misliti. Z reševanjem so začeli s prvim svitom. Včeraj so uspeli preplezati do poličave nad njimi in tam prenočiti, danes pa so priplezali do njih in začeli z reševanjem. Do mraka bodo ponesrečeno navezo spravili s stene in jih pripeljali v dolino. Kot smo lahko zvedeli preko radijske zveze, se ponesrečeni Jože Kodre dobro počuti, medtem ko je vse tri prizadela izredna vročina v teh dveh dneh.

S.

Našli so tatu guldnov

LJUBLJANA, 26. jun. — Danes so organi javne varnosti iz Ljubljane prijeli 30-letnega Štefana Tanka, doma iz okolice Varaždina, ki je pred tednom dni v zgodnjih jutranjih urah ukradel dvema Nizozemcema iz šotora ob Savi 280 nizozemskih guldnov.

Miličniki pa so našli le 130 ukradenih guldnov, medtem ko je 150 guldnov Tanko dal nekemu človeku, da bi jih ta »pretopil«. Tanko se je miličnikom pritoževal, da je zaman čakal prekupčevalca, in da ni od nikoder ne guldnov in ne dinarjev.

Tanko je pred kratkim okradel tudi v tržiškem hotelu nekega tujca in mu odnesel večjo vsoto deviz.

Orožje samo tistemu, ki ga zares potrebuje

Strožja merila pri izdajanju dovoljenj za nošenje orožja

Medtem ko so uprave za notranje zadeve petih ljubljanskih mestnih občin v treh letih — od 1963 do 1965 — izdale zasebnikom vsega 108 orožnih listov za samokrese, so samo lani izdale kar 211 takih orožnih listov.

Po uradni evidenci imajo zdaj zasebniki v ljubljanskih občinah 849 samokresov in 170 pušk flobertov. Koliko samokresov in drugega vročega orožja pa krasi vedno številnejše mladoletne »šerife« pa tudi nevarne nasilnike — ne ve nihče. Pri raznih preiskavah organi za notranje zadeve vedno pogosteje najdejo pri mladih ljudeh tudi samokrese in v zadnjem času je bilo prav med mladostniki dokajšnje število nesreč ter kaznivih dejanj s strelnim orožjem.

Zveza med obema pojavoma najbrž obstaja. Vendar lahko upamo, da bo to manijo oboroženosti — še preden bi lahko postala prava epidemija in dober, če ne celo upravičen izgovor za nošenje samokresov — pristojni občinski oziroma mestni upravni organ pravočasno zajezil.

Zakon, ki je izšel v maju letos, daje namreč tem organom večje možnosti, da po lastni presoji odrečejo dovoljenje za nošenje orožja. Prejšnji zakon je bil v tem pogledu zelo širok in prošnjo za orožni list so lahko odbili le v izjemnem primeru. Mnogi prosilci so svoje vloge za orožni list utemeljevali preprosto s tem, da imajo pač »veselje od orožja« ali da ga »potrebujejo za športno rekreacijo«. Novi zakon celo dopušča možnost, da organi javne varnosti orožje tudi odvzamejo, kadar ugotove, da lastnik nima upravičenih razlogov za nošenje orožja, ali če to zahteva kaka družbeno-politična organizacija, zbor volivcev ipd.

V Ljubljani naj bi v tem pogledu obveljala enotna merila. Orožje naj bi nosili le tisti, ki imajo delo v odljudnih krajih, tisti, ki prenašajo večje vrednosti, gospodarske organizacije, ki dokažejo, da imajo organizirano službo zavarovanja in pa borci in aktivisti NOB za svoje trofejno orožje ter zakonski drug umrlega, ki je posedoval orožje, katero pomeni oseben ali družinski spomin — vendar samo za posest in ne za nošenje.

B. FINŽGAR

Hibe varstva pri delu

V Kamniku so poudarili premajhno skrb za varnost pri delu

Lani je bilo na Kamniškem zabeleženih okroglo 23.500 izgubljenih delovnih dni zaradi telesnih poškodb zaposlenih. Če bi izgubljeni delovni dan računali le po 1.000 S dinarjev bi to pomenilo 23,500.000 S dinarjev, kar je velika škoda za gospodarstvo.

Zanimivo ob tem je, da se vsa leta kaže precej nesreč izven delovnega mesta. Takih nesreč je bilo v zadnjih štirih letih zabeleženo 5.992. To so nesreče na poti, pri domačih opravilih ali kjerkoli izven delovnega prostora. Nemalokrat pa so take nesreče tudi posledica alkohola.

Ko so odborniki občinske skupščine na zadnji seji poslušali te številke, so se mnogi oglasili k besedi in poudarili, da je treba posvetiti več pozornosti temu problemu. Hkrati so omenjali tudi premajhno skrb za varnost pri delu. Novi zakon o varnosti pri delu je pred dvemi leti izpustil prejšnjo obliko službe higiensko tehnične zaščite. Zato so te komisije kar po tihoma opustile delo. Tudi sedanje delovne inšpekcije ne opravljajo več sistematičnih pregledov v podjetjih, kot so prej. Tako se čuti določena vrzel med novo, zaželjeno obliko varstva pri delu, ki naj bi bilo zasnovano na interesih kolektivov, ki pa zlasti v manjših podjetjih še ni urejeno.

Res je, da že sam samoupravni sistem ne dopušča stare oblike »žandarske« inšpekcije, ki je od časa do časa prihajala v podjetja, kaznovala odgovorne ljudi in organizacije če niso bile stvari v redu. Skrb za varnost pri delu bi morali prevzeti kolektivi z ustreznimi pravilniki in z vzgojo delavcev, zlasti na nevarnejših delovnih mestih. Hkrati pa je seveda nujno, da načrtno vzgajajo, štipendirajo in si zagotovijo ustrezen strokovni kader. V nekaterih, v glavnem večjih podjetjih, je to že precej urejeno. Toda v večini manjših kolektivov, zlasti obrtnih in drugih dejavnosti, imajo varstvo pri delu za nujno zlo.

Zanimivo je, da so v Kamniku nekateri odborniki izražali željo, da bi inšpekcije delale naprej dokler se ta služba ne ustanovi in uveljavi v delovnih organizacijah. To pa bi bila najbrž samo nadaljnja potuha in zavlačevanje pri urejanju tega problema v samj proizvodnji. V delovne organizacije bo prej ali slej morala prodreti zavest, da tu ne gre zgolj za obveznosti, ampak tudi za materialni interes. Nesreče so in bodo veliko breme za nekatere kolektive, vse dokler se nova oblika varstva pri delu ne uveljavi.

K. M.

Smrt zaradi pozabljene električne žice

MARIBOR, 26. jun. — Petnajstletna Nada Kranjc iz Veličan se je smrtno ponesrečila, ker je na pšenični njivi bosa stopila na odtrgano električno žico pod napetostjo. Električni tok jo je na mestu ubil. Kranjčeva je sla k Francu Rajhu v Veličane 54 po češnje. Komisija je ugotovila, da je Ivan Skrinjar iz Veličan 23. junija z vpreženim vozom podrl električni drog, pri čemer je žica padla v pšenico. Po tem dogodku žice niso odstranili. V teku je preiskava.

M.

Požar v skednju Agrokombinata Ptuj

MARIBOR, 26. jun. — V skednju gospodarskega poslopja, last Agrokombinata Ptuj v Staršah je izbruhnil požar. Zgorelo je 10 ton slame, 35 ton sena in ostrešje. Škodo cenijo na okrog 70.000 novih dinarjev.

M.

Smreka je začela spet mediti

Na Štajerskem je smreka spet začela mediti. V Dravogradu od 13. do 15. VI 40 dkg donosa; na Fali dne 21. VI. 60 dkg donosa; na območju Nove Štifte od 20. do 22. VI. 50 dkg donosa. Na območju Mozirja je bilo dne 23. VI. 1.20 kg donosa na hoji. Na Dolenjskem se tudi tehtnica počasi dviguje. Na območju opazovalnice Podturen od 19. do 21. VI. 30 dkg, v Podstenicah pa 70 dkg donosa. Na Primorskem je tudi pod hojo močno pokapano. Na območju Črnega vrha na Idrijo je bilo od 20. do 22. VI. 50 dkg donosa.

MEDEKS IN ZCDS

Nesrečen dan za mopediste

NOVA GORICA, 26. jun. — 41-letni Simčič Bruno iz Imenj v Goriških Brdih je v bližini osnovne šole v Šmartnem na ravni cesti zavozil na skrajni levi rob cestišča, kjer je zadel v rob odtočnega kanala in se prevrnil. Zaradi poškodb na obrazu in roki je bil pripeljal v Šempetrsko bolnišnico.

Zaradi neprimerne hitrosti se je tudi 41-letni Marjan Kolenc iz Avč pred restavracijo Soča v Kanalu zaletel z mopedom v prednje kolo osebnega avtomobila, ki ga je vozila Marta Kumar izpod Sabotina. Škode na obeh vozilih je za okoli 1500 Ndin.

Huda nesreča pa se je zgodila, ko je 43-letni Ivan Pobid iz Mosta na Soči, ki je z mopedom pripeljal po kolovozni cesti iz Praprotnega, izsiljeval prednost mopedistu Milošu Strgarju iz Starega sela, ki je vozil po svoji desni strani iz Mosta na Soči proti Tolminu. Pri trčenju si je Miloš Strgal zlomil desno nogo in dobil odrgnine po obrazu in so ga odpeljali v bolnišnico. Na obeh vozilih je tudi okoli 1500 Ndin škode.

J. P.

Poročilo protifitoftorne službe

Novo sporočilo o pojavu krompirjeve plesni ali fitoftore smo prejeli iz Šentjerneja na Dolenjskem.

Pridelovalcem krompirja priporočamo, da takoj temeljito poškropijo krompirjeve površine s kemičnimi sredstvi za zatiranje plesni.

Za enkratno škropljenje enega hektarja potrebujemo enega od naslednjih fungicidov: »dithane M-45« 2.5 kg; »dithane M-22« 2.5 kg; »bakrovo apno 50« 6 kg; »bakrovo apno 25« 12 kg; »cuprablau« 7 kg; »hora fitoran« 3—4 kg; »duter« 1.5 do 1.8 kg; »tiozin A« 4—5 kg.

Za vrtičkarje priporočamo uporabo »dithana M-45« v 0.25 odst. koncentraciji ali 2.5 dkg na 10 litrov vode.

Pripravljenemu škropivu proti plesni dodajte še insekticid za zatiranje ličink koloradskega hrošča. V ta namen uporabljamo sredstva na osnovi DDT ali na osnovi lindana ali sredstvo dimecron ali sevin. Tam kjer ne učinkujejo sredstva na osnovi lindana, priporočamo uporabo sredstev na osnovi DDT in kjer ne učinkujejo DDT uporabljamo sredstva na osnovi lindana.

KMETIJSKI INŠTITUT SLOVENIJE

V nekaj vrstah

NOVA GORICA

Kam po končani osemletki — V minulem šolskem letu je bilo v novogoriški občini v zadnjem razredu osemletk 967 otrok. Uspešno je končalo osemletko 615 učencev, vendar za vse ne bo prostora niti v srednjih niti v vajeniških šolah. V vsej občini je namreč razpisanih 265 vajeniških mest, na srednjih šolah pa bo prostora za 262 dijakov. Po izračunih ne bo moglo nadaljevati šolanja na novogoriških zavodih 11 odst. učencev. Lani je enaka usoda doletela 149 otrok. Zanimivo je, da je od 262 razpisanih vajeniških mest za žensko mladino predvidenih samo 25.

HRUŠICA

Letos peta premiera — Dramska skupina Svobode, ki je najbolj delavna sekcija v društvu pripravlja za letošnjo sezono že peto premiero. Ob praznovanju krajevnega praznika, ki bo konec julija, študirajo dramo Mateja Bora »Raztrganci«. Priredili jo bodo kot spomin na ustreljene talce na Belem polju. Dramska skupina je v letošnji sezoni pripravila že štiri oderska dela, med temi dve deli za mladino. Na domačem odru in bližnjih odrih, kjer so gostovali so imeli skupaj 15 predstav.

RENČE

Vera Albrehtova obiskala šolarje — Ne dolgo tega je obiskala šolarje osnovne šole Lucijana Bratkoviča-Bratuša v tem kraju pesnica Vida Albreht, s katero si učenci redno dopisujejo. Ob obisku jim je pripovedovala o svojem življenju, prebrala pa je nekaj svojih pesmic in šolarjem podarila 70 knjig. Lepega darila so bili otroci močno veseli.

NOVO MESTO

Asfalt na prehodih — Delavci komunalnega podjetja Novo mesto so te dni na vseh cestnih prehodih odstranili kocke in cestišče na teh odsekih zalili z asfaltom, Bela barva, ki je označevala prehode je namreč obstala na kockah le nekaj dni in je bilo treba črte pogosto obnavljati. Na asfaltu pa se ohranijo dlje.

DOLENJSKE TOPLICE

Veliko obiskovalcev — Partizanski muzej v tem letoviškem kraju ima vedno dovolj obiskovalcev. Med njimi so izletniške skupine, šolarji in posamezni izletniki. V zadnjem času prihajajo tudi Korošci, ki so se med NOV borili v teh krajih.

MARIBOR

Prispevek za Arabce — Delavski svet TAM je sklenil, da bodo vsi člani delovne skupnosti prispevali enodnevni zaslužek za pomoč arabskim žrtvam. Enodnevni zaslužek članov delovne skupnosti TAM znaša 17.200.000 din.

Kopalci — Letno kopališče Mariborski otok je v soboto in nedeljo obiskalo več kot 9000 kopalcev. Temperatura zraka je bila okoli 30 stopinj, vode v bazenih pa od 21 do 23 stopinj C.

Piknik — V nedeljo je bil pri hotelu »Bellevue« na Pohorju piknik, katerega se je udeležilo več kot 2000 ljudi. Priredili so tekmovanje »lov na lisico«. Gostom so nudili ražnjiče, odojke in druge specialitete.

Mednarodna revija — V nedeljo je bila na terasi hotela »Slavija« mednarodna revija pričesk, katere so se poleg domačih frizerjev udeležili tudi gostje iz Avstrije, Češkoslovaške, Poljske in Madžarske. Generalni direktor »Ilirije« Miro Turk je izrazil željo, da bi to mednarodno tekmovanje postalo tradicionalno. Direktor brivsko-frizerskega podjetja Mate Utovič je pozdravil goste in dejal, da je to prvo srečanje s tekmovalci iz vzhodnih držav. Tovarna »Ilirija« je vsem tujim udeležencem izročila reprezentativno kolekcijo svojih izdelkov.

RIBNICA NA POHORJU

Predlog — Na srečanju skojevcev in drugih aktivistov je znani pohorski partizan Ivo Skerlovnik v soboto zvečer predlagal, naj bi avgusta leta 1969 pripravili širšo proslavo ob 25-letnici osvoboditve Ribnice na Pohorju. Na slovesnosti sta govorila tudi Tone Ulrih-Kristl in Franta Komel, ki sta orisala razvoj NOB na tem območju in gostoljubnost, s katero so pohorski kmetje sprejeli pohorske partizane.

RAVNE NA KOROŠKEM

Povabilo v Ždar — Predstavniki občine Ždar v Češkoslovaški so povabili predstavnike občinske skupščine Ravne na Koroškem v to mesto. Obiskali naj bi jih v jeseni.

Koncert — Avstrijska godba na pihala iz Wolfsberga bo letos obiskala Ravne na Koroškem in tu priredila koncert. Ravenska godba pa bo najbrž še letos obisk vrnila. Obe godbi bosta izmenjali koncerte na podlagi dogovorov med predstavniki lokalnih oblasti na obeh straneh meje.

LENDAVA

Novo pokopališče — Krajevna skupnost Lendava je začela pripravljati gradnjo novega pokopališča. Zemljišče zanj je odstopil KIK Pomurka. Vsa dela na novem pokopališču bodo veljala 15 milijonov Sdin.

Obiskali so taborišče — V nedeljo je iz Lendave s posebnimi avtobusi odpotovala na Madžarsko v bivše koncentracijsko taborišče Šarvar skupina borcev in internirancev, ki so bili tamkaj internirani v zadnji vojni. Na grobove umrlih tovarišev so položili vence.

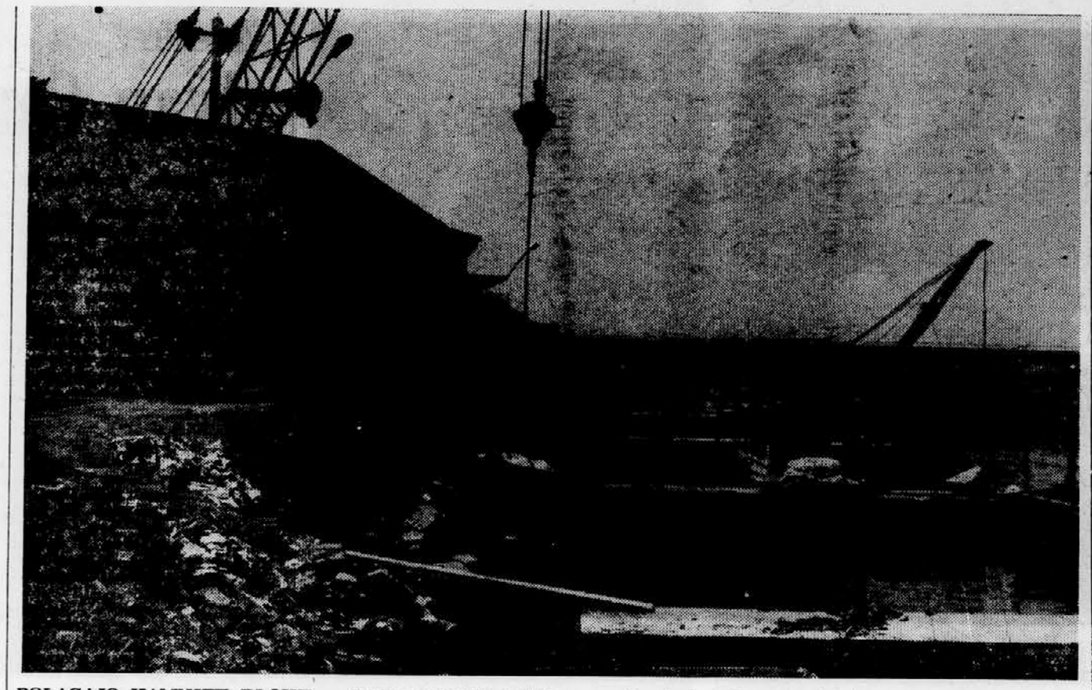
Konec taborjenja — Druga izmena mladincev predvojaške vzgoje, ki je taborila v Pince-marofu je končala taborjenje. Mladinci so vojaško strokovni program odlično obvladali, najprizadevnejšim pa je občinska skupščina podelila knjižne nagrade.

GORNJA RADGONA

Našel je leseni pralni stroj — Znani zbiralec zgodovinskih predmetov Vlado Pogačnik je nedavno našel leseni pralni stroj v nekdanjih prostorih mestne bolnišnice. Cenijo, da je stroj star okoli 200 let.

RADENCI

Plavalni tečaj za medicinske sestre — Vodstvo štiriletne šole za zdravstvene delavce v Murski Soboti organizira za bodoče medicinske sestre obvezne plavalne tečaje, predvsem za učence prvih letnikov. Letošnji tečaj je bil četrti po vrsti, končalo pa ga je 66 učenk.

POLAGAJO KAMNITE BLOKE — V koprski luki hitijo z gradbenimi deli pri podaljšanju operativne obale, kjer polagajo sedaj kamnite bloke. Računajo, da bo do konca avgusta nared 60 metrov nove obale, do konca leta pa še preostalih 60 metrov.
Foto: J. Č.

Asfalt — pogoj za turizem

Občina Ajdovščina skrbi za 129 km cest četrtega reda

Cestišče je malodane še povsod makadamsko, čeprav je občinska skupščina v zadnjih letih marsikaj ukrenila, da bi zagotovila denar za modernizacijo cest. V zadnjem času se je promet tudi po najbolj odročnih cestah močno povečal, kar seveda kvarno vpliva na njihovo kakovost.

Lani so asfaltirali cesto na Col (9 km), letos pa bo skupščina Ajdovščina skupaj z Idrijčani investirala asfaltiranje ceste na Črni vrh. Za tak prioritetni red obnove in modernizacije občinskih cest so se v Ajdovščini odločili zaradi turističnih pogojev, ki jih imajo ti kraji. V bližnji prihodnosti bodo položili asfalt na trasi Sela — Dornberk, načrtujejo pa tudi modernizacijo ceste Manče — Štanjel, ki povezuje Vipavsko dolino s Krasom in cesto od Ajdovščine do Lokev v Trnovskem gozdu. Od te ceste pričakujejo občani precejšen tranzit, saj Lokve zaradi dobrih snežnih pogojev iz leta v leto privlačijo vedno več smučarjev.

Obnova in modernizacija cest je ena poglavitnih nalog občinske komunale, saj brez dobrih cest ni mogoč turistični razvoj, ki se zdaj usmerja predvsem po glavni cesti od Nove Gorice proti Postojni. Tudi ta cesta je že zastarela in cestišče močno obrabljeno. Pred časom je republiški cestni sklad začel obnovo in delno modernizacijo te vedno bolj obremenjene prometne magistrale med Primorsko in zaledjem. Dela so začeli v Razdrtem in so že skoraj na sredi poti proti Podnanosu.

Letošnji program za modernizacijo cestnega omrežja v ajdovski občini predvideva tudi razširitev mostu v Žabljah, in obnovo mostu čez Vipavo v Dobrujah.

M. D.

Oglašujte v DELU

Množično zborovanje v Semiču

Pripadniki Belokranjskega partizanskega odreda se bodo sestali 2. julija

Dan borca, 4. julij bodo v Beli krajini proslavili že v nedeljo 2. julija v Semiču. Pripravljajo množično zborovanje partizanov — pripadnikov bivšega Belokranjskega partizanskega odreda in drugega prebivalstva. To bo prvo takšno zborovanje odredovcev in številnih drugih partizanov, ki so prihajali v NOV večinoma skozi ta odred, ki je tesno sodeloval z domačini.

Belokranjski partizanski odred je nastal v mračnih dneh fašistične okupacije v zadnji vojni. Postal je mobilizator in udarna pest belokranjskega ljudstva.

Kronika bojev pripadnikov odreda je bogata in se začenja s številnimi manjšimi spopadi proti okupatorju 1941 leta. V spopadu s fašisti na Lazah 1. novembra 1941 so partizani utrpeli hude izgube. Od 30 borcev prve čete jih je 19 padlo. To je bila huda izguba za komaj ustanovljeno četo.

Prihodnje leto se je začel zgodaj spomladi v Beli krajini množičen odpor proti okupatorju. Partizanov je bilo vse več in v začetku julija je bilo v belokranjskem odredu že več čet. Operativno področje odreda je bila vsa Bela krajina. Prvi pomembnejši napad na Italijane je bil 1. junija 1942. leta v Starem trgu ob Kolpi. V tem napadu je okupator utrpel hude izgube. Sledil mu je napad na sovražnika pri Rožnem dolu, nato so partizani napadli Italijane v Hrastu in Zajcu na Gorjancih. Pri tem so uničili obe sovražni postojanki, kar je bilo dokaj pomembno, saj so tako partizani osvobodili in kontrolirali večji del Gorjancev, medtem ko se je okupator zadrževal le v večjih postojankah v nižini. Bela krajina je tako postala vojaško in politično žarišče in baza za razvoj partizanstva in ljudske oblasti.

Občini Črnomelj in Metlika sta podelili Belokranjskemu odredu na skupnem zasedanju 9. aprila letos domicil, kar je ugodno odjeknilo zlasti med bivšimi borci odreda. Takoj so ustanovili odbor, ki je pod vodstvom prvoborca Franca Kosirja izvedel številne priprave in akcije, med katerimi sta proslava in zbor vseh preživelih 2. julija v Semiču.

Odbor je svojo dejavnost usmeril v urejevane arhiva in pisane kronologije odreda. Po vseh osnovnih šolah so borci te dni pripovedovali otrokom o bojih odreda. Učenci osemletk in dijaki črnomeljske gimnazije so o tej temi pisali naloge. Osemdeset nalog je bilo nagrajenih z lepimi darili v vrednosti do 30.000 Sdin.

Semič je tesno povezan z Belokranjskim odredom, saj je bila v neposredni bližini na hribu Smuk ustanovljena prva belokranjska četa. Prebivalci so z zadovoljstvom spremljali delovanje odreda, pomagali pa so tudi pri mnogih krajevnih akcijah v zvezi s tem pomembnim dogodkom v Semiču.

JANEZ VITKOVIČ

Zagata goriškega zdravstva

Sklad za zdravstveno varstvo izkazuje nad 100 milijonov starih dinarjev izdatkov več kot dohodkov

NOVA GORICA, 26. jun. Kljub vsem ukrepom izkazuje sklad za zdravstveno varstvo delavcev pri goriškem komunalnem zavodu za socialno zavarovanje za letošnjih prvih pet mesecev nad 100 milijonov več izdatkov kakor dohodkov. Ko so na današnjem zasedanju skupščine zavarovancev razpravljali o finančnem položaju sklada, so poudarili nujnost hitrejšega uveljavljanja novih načel v zdravstvenem varstvu ter izvedbe akcijskega programa organizacije zdravstvene službe.

Neskladje med dohodki in izdatki sklada izvira po mnenju članov skupščine zavarovancev predvsem iz nesorazmerij med pravicami zavarovancev ter dotekajočimi sredstvi. Zdravstvo na Goriškem je v glavnem izkoristilo notranje rezerve. Zahvaljujoč se prizadevnosti kolektivov, so bili skladi zadnja leta brez deficita. Od časa do časa so ustvarili celo rezerve, ki jih je zdravstvo uporabilo za razširjeno reprodukcijo. Soočeni s splošnim stanjem so kolektivi tudi v začetku letošnjega leta sprejeli nekatere ukrepe, ki pa niso dali pričakovanih sadov.

Komunalna skupnost je letos sklenila z vsemi zavodi na svojem območju pogodbe, zavodi so dobili pavšalne zneske glede na njihovo dejavnost v minulem obdobju. Toda po ugotovitvah nekaterih predstavnikov zdravstvenih zavodov se je obseg storitev letos znatno povečal. Zato je njihovo delo slabše ovrednoteno kot v prejšnjih letih. Spričo tega se pojavlja zlasti med nižjim zdravstvenim kadrom tu in tam malomaren odnos do dela. Prav tako smo priča zapiranju reševalnih služb v občinske meje oziroma v meje zdravstvenih ustanov. Vendar so člani skupščine menili, da ne bi mogli trditi, da so bili zavarovanci zaradi finančnih težav kdaj prikrajšani v svojih pravicah.

Sklad za zdravstveno varstvo izkazuje nad 100 milijonov S din izdatkov več kot dohodkov. Pri izdatkih sklada izstopajo zlasti potni stroški zavarovancev, ki so bili za 9,7 odstotkov nad predvidenimi, dalje izdatki za opremo novorojenčkov, ki so presegli predvidevanja celo za 21 odstotkov ter izdatki za zdravljenje v bolnišnicah, ki so bili za 4,9 odstotkov nad pričakovanji. Nekateri so menili, da bo moč sedanjo razliko med dohodki in izdatki zmanjšati v prihodnjih mesecih, vendar so se zavzeli za disciplino vseh porabnikov sredstev sklada.

Skupščina sklada je na današnji seji sprejela tudi pravilnik o uveljavljanju zdravstvenega varstva delavcev, ki bo po vsej verjetnosti prispevek k temu, da bo v prihodnje zdravstveni dinar čimbolj razumno porabljen. Strokovne službe zavoda pa bodo pripravile v prihodnjih mesecih analitično poročilo o porabi sredstev v prvem polletju. To poročilo bo vzpodbudilo sprejem ustreznih ukrepov za zajezitev morebitnega nadaljnjega razkoraka med dohodki in izdatki sklada.

L. KANTE

Pivka — vključena v avtomatsko telefonsko omrežje

Pivka se bo v kratkem vključila v avtomatsko telefonsko omrežje. Predstavniki krajevne skupnosti v Pivki, občinske skupnosti Postojna, večjih delovnih organizacij in podjetja za ptt promet iz Kopra so se sporazumeli glede prostorov, v katerih bodo montirali novo centralo. Montažna dela bodo začeli te dni.

M.

Smrtna nesreča traktorista

V soboto in nedeljo 63 ljudi ranjenih

LJUBLJANA, 26. jun. — V soboto in nedeljo so na cestah v naši republiki našteli kar 86 prometnih nesreč. Dve sta zahtevali človeški življenji, v drugih pa je bilo 31 ljudi hudo poškodovanih, 32 pa laže. Gmotno škodo so ocenili na nekaj manj kot 232 tisoč Ndinarjev. V nesreče je bilo zapletenih 12 tujcev, med ponesrečenci pa je bilo kar 7 otrok. Največ nesreč se je zgodilo na ljubljanskem prometnem območju, kjer jih je bilo 23, na celjskem jih je bilo 5 manj, 14 se jih je pripetilo na mariborskem, 10 na koprskem, 8 na kranjskem, na goriškem in novomeškem jih je bilo po 5, na murskosoboškem območju sta se zgodili dve.

Huda prometna nesreča, ki je zahtevala življenje Antona Sablerja iz Hrastja pri Limbušu, se je zgodila včeraj nekaj po 20. uri na Študentski cesti v Mariboru. Sabler se je peljal s traktorjem po Študentski ulici proti Pekrski gorci. Ko je privozil bližu križišča za Grič je 16-letnemu sinu Ivanu, ki je sedel na desnem blatniku rekel, naj hitro skoči s traktorja, ker se je pokvaril gibalni mehanizem in vozila ne more več obvladati. Ivan je skočil, oče pa je s traktorjem zapeljal najprej v jarek, nato pa nazaj na cesto, kjer je padel pod vozilo, ki ga je tako hudo poškodovalo, da je med vožnjo v mariborsko bolnišnico umrl.

Sinoči so miličnike na Jesenicah obvestili, da v jarku blizu cestne uprave leži nek moški. Komsja je ugotovila, da je to 63-letni Nande Stravs z Jesenic, ki se je ponesrečil, ko se je peljal s kolesom iz Žirovnice na Jesenice. Kolesar je nenadoma zapeljal z desne na levo stran ceste in se zaletel v obcestni kamen. Sunek je bil tako močan, da je Stravsa vrglo čez kolo in je hudo poškodovan obležal v jarku. Ponesrečenca so takoj odpeljali v jesensko bolnišnico, kjer so ugotovili, da ima poškodovano hrbtenico in rane na glavi. Stravs na kolesu ni imel luči.

Ponesrečen prvenstveni vzpon

Trije člani celjskega alpinističnega odseka so ostali dva dni in dve noči v stenah Planjave

LOGARSKA DOLINA, 26. jun. — V soboto, 24. junija so v zgodnjih jutranjih urah trije člani celjskega alpinističnega odseka, ki deluje pri planinskem društvu, začeli s plazu nad Logarjevo planino prvenstveni vzpon v osrednji steni 2399 m visoke Planjave. Plezalci so zaradi izredno razklenjene in razpokane stene počasi napredovali, tako da so do šestih zvečer preplezali šele polovico stene. Malo pred pripravo za bivakiranje pa je nenadoma spodrsnilo Jožetu Kodretu, ki je obvisel na vrvi. Pri tem si je poškodoval levo roko. Preostala dva na navezi Tone Arnol in inž. Elč Kuštrin mu nista mogla pomagati, zato sta zaprosila za pomoč. Brat ponesrečenega Jožeta Kodreta, Peter Kodre, ki je z Logarjeve planjave spremljal vzpon, je odhitel po pomoč h gorskim reševalcem, ki so bili v Frischaufovem domu na Okrešlju. Reševalci so do 23. ure uspeli spraviti vso reševalno opremo na kraju nesreče, vendar na reševanje zaradi teme ni bilo mogoče misliti. Z reševanjem so začeli s prvim svitom. Včeraj so uspeli preplezati do poličave nad njimi in tam prenočiti, danes pa so priplezali do njih in začeli z reševanjem. Do mraka bodo ponesrečeno navezo spravili s stene in jih pripeljali v dolino. Kot smo lahko zvedeli preko radijske zveze, se ponesrečeni Jože Kodre dobro počuti, medtem ko je vse tri prizadela izredna vročina v teh dveh dneh.

S.

Našli so tatu guldnov

LJUBLJANA, 26. jun. — Danes so organi javne varnosti iz Ljubljane prijeli 30-letnega Stefana Tanka, doma iz okolice Varaždina, ki je pred tednom dni v zgodnjih jutranjih urah ukradel dvema Nizozemcema iz šotora ob Savi 280 nizozemskih guldnov.

Miličniki pa so našli le 130 ukradenih guldnov, medtem ko je 150 guldnov Tanko dal nekemu človeku, da bi jih ta »pretopil«. Tanko se je miličnikom pritoževal, da je zaman čakal prekupčevalca, in da ni od nikoder ne guldnov in ne dinarjev.

Tanko je pred kratkim okradel tudi v tržiškem hotelu nekega tujca in mu odnesel večjo vsoto deviz.

Orožje samo tistemu, ki ga zares potrebuje

Strožja merila pri izdajanju dovoljenj za nošenje orožja

Medtem ko so uprave za notranje zadeve petih ljubljanskih mestnih občin v treh letih — od 1963 do 1965 — izdale zasebnikom vsega 108 orožnih listov za samokrese, so samo lani izdale kar 211 takih orožnih listov.

Po uradni evidenci imajo zdaj zasebniki v ljubljanskih občinah 849 samokresov in 170 pušk flobertov. Koliko samokresov in drugega vročega orožja pa krasi vedno številnejše mladoletne »šerife« pa tudi nevarne nasilnike — ne ve nihče. Pri raznih preiskavah organi za notranje zadeve vedno pogosteje najdejo pri mladih ljudeh tudi samokrese in v zadnjem času je bilo prav med mladostniki dokajšnje število nesreč ter kaznivih dejanj s strelnim orožjem.

Zveza med obema pojavoma najbrž obstaja. Vendar lahko upamo, da bo to manijo oboroženosti — še preden bi lahko postala prava epidemija in dober, če ne celo upravičen izgovor za nošenje samokresov — pristojni občinski oziroma mestni upravni organ pravočasno zajezil.

Zakon, ki je izšel v maju letos, daje namreč tem organom večje možnosti, da po lastni presoji odrečejo dovoljenje za nošenje orožja. Prejšnji zakon je bil v tem pogledu zelo širok in prošnjo za orožni list so lahko odbili le v izjemnem primeru. Mnogi prosilci so svoje vloge za orožni list utemeljevali preprosto s tem, da imajo pač »veselje od orožja« ali da ga »potrebujejo za športno rekreacijo«. Novi zakon celo dopušča možnost, da organi javne varnosti orožje tudi odvzamejo, kadar ugotove, da lastnik nima upravičenih razlogov za nošenje orožja, ali če to zahteva kaka družbeno-politična organizacija, zbor volivcev ipd.

V Ljubljani naj bi v tem pogledu obveljala enotna merila. Orožje naj bi nosili le tisti, ki imajo delo v odljudnih krajih, tisti, ki prenašajo večje vrednosti, gospodarske organizacije, ki dokažejo, da imajo organizirano službo zavarovanja in pa borci in aktivisti NOB za svoje trofejno orožje ter zakonski drug umrlega, ki je posedoval orožje, katero pomeni osebeno ali družinski spomin — vendar samo za posest in ne za nošenje.

B. FINŽGAR

Hibe varstva pri delu

V Kamniku so poudarili premajhno skrb za varnost pri delu

Lani je bilo na Kamniškem zabeleženih okroglo 23.500 izgubljenih delovnih dni zaradi telesnih poškodb zaposlenih. Če bi izgubljeni delovni dan računali le po 1.000 S dinarjev bi to pomenilo 23,500.000 S dinarjev, kar je velika škoda za gospodarstvo.

Zanimivo ob tem je, da se vsa leta kaže precej nesreč izven delovnega mesta. Takih nesreč je bilo v zadnjih štirih letih zabeleženo 5.992. To so nesreče na poti, pri domačih opravilih ali kjerkoli izven delovnega prostora. Nemalokrat pa so take nesreče tudi posledica alkohola.

Ko so odborniki občinske skupščine na zadnji seji poslušali te številke, so se mnogi oglasili k besedi in poudarili, da je treba posvetiti več pozornosti temu problemu. Hkrati so omenjali tudi premajhno skrb za varnost pri delu. Novi zakon o varnosti pri delu je pred dvemi leti izpustil prejšnjo obliko službe higiensko tehnične zaščite. Zato so te komisije kar po tihoma opustile delo. Tudi sedanje delovne inšpekcije ne opravljajo več sistematičnih pregledov v podjetjih, kot so prej. Tako se čuti določena vrzel med novo, zaželjeno obliko varstva pri delu, ki naj bi bilo zasnovano na interesih kolektivov, ki pa zlasti v manjših podjetjih še ni urejeno.

Res je, da že sam samoupravni sistem ne dopušča stare oblike »žandarske« inšpekcije, ki je od časa do časa prihajala v podjetja, kaznovala odgovorne ljudi in organizacije če niso bile stvari v redu. Skrb za varnost pri delu bi morali prevzeti kolektivi z ustreznimi pravilniki in z vzgojo delavcev, zlasti na nevarnejših delovnih mestih. Hkrati pa je seveda nujno, da načrtno vzgajajo, štipendirajo in si zagotovijo ustrezen strokovni kader. V nekaterih, v glavnem večjih podjetjih, je to že precej urejeno. Toda v večini manjših kolektivov, zlasti obrtnih in drugih dejavnosti, imajo varstvo pri delu za nujno zlo.

Zanimivo je, da so v Kamniku nekateri odborniki izražali željo, da bi inšpekcije delale naprej dokler se ta služba ne ustanovi in uveljavi v delovnih organizacijah. To pa bi bila najbrž samo nadaljnja potuha in zavlačevanje pri urejanju tega problema v sami proizvodnji. V delovne organizacije bo prej ali slej morala prodreti zavest, da tu ne gre zgolj za obveznosti, ampak tudi za materialni interes. Nesreče so in bodo velike breme za nekatere kolektive, vse dokler se nova oblika varstva pri delu ne uveljavi.

K. M.

Smrt zaradi pozabljene električne žice

MARIBOR, 26. jun. Petnajstletna Nada Kranjc iz Veličan se je smrtno ponesrečila, ker je na pšenični njivi bosa stopila na odrgano električno žico pod napetostjo. Električni tok jo je na mestu ubil. Kranjčeva je šla k Francu Rajhu v Veličane 54 po česnje. Komisija je ugotovila, da je Ivan Skrinjar iz Veličan 23. junija z vpreženim vozom podrl električni drog, pri čemer je žica padla v pšenico. Po tem dogodku žice niso odstranili. V teku je preiskava.

M.

Požar v skednju Agrokombinata Ptuj

MARIBOR, 26. jun. — V skednju gospodarskega poslopja, last Agrokombinata Ptuj v Staršah je izbruhnil požar. Zgorelo je 10 ton slame, 35 ton sena in ostreše. Skodo cenijo na okrog 70.000 novih dinarjev.

M.

Smreka je začela spet mediti

Na Štajerskem je smreka spet začela mediti. V Dravogradu od 13. do 15. VI 40 dkg donosa, na Fali dne 21. VI. 60 dkg donosa; na območju Nove Štifte od 20. do 22. VI. 50 dkg donosa. Na območju Mozirja je bilo dne 23. VI. 1.20 kg donosa na hoji. Na Dolenjskem se tudi tehtnica počasi dviguje. Na območju opazovalnice Podturen od 19. do 21. VI. 30 dkg, v Podstenicah pa 70 dkg donosa. Na Primorskem je tudi pod hojo močno pokapano. Na območju Črnega vrha na Idriji je bilo od 20. do 22. VI. 50 dkg donosa.

MEDEKS IN ZCDS

Nesrečen dan za mopediste

NOVA GORICA, 26. jun. — 41-letni Simčič Bruno iz Imenj v Goriških Brdih je v bližini osnovne šole v Šmartnem na ravni cesti zavozil na skrajni levi rob cestišča, kjer je zadel v rob odtočnega kanala in se prevrnil. Zaradi poškodb na obrazu in roki je bil pripeljal v Šempetrsko bolnišnico.

Zaradi neprimerne hitrosti se je tudi 41-letni Marjan Kolenc iz Avč pred restavracijo Soča v Kanalu zaletel z mopedom v prednje kolo osebnega avtomobila, ki ga je vozila Marta Kumar izpod Sabotina. Škode na obeh vozilih je za okoli 1500 Ndin.

Huda nesreča pa se je zgodila, ko je 43-letni Ivan Pobid iz Mosta na Soči, ki je z mopedom pripeljal po kolovozni cesti iz Praprotnega, izsiljeval prednost mopedistu Milošu Strgarju iz Starega sela, ki je vozil po svoji desni strani iz Mosta na Soči proti Tolminu. Pri trčenju si je Miloš Strgar zlomil desno nogo in dobil odrgnine po obrazu in so ga odpeljali v bolnišnico. Na obeh vozilih je tudi okoli 1500 Ndin škode.

J. P.

Poročilo protifitoftorne službe

Novo sporočilo o pojavu krompirjeve plesni ali fitoftore smo prejeli iz Šentjerneja na Dolenjskem.

Pridelovalcem krompirja priporočamo, da takoj temeljito očistijo krompirjeve površine s kemičnimi sredstvi za zatiranje plesni.

Za enkratno škropljenje enega hektarja potrebujemo enega od naslednjih fungicidov: »dithane M-45« 2,5 kg; »dithane M-22« 2,5 kg; »bakrovo apno 50« 6 kg; »bakrovo apno 25« 12 kg; »cuprablau« 7 kg; »hora fitoran« 3—4 kg; »dufer« 1,5 do 1,8 kg; »tiozin A« 4—5 kg.

Za vrtičkarje priporočamo uporabo »dithana M-45« v 0,25 odst. koncentraciji ali 2,5 dkg na 10 litrov vode.

Pripravljenemu škropivu proti plesni dodajte še insekticid za zatiranje ličink koloradskega hrošča. V ta namen uporabljamo sredstva na osnovi DDT ali na osnovi lindana ali sredstvo dimecron ali sevin. Tam kjer ne učinkujejo sredstva na osnovi lindana, priporočamo uporabo sredstev na osnovi DDT in kjer ne učinkujejo DDT uporabljamo sredstva na osnovi lindana.

KMETIJSKI INSTITUT SLOVENIJE

Prometna zagata se je začela

V nedeljo na cestah proti morju okoli 50.000 avtomobilov

KOPER, 26. jun. V soboto in nedeljo je bil na obalnem območju rekorden promet. Samo čez mejni prehod Škofije je ta dva dneva prišlo k nam nad 110.000 potnikov, odšlo pa okoli 95.000. Na vseh mejnih prehodih od Fernetičev do Škofij in Lazareta na Debelem rtiču pa so zabeležili skupno 235.000 vstopov ter nad 226.000 izstopov s potnimi listi in obmejnimi propustnicami.

Številnim avtomobilom — saj jih je samo čez Škofije ta dva dni prišlo k nam več kot 45.000 — so se pridružili tudi mnogi motorizirani izletniki iz notranjosti Slovenije, ki so hoteli izkoristiti prvo, res pravo poletno nedeljo za oddih ob morju. Strokovnjaki menijo, da je bilo na cestah obalnega območja okoli 50.000 avtomobilov.

Včeraj dopoldne so se reke vozil zlivale proti Škocjanu v štirih smereh: od Škofij, Plavij, Dekanov in Ankarana. Pri ankaranskem križišču so se te reke vozil zlile v en sam prometni veletok. Čeprav je bil že dopoldne izredno gost promet, pa je bilo šele popoldne v vsem obsegu očitno, kako je obalna cesta od ankaranskega križišča do Sečovelj že zdavnaj pretesna.

Ko so se začeli proti večeru motorizirani izletniki vračati, so se na križišču začele nabirati kolone. Še bolj se je reka vozil zgostila pri križišču »Slavnik« v Kopru. Od 17.30 ro 22.30, to je polnih pet ur, je od križišča pri »Slavniku« pa vse do Valete nad Portorožem tekla skoraj nepretrgana reka vozil, ki se je le s polževo naglico premikala dalje. Kolona je bila dolga celih 14 kilometrov. Okoli 22. ure se je prvikrat pretrgala, da so nastale večje razdalje med vozili.

Včerajšnja prometna zagata je v vsej obsežnosti potrdila, kako prav imajo prometni strokovnjaki, ki so že lani trdili — in v našem časniku smo na to večkrat opozarjali — da bodo nastali v sezoni v cestnem prometu veliki zastoji in težave, če ne bomo nekaj ukrenili za ureditev te edine ceste ob obali.

»Največji zastoj je nastajal v križišču »Slavnik«,« je danes povedal prometni inšpektor Tone Sifolt. »Semedela je postala pravo majhno mesto samo zase. Brž, ko smo včeraj usmeril promet od Semedele proti Kopru, je nastal od škocjanske in izolske strani takoj velik prometni zastoj. Semafor nam je bil ob takem prometu bolj v oviro kot v pomoč. Zato smo morali ročno usmerjati promet. Edini izhod je, da dobi Semedela nadvoz proti Kopru. Seveda pa je tudi sicer ozka cesta, zlasti v križiščih pri Izoli, le težko požirala toliko vozil, kot jih menda na en sam dan na tem območju še nismo videli.«

Turistična sezona se je šele začela in še zdaleč ni na višku. Prometni strokovnjaki pravijo, da bodo skušali urediti, kar se pač urediti da. Na križiščh bodo usmerjali promet, da bi se reka vozil čim hitreje pretakala skozi križišča. Mogoče bi se dalo že zdaj urediti, da bi ob prometnih konicah zaprli cesto iz Semedele mimo križišča pri »Slavniku«. To pa je tudi vse, kar se trenutno da narediti, kajti edini učinkovit izhod te zagate je ureditev ceste, ki bi lahko požirale take reke vozil. Lahko pa pričakujemo, da bo na obalnem območju že eno prihodnjih nedelj dosežen nov rekord glede števila vozil in gostote prometa.

G. GUZEJ

Pobuda, ki ne sme ostati osamljena

V Celju so ustanovili sklad za štipendiranje mladih talentov

Z načinom štipendiranja pri nas ne moremo biti zadovoljni. Glavni viri štipendiranja in kreditiranja v celjski občini so delovne organizacije in občinska skupščina. Tako eni kot drugi štipendirajo predvsem tiste kadre, ki jih potrebujejo. Spričo tega ni nobene možnosti, da bi vodili načrtno in stalno politiko štipendiranja tistih mladih ljudi, ki kažejo izrazite inteligenčne sposobnosti, pa zaradi težavnega materialnega stanja doma ali iz drugih razlogov nimajo pogojev, da bi svoje umske sposobnosti razvijali dalje.

Prav zaradi tega so člani občinske organizacije SZDL v Celju sprejeli pobudo o ustanovitvi sklada za štipendiranje mladih talentov. Štipendijo tega sklada naj bi dobili predvsem najbolj nadarjeni in socialno šibki mladi ljudje. Spodnja meja za pridobitev štipendije pa naj bi bila končana osemletka, kar pomeni, da bi jo lahko dobivali dijaki srednjih šol ter študentje višjih in visokih šol, akademij ter študentje, ki študirajo na tretji stopnji. Glede na kriterije, ki so znani za podeljevanje štipendij v delovnih organizacijah in pri občinski skupščini, pa naj bi ta sklad omogočil, da bi mladi ljudje razvijali svoje sposobnosti na področjih, ki jih najbolj privlačijo. Poglejmo primer: javi bi se abiturient, ki ga zanima študij atomske fizike, toda v Celju ali okolici ni kolektiva, ki bi potreboval takšnega strokovnjaka. Zaradi tega kandidatu ne bi odobrili niti štipendije niti kredita. Problem lahko reši sklad, zlasti še, če gre za nadarjenega, socialno šibkega človeka.

Sklep organizacije SZDL o ustanovitvi sklada za štipendiranje mladih talentov je prišel ob pravem času. Pobuda je tu, sklad ze ustanovljen; zdaj pa se bo začela akcija za zbiranje sredstev zanj. Vanj naj bi prispevali tako delovni kolektivi kot občinska skupščina, družbenopolitične organizacije in posamezniki. Prvo delo je opravljeno, začelo se bo drugo. Najvažnejše bo seveda v zbiranju denarja, nato v pripravi pravil sklada, pa tudi v formiranju organa, ki bo ta sredstva upravljal.

Sklad je tu, naša želja pa je, da bi pobuda občinske organizacije SZDL v Celju ne ostala osamljena in da bi naletela pri tistih, ki jo lahko podprejo, na največje razumevanje.

M. BOŽIČ

V nekaj vrstah

NOVA GORICA

Kam po končani osemletki — V minulem šolskem letu je bilo v novogoriški občini v zadnjem razredu osemletk 967 otrok. Uspešno je končalo osemletko 615 učencev, vendar za vse ne bo prostora niti v srednjih niti v vajeniških šolah. V vsej občini je namreč razpisanih 265 vajeniških mest, na srednjih šolah pa bo prostora za 262 dijakov. Po izračunih ne bo moglo nadaljevati šolanja na novogoriških zavodih 11 odst. učencev. Lani je enaka usoda doletela 149 otrok. Zanimivo je, da je od 262 razpisanih vajeniških mest za žensko mladino predvidenih samo 25.

HRUŠICA

Letos peta premiera — Dramska skupina Svobode, ki je najbolj delavna sekcija v društvu pripravlja za letošnjo sezono že peto premiero. Ob praznovanju krajevnega praznika, ki bo konec julija, študirajo dramo Mateja Bora »Raztrgancic«. Priredili jo bodo kot spomin na ustreljene talce na Belem polju. Dramska skupina je v letošnji sezoni pripravila že štiri oderska dela, med temi dve deli za mladino. Na domačem odru in bližnjih odrih, kjer so gostovali so imeli skupaj 15 predstav.

RENČE

Vera Albrehtova obiskala šolarje — Ne dolgo tega je obiskala šolarje osnovne šole Lucijana Bratkoviča-Bratuša v tem kraju pesnica Vida Albreht, s katero si učenci redno dopisujejo. Ob obisku jim je pripovedovala o svojem življenju, prebrala pa je nekaj svojih pesmic in šolarjem podarila 70 knjig. Lepega darila so bili otroci močno veseli.

NOVO MESTO

Asfalt na prehodih — Delavci komunalnega podjetja Novo mesto so te dni na vseh cestnih prehodih odstranili kocke in cestišče na teh odsekih zalili z asfaltom, Bela barva, ki je označevala prehode je namreč obstala na kockah le nekaj dni in je bilo treba črte pogosto obnavljati. Na asfaltu pa se ohranijo dlje.

DOLENJSKE TOPLICE

Veliko obiskovalcev — Partizanski muzej v tem letoviškem kraju ima vedno dovolj obiskovalcev. Med njimi so izletniške skupine, šolarji in posamezni izletniki. V zadnjem času prihajajo tudi Korošci, ki so se med NOV borili v teh krajih.

MARIBOR

Prispevek za Arabce — Delavski svet TAM je sklenil, da bodo vsi člani delovne skupnosti prispevali enodnevni zaslužek za pomoč arabskim žrtvam. Enodnevni zaslužek članov delovne skupnosti TAM znaša 17,200.000 din.

Kopalci — Letno kopališče Mariborski otok je v soboto in nedeljo obiskalo več kot 9000 kopalcev. Temperatura zraka je bila okoli 30 stopinj, vode v bazenih pa od 21 do 23 stopinj C.

Piknik — V nedeljo je bil pri hotelu »Bellevue« na Pohorju piknik, katerega se je udeležilo več kot 2000 ljudi. Priredili so tekmovanje »lov na lisico«. Gostom so nudili ražnjiče, odojke in druge specialitete.

Mednarodna revija — V nedeljo je bila na terasi hotela »Slavija« mednarodna revija pričesk, katere so se poleg domačih frizerjev udeležili tudi gostje iz Avstrije, Češkoslovaške, Poljske in Madžarske. Generalni direktor »Ilirije« Miro Turk je izrazil željo, da bi to mednarodno tekmovanje postalo tradicionalno. Direktor brivsko-frizerskega podjetja Mate Utovič je pozdravil goste in dejal, da je to prvo srečanje s tekmovalci iz vzhodnih držav. Tovarna »Ilirija« je vsem tujim udeležencem izročila reprezentativno kolekcijo svojih izdelkov.

RIBNICA NA POHORJU

Predlog — Na srečanju skojevcev in drugih aktivistov je znani pohorski partizan Ivo Skerlovnik v soboto zvečer predlagal, naj bi avgusta leta 1969 pripravili širšo proslavo ob 25-letnici osvoboditve Ribnice na Pohorju. Na slovesnosti sta govorila tudi Tone Ulrih-Kristl in Franta Komel, ki sta orisala razvoj NOB na tem območju in gostoljubnost, s katero so pohorski kmetje sprejeli pohorske partizane.

RAVNE NA KOROŠKEM

Povabilo v Ždar — Predstavniki občine Ždar v Češkoslovaški so povabili predstavnike občinske skupščine Ravne na Koroškem v to mesto. Obiskali naj bi jih v jeseni.

Koncert — Avstrijska godba na pihala iz Wolfsberga bo letos obiskala Ravne na Koroškem in tu priredila koncert. Ravenska godba pa bo najbrž še letos obisk vrnila. Obe godbi bosta izmenjali koncerte na podlagi dogovorov med predstavniki lokalnih oblasti na obeh straneh meje.

LENDAVA

Novo pokopališče — Krajevna skupnost Lendava je začela pripravljati gradnjo novega pokopališča. Zemljišče zanj je odstopil KIK Pomurka. Vsa dela na novem pokopališču bodo veljala 15 milijonov Sdin.

Obiskali so taborišče — V nedeljo je iz Lendave s posebnimi avtobusi odpotovala na Madžarsko v bivše koncentracijsko taborišče Šarvar skupina borcev in internirancev, ki so bili tamkaj internirani v zadnji vojni. Na grobove umrlih tovarišev so položili vence.

Konec taborjenja — Druga izmena mladincev predvojaške vzgoje, ki je taborila v Pince-marofu je končala taborjenje. Mladinci so vojaško strokovni program odlično obvladali, najprizadevnejšim pa je občinska skupščina podelila knjižne nagrade.

GORNJA RADGONA

Našel je leseni pralni stroj — Znani zbiralec zgodovinskih predmetov Vlado Pogačnik je nedavno našel leseni pralni stroj v nekdanjih prostorih mestne bolnišnice. Cenijo, da je stroj star okoli 200 let.

RADENCI

Plavalni tečaj za medicinske sestre — Vodstvo štiriletne šole za zdravstvene delavce v Murski Soboti organizira za bodoče medicinske sestre obvezne plavalne tečaje, predvsem za učence prvih letnikov. Letošnji tečaj je bil četrti po vrsti, končalo pa ga je 66 učenk.

Srečanje izgnancev v Žireh

Povabili so tudi predstavnike iz Srbije, kjer so Žirovci bili v pregnanstvu

Za dan borca bo ZZB Žiri v sodelovanju s sekcijo internirancev in deportirancev od 3. do 6. julija priredila prijateljsko srečanje izgnancev v Žireh. Povabili so internirance, vojne ujetnike in izgnance, ki so vojna leta preživeli v Srbiji v okolici Župe ter predstavnike občine Aleksandrovac iz Srbije. Žirovci jim bodo 3. julija priredili slavnostno akademijo s kulturnim sporedom. Poklonili jim bodo tudi spominski album Žirov s fotografijami o delu izgnancev v Srbiji ter slikami treh žirovskih »naivnih« slikarjev. Mladina bo po bližnjih vrhovih zanetila kresove in priredila mladinski nočni štafetni tek.

Na sam praznik bo spominska slovesnost pred spomenikom padlih partizanov, promenadni koncert godbe na pihala in piknik. Gostje iz Srbije si bodo ogledali partizansko bolnico »Franjo« v Cerknem in druge znamenitosti tega območja.

Tako bodo Žirovci za dan borca okrepili bratske stike s Srbi, ki so v času vojne pomagali tistim Žirovcem, ki so bili tja pregnani. Bilo jih je okrog 80. J. E.

Avtomehanična delavnica tudi v Podnartu

Avto moto društvo v Podnartu je pred nekaj leti zgradilo dom. Zgornje prostore so namenili za poslovanje društva, spodnje prostore pa za delavnice. Dom so zgradili člani društva z lastnim samoprispevkom in s pomočjo okoliških podjetij. Ker po dograditvi niso imeli denarja za orodje in ostalo opremo, so dali delavniške prostore v najem industrijskemu podjetju za skladišče. Letos so zbrali potrebni denar za opremo delavnice.

Avtomehanična delavnica AMD Podnart bo pričela redno obratovati 3. julija 1967, slovesna otvoritev delavnice pa bo že 1. julija. Delavnica bo članom AMŽJ po ugodnih cenah popravljala motorna vozila. Avtomehanična delavnica v Podnartu je predvsem dobrodošla za Podnart, Kropo ter okolico, ker so občani doslej morali dajati vozila v popravilo na Bled ali v Kranj. C. R.

75 let gasilstva v Cerkljah

Gasilci v Cerkljah na Gorenjskem so pred kratkim proslavili 75-letnico svojega obstoja. Na raznih prireditvah so sodelovale tudi gasilske enote nekaterih kranjskih tovarn, poklicne gasilske čete iz Kranja in drugod. Prišlo je okrog tisoč udeležencev. Č.

Rudarji so tekmovali

Na igrišču na Leninovem trgu so v soboto popoldne priredili rudarsko tekmovanje med moštvi jamskih obratov Trbovlje, Hrastnik in Dol. Tekmovali so v montiranju transporterjev, v postavljanju lesenih okvirov v jamah ter v reševalnih, sanitetnih in gasilskih akcijah. Tekmovanje je bilo za Dan rudarjev. T. L.

Oglašujte v DELU

VELIKO GOSTOV NA BLEDU — Te dni je na Bledu mednarodna regata, zato na jezeru mrgoli čolnov. Na naši sliki je detajl iz kopališča na Zaki.

Foto: E. Šelhaus

Množično zborovanje v Semiču

Pripadniki Belokranjskega partizanskega odreda se bodo sestali 2. julija

Dan borca, 4. julij bodo v Beli krajini proslavili že v nedeljo 2. julija v Semiču. Pripravljajo množično zborovanje partizanov — pripadnikov bivšega Belokranjskega partizanskega odreda in drugega prebivalstva. To bo prvo takšno zborovanje odredovcev in številnih drugih partizanov, ki so prihajali v NOV večinoma skozi ta odred, ki je tesno sodeloval z domačini.

Belokranjski partizanski odred je nastal v mračnih dneh fašistične okupacije v zadnji vojni. Postal je mobilizator in udarna pest belokranjskega ljudstva.

Kronika bojev pripadnikov odreda je bogata in se začenja s številnimi manjšimi spopadi proti okupatorju 1941 leta. V spopadu s fašisti na Lazah 1. novembra 1941 so partizani utrpeli hude izgube. Od 30 borcev prve čete jih je 19 padlo. To je bila huda izguba za komaj ustanovljeno četo.

Prihodnje leto se je začel zgodaj spomladi v Beli krajini množičen odpor proti okupatorju. Partizanov je bilo vse več in v začetku julija je bilo v belokranjskem odredu že več čet. Operativno področje odreda je bila vsa Bela krajina. Prvi pomembnejši napad na Italijane je bil 1. junija 1942. leta v Starem trgu ob Kolpi. V tem napadu je okupator utrpel hude izgube. Sledil mu je napad na sovražnika pri Rožnem dolu, nato so partizani napadli Italijane v Hrastu in Zajcu na Gorjancih. Pri tem so uničili obe sovražni postojanki, kar je bilo dokaj pomembno, saj so tako partizani osvobodili in kontrolirali večji del Gorjancev, medtem ko se je okupator zadrževal le v večjih postojankah v nižini. Bela krajina je tako postala vojaško in politično žarišče in baza za razvoj partizanstva in ljudske oblasti.

Občini Črnomelj in Metlika sta podelili Belokranjskemu odredu na skupnem zasedanju 9. aprila letos domicili, kar je ugodno odjeknilo zlasti med bivšimi borci odreda. Takoj so ustanovili odbor, ki je pod vodstvom prvoborca Franca Koširja izvedel številne priprave in akcije, med katerimi sta proslava in zbor vseh preživelih 2. julija v Semiču.

Odbor je svojo dejavnost usmeril v urejevane arhiva in pisane kronologije odreda. Po vseh osnovnih šolah so borci te dni pripovedovali otrokom o bojih odreda. Učenci osemletk in dijaki črnomeljske gimnazije so o tej temi pisali naloge. Osemdeset nalog je bilo nagrajenih z lepimi darili v vrednosti do 30.000 Sdin.

Semič je tesno povezan z Belokranjskim odredom, saj je bila v neposredni bližini na hribu Smuk ustanovljena prva belokranjska četa. Prebivalci so z zadovoljstvom spremljali delovanje odreda, pomagali pa so tudi pri mnogih krajevnih akcijah v zvezi s tem pomembnim dogodkom v Semiču.

JANEZ VITKOVIČ

Pobuda, ki ne sme ostati osamljena

V Celju so ustanovili sklad za štipendiranje mladih talentov

Z načinom štipendiranja pri nas ne moremo biti zadovoljni. Glavni viri štipendiranja in kreditiranja v celjski občini so delovne organizacije in občinska skupščina. Tako eni kot drugi štipendirajo predvsem tiste kadre, ki jih potrebujejo. Spričo tega ni nobene možnosti, da bi vodili načrtno in stalno politiko štipendiranja tistih mladih ljudi, ki kažejo izrazite inteligenčne sposobnosti, pa zaradi težavnega materialnega stanja doma ali iz drugih razlogov nimajo pogojev, da bi svoje umske sposobnosti razvijali dalje.

Prav zaradi tega so člani občinske organizacije SZDL v Celju sprejeli pobudo o ustanovitvi sklada za štipendiranje mladih talentov. Štipendijo tega sklada naj bi dobili predvsem najbolj nadarjeni in socialno šibki mladi ljudje. Spodnja meja za pridobitev štipendije pa naj bi bila končana osemletka, kar pomeni, da bi jo lahko dobivali dijaki srednjih šol ter študentje višjih in visokih šol, akademij ter študentje, ki študirajo na tretji stopnji. Glede na kriterije, ki so znani za podeljevanje štipendij v delovnih organizacijah in pri občinski skupščini, pa naj bi ta sklad omogočil, da bi mladi ljudje razvijali svoje sposobnosti na področjih, ki jih najbolj privlačijo. Pogiejmo primer: javil bi se abiturient, ki ga zanima študij atomske fizike, toda v Celju ali okolici ni kolektiva, ki bi potreboval takšnega strokovnjaka. Zaradi tega kandidatu ne bi odobrili niti štipendije niti kredita. Problem lahko reši sklad, zlasti še, če gre za nadarjenega, socialno šibkega človeka.

Sklep organizacije SZDL o ustanovitvi sklada za štipendiranje mladih talentov je prišel ob pravem času. Pobuda je tu, sklad ze ustanovljen; zdaj pa se bo začela akcija za zbiranje sredstev zanj. Vanj naj bi prispevali tako delovni kolektivi kot občinska skupščina, družbenopolitične organizacije in posamezniki. Prvo delo je opravljeno, začelo se bo drugo. Najvažnejše bo seveda v zbiranju denarja, nato v pripravi pravil sklada, pa tudi v formiranju organa, ki bo ta sredstva upravljal.

Sklad je tu, naša želja pa je, da bi pobuda občinske organizacije SZDL v Celju ne ostala osamljena in da bi naletela pri tistih, ki jo lahko podprejo, na največje razumevanje. M. BOZIC

Kdo se brani fička?

Nekateri izžrebanci loterije ZZB Kranj se niso javili

Občinski odbor ZZB Kranj je tudi letos priredil zadnje dni maja blagovno denarno loterijo. Ob poročilu o izidu te loterije, o katerem so pred dnevi razpravljali na občinskem plenumu ZZB, so bili nekateri presenečeni, da precej dobitnikov ni prišlo po svoje zadetke.

Izžrebanci doslej še niso dvignili dveh pralnih strojev, dveh mopedov in precej drugih dobitkov. Zanimivo je, da celo izžrebanec osebnega avtomobila fiat 750, vrednega 16.000 novih dinarjev ni dvignil vozila. Predvidevajo, da je bila srečka, ki je zadela omenjeni avto, prodana nekje na celjskem območju. Čas za prevzem dobitkov pa je le do 24. julija, 60 dni po objavi žrebanja v časopisu Delo in drugod.

Organizatorji žrebanja pravijo, da je temu vzrok to, da so pač posamezniki kupili srečke bolj iz uvidevnosti do pomoči ZZB in se tako za izid žrebanja niso več menili. Končno pa se pri takih žrebanjih večkrat zgodi, da se dobitniki ne javijo.

Na splošno letošnja loterija ZZB Kranj ni dala pričakovanih uspehov. Od 200.000 srečk kolikor so jih pripravili, so jih prodali komaj tretjino 68.000, izžrebali pa so skupno 862 dobitkov. Kljub temu izgube ne bo. Obračuna sicer še niso naredili, ker k temu sodi tudi izročitev izžrebanih dobitkov, predvidevajo pa, da bo ostalo kakih 100.000 N dinarjev, ki so namensko določeni za razvoj rekreacije invalidov in borcev ter za ureditev počitniškega doma ZZB v Novigradu. K. M.

Smrtna nesreča traktorista

V soboto in nedeljo 63 ljudi ranjenih

LJUBLJANA, 26. jun. — V soboto in nedeljo so na cestah v naši republiki našteli kar 86 prometnih nesreč. Dve sta zahtevali človeški življenji, v drugih pa je bilo 31 ljudi hudo poškodovanih, 32 pa laže. Gmotno škodo so ocenili na nekaj manj kot 232 tisoč Ndinarjev. V nesreče je bilo zapletenih 12 tujcev, med ponesrečenci pa je bilo kar 7 otrok. Največ nesreč se je zgodilo na ljubljanskem prometnem območju, kjer jih je bilo 23, na celjskem jih je bilo 5 manj, 14 se jih je pripetilo na mariborskem, 10 na koprskem, 8 na kranjskem, na goriškem in novomeškem jih je bilo po 5, na murskosoboškem območju sta se zgodili dve.

Huda prometna nesreča, ki je zahtevala življenje Antona Sablerja iz Hrastja pri Limbušu, se je zgodila včeraj nekaj po 20. uri na Studentski cesti v Mariboru. Sabler se je peljal s traktorjem po Studentski ulici proti Pekrski gorci. Ko je privozil bližu križišča za Grič je 16-letnemu sinu Ivanu, ki je sedel na desnem blatniku rekel, naj hitro skoči s traktorja, ker se je pokvaril gibalni mehanizem in vozila ne more več obvladati. Ivan je skočil, oče pa je s traktorjem zapeljal najprej v jarek, nato pa nazaj na cesto, kjer je padel pod vozilo, ki ga je tako hudo poškodovalo, da je med vožnjo v mariborsko bolnišnico umrl.

Sinoči so miličnike na Jesenicah obvestili, da v jarku blizu cestne uprave leži nek moški. Komsja je ugotovila, da je to 63-letni Nande Štravs z Jesenic, ki se je ponesrečil, ko se je peljal s kolesom iz Žirovnice na Jesenice. Kolesar je nenadoma zapeljal z desne na levo stran ceste in se zaletel v obcestni kamen. Sunek je bil tako močan, da je Štravsa vrglo čez kolo in je hudo poškodovan obležal v jarku. Ponesrečenca so takoj odpeljali v jeseniško bolnišnico, kjer so ugotovili, da ima poškodovano hrbtenico in rane na glavi. Štravs na kolesu ni imel luči.

Ponesrečen prvenstveni vzpon

Trije člani celjskega alpinističnega odseka so ostali dva dni in dve noči v stenah Planjave

LOGARSKA DOLINA, 26. jun. — V soboto, 24. junija so v zgodnjih jutranjih urah trije člani celjskega alpinističnega odseka, ki deluje pri planinskem društvu, začeli s plazu nad Logarjevo planino prvenstveni vzpon v osrednji steni 2399 m visoke Planjave Plezalci so zaradi izredno razklenjene in razpokane stene počasi napredovali, tako da so do šestih zvečer preplezali šele polovico stene. Malo pred pripravo za bivakiranje pa je nenadoma spodrsnilo Jožetu Kodretu, ki je obvisel na vrvi. Pri tem si je poškodoval levo roko. Preostala dva na navezi Tone Arnol in inž. Elč Kuštrin mu nista mogla pomagati, zato sta zaprosila za pomoč. Brat ponesrečenega Jožeta Kodreta, Peter Kodre, ki je z Logarjeve planjave spremljal vzpon, je odhitel po pomoč h gorskim reševalcem, ki so bili v Frischaufovem domu na Okrešlju. Reševalci so do 23. ure uspeli spraviti vso reševalno opremo na kraju nesreče, vendar na reševanje zaradi teme ni bilo mogoče misliti. Z reševanjem so začeli s prvim svitom. Včeraj so uspeli preplezati do poličave nad njimi in tam prenočiti, danes pa so priplezali do njih in začeli z reševanjem. Do mraka bodo ponesrečeno navezo spravili s stene in jih pripeljali v dolino. Kot smo lahko zvedeli preko radijske zveze, se ponesrečeni Jože Kodre dobro počuti, medtem ko je vse tri prizadela izredna vročina v teh dveh dneh. S.

Našli so tatu guldnov

LJUBLJANA, 26. jun. — Danes so organi javne varnosti iz Ljubljane prijeli 30-letnega Štefana Tanka, doma iz okolice Varaždina, ki je pred tednom dni v zgodnjih jutranjih urah ukradel dvema Nizozemcema iz šotora ob Savi 280 nizozemskih guldnov.

Miličniki pa so našli le 130 ukradenih guldnov, medtem ko je 150 guldnov Tanko dal nekemu človeku, da bi jih ta »pretopil«. Tanko se je miličnikom pritoževal, da je zaman čakal prekupčevalca, in da ni od nikoder ne guldnov in ne dinarjev.

Tanko je pred kratkim okradel tudi v tržiškem hotelu nekega tujca in mu odnesel večjo vsoto devis.

Orožje samo tistemu, ki ga zares potrebuje

Strožja merila pri izdajanju dovoljenj za nošenje orožja

Medtem ko so uprave za notranje zadeve petih ljubljanskih mestnih občin v treh letih — od 1963 do 1965 — izdale zasebnikom vsega 108 orožnih listov za samokrese, so samo lani izdale kar 211 takih orožnih listov.

Po uradni evidenci imajo zdaj zasebniki v ljubljanskih občinah 849 samokresov in 170 pušk flobertov. Koliko samokresov in drugega vročega orožja pa krasi vedno številnejše mladoletne »šerife« pa tudi nevarne nasilnike — ne ve nihče. Pri raznih preiskavah organi za notranje zadeve vedno pogosteje najdejo pri mladih ljudeh tudi samokrese in v zadnjem času je bilo prav med mladostniki dokajšnje število nesreč ter kaznivih dejanj s strelnim orožjem.

Zveza med obema pojavoma najbrž obstaja. Vendar lahko upamo, da bo to manijo oboroženosti — še preden bi lahko postala prava epidemija in dober, če ne celo upravičen izgovor za nošenje samokresov — pristojni občinski oziroma mestni upravni organ pravočasno zajezil.

Zakon, ki je izšel v maju letos, daje namreč tem organom večje možnosti, da po lastni presoji odrečejo dovoljenje za nošenje orožja. Prejšnji zakon je bil v tem pogledu zelo širok in prošnjo za orožni list so lahko odbili le v izjemnem primeru. Mnogi prosilci so svoje vloge za orožni list utemeljevali preprosto s tem, da imajo pač »veselje od orožja« ali da ga »potrebujejo za športno rekreacijo«. Novi zakon celo dopušča možnost, da organi javne varnosti orožje tudi odvzamejo, kadar ugotove, da lastnik nima upravičenih razlogov za nošenje orožja, ali če to zahteva kaka družbeno-politična organizacija, zbor volivcev ipd.

V Ljubljani naj bi v tem pogledu obveljala enotna merila. Orožje naj bi nosili le tisti, ki imajo delo v odljudnih krajih, tisti, ki prenašajo večje vrednosti, gospodarske organizacije, ki dokažejo, da imajo organizirano službo zavarovanja in pa borci in aktivisti NOB za svoje trofejno orožje ter zakonski drug umrlega, ki je posedoval orožje, katero pomeni oseben ali družinski spomin — vendar samo za posest in ne za nošenje.

B. FINŽGAR

Hibe varstva pri delu

V Kamniku so poudarili premajhno skrb za varnost pri delu

Lani je bilo na Kamniškem zabeleženih okroglo 23.500 izgubljenih delovnih dni zaradi telesnih poškodb zaposlenih. Če bi izgubljeni delovni dan računali le po 1.000 S dinarjev bi to pomenilo 23,500.000 S dinarjev, kar je velika škoda za gospodarstvo.

Zanimivo ob tem je, da se vsa leta kaže precej nesreč izven delovnega mesta. Takih nesreč je bilo v zadnjih štirih letih zabeleženo 5.992. To so nesreče na poti, pri domačih opravilih ali kjerkoli izven delovnega prostora. Nemalokrat pa so take nesreče tudi posledica alkohola.

Ko so odborniki občinske skupščine na zadnji seji poslušali te številke, so se mnogi oglasili k besedi in poudarili, da je treba posvetiti več pozornosti temu problemu. Hkrati so omenjali tudi premajhno skrb za varnost pri delu. Novi zakon o varnosti pri delu je pred dvemi leti izpustil prejšnjo obliko službe higiensko tehnične zaščite. Zato so te komisije kar po tihoma opustile delo. Tudi sedanje delovne inšpekcije ne opravljajo več sistematičnih pregledov v podjetjih, kot so prej. Tako se čuti določena vrzel med novo, zaželeno obliko varstva pri delu, ki naj bi bilo zasnovano na interesih kolektivov, ki pa zlasti v manjših podjetjih še ni urejeno.

Res je, da že sam samoupravni sistem ne dopušča stare oblike »žandarske« inšpekcije, ki je od časa do časa prihajala v podjetja, kaznovala odgovorne ljudi in organizacije če niso bile stvari v redu. Skrb za varnost pri delu bi morali prevzeti kolektivi z ustreznimi pravilniki in z vzgojo delavcev, zlasti na nevarnejših delovnih mestih. Hkrati pa je seveda nujno, da načrtno vzgajajo, štipendirajo in si zagotovijo ustrezen strokovni kader. V nekaterih, v glavnem večjih podjetjih, je to že precej urejeno. Toda v večini manjših kolektivov, zlasti obrtnih in drugih dejavnosti, imajo varstvo pri delu za nujno zlo.

Zanimivo je, da so v Kamniku nekateri odborniki izražali željo, da bi inšpekcije delale naprej dokler se ta služba ne ustanovi in uveljavi v delovnih organizacijah. To pa bi bila najbrž samo nadaljnja potuha in zaviačevanje pri urejanju tega problema v sami proizvodnji V delovne organizacije bo prej ali slej morala prodreti zavest, da tu ne gre zgolj za obveznosti, ampak tudi za materialni interes

K M.

Smrt zaradi pozabljene električne žice

MARIBOR, 26. jun. — Petnajstletna Nada Kranjc iz Veličan se je smrtno ponesrečila, ker je na pšenični njivi bosa stopila na odtrgano električno žico pod napetostjo. Električni tok jo je na mestu ubil Kranjčeva je sla k Francu Rajhu v Veličane 54 po češnje Komisija je ugotovila, da je Ivan Skrinjar iz Veličan 23 junija z vprežnim vozom podrl električni drog, pri čemer je žica padla v pšenico Po tem dogodku žice niso odstranili. V teku je preiskava. M.

Mopedistka je neprevidno zavila v levo

DOMŽALE, 26. jun. — Pred tovarno Tosama na Viru je okrog 5.30 24-letni Vladislav Horvat s primo tržil v 52-letno mopedistko Terezijo Pižem. Pižmova je bila hudo ranjena in so jo takoj odpeljali v ljubljansko bolnišnico. Mopedistka je peljala proti Domžalam. Pred tovarno je neprevidno zavila v levo, medtem ko jo je prehiteval motorist.

Smreka je začela spet mediti

Na Stajerskem je smreka spet začela mediti. V Dravogradu od 13. do 15. VI 40 dkg donosa, na Fali dne 21. VI. 60 dkg donosa, na območju Nove Štifte od 20. do 22. VI. 50 dkg donosa Na območju Mozirja je bilo dne 23. VI 1.20 kg donosa na hoji Na Dolenjskem se tudi tehtnica počasi dviguje. Na območju opazovalnice Podturen od 19. do 21. VI 30 dkg, v Podstenicah pa 70 dkg donosa. Na Primorskem je tudi pod hojo močno pokapano. Na območju Črnega vrha na Idriji je bilo od 20. do 22. VI. 50 dkg donosa.

MEDEKS IN ZČDS

Nesrečen dan za mopediste

NOVA GORICA, 26. jun. — 41-letni Simčič Bruno iz Imenj v Goriških Brdih je v bližini osnovne šole v Šmartnem na ravni cesti zavozil na skrajni levi rob cestišča, kjer je zadel v rob odtočnega kanala in se prevrnil. Zaradi poškodb na obrazu in roki je bil pripeljal v Sempetrsko bolnišnico.

Zaradi neprimerne hitrosti se je tudi 41-letni Marjan Kolenc iz Avč pred restavracijo Soča v Kanalu zaletel z mopedom v prednje kolo osebnega avtomobila, ki ga je vozila Marta Kumar izpod Sabotina. Škode na obeh vozilih je za okoli 1500 Ndin.

Huda nesreča pa se je zgodila, ko je 43-letni Ivan Pobid iz Mosta na Soči, ki je z mopedom pripeljal po kolovozni cesti iz Praprotnega, izsiljeval prednost mopedistu Milošu Strgarju iz Starega sela, ki je vozil po svoji desni strani iz Mosta na Soči proti Tolminu. Pri trčenju si je Miloš Strgal zlomil desno nogo in dobil odrgnine po obrazu in so ga odpeljali v bolnišnico. Na obeh vozilih je tudi okoli 1500 Ndin škode.

J. P.

Poročilo protifitoftorne službe

Novo sporočilo o pojavu krompirjeve plesni ali fitoftore smo prejeli iz Sentjerneja na Dolenjskem.

Pridelovalcem krompirja priporočamo, da takoj temeljito poškropijo krompirjeve površine s kemičnimi sredstvi za zatiranje plesni.

Za enkratno škropljenje enega hektarja potrebujemo enega od naslednjih fungicidov: »dithane M-45« 2.5 kg; »dithane M-22« 2.5 kg; »bakrovo apno 50« 6 kg; »bakrovo apno 25« 12 kg; »cuprablauc 7 kg; »hora filtoran« 3—4 kg; »duter« 1.5 do 1.8 kg; »tiozin A« 4—5 kg.

Za vrtičkarje priporočamo uporabo »dithana M-45« v 0.25 odst. koncentraciji ali 2.5 dkg na 10 litrov vode.

Pripravljenemu škropivu proti plesni dodajte še insekticid za zatiranje ličink koloradskega hrošča. V ta namen uporabljamo sredstva na osnovi DDT ali na osnovi lindana ali sredstvo dimecron ali sevin. Tam kjer ne učinkujejo sredstva na osnovi lindana, priporočamo uporabo sredstev na osnovi DDT in kjer ne učinkujejo DDT uporabljamo sredstva na osnovi lindana.

KMETIJSKI INSTITUT SLOVENIJE

Prometna zagata se je začela

V nedeljo na cestah proti morju okoli 50.000 avtomobilov

KOPER, 26. jun. V soboto in nedeljo je bil na obalnem območju rekorden promet. Samo čez mejni prehod Škofije je ta dva dneva prišlo k nam nad 110.000 potnikov, odšlo pa okoli 95.000. Na vseh mejnih prehodih od Fernetičev do Škofij in Lazareta na Debelem rtiču pa so zabeležili skupno 235.000 vstopov ter nad 226.000 izstopov s potnimi listi in obmejnimi propustnicami.

Številnim avtomobilom — saj jih je samo čez Škofije ta dva dni prišlo k nam več kot 45.000 — so se pridružili tudi mnogi motorizirani izletniki iz notranjosti Slovenije, ki so hoteli izkoristiti prvo, res pravo poletno nedeljo za oddih ob morju. Strokovnjaki menijo, da je bilo na cestah obalnega območja okoli 50.000 avtomobilov.

Včeraj dopoldne so se reke vozil zlivale proti Škocjanu v štrih smereh: od Škofij, Plavij, Dekanov in Ankarana. Pri ankaranskem križišču so se te reke vozil zlile v en sam prometni veletok. Čeprav je bil že dopoldne izredno gost promet, pa je bilo šele popoldne v vsem obsegu očitno, kako je obalna cesta od ankaranskega križišča do Sečovelj že zdavnaj pretesna.

Ko so se začeli proti večeru motorizirani izletniki vračati, so se na križišču začele nabirati kolone. Še bolj se je reka vozil zgostila pri križišču »Slavnik« v Kopru. Od 17.30 ro 22.30, to je polniho pet ur, je od križišča pri »Slavniku« pa vse do Valete nad Portorožem tekla skoraj nepretrgana reka vozil, ki se je le s polževo naglico premikala dalje. Kolona je bila dolga celih 14 kilometrov. Okoli 22. ure se je prvikrat pretrgala, da so nastale večje razdalje med vozili.

Včerajšnja prometna zagata je v vsej obsežnosti potrdila, kako prav imajo prometni strokovnjaki, ki so že lani trdili — in v našem časniku smo na to večkrat opozarjali — da bodo nastali v sezoni v cestnem prometu veliki zastoji in težave, če ne bomo nekaj ukrenili za ureditev te edine ceste ob obali.

»Največji zastoj je nastajal v križišču »Slavnik«,« je danes povedal prometni inšpektor Tone Šifolt. »Semedela je postala pravo majhno mesto samo zase. Brž, ko smo včeraj usmeril promet od Semedele proti Kopru, je nastal od škocjanske in izolske strani takoj velik prometni zastoj. Semafor nam je bil ob takem prometu bolj v oviro kot v pomoč. Zato smo morali ročno usmerjati promet. Edini izhod je, da dobi Semedela nadvoz proti Kopru. Seveda pa je tudi sicer ozka cesta, zlasti v križiščih pri Izoli, le težko požirala toliko vozil, kot jih menda na en sam dan na tem območju še nismo videli.«

Turistična sezona se je šele začela in še zdaleč ni na višku. Prometni strokovnjaki pravijo, da bodo skušali urediti, kar se pač urediti da. Na križiščh bodo usmerjali promet, da bi se reka vozil čim hitreje pretakala skozi križišča. Mogoče bi se dalo že zdaj urediti, da bi ob prometnih konicah zaprli cesto iz Semedele mimo križišča pri »Slavniku«. To pa je tudi vse, kar se trenutno da narediti, kajti edini učinkovit izhod te zagate je ureditev ceste, ki bi lahko požirale take reke vozil. Lahko pa pričakujemo, da bo na obalnem območju že eno prihodnjih nedelj dosežen nov rekord glede števila vozil in gostote prometa.

G. GUZEJ

V nekaj vrstah

LJUBLJANA

Največ Američanov — Med turisti je včerajšnjo noč v Ljubljani prespalo največ Američanov. To so bili naši izseljenci, večja študentovska skupina in posamezniki. Sicer pa je bilo včeraj v ljubljanskih hotelih tudi precej Angležev, Nemcev, Švedov, Rusov, Čehov in Dancev. Hoteli so bili polni razen Leva, kjer je bilo še dovolj prostora.

Danes na Brniku DC 8 — Včerajšnji dan so na brniškem letališču pristala le letala treh letalskih družb — Jat, AA in švedski Transair. Kljub temu pa so imeli na ljubljanskem letališču mnogo dela. Pristalo je šest, vzletelo pa sedem letal. Potniki so pripeli in poleteli v Beograd, Amsterdam, Malmö, Frankfurt in Dubrovnik. Danes pa bo na Brniku poseben dogodek. Iz Koebenhavna bo prileteli letalo Scanaira — največje, kar jih je doslej pristalo na Brniku. To je Dauglas 8, veliko reaktivno letalo za približno 130 potnikov.

Vroče pod platnenimi strehami — Okrog 40 Francozov, Nizozemcev, Švedov, Nemcev in drugih gostov se je včeraj odločilo prenočiti pri Šternu. Njihovi začasni platneni domovin pa so bili skoraj ves dan prazni, saj jih je vroče sonce pregnalo bliže k Savi. Tu so se lahko dobro ohladili — voda je imela le okrog 17 stopinj.

Reševalci — Ljubljanski reševalci so včeraj do 20. ure pripeljali v bolnišnice in zdravstvene zavode 146 bolnikov, med njimi 11 ranjencev.

MARIBOR

Prispevek za Arabce — Delavski svet TAM je sklenil, da bodo vsi člani delovne skupnosti prispevali enodnevni zaslužek za pomoč arabskim žrtvam. Enodnevni zaslužek članov delovne skupnosti TAM znaša 17,200.000 din.

Mednarodna revija — V nedeljo je bila na terasi hotela »Slavija« mednarodna revija pričesk, katere so se poleg domačih frizerjev udeležili tudi gostje iz Avstrije, Češkoslovaške, Poljske in Madžarske. Generalni direktor »Ilirije« Miro Turk je izrazil željo, da bi to mednarodno tekmovanje postalo tradicionalno. Direktor brivsko-frizerskega podjetja Mate Utovič je pozdravil goste in dejal, da je to prvo srečanje s tekmovalci iz vzhodnih držav. Tovarna »Ilirija« je vsem tujim udeležencem izročila reprezentativno kolekcijo svojih izdelkov.

RAVNE NA KOROŠKEM

Povabilo v Žďar — Predstavniki občine Žďar v Češkoslovaški so povabili predstavnike občinske skupščine Ravne na Koroškem v to mesto. Obiskali naj bi jih v jeseni.

Koncert — Avstrijska godba na pihala iz Wolfsberga bo letos obiskala Ravne na Koroškem in tu priredila koncert. Ravenska godba pa bo najbrž še letos obisk vrnila. Obe godbi bosta izmenjali koncerte na podlagi dogovorov med predstavniki lokalnih oblasti na obeh straneh meje.

NOVA GORICA

Kam po končani osemletki — V minulem šolskem letu je bilo v novogoriški občini v zadnjem razredu osemletk 967 otrok. Uspešno je končalo osemletko 615 učencev, vendar za vse ne bo prostora niti v srednjih niti v vajeniških šolah. V vsej občini je namreč razpisanih 265 vajeniških mest, na srednjih šolah pa bo prostora za 262 dijakov. Po izračunih ne bo moglo nadaljevati šolanja na novogoriških zavodih 11 odst. učencev. Lani je enaka usoda doletela 149 otrok. Zanimivo je, da je od 262 razpisanih vajeniških mest za žensko mladino predvidenih samo 25.

NOVO MESTO

Asfalt na prehodih — Delavci komunalnega podjetja Novo mesto so te dni na vseh cestnih prehodih odstranili kocke in cestišče na teh odsekih zalili z asfaltom, Bela barva, ki je označevala prehode je namreč obstala na kockah le nekaj dni in je bilo treba črte pogosto obnavljati. Na asfaltu pa se ohranijo dlje.

DOLENJSKE TOPLICE

Veliko obiskovalcev — Partizanski muzej v tem letoviškem kraju ima vedno dovolj obiskovalcev Med njimi so izletniške skupine, šolarji in posamezni izletniki. V zadnjem času prihajajo tudi Korošci, ki so se med NOV borili v teh krajih.

LENDAVA

Obiskali so taborišče — V nedeljo je iz Lendave s posebnimi avtobusi odpotovala na Madžarsko v bivše koncentracijsko taborišče Šarvar skupina borcev in internirancev, ki so bili tamkaj internirani v zadnji vojni. Na grobove umrlih tovarišev so položili vence.

Prikaz prve pomoči

V Tivoliju so pokazali uporabnost nove prikolice prve pomoči

LJUBLJANA, 26. jun. Na pobudo uprave za narodno obrambo mesta Ljubljana in Glavnega odbora Rdečega križa so pripravili danes dopoldan v Tivoliju demonstracijsko vajo prve pomoči. Prikazali so tudi novo prikolico prve pomoči avstrijske izdelave. K prikazu so povabili predstavnike republiškega sekretariata za narodno obrambo, predstojnike vojaških bolnišnic, vodje kirurških ekip ljubljanskih bolnišnic in sodelavce drugih zdravstvenih ustanov.

Ekipe prve pomoči, ki so jih sestavljali prostovoljni bolničarji in bolničarke iz občinskega odbora RK Ljubljana Šiška, so hitro postavile prostoren šotor in manjšo kabino, razložile vso potrebno opremo za nudenje prve pomoči, postavile agregat in luči. Tu so bili tudi mladinci, ki so pomagali, da je delo ekip bilo dovolj veren prikaz in so lahko opazovalci res spoznali vse odlike nove opreme.

Po demonstraciji prve pomoči v Tivoliju je bil v prostorih Glavnega odbora Rdečega križa pogovor o organizaciji službe prve pomoči, o uporabnosti nove prikolice in potrebah po novi, dodatni opremi prve pomoči v primeru naravnih in drugih hudih nesreč. Udeleženci razgovora so menili, da je prikolica prve pomoči koristna za tiste ekipe, ki imajo v svojem sestavu tudi zdravnika splošne prakse. Zato so menili, da je prav, da Glavni odbor Rdečega križa priporoči nabavo takšnih prikolic zdravstvenim centrom, posebej tistim, ki so bolj odmaknjeni od bolnišnic.

Menili so tudi, da je služba prve pomoči v Sloveniji pomanjkljivo pripravljena in opremljena. Tako so storili korak naprej le v Ljubljani, kjer je še pred nekaj meseci manjkalo celo nosilnic.

Vsem zdravstvenim domovom bodo priporočili, da si priskrbijo prikolice. Ugotovili so tudi, da zdravniki splošne prakse navadno ne znajo nuditi prve pomoči, ker imajo le malo priložnosti za to. Tako bo ena nalog centra za prvo pomoč pri GO RK, da stori vse, da si bodo lahko tudi zdravniki splošne prakse pridobili potrebno znanje iz prve pomoči. Prav tako so na sestanku podprli predlog, da se vozila milice opremijo s kompletom prve pomoči, ki naj bi bila pri roki zdravnikom v primeru avtomobilskih nesreč. Dosedanja praksa namreč kaže, da se v bližini nesreče vedno najde zdravnik, skoraj nikoli pa ni omarice s prvo pomočjo.

I. VIDIC

Pritegniti vse članstvo

Včeraj je bila ustanovljena zveza prijateljev mladine Ljubljane

LJUBLJANA, 26. junija. Prijatelji mladine so se danes na ustanovni skupščini združili v zvezo prijateljev mladine mesta Ljubljane, ki združuje pet občinskih zvez DPM s 54 osnovnimi organizacijami in 21.274 člani. Potreba po združitvi občinskih zvez v enotno mestno organizacijo je bila na dlani. Omejevanje delovanja dosedanjih petih organizacij na občinske meje ni bilo več mogoče, saj razdrobljeno članstvo ni bilo najbolj uspešno v svojih prizadevanjih.

Ideja o ustanovitvi mestne zveze ni bila od včeraj. Pobudo za to dejanje so dali na skupni seji predstavniki občinskih zvez že 15. oktobra lani, ko so tudi izvolili iniciativni odbor za ustanovno skupščino mestne zveze. Odbor v tem času ni pripravljal samo današnjega sestanka, temveč je organiziral več uspešnih akcij za vse občine. Zbiranje odpadnega materiala, proslava dneva JLA, novoletne slovesnosti, kurirčkova pošta, pohod po poteh partizanske Ljubljane in še druge skupne akcije so bile samo dokaz, kako lažje in uspešneje je delo, če so moči združene.

Današnji zbor delegatov društev in občinskih zvez ni bil samo formalno dejanje, temveč se je spremenil v tribuno, na kateri so razpravljali o vseh vprašanjih vzgoje mladine. Celodnevno bivanje učencev osemletk v varstvenih ustanovah, »mala šola«, varstvo predšolske mladine, skupinska letovanja in še vrsta podobnih vprašanj je bila zastavljena na skupščini.

V Ljubljani je ta čas zaposlenih več ko 50 odstotkov žena. Zato je varstveno vprašanje, tako predšolskih kot tudi šolskih otrok, najbolj pereče. Celodnevno varstvo je bilo že v lepem razvoju, vendar je bilo v zadnjem šolskem letu žal že opaziti stagnacijo. Zborovalci so menili, da bi morale delovne organizacije temu problemu posvetiti kar največ pozornosti. Vzgoja otrok ni samo človekoljubno dejanje, temveč tudi ekonomsko. Če bo zaposlena mati vedela, da je njen otrok v dobrih rokah, bo tudi njena delovna storilnost večja, kot je sedaj, ko je otrok morebiti prepuščen ulici.

Letos bo na območju Ljubljane ostalo brez možnosti za pridobitev kvalifikacije ali za nadaljnje izobraževanje skoraj 1000 otrok. Društva prijateljev mladine bodo morala storiti vse, da se tem otrokom omogoči zaposlitev ali šolanje. Naloga DPM pa je tudi, da skupaj s šolskimi vzgojitelji omogočijo s posebnimi akcijami, da bodo učenci po končani osemletki brez večjih pretresov premostili prepad med brezskrbnim življenjem šolarja in mladincem, ki se vključuje v proizvodnjo.

Za vse akcije, ki jih bo prirejala zveza prijateljev mladine mesta Ljubljane, v prihodnjih treh letih ji bo predsedovala Nada Majcen, bo treba organizirati vse članstvo in ne vso dejavnost prepustiti samo aktivistom, je bil zadnji sklep ustanovne skupščine.

M. DERMASTIA

Smrtna nesreča traktorista

V soboto in nedeljo 63 ljudi ranjenih

LJUBLJANA, 26. jun. — V soboto in nedeljo so na cestah v naši republiki našteli kar 86 prometnih nesreč. Dve sta zahtevali človeški življenji, v drugih pa je bilo 31 ljudi hudo poškodovanih, 32 pa laže. Gmotno škodo so ocenili na nekaj manj kot 232 tisoč Ndinarjev. V nesreče je bilo zapletenih 12 tujcev, med ponesrečenci pa je bilo kar 7 otrok. Največ nesreč se je zgodilo na ljubljanskem prometnem območju, kjer jih je bilo 23, na celjskem jih je bilo 5 manj, 14 se jih je pripetilo na mariborskem, 10 na koprskem, 8 na kranjskem, na goriškem in novomeškem jih je bilo po 5, na murskosoboškem območju sta se zgodili dve.

Huda prometna nesreča, ki je zahtevala življenje Antona Sablerja iz Hrastja pri Limbušu, se je zgodila včeraj nekaj po 20. uri na Studentski cesti v Mariboru. Sabler se je peljal s traktorjem po Studentski ulici proti Pekrski gorci. Ko je privozil blizu križišča za Grič je 16-letnemu sinu Ivanu, ki je sedel na desnem blatniku rekel, naj hitro skoči s traktorja, ker se je pokvaril gibalni mehanizem in vozila ne more več obvladati. Ivan je skočil, oče pa je s traktorjem zapeljal najprej v jarek, nato pa nazaj na cesto, kjer je padel pod vozilo, ki ga je tako hudo poškodovalo, da je med vožnjo v mariborsko bolnišnico umrl.

Sinoči so miličnike na Jesenicah obvestili, da v jarku blizu cestne uprave leži nek moški. Komsja je ugotovila, da je to 63-letni Nande Stravs z Jesenic, ki se je ponesrečil, ko se je peljal s kolesom iz Žirovnice na Jesenice. Kolesar je nenadoma zapeljal z desne na levo stran ceste in se zaletel v obcestni kamen. Sunek je bil tako močan, da je Stravsa vrglo čez kolo in je hudo poškodovan obležal v jarku. Ponesrečenca so takoj odpeljali v jeseniško bolnišnico, kjer so ugotovili, da ima poškodovano hrbtenico in rane na glavi. Stravs na kolesu ni imel luči.

Ponesrečen prvenstveni vzpon

Trije člani celjskega alpinističnega odseka so ostali dva dni in dve noči v stenah Planjave

LOGARSKA DOLINA, 26. jun. — V soboto, 24. junija so v zgodnjih jutranjih urah trije člani celjskega alpinističnega odseka, ki deluje pri planinskem društvu, začeli s plazu nad Logarjevo planino prvenstveni vzpon v osrednji steni 2399 m visoke Planjave. Plezalci so zaradi izredno razklenjene in razpokane stene počasi napredovali, tako da so do šestih zvečer preplezali šele polovico stene. Malo pred pripravo za bivakiranje pa je nenadoma spodrsnilo Jožetu Kodretu, ki je obvisel na vrvi. Pri tem si je poškodoval levo roko. Preostala dva na navezi Tone Arnol in inž. Elč Kuštrin mu nista mogla pomagati, zato sta zaprosila za pomoč. Brat ponesrečenega Jožeta Kodreta, Peter Kodre, ki je z Logarjeve planjave spremljal vzpon, je odhitel po pomoč h gorskim reševalcem, ki so bili v Frischaufovem domu na Okrešlju. Reševalci so do 23. ure uspeli spraviti vso reševalno opremo na kraju nesreče, vendar na reševanje zaradi teme ni bilo mogoče misliti. Z reševanjem so začeli s prvim svitom. Včeraj so uspeli preplezati do poličave nad njimi in tam prenočiti, danes pa so priplezali do njih in začeli z reševanjem. Do mraka bodo ponesrečeno navezo spravili s stene in jih pripeljali v dolino. Kot smo lahko zvedeli prekoradijske zveze, se ponesrečeni Jože Kodre dobro počuti, medtem ko je vse tri prizadela izredna vročina v teh dveh dneh.

S.

Orožje samo tistemu, ki ga zares potrebuje

Strožja merila pri izdajanju dovoljenj za nošenje orožja

Medtem ko so uprave za notranje zadeve petih ljubljanskih mestnih občin v treh letih — od 1963 do 1965 — izdale zasebnikom vsega 108 orožnih listov za samokrese, so samo lani izdale kar 211 takih orožnih listov.

Po uradni evidenci imajo zdaj zasebniki v ljubljanskih občinah 849 samokresov in 170 pušk flobertov. Koliko samokresov in drugega vročega orožja pa krasi vedno številnejše mladoletne »šerife« pa tudi nevarne nasilnike — ne ve nihče. Pri raznih preiskavah organi za notranje zadeve vedno pogosteje najdejo pri mladih ljudeh tudi samokrese in v zadnjem času je bilo prav med mladostniki dokajšnje število nesreč ter kaznivih dejanj s strelnim orožjem.

Zveza med obema pojavoma najbrž obstaja. Vendar lahko upamo, da bo to manjšo oboroženosti — še preden bi lahko postala prava epidemija in dober, če ne celo upravičen izgovor za nošenje samokresov — pristojni občinski oziroma mestni upravni organ pravočasno zajezil.

Zakon, ki je izšel v maju letos, daje namreč tem organom večje možnosti, da po lastni presoji odrečejo dovoljenje za nošenje orožja. Prejšnji zakon je bil v tem pogledu zelo širok in prošnjo za orožni list so lahko odbili le v izjemnem primeru. Mnogi prosilci so svoje vloge za orožni list utemeljevali preprosto s tem, da imajo pač »veselje od orožja« ali da ga »potrebujejo za športno rekreacijo«. Novi zakon celo dopušča možnost, da organi javne varnosti orožje tudi odvzamejo, kadar ugotove, da lastnik nima upravičenih razlogov za nošenje orožja, ali če to zahteva kaka družbeno-politična organizacija, zbor volivcev ipd.

V Ljubljani naj bi v tem pogledu obveljala enotna merila. Orožje naj bi nosili le tisti, ki imajo delo v odljudnih krajih, tisti, ki prenašajo večje vrednosti, gospodarske organizacije, ki dokažejo, da imajo organizirano službo zavarovanja in pa borci in aktivisti NOB za svoje trofejno orožje ter zakonski drug umrlega, ki je posedoval orožje, katero pomeni oseben ali družinski spomin — vendar samo za posest in ne za nošenje.

B. FINZGAR

Hibe varstva pri delu

V Kamniku so poudarili premajhno skrb za varnost pri delu

Lani je bilo na Kamniškem zabeleženih okroglo 23.500 izgubljenih delovnih dni zaradi telesnih poškodb zaposlenih. Če bi izgubljeni delovni dan računali le po 1.000 S dinarjev bi to pomenilo 23,500.000 S dinarjev, kar je velika škoda za gospodarstvo.

Zanimivo ob tem je, da se vsa leta kaže precej nesreč izven delovnega mesta. Takih nesreč je bilo v zadnjih štirih letih zabeleženo 5.992. To so nesreče na poti, pri domačih opravilih ali kjerkoli izven delovnega prostora. Nemalokrat pa so take nesreče tudi posledica alkohola.

Ko so odborniki občinske skupščine na zadnji seji poslušali te številke, so se mnogi oglasili k besedi in poudarili, da je treba posvetiti več pozornosti temu problemu. Hkrati so omenjali tudi premajhno skrb za varnost pri delu. Novi zakon o varnosti pri delu je pred dvemi leti izpustil prejšnjo obliko službe higiensko tehnične zaščite. Zato so te komisije kar po tihoma opustile delo. Tudi sedanje delovne inšpekcije ne opravljajo več sistematičnih pregledov v podjetjih, kot so prej. Tako se čuti določena vrzel med novo, zaželjeno obliko varstva pri delu, ki naj bi bilo zasnovano na interesih kolektivov, ki pa zlasti v manjših podjetjih še ni urejeno.

Res je, da že sam samoupravni sistem ne dopušča stare oblike »žandarske« inšpekcije, ki je od časa do časa prihajala v podjetja, kaznovala odgovorne ljudi in organizacije če niso bile stvari v redu. Skrb za varnost pri delu bi morali prevzeti kolektivi z ustreznimi pravilniki in z vzgojo delavcev, zlasti na nevarnejših delovnih mestih. Hkrati pa je seveda nujno, da načrtno vzgajajo, štipendirajo in si zagotovijo ustrezen strokovni kader. V nekaterih, v glavnem večjih podjetjih, je to že precej urejeno. Toda v večini manjših kolektivov, zlasti obrtnih in drugih dejavnosti, imajo varstvo pri delu za nujno zlo.

Zanimivo je, da so v Kamniku nekateri odborniki izražali željo, da bi inšpekcije delale naprej dokler se ta služba ne ustanovi in uveljavi v delovnih organizacijah. To pa bi bila najbrž samo nadaljnja potuha in zavlačevanje pri urejanju tega problema v sami proizvodnji. V delovne organizacije bo prej ali slej morala prodreti zavest, da tu ne gre zgolj za obveznosti, ampak tudi za materialni interes.

K. M.

Kolesar zaprl pot kombiju

LJUBLJANA, 26. jun. — Okrog 9.30 je na križišču Poljanske in Zrinjskega ulice dostavni avto kombi, ki ga je vozil 36-letni Anton Brulc, podrl 19-letnega kolesarja Miloša Kozuha. Kozuh je dobil pretres možganov ter rane po glavi in so ga odpeljali v bolnišnico dr. Petra Držaja. Kolesar je peljal po Poljanski ulici proti živilskemu trgu. V križišču z Zrinjskega ulico je zavil v levo in zaprl pot nasproti vozečemu kombiju.

B. S.

Mopedistka je neprevidno zavila v levo

DOMŽALE, 26. jun. — Pred tovarno Tosama na Viru je okrog 5.30 24-letni Vladislav Horvat s primo trčil v 52-letno mopedistko Terezijo Pižem. Pižmova je bila hudo ranjena in so jo takoj odpeljali v ljubljansko bolnišnico. Mopedistka je peljala proti Domžalam. Pred tovarno je neprevidno zavila v levo, medtem ko jo je prehiteval motorist.

Smreka je začela spet meditи

Na Štajerskem je smreka spet začela meditи. V Dravogradu od 13. do 15. VI. 40 dkg donosa, na Fali dne 21. VI. 60 dkg donosa, na območju Nove Štifte od 20. do 22. VI. 50 dkg donosa. Na območju Mozirja je bilo dne 23. VI. 1.20 kg donosa na hoji. Na Dolenjskem se tudi tehtnica počasi dviguje. Na območju opazovalnice Podturen od 19. do 21. VI. 30 dkg, v Podsteničah pa 70 dkg donosa. Na Primorskem je tudi pod hojo močno pokapano. Na območju Črnega vrha na Idrijo je bilo od 20. do 22. VI. 50 dkg donosa.

MEDEKS IN ZCDS

Poročilo protifitoftorne službe

Novo sporočilo o pojavu krompirjeve plesni ali fitoftore smo prejeli iz Šentjerneja na Dolenjskem.

Pridelovalcem krompirja priporočamo, da takoj temeljito poškropijo krompirjeve površine s kemičnimi sredstvi za zatiranje plesni.

Za enkratno škropljenje enega hektarja potrebujemo enega od naslednjih fungicidov: »difiltane M-45« 2.5 kg; »difhane M-22« 2.5 kg; »bakrovo apno 50« 6 kg; »bakrovo apno 25« 12 kg; »cuprablau« 7 kg; »hora fitoran« 3—4 kg; »duter« 1.5 do 1.8 kg; »tiozin A« 4—5 kg.

Za vrtičkarje priporočamo uporabo »difhana M-45« v 0.25 odst. koncentraciji ali 2.5 dkg na 10 litrov vode.

Pripravljenemu škropivu proti plesni dodajte še insekticid za zatiranje ličink koloradskega hrošča. V ta namen uporabljamo sredstva na osnovi DDT ali na osnovi lindana ali sredstvo dimecron ali sevin. Tam, kjer ne učinkujejo sredstva na osnovi lindana, priporočamo uporabo sredstev na osnovi DDT in kjer ne učinkujejo DDT uporabljamo sredstva na osnovi lindana.

KMETIJSKI INŠTITUT SLOVENIJE

Nesrečen dan za mopediste

NOVA GORICA, 26. jun. — 41-letni Simčič Bruno iz Imenj v Goriških Brdih je v bližini osnovne šole v Šmartnem na ravni cesti zavozil na skrajni levi rob cestišča, kjer je zadel v rob odtočnega kanala in se prevrnil. Zaradi poškodb na obrazu in roki je bil pripeljal v Šempetrsko bolnišnico.

Zaradi neprimerne hitrosti se je tudi 41-letni Marjan Kolenc iz Avč pred restavracijo Soča v Kanalu zaletel z mopedom v prednje kolo osebnega avtomobila; ki ga je vozila Marta Kumar izpod Sabotina. Škode na obeh vozilih je za okoli 1500 Ndin.

Huda nesreča pa se je zgodila, ko je 43-letni Ivan Pobid iz Mosta na Soči, ki je z mopedom pripeljal po kolovozni cesti iz Praprotnega, izsiljeval prednost mopedistu Milošu Strgarju iz Staregа sela, ki je vozil po svoji desni strani iz Mosta na Soči proti Tolminu. Pri trčenju si je Miloš Strgal zlomil desno nogo in dobil odrgnine po obrazu in so ga odpeljali v bolnišnico. Na obeh vozilih je tudi okoli 1500 Ndin škode.

J. P.

Trolejbusne vozovnice dražje?

Novo ceno je že odobril ljubljanski zavod za cene

LJUBLJANA, 26. jun. Ljubljanski zavod za cene je pregledal zahtevek ekonomske enote »mestni promet« Ljubljana transporta in ugotovil, da s sedanjo ceno 50 dinarjev za eno vožnjo z avtobusom ali trolejbusom po Ljubljani podjetje ne more več shajati.

Potem je obravnaval še zahtevek, da se cene v mestnem prometu podražijo na 70 dinarjev za eno vožnjo. Tu pa so strokovnjaki zavoda za cene ugotovili, da je zahtevek pretiran in da bi za rentabilno poslovanje zadostovala cena 60 dinarjev Dokončno besedo bo o novih cenah izrekel še mestni svet.

Pri podjetju Ljubljana transport verjamejo, da bo njihovemu dokumentiranemu zahtevku mestni svet na eni prihodnjih sej ugodil. Tako računajo, da se bo trolejbus v Ljubljani podražil na 60 dinarjev že 15. julija.

Najvažnejši razlog za podražitev tarif v mestnem prometu so zvišani materialni stroški, ki so se v primeri s prejšnjim letom povečali kar za dvajset odstotkov. Hkrati pa upada število potnikov v mestnem prometu, kar seveda tudi vpliva na dohodek podjetja. V primeri s prvimi petimi meseci lanskega leta se je število potnikov zmanjšalo letos za približno en odstotek. Ta odstotek je vzel ljubljanski zavod za cene tudi kot merilo, medtem ko pravijo pri Ljubljana transportu, da se je število potnikov znižalo približno za deset odstotkov. Njihovi izračuni so namreč temeljili na vsakoletni rasti števila potnikov za približno 8 do 12 odstotkov. Pripominjajo pa, da so že lani delali z izgubo.

Prav zato pravi direktor mestnega prometa Ljubljana transporta Branko, Gregorin, da je zvišanje trife, ki jo je odobril mestni zavod za cene, le začasno. Trdi namreč, da bo podjetje prihodnje leto obstalo pred enako težavo, če se bodo sedanje gospodarske napovedi (podražitev elektrike int.) uresničile. Meni, da je vsakoletno zvišanje tarif zelo neprijetno, zato so pri Ljubljana transportu raje predlagali enkratno zvišanje za dvajset dinarjev, kot da bi morali načeti boleči problem dvakrat. No, mestni zavod za cene in ugodil zvišanju za 20 din.

Toda občane, ki se na poslovanje in najrazličnejše izračune ne razumejo kdo ve kako, vsa prepričevanja, naj bodo še tako dokumentirana, ne prepričajo. Najpogostejša zamera tistih, ki se vozijo s trolejbusi in avtobusi, gre na račun osebnih dohodkov uslužbencev mestnega prometa.

V zvezi s tem nam je direktor Gregorin povedal, da je bilo povprečje osebnega dohodka vseh zaposlenih v ekonomski enoti mestni promet okrog 100.000 starih dinarjev mesečno, na zavodu za cene pa so ga popravili, v primeri z lanskimi petimi meseci je čisti osebni dohodek (mesečni prejemki, dnevnice, dobički itd) v tej ekonomski enoti padel od 101.500 starih dinarjev na 99.000 starih dinarjev. Pri Ljubljana transportu pa pripominjajo, da v času pred reformo, ko je bilo delovne sile premalo, nikakor niso mogli dobiti ustreznih sprevodnikov. Zato so osebni dohodki uslužbencev sorazmerno visoki.

B. SAJOVIC

Množično zborovanje v Semiču

Pripadniki Belokranjskega partizanskega odreda se bodo sestali 2. julija

Dan borca, 4. julij bodo v Beli krajini proslavili že v nedeljo 2. julija v Semiču. Pripravljajo množično zborovanje partizanov — pripadnikov bivšega Belokranjskega partizanskega odreda in drugega prebivalstva. To bo prvo takšno zborovanje odredovcev in številnih drugih partizanov, ki so prihajali v NOV večinoma skozi ta odred, ki je tesno sodeloval z domačini.

Belokranjski partizanski odred je nastal v mračnih dneh fašistične okupacije v zadnji vojni. Postal je mobilizator in udarna pest belokranjskega ljudstva.

Kronika bojev pripadnikov odreda je bogata in se začenja s številnimi manjšimi spopadi proti okupatorju 1941 leta. V spopadu s fašisti na Lazah 1. novembra 1941 so partizani utrpeli hude izgube. Od 30 borcev prve čete jih je 19 padlo. To je bila huda izguba za komaj ustanovljeno četo.

Prihodnje leto se je začel zgodaj spomladi v Beli krajini množičen odpor proti okupatorju. Partizanov je bilo vse več in v začetku julija je bilo v belokranjskem odredu že več čet. Operativno področje odreda je bila vsa Bela krajina. Prvi pomembnejši napad na Italijane je bil 1. junija 1942. leta v Starem trgu ob Kolpi. V tem napadu je okupator utrpel hude izgube. Sledil mu je napad na sovražnika pri Rožnem dolu, nato so partizani napadli Italijane v Hrastu in Zajcu na Gorjancih. Pri tem so uničili obe sovražni postojanki, kar je bilo dokaj pomembno, saj so tako partizani osvobodili in kontrolirali večji del Gorjancev, medtem ko se je okupator zadrževal le v večjih postojankah v nižini. Bela krajina je tako postala vojaško in politično žarišče in baza za razvoj partizanstva in ljudske oblasti.

Občini Črnomelj in Metlika sta podelili Belokranjskemu odredu na skupnem zasedanju 9. aprila letos domicil, kar je ugodno odjeknilo zlasti med bivšimi borci odreda. Takoj so ustanovili odbor, ki je pod vodstvom prvoborca Franca Koširja izvedel številne pripravе in akcije, med katerimi sta proslava in zbor vseh preživelih 2. julija v Semiču.

Odbor je svojo dejavnost usmeril v urejevane arhiva in pisane kronologije odreda. Po vseh osnovnih šolah so borci te dni pripovedovali otrokom o bojih odreda. Učenci osemletk in dijaki črnomeljske gimnazije so o tej temi pisali naloge. Osemdeset nalog je bilo nagrajenih z lepimi darili v vrednosti do 30.000 Sdin.

Semič je tesno povezan z Belokranjskim odredom, saj je bila v neposredni bližini na hribu Smuk ustanovljena prva belokranjska četa Prebivalci so z zadovoljstvom spremljali delovanje odreda, pomagali pa so tudi pri mnogih krajevnih akcijah v zvezi s tem pomembnim dogodkom v Semiču.

JANEZ VITKOVIC

NAGRADA BEOGRAJSKE »POLITIKE« — Včeraj je predstavnik beograjske »Politike« izročil denarne nagrade profesorici Alenki Kozinc-Vilfan in učenki Zdenki Ferkolj iz ljubljanske osnovne šole »Dr. Vita Kraigherja«. Med desetimi nagrajenimi profesorji in učenci iz cele Jugoslavije je prof. Kozinčeva drugič zapored dobila nagrado na vsakoletnem natečaju »Politike« za najboljše delo iz materinskega jezika.

Foto: M. Švabić

Prometna zagata se je začela

V nedeljo na cestah proti morju okoli 50.000 avtomobilov

KOPER, 26. jun. V soboto in nedeljo je bil na obalnem območju rekorden promet. Samo čez mejni prehod Škofije je ta dva dneva prišlo k nam nad 110.000 potnikov, odšlo pa okoli 95.000. Na vseh mejnih prehodih od Fernetičev do Škofij in Lazareta na Debelem rtiču pa so zabeležili skupno 235.000 vstopov ter nad 226.000 izstopov s potnimi listi in obmejnimi propustnicami.

Številnim avtomobilom — saj jih je samo čez Škofije ta dva dni prišlo k nam več kot 45.000 — so se pridružili tudi mnogi motorizirani izletniki iz notranjosti Slovenije, ki so hoteli izkoristiti prvo, res pravo poletno nedeljo za oddih ob morju. Strokovnjaki menijo, da je bilo na cestah obalnega območja okoli 50.000 avtomobilov.

Včeraj dopoldne so se reke vozil zlivale proti Škocjanu v štirih smereh: od Škofij, Plavij, Dekanov in Ankarana. Pri ankaranskem križišču so se te reke vozil zlile v en sam prometni veletok. Čeprav je bil že dopoldne izredno gost promet, pa je bilo šele popoldne v vsem obsegu očitno, kako je obalna cesta od ankaranskega križišča do Sečovelj že zdavnaj pretesna.

Ko so se začeli proti večeru motorizirani izletniki vračati, so se na križišču začele nabirati kolone. Še bolj se je reka vozil zgostila pri križišču »Slavnik« v Kopru. Od 17.30 ro 22.30, to je polniho pet ur, je od križišča pri »Slavniku« pa vse do Valete nad Portorožem tekla skoraj nepretrgana reka vozil, ki se je le s položevo naglico premikala dalje. Kolona je bila dolga celih 14 kilometrov. Okoli 22. ure se je prvikrat pretrgala, da so nastale večje razdalje med vozili.

»Največji zastoj je nastajal v križišču »Slavnik«,« je danes povedal prometni inšpektor Tone Sifolt. »Semedela je postala pravo majhno mesto samo zase. Brž, ko smo včeraj usmerili promet od Semedele proti Kopru, je nastal od škocjanske in izolske strani takoj velik prometni zastoj. Semafor nam je bil ob takem prometu bolj v oviro kot v pomoč. Zato smo morali ročno usmerjati promet. Edini izhod je, da dobi Semedela nadvoz proti Kopru. Seveda pa je tudi sicer ozka cesta, zlasti v križiščih pri Izoli, le težko požirala toliko vozil, kot jih menda na en sam dan na tem območju še nismo videli.«

Turistična sezona se je šele začela in še zdaleč ni na višku. Prometni strokovnjaki pravijo, da bodo skušali urediti, kar se pač urediti da. Na križiščih bodo usmerjali promet, da bi se reka vozil čim hitreje pretakala skozi križišča. Mogoče bi se dalo že zdaj urediti, da bi ob prometnih konicah zaprli cesto iz Semedele mimo križišča pri »Slavniku«. To pa je tudi vse, kar se trenutno da narediti, kajti edini učinkovit izhod te zagate je ureditev ceste, ki bi lahko požirale take reke vozil. Lahko pa pričakujemo, da bo na obalnem območju že eno prihodnjih nedelj dosežen nov rekord glede števila vozil in gostote prometa.

G. GUZEJ

Pobuda, ki ne sme ostati osamljena

V Celju so ustanovili sklad za štipendiranje mladih talentov

Z načinom štipendiranja pri nas ne moremo biti zadovoljni. Glavni viri štipendiranja in kreditiranja v celjski občini so delovne organizacije in občinska skupščina. Tako eni kot drugi štipendirajo predvsem tiste kadre, ki jih potrebujejo. Spričo tega ni nobene možnosti, da bi vodili načrtno in stalno politiko štipendiranja tistih mladih ljudi, ki kažejo izrazite inteligenčne sposobnosti, pa zaradi težavnega materialnega stanja doma ali iz drugih razlogov nimajo pogojev, da bi svoje umske sposobnosti razvijali dalje.

Prav zaradi tega so člani občinske organizacije SZDL v Celju sprejeli pobudo o ustanovitvi sklada za štipendiranje mladih talentov. Štipendijo tega sklada naj bi dobili predvsem najbolj nadarjeni in socialno šibki mladi ljudje. Spodnja meja za pridobitev štipendije pa naj bi bila končana osemletka, kar pomeni, da bi jo lahko dobivali dijaki srednjih šol ter študentje višjih in visokih šol, akademij ter študentje, ki študirajo na tretji stopnji. Glede na kriterije, ki so znani za podeljevanje štipendij v delovnih organizacijah in pri občinski skupščini, pa naj bi ta sklad omogočil, da bi mladi ljudje razvijali svoje sposobnosti na področjih, ki jih najbolj privlačijo. Poglejmo primer: javi bi se abiturient, ki ga zanima študij atomske fizike, toda v Celju ali okolici ni kolektiva, ki bi potreboval takšnega strokovnjaka. Zaradi tega kandidatu ne bi odobrili niti štipendije niti kredita. Problem lahko reši sklad, zlasti še, če gre za nadarjenega, socialno šibkega človeka.

Sklep organizacije SZDL o ustanovitvi sklada za štipendiranje mladih talentov je prišel ob pravem času. Pobuda je tu, sklad že ustanovljen; zdaj pa se bo začela akcija za zbiranje sredstev zanj. Vanj naj bi prispevali tako delovni kolektivi kot občinska skupščina, družbenopolitične organizacije in posamezniki. Prvo delo je opravljeno, začelo se bo drugo. Najvažnejše bo seveda v zbiranju denarja, nato v pripravi pravil sklada, pa tudi v formiranju organa, ki bo ta sredstva upravljal.

Sklad je tu, naša želja pa je, da bi pobuda občinske organizacije SZDL v Celju ne ostala osamljena in da bi naletela pri tistih, ki jo lahko podprejo, na največje razumevanje.

M. BOŽIČ

Našli so tatu guldnov

LJUBLJANA, 26. jun. — Danes so organi javne varnosti iz Ljubljane prijeli 30-letnega Štefana Tanka, doma iz okolice Varaždina, ki je pred tednom dni v zgodnjih jutranjih urah ukradel dvema Nizozemcema iz šotora ob Savi 280 nizozemskih guldnov.

Miličniki pa so našli le 130 ukradenih guldnov, medtem ko je 150 guldnov Tanko dal nekemu človeku, da bi jih ta »pretopil«. Tanko se je miličnikom pritoževal, da je zaman čakal preskupčevalca, in da ni od nikoder ne guldnov in ne dinarjev.

Tanko je pred kratkim okradel tudi v tržiškem hotelu nekega tujca in mu odnesel večjo vsoto deviz.

DELO komentira nedeljske športne dogodke - DELO komentira

Alarm za Bežigradom

Naposled so se ljubljanski črno-beli znašli na kritični predzadnji postaji letošnjega prvenstva, kajti čaka jih še zadnji nasprotnik — splitski Hajduk v Ljubljani. Čeprav je bežigrajski tabor že davno poprej bolj ali manj pričakoval takšen razplet dogodkov tudi glede na svoje neposredne tekmece, pa ga je zdaj vendarle obšla večja tesnoba, kakor tedaj, ko je bila včerajšnja nedelja še precej odmaknjena. Res je, da Bežigrajčani v nedeljskem srečanju s Partizanom v Beogradu niso pričakovali uspeha, drži pa tudi, da so se pred tedni udajali tudi raznim varljivim kombinacijam, ki naj bi šle v prid Olimpije. Deloma se je to

Olimpija

resda uresničilo, vsaj kar zadeva njenih zadnjih srečanj doma, kakor tudi spopadov neposrednih kandidatov za slovo iz lige. Možnosti pred zadnjim kolom pa je zdaj bore malo, kar spravlja najbolj kritične spremljevalce v še hujšo zadrego. Črnogledi imajo po tej nedelji še večje oči in na vsakem koraku vidijo vnaprej pripravljene pasti, v katere naj bi se ujela edinole Olimpija. O tekmi v Beogradu — na kateri mimogrede povedano, večina Ljubljančanov še zdaleč ni ponovila igre s tekme z Železničarjem — nihče več ne razmišlja, pač pa so vse oči strahoma uprte proti usodni prihodnji nedelji.

Tisti funkcionarji v bežigrajskem taboru, ki imajo dovolj trdne živce in se ne dajo zlahka preplašiti, zatrjujejo, da v tej situaciji ne sme biti mesta za paniko. Ne glede na kakršnekoli neljube okoliščine je treba le biti optimist, kajti, če bo vse normalno, tedaj je Olimpija, vsaj glede Sutjeske, v določeni prednosti. Nikšičane čaka težka pot na Reko, medtem ko črno-beli le lahko upajo, da jim bosta domač teren in domača publika dala določeno prednost. Seveda ne gre pozabiti še na enega siromaka — Beograd, ki pa bo imela, vsaj po papirnatih računih, lažjo nalogo, kakor Sutjeska.

Priprave v tem tednu bodo potekale normalno, ker tudi ni nobenega utemeljnega razloga, da bi strokovno vodstvo izdelane načrte kakorkoli spreminjalo.

ST. LIPAR

Nepozabno popoldne

Mariborčani so se vrnili iz Kaknja z novo zmago v žepu, ki je bila pričakovana. Povsem po načrtu je tekla tudi igra, to je fair in prav zavoljo tega je bila tudi lepa. Kljub napovedim, da bo moštvo doživelo nekaj sprememb, se to z izjemo Purgaja ni zgodilo, kar

Maribor

znova potrjuje odločenost vodstva Maribora, da igra vse do konca resno, ne glede na že osvojeno prvenstvo. Mariboru namreč ni vseeno, kakšen vtis bo odnesel z drugoligaške konkurence, ker je konec koncev nekaj vredno v prvoligaški konkurenci tudi dobro ime. V sedanjem vročem prvenstvenem vzdušju je bil odnos igralcev pa tudi funkcionarjev Rudarja in Maribora ne samo tovariški, ampak naravnost prisrčen, kar je hvale vredno, ne glede na nepomembnost tekme za končno uvrstitev. Vsekakor bi bilo želeti, da bi si take odnose ustvarila tudi druga ligaška moštva, saj je verjetno, da bi bilo med njimi dosti več razumevanja tudi v primeru, če bo šlo na tekmah bolj zares. Konec koncev je tudi več vrdno, če nekdo zmaga povsem v normalnih okoliščinah kot pa pod pritiskom nepristranskega navijanja publike, ki često ne zmede le gostujočih igralcev in zlasti sodnika, ampak tudi domačine.

Predzadnje dejanje se je za vijoličasto moštvo torej končalo tudi uspešno, obenem pa v tako slavnostnem vzdušju, da si samo dober mesec poprej kaj takega ni moglo zamišljati niti v sanjah. Ostane še zadnje na domačem igrišču, za katerega so že v teku obsežne priprave, da bo res spravilo na noge, vse ki se navdušujejo za nogometno igro, posebno pa še tiste, ki s prizadevnostjo že sedmo leto spremljajo začetek, podvige in sedaj končno uspeh vijoličastega moštva, s čimer se je kot prva uresničila zamisel nekaterih mariborskih športnih dejavnikov, da je samo v združevanju kvalitete mogoč napredek vrhunskega športa v tem mestu.

Z. VAHTAR

Utrujeni nogometaši

Aluminij se je poslovil od svojih simpatizerjev na srečanju proti Segesti z nezanimivo in slabo igro. Proti pričakovanju so tokrat rdeče-beli prikazali na svojem terenu eno od najslabših iger in zapravili priložnost, da bi se Segesti vsaj delno oddolžili za občuten poraz v Sisku. Ni dvoma, da sta bili obe moštvi psihično obremenjeni, kajti tokrat je šlo za končno odločitev o nadaljnji udeležbi v zveznem tekmovalnem razredu. Navzlic temu ne moremo opravičevati slabe in neodgovorne igre nekaterih igralcev, ki so si dovoljevali nerazumljive spodrsljaje, s katerimi bi lahko dokončno zapečatili usodo ligaša iz Kidričevega.

Aluminij

Neposredno pred tekmo se je sestala tehnična komisija z nalogo da ugotovi, če so nekateri igralci zmožni tokrat igrati. Vodušek na lastno željo ni igral, češ da poškodbe še ni prebolel in moštvu ne bi veliko koristil. Muršec je vstopil v igro, ko je Slavković iz neznanih vzrokov prav tako na lastno željo zapustil igrišče. Vse kaže, da so nekateri igralci standardne enajsterice fizično izčrpani in da na te trener Kurilič ne bo mogel računati v zadnjem srečanju proti Bosni. Kot rečeno je bila igra slaba in nezanimiva, kar zlasti velja za prvi polčas. Razen tega moramo omeniti tudi to, da so gosti igrali precej ostro, v nekaterih trenutkih celo pregrobo. To velja zlasti za branilca Črnula, ki se ni oziral na pravila nogometne igre, opozorila sodnika in se je posluževal vseh mogočih sredstev, da bi ustavil napadalce domačinov. V obrambi Aluminija sta bila tokrat najboljša Mesarič in vratar Šoštarić, ki je dobro posredoval na nevarnih mestih v 16-metrskem prostoru. Toliču se pozna, da še ni popolnoma zdrav. Od vseh vrst je bila tokrat najslabša zvezna vrsta, kar je igralcem gostov omogočalo popolno kontrolo na sredini igrišča. O napadalcih, ki so tudi tokrat dobili od simpatizerjev Aluminija negativne ocene, bi lahko govori veliko; toda pustimo to zadevo ob strani, ker je opozarjanje na napake tako brezuspešno.

I. MAZERA

TOKRAT USPEŠNO POSREDOVANJE — N nedeljski prvenstveni tekmi I. zvezne lige med Partizanom in Olimpijo v Beogradu je za hud poraz kriva največ slaba obramba. Vratar Škulj (na sliki) je nekaj dobro odmerjenih udarcev odlično ubranil, zaradi neodločnosti pa je sokriv za tri zadetke.

Foto: Moma Vučičević

Prešibek finiš naših čolnov

Najboljši jugoslovanski veslači so imeli na blejski mednarodni regati šele prvo priložnost, da vsi preizkusijo svojo formo v mednarodni konkurenci. Čeprav so imeli za tekmece le pomlajeno češkoslovaško reprezentanco in najboljši osmerec Italije ter dve najboljši avstrijski posadki (dvojec brez in double scoull) je bilo to dovolj za ugotovitev, da je njihova forma povprečna. Regata je potrdila domnevo, da naši vrhunski veslači niso dovolj pripravljeni za težavni troboj ZRN — Avstrija — Jugoslavija, ki bo 14. in 15. julija na Vrbskem jezeru. Po

VESLANJE

drugi plati pa naši veslači na Bledu spet niso tekmovali v tako slabi formi, da je v treh tednih ne bi mogli bistveno izboljšati.

Kakšna je torej trenutna vrednost naših najboljših klubskih posadk? Četverec s krmarjem splitskega Mornarja, ki je lani na SP osvojil bronasto kolajno ni nastopil, ker so njegovi trije veslači Ercegović, Martić in Juginović pozneje nastopili samo v osmercu. Mornarjev trener Luka Marasović se je odločil za to, ker je že na prvomajski regati uvidel, da brez Savića, člana Partizanovega četverca, ne more ustvariti posadke, ki bi osvajal kolajne na najtežjih mednarodnih nastopih. Za Savića pa ne more najti ustreznega nadomestila, kajti Partizan (Bgd) Savića ne da, ker sam pričakuje od svojega četverca kolajne. Beograjski četverec zares ni napravil slabega vtisa: borbo za prvo mesto s posadko ČSSR je izgubil v finišu, z veliko prednostjo pa je premagal tržaški četverec, ki pa je po mnenju vodstva kluba Vigile del fuoco v zelo slabi formi.

Tudi osmerec Mornarja, daleč najboljša jugoslovanska posadka v tej disciplini je zadovoljil le deloma. Prvo mesto je — že po tradiciji naših osmercev — izpustil v finišu. Bilo je prav tako, kot če bi videli naš lanski osmerec na SP.

Od ostalih jugoslovanskih čolnov sta se v vrhunskem razredu po vsej verjetnosti še najbolje odrezala veslača Gamulin in Mardešić (Mornar — Gusar), ki sta se lani na SP uvrstila na 7. mesto. Toda tokrat sta izgubila bitko s povprečnim čolnom ČSSR, čeprav je za 0,6 desetinke. Naši skifisti žal niso imeli mednarodne konkurence, toda po vsej verjetnosti sta Kosanović (Ml.) in Kuzele (J. R.) dostojna naslednika Trlaje, Medtem ko v dvojcu in četvercu brez krmarja še naprej ni videti lepše bodočnosti pa je v double scolu napravila dober vtis posadka Zagreb (Reder — Blaženčić).

Mladinci so svoje tekmovanje opravili brez tuje konkurence razen v double scoullu, v katerem sta zmagala tržaška veslača. Odločni zmagi Argovega osmerca in blejskega četverca s krmarjem ter skifa vsekakor pomenijo ponovni vzpon slovenskega veslanja. Jugoslavijo bodo skupaj z Mornarjevim double scoullom zastopali prihodnjo nedeljo na troboju z mladinskimi ekipami ZRN in Avstrije.

D. KURET

Občutna razlika med sodniki

Srečanje za prvenstvo države med Olimpijo in Železničarjem iz Karlovca je pokazalo, da je ekipi državnega prvaka iz Ljubljane premor zaradi svetovnega prvenstva močno škodoval. Starejši igralci, z izjemo Daneva in Bassina, ki sta bila v Južni Ameriki, so v preteklem obdobju počivali ali pa so prenehali tekmovati. Trener Olimpije Pavlović je med tem časom izkoristil vsak trenutek, da bi mladi košarkarji iz Tivolija kar najbolj napredovali. Sobotna tekma je pokazala, da trening še ni vse in da bo minilo še precej časa, preden bo Olimpijin naraščaj, ki je hitro izpolnil vrzeli v ligaški dvanajsterici, sposoben za težke in odgovorne naloge na zveznoligaških tekmah. Daneu in Bassin in nič manj tudi Eiselt imajo izredno nehvaležno nalogo, da s svojim znanjem in rutino zaigrajo na prav vsakem srečanju tako dobro, da se mladost igralcev, Olimpija je ta čas eno naj-

KOŠARKA

mlajših moštev v ZKL, ne bo več tako poznala, kot se je na tekmi proti Železničarju.

Daneu je igral v velikem slogu in tudi Eiselt je za pomanjkljivi trening zaigral zadovoljivo, k pičli zmagi ljubljanskega moštva pa ni prispeval skoraj nič Bassin. V klubu menijo, da je bila to samo njegova trenutna slabost in da bo že v prihodnjih kolih zaigral tako kot zna in tudi zmore.

V letošnjem državnem prvenstvu je bilo razmeroma malo pritožb na sojenje. Jugoslovanski sodniki so v povprečju močno napredovali, nekateri pa so si s svojimi nastopi v tujini celo pridobili mesto med najbolj cenjenimi nevtralci v Evropi. Vendar velja ugotoviti, da je vrzel med najboljšimi in tistimi z repa lestvice mednarodnih in zveznih sodnikov še vedno občutna. Tako je bilo tudi v soboto v Tivoliju. Mednarodni arbiter Jakšić je svojo nalogo opravil v zadovoljstvo domačinov in Železničarja, medtem ko Jeraja iz Trbovelj malodane ni bilo slišati. In bolje je bilo tako! Trboveljčan še ni dorasel srečanjem, ker odločajo malenkosti. Ne gre kriviti za njegovo sobotno piskanje samo njega, temveč tudi tiste, ki so ga delegirali za to odgovorno nalogo. Če že nimamo v državi na voljo dovolj kvalitetnih sodnikov je za to prav gotovo kriv zbor sodnikov pri osrednji zvezi, ki je vse premalo storil, da bi med odsluženimi košarkarji za ta »poklic« našel in vzgojil potrebne ljudi, ki bi delili pravico na tekmah na ravni, kakršno to zasluži današnja kvaliteta jugoslovanske košarke.

Utrinki

MOČNI DVIGALCI IZ SZ — Najboljši dvigalci uteži na svetu so letos zboljšali že 17 svetovnih rekordov. Na častnem seznamu novih rekorderjev je kar 16 sovjetskih dvigalcev.

S 43 LETI V WIMBLEDONU — Najstarejši udeleženec velikega mednarodnega teniškega turnirja v Wimbledonu je Američan Vic Seixas, ki je star 43 let. Deveti najboljši igralec ZDA je v teniški Meki zmagal leta 1953.

100 LET VK STRELKE — Sloviti moskovski veslaški klub Strelka je te dni slavil stoletnico. Najbolj znan član tega kluba je večkratni svetovni in olimpijski prvak Ivanov.

Trenerji ligašev govorijo za „Delo"

Brane Elsner (NK Olimpija): neizpolnjena želja

Nezlomljiva volja in dobra igra proti Železničarju sta bili osnova za naše tiho upanje. Žal, ostalo je le pri željah. Ponovili smo napake kot že nekajkrat na tem prvenstvu. Napadalcem ni uspelo uresničiti nekaj zares odličnih priložnosti, obramba pa je igrala precej slabo. Vsi zadetki gredo na račun neodpustljivih napak branilcev in vratarja.

Zadnje kolo bo odločalo o tem, ali bomo še v prvi ligi ali ne. Boj bo težak, toda upam, uspešen.

Vlado Šimunić (NK Maribor): spodbudno

Menim, da je rezultat nekoliko previsok v našo korist, saj je domače moštvo igralo solidno, imelo pa je precej smole. Prisrčnost, s katero so nas obdali domačini, je vsekakor redka in je zlepa ne bo pozabil nihče iz Maribora, ki je prisostvoval tej tekmi. Kot že na prejšnjih srečanjih, sta se tudi tokrat izkazala Kranjc in Prosen, tako da je nekoč tako huda kriza napadalcev povsem mimo, kar je spodbudno zlasti za tekmovanja, ki so pred nami v še dosti težji konkurenci.

Anton Kurilič (NK Aluminij): Slaba predstava

Vse do 63. minute, dokler ni prejela gol, se je Segesta na vso moč borila za točke, ki bi ji omogočile obstoj v zvezni ligi. Priznati moramo, da je bila v tem obdobju enakovreden tekmec, na trenutke pa celo boljša od nas. Šele po doseženem zadetku so naši igralci zaigrali sproščeno in prikazali nekaj izrednih kombinacij, ki jih zaradi odlične obrambe njihovega vratarja ni bilo mogoče realizirati. V tej, lahko rečemo, najslabši igri spomladanskega dela tekmovanja, smo zasluženo zmagali in tako podaljšali status zveznega ligaša. Boljši del moštva je bila vrsta branilcev, zlasti veteran Mesarič ter vratar Šoštarić.

Po domačih krajih

ATLETIKA

Štrosova zmaga v Avstriji

LJUBLJANA — Iz Avstrije se je vrnil dolgoprogaš Ljubljane Rok Štros, ki se je v Pinkafeldu udeležil mednarodnega prvenstva Avstrije v teku na 25. km. Jugoslovan, ki se pripravlja za nastop v maratonu, je zabeležil velik uspeh, saj je v konkurenci 35 tekačev zasedel prvo mesto s časom 1:23:08,2 pred Försterjem (Energie) 1:24:35,4 in dr. Richtarjem (Dunaj) 1:25:21,2. Štros je — kot že na partizanskem maršu v Kumrovcu — znal tudi tokrat pravilno razporediti svoje moči. Ko so vodeči tekači v začetku napovedovali zelo hud tempo, se je držal za njimi, pri 13 km se jim je pridružil, 7 km pred ciljem pa je prevzel vodstvo in ga potem do cilja stalno povečeval. Štrosa so kot zmagovalca povsod navdušeno sprejeli in ga na prireditev povabili tudi že za prihodnje leto.

J. G.

Medrepubliški dvoboj mlajših mladincev

LJUBLJANA — Atletska zveza Slovenije je sklenila, da bo dvoboj mlajših mladincev in mladink Hrvatske in Slovenije 16. julija v Novem mestu. Slovensko zastopstvo bosta zlasti na temelju rezultatov ljubljanskega prvenstva izbrala inž. Ponebšek (mladince) in dr. Turk (mladinke). Izven konkurence bo na dvoboju s Hrvatsko nastopila tudi ekipa mladink bratislavskega Slovana, ki je ekipni prvak ČSSR pri mlajših mladinkah.

F. M.

Atletiki se obetajo boljši časi

KOPER — Kraljica športov je končno v Kopru spet dobila svoj dom. Pred dnevi so namreč ponovno spravili k življenju povsem razpuščen atletski klub. Za atletiko se je v Kopru v zadnjem času začelo navduševati vse več mladih ljudi, ni pa bilo nikogar, ki bi jih organiziralo vodil. Šolska športna društva so po svojih močeh nudila mladim atletom pomoč. Toda za večji razvoj je bilo potrebno, da se klub ponovno aktivira. Šolski športni društvi »DELFIN« in »PINKA TOMAŽIČ« bosta tako razbremenjeni. Vso skrb bosta lahko posvetili splošno telesni kulturi.

In kakšni so pogoji v Kopru za atletiko? Zdaj so nevzdržni. Atletska steza je podobna travniku. Zvezdeli pa smo, da bo ObZTK Koper takoj pričela s popravili naprav in tako mladim atletom omogočila vsaj osnovni pogoj za delo.

J. KREFT

TENIS

Branik prvi finalist, drugi pa . . .?

LJUBLJANA — Tekmovanje v slovenski teniški ligi je pred zaključkom. Eden izmed finalistov je že znan. To je mariborski Branik, ki je zmagal v vzhodni skupini. Njegov nasprotnik v finalu, ki bo 11. in 12. julija v Kranju, bo bržčas ljubljanska Olimpija. Seveda pa morajo Ljubljančani še prej opraviti z ekipo kranjskega Triglava, ki je letos še tudi nepremagana in je s tem dosegla svoj doslej največji uspeh.

V skupini zahodne cone, v kateri se potegujejo klubi za 1. do 4. mesto, je stanje na lestvici pred zadnjim dvobojem naslednje:

Olimpija	2	2	0	6:0	2
Triglav I	2	2	0	6:0	2
Kamnik I	3	1	7	3:6	1
Novinar	3	0	3	0:9	0

Derbi skupine je bil pred dnevi v Kranju, ko je Triglav I premagal Kamnik I 3:0. S tako gladko zmago Triglavanov pravzaprav ni bilo računati. Polenc je premagal Lavriča 6:2, 7:5, Žnidar dr. Bogataja prav tako brez izgubljenega niza, v parih pa sta Polenc — Žnidar dobila proti Snablu in dr. Bogataju v treh nizih. V dvoboju Olimpija : Novinar so bili izidi taki — Škulj : Bergant 6:2, 6:3, Breskvar : Fugina 6:1, 6:1, Škulj — Breskvar: Fugina — Bergant 6:0, 6:3. V Kamniku je Olimpija zmagala 3:0, pri čemer je Škulj premagal Lavriča 2:6, 6:2, 6:4, v drugi igri posameznikov pa je bil dr. Žerovec boljši od Slegla v razmerju 6:2, 6:1.

V skupini za 5.—8. mesto je vsaka izmed ekip zabeležila vsaj po eno zmago. Novomeščani so premagali Rudarja 2:1, Trboveljčani pa so zmagali proti Kamniku II. Kamnik II je dobil proti Novemu mestu. Edini neporaženi so doslej igralci Triglava II. Tak razplet je vsekakor zelo razveseljiv, saj kaže, da tudi tekmovalni tenis v Novem mestu in Trbovljah dobiva korenine. Kamničani in Kranjčani pa imajo na volje že tudi po dve močni ekipi. Lestvica je za zdaj taka:

Triglav II	2	2	0	6:0	2
Kamnik II	2	1	1	4:2	1
Rudar	3	1	2	3:6	1
Novo mesto	3	1	2	2:7	1

Glede na končno zaporedje se bodo udeleženci tekmovanja v zahodni skupini slovenske lige pomerili v republiškem finalu tudi še z enako uvrščenimi ekipami vzhodne skupine. Boj za 1. mesto bo v Kranju, druge tekme pa izmenoma v sedežih vzhodnih (parne uvrstitve) in zahodnih klubov (neparni plasmaji).

Priznanje JZOTK »Sportski štampi« in M. Habuneku

ZAGREB — Jugoslovanska zveza organizacij za telesno kulturo je ob 15-letnem jubileju dala posebno priznanje za uspešno delo zagrebškemu časopisno založniškemu podjetju »Sportska štampa«. Priznanje so izrekli tudi direktorju podjetja, znanemu hrvatskemu novinarju Miroslavu Habuneku, ki vodi podjetje od ustanovitve.

IVER DNEVA

Štirje bratje – vsi kolesarji

Bratje Pettersson iz švedskega kraja Vargarda so našli najboljši poti, da zaslovijo po vsem svetu. Vsi štirje so namreč zelo nadarjeni kolesarji. Prireditelji dirk v tujini se čedalje bolj pulijo zanje, med njimi še s prav posebno vnemo tudi Danci, Avstrijci, Maročani in celo organizatorji v SZ. Ob tem se je švedsko veleposlaništvo v Maroku spomnilo lepih tekmovalnih uspehov četverice iz Vargarde na etapni dirki po Maroku. Švedski veleposlanik v Rabatu je ob rastočem zanimanju za štiriperesno deteljico celo lastnoročno napisal nekaj vrstic švedskemu zunanjemu ministru, češ da so ti bratje — kolesarji s tem najboljša in najbolj učinkovita reklama za švedske nacionalne barve.

Drži, kar je zapisal diplomat.

ODBOJKA

Jesenice – pomladanski prvak

LJUBLJANA, 26. junija. — Z nedeljskima tekmama Kanal — Triglav in N. mesto — Branik je bil končan pomladanski del slovenske moške odbojkarske lige. Klub temu, da odbojka v tem delu ni bila najbolj kvalitetna, pa so vsaj nekatera moštva le pokazala majhen napredek. Že dolgo pa verjetno ni bilo tako izenačenega boja med najboljšimi, saj imajo kar tri moštva na vrhu enako število točk, razen tega pa imata Branik-Hoče in Ljubljana celo enako razliko v nizih.

Pomladanski prvaki so tako postali Jeseničani, toda jesensko nadaljevanje prvenstva bo nedvomno mnogo bolj zanimivo, saj imajo vsi približno enake možnosti za osvojitev najboljšega mesta. Tudi na dnu ni večjih razlik, edino Novo mesto je zdaj ostalo brez točk, kar se je zgodilo prvič, odkar Novomeščani sploh igrajo odbojko v kateri koli konkurenci. Razmišljali so tudi že o izstopu iz lige, toda do tega verjetno vseeno ne bo prišlo.

Jesenice	9	8	1	25:7	16
Branik-Hoče	9	8	1	24:7	16
Ljubljana	9	8	1	24:7	16
Kanal	9	5	4	15:19	10
Triglav	9	4	5	16:19	8
Maribor	9	4	5	16:23	8
Izola	9	3	6	17:21	6
Sava	9	3	6	14:21	6
Mežica	9	2	7	12:25	4
N. mesto	9	0	9	13:27	0

KOŠARKA

Mladinci Olimpije spet prvaki SRS

LJUBLJANA, 26. junija — Včeraj pozno zvečer je bilo zaključeno republiško prvenstvo v košarki za mladince. Naslov prvaka Slovenije so ponovno osvojili mladinci Olimpije, ki so bili za razred boljši tekmec od vseh ostalih konkurentov. Olimpija bo tako zastopala Slovenijo na državnem prvenstvu, kjer je v preteklem letu osvojila četrto mesto.

Na finalnem turnirju, ki ga je priredil KK Slovan na svojem igrišču na Kodeljevem in na igrišču Most je nastopilo šest ekip od devet izbranih in prijavljenih. Iz do sedaj neznanih razlogov pa na prvenstvo niso dopotovali mladinci Tolmina, Celja in Rakičana. Turnir bi se moral prvotno odigrati v dvorani Olimpije v Topniški ulici in v Hali Tivoli, vendar je KZ v zadnjem trenutku zaupala organizacijo Slovanu zaradi manjših stroškov, ker sicer nihče v Sloveniji razen Olimpije ni bil pripravljen prirediti tega tekmovanja. Verjetno pa je bil rok razpisa časovno prekratek in po predvidevanjih prav zaradi tega na prvenstvo ni bilo imenovanih treh ekip kot predstavnikov goriškega, celjskega in pomurskega področja.

Rezultati finalnih srečanj treh najboljših — Olimpija : Triglav 63:37 (42:12), Slovan : Triglav 71:51 in Olimpija : Slovan 63:49 (35:22). Končni vrstni red: 1. Olimpija, 2. Slovan, 3. Triglav, 4. Maribor, 5. Ježica in 6. Jesenice.

Ekipa »T. Čufar in Slovan v finalu

LJUBLJANA — Na polfinalnem turnirju za pionirsko prvenstvo Slovenije so v skupini, kjer so igrali košarkarji »T. Čufarja«, Stadiona, Partizana (Ježica) in Slovana B, zmagali igralci »T. Čufarja« in se uvrstili na zaključni turnir. Rezultati:

Ježica : Slovan B 35:20 (22:8), T. Čufar : Stadion 53:24 (21:12), Stadion : Slovan B 20:0. b. b., T. Čufar : Ježica 42:32 (19:11).

Na igrišču Ilirije v Ljubljani pa je drugi polfinalni turnir v košarki za pionirje. V odločilni tekmi je Slovan premagal Rudarja (Trb) 57:12. V boju za 3. mesto je Ilirija odpravila Olimpijo 46:29. Drugi finalist je Slovan.

»ŠPORTNA NAPOVED«

Lahko kolo – veliko dobitkov

V 25. kolu »Športne napovedi« z 12 tekmovalnimi pari je bilo vplačanih 1,040.289 Ndin, od tega v Sloveniji 57.781 Ndin. Z 12 zadetki je približno 1.200 igralcev, dobili pa bodo približno 170 Ndin. Z 11 zadetki je približno 13.500 igralcev; dobitek je približno 23 Ndin. V Sloveniji je približno 79 igralcev z 12 zadetki in približno 916 z 11 zadetki.

V 25. kolu »Športne napovedi« z 9 tekmovalnimi pari je bilo vplačanih 2356.271 Ndin, od tega v Sloveniji 19.906 Ndin. Devet zadetkov ima 72 igralcev, dobili pa bodo po 2474.09 Ndin. V Sloveniji je 5 dobitkov, in sicer v Ljubljani 2, Slovenski Bistrici, Radovljici in Novem mestu po 1.

Pari za 26. kolo (2. julija) »velike športne napovedi«:

1.	Velež — Vojvodina	0,1
2.	Crvena zvezda — Dinamo	1,2
3.	Rijeka — Sutjeska	0,1
4.	Radnički — Željezničar	1
5.	Zagreb — Partizan	0,2
6.	Olimpija — Hajduk	1
7.	Sarajevo — Čelik	1
8.	Rabotnički — Crvenka	1
9.	Radnički (S) — Železničar	1
10.	Priština — Bor	1,0
11.	Borac (Č) — Proleter	0,2
12.	Budućnost — Spartak	1,0

Pari za 26. kolo (2. julija) »male športne napovedi«:

7.	Trepča — Lovćen	1,0
8.	BSK — Sloboda (TZ)	0
9.	Borac (BL) — Borovo	0,1

ŠAH V BUDVI

Včeraj samo članice in mladinci

BUDVA, 26. jun. V V. kolu šahovskega dvoboja med Jugoslavijo in SZ so igrali samo članice in mladinci, člani pa so bili prosti. Rezultati: članice: Ljiljak — Nedeljković prek., Rupcova — Kušmir prek. Stadlerjeva in Zatulovska pa sta bili prosti. Mladinci: Šešlija — Despotović : remi, Grigorijan — Georgadze prek.

TENIS V WIMBLEDONU

Santana že izločen

WIMBLEDON, 26. jun. Začetek mednarodnega teniškega turnirja je bil senzacionalen. Lanskega zmagovalca Španca Santano je namreč v I. kolu premagal Passarel (Portoriko) 10:8, 6:3, 2:6, 8:6, Start drugih favoritov je bil uspešen. Med drugim je Richey premagal Brazilca Barnesa, Graebner (oba ZDA) pa Jugoslovana Špesrja 6:3, 6:1, 6:1.

Prvo kolo je bilo usodno tudi za drugega jugoslovanskega zastopnika Jovanovića. Premagal ga je bivši južnoafriški reprezentant Abe Segal brez večjih težav 6:4, 6:4, 7:5.

NEW YORK — Malo znani ameriški plavalec, 17-letni Spitz je 400 m prosto preplaval v 4:10,6, kar je bolje od dosedanjega svetovnega rekorda, ki ga je dosegel Nemec Wiegand — 4:11,1.

LJUBELJSKA PROGA ZA KROS MED NAJTEŽJIMI NA SVETU — Predsednik komisije FIM za motokros Alfred Lenfranc (Belgija) je na nedeljskem tekmovanju za »Veliko nagrado Jugoslavije« izjavil, da je ljubeljska tekmovalna proga med najtežjimi na svetu. Da je to res, kaže tudi naš posnetek; Avstrijec Horst Heitner s svojim motorjem bultaco 250 ccm je ni prevozil brez spodrsljaja.

Foto: M. Švabić

Še večja prednost Olimpije

Pregled jakostnih lestvic v namiznem tenisu za preteklo tekmovalno sezono

LJUBLJANA, 26. junija. Letošnji pregled rezultatov za sestavo jakostnih lestvic minule sezone, ki ga je te dni izdala NTZS je veren odsev moči in stanja kvalitete v slovenski namiznoteniški organizaciji. Na najvišjih mestih so se znova znašli vsi najboljši.

Med njim bi lahko prišlo le do malenkostnih zamenjav, kot npr. med Veckom in Korpo ter pri najmlajših med Kravanjo in in Simonko. To velja, če ne bi pravilnik dopuščal nekaterih pomanjkljivosti (premalo ocenjen uspeh Korpe na svetovnem prvenstvu v Stockholmu) ob pogoju, da za najboljše velja udeležba na večini domačih tekmovanj, čeravno ni njihova premoč na tekmovanjih v tujini previsoko izražena. Tako so nekateri nabirali točke na tekmovanjih v tujini, drugi pa še bolj pridno doma, na koncu so pa eni in drugi zasedli tista mesta, ki jim po trenutni veljavi najbolj pripadajo. V pogledu kvalitetnega športa je ljubljanska Olimpija napravila še večji korak naprej in od lani še povečala prednost pred drugouvrščeno vrsto kranjskega Triglava, ki ji spet slede s precejšnjo razliko ljubljanska Ilirija in Lendava — nova imena — medtem ko so v še večjem zaostanku kot lani ekipe Ljubljane, Fužinarja in Jesenic. Nasploh se je krog klubov, ki so še pred leti nabirali točke na domačih tekmovanjih zelo zmanjšal, ker je v zadnjem času začela pojemati tekmovalna moč in volja do tekmovanj med majhnimi klubi. Njihovo število pada od sezone do sezone, le redki pa so tisti, ki v težavnih razmerah poskušajo z orgainziranjem dejavnosti na novo. V minuli sezoni takšnega primera z izjemo NTK Joco Zagernik iz Maribora nismo zasledili, nova imena Gojenec in Lendava pa so si že dve sezoni prej ustvarila temelj za napredek.

Kljub vsem tegobam, pa je nekaj razveseljivih dosežkov. Med članicami je med prvo desetorico imen kar sedem mladink, ki mnogo obetajo. Morda se bo med njimi le našla katera, ki bo odšla po stopinjah večkratne državne prvakinje Cirile Pirc, saj mnoge med njimi že zdaj kažejo zrelo in kvalitetno igro. Med deseterico članov se je vrinil samo en mladinec — bržčas precej po naključju, po drugi strani pa se je med mladinci že oblikoval vrh, ki bi moral v prihodnji sezoni z Žekšem na čelu poseči v boj tudi za boljša mesta v državi. V tekmovanjih minule sezone uspehov najboljših mladincev s vrstniki iz drugih republik, če izvzamemo uspeh Žekša na državnem prvenstvu v Zrenjaninu, ni bilo. Najboljši mladinci pa so se doslej že toliko prekalili v domačih srečanjih, da si v prihodnji sezoni končno le lahko obetamo uspehov, čeravno ne takšnih kot so jih dosegale generacije Terana, Kerna, Freliha, Vecka in Klevišarja. Vzporedno z napredkom mladincev, raste tudi med najmlajšimi vrsta dobrih igralcev in igralk, saj sta npr. kar dve pionirki zelo visoko uvrščeni na jakostni lestvici mladink in članic.

Rezultati točkovanja za jakostne lestvice:

ekipno člani: 1. Olimpija 240 točk, 2. Triglav 168, 3. Ilirija 75, 4. Ljubljana 626,5. Kranj 58,6. J. Zagernik 24,6. Jesenice 16, 8.—9. Triglav II. 15, Gojenc 15,10. Hrastnik 14, **članice:** 1. Olimpija 169, 2. Triglav 151, 3. Jesenice 86, 4. Ilirija 50, 5.—6. Hrastnik, Joco Zagernik 27, 7. Kočevje 24, 8. Ljubljana 23, 9. Fužinar 18 in 10. Gojenec 16, **mladinci:** 1. Triglav 104, 2. Gojenec 88, 3. Olimpija 86, 4. Lendava I, 47, 5. Maribor 42, 6. Ilirija 27, 7. Lendava II. 24, 8. J. Zagernik 16, 9.—10. Jesenice in Uljanik 15, **mladinke:** 1. Olimpija 130, 2. Triglav 108, 3. Ilirija 35, 4. Gojenec 32, 5. Kočevje I. 32, 6. Litija 27, 7. Kočevje II. 23, 8. Odred 20, 9. Lendava 15, 10. Hrastnik 12, **pionirji:** 1. Olimpija 106, 2. Lendava 70, 3.—4. Ilirija, Maribor 50, 5. Triglav 35, 6. Uljanik 30, 7. Odred 28, 8. Litija 22, 9.—10. Lendava II., Gojenec 15, **pionirke:** 1. Olimpija 123, 2. Ilirija 78, 3. Litija 71, 4. Lendava 62, 5. Odred 46, 6. Triglav 45, 7. Olimpija II. 25, 8.—10. Gojenec, Trbovlje, Logatec 15, **posamezno člani:** 1. Vecko (01) 412 točk, 2. Korpa (01) 322, 3. Klevišar (01) 158, 4. Kastelic (01) 117, 5. Jankovec (Tr) 97, 6.—7. Frelih R. (Kr) 62, Koman (Il) 62, 8. Kern (01) 57, 9. Teran (Tr) 43, 10. Privšek (01) 41, **članice:** 1. Pirc (01) 412, 2. Žerovnik (Tr) 151, 3. Martinec (01) 99, 4. Pavlič (Je) 91, 5.—6. Cvetek (Il), Krajzelj (Je) 59, 7. Jeler (01) 44, 8. Durn (Il) 37, 9.—10. Sedej (Je), Kralj (01) 35, **člani B:** 1. Sazonov II. (Lj) 105, 2. Mikeln (Il) 89, 3. Stare (Tr) 80, 4. Privšek (01) 66, 5. Novak (Kr) 61, 6. Puce (Tr) 52, 7. Hafner (Su) 52, 8.—9. Godina (JZ), rFelih V. (Kr) 20, 10. Rakun (01) 15, **mladinci:** 1. Žekš (G) 232, 2. Kravanja (01) 146, 3. Vidic (Tr) 127, 4. Jugovič (01) 105, 5. Privšek (01) 103, 6. Stare (Tr) 96, 7. Puce (Tr) 68, 8.—9. Lebar B. (G), Simonič (Le) 53, 10. Rakun (01) 43, **mladinke:** 1. Žerovnik (Tr) 175, 2. Martinec (01) 165, 3. Jeler (01) 157, 4. Krajzelj (Je) 143, 5. Kološa (G) 140, 66. Luir (Tr) 131, 7. Cvetek (Il) 100, 8. Kralj (01) 74, 9. Durn (Il) 67, 10. Golob (01) 35. **pionirji:** 1. Kravanja (01) 136, 2. Simonka (Le) 135, 3. Stare (Tr) 97, 4. Setina (Il) 90, 5. Gabrijelčič (01) 59, 6. Thaler (01) 55, 7. Savnik (Mrb) 48, 8. Mohorič (Ul) 42, 9. Kren (01) 39, 10. Mlakar (Il) 35, **pionirke:** 1 Jeler (01) 184, 2. Virant (Lit) 161, 3. Durn (Il) 155, 4. Golob (01) 80, 5. Alt (Le) 66, 6. Planinšek (Li) 61, 7. Langerholz (Il) 50, 8. Petrač (Fu) 48, 9. Verstovšek (01) 44, 10. Šuštar (Od) 42.

(dn)

Na tisoče v minuli sezoni

Dvajset let plodnega dela hokejsko drsalnega kluba v Celju

CELJE — Tiho in skromno, brez proslav in sprejemov, brez bučnih ceremonij so se te dni sestali člani upravnega odbora HDK Celje, ocenili dejavnost v minuli sezoni ter izrekli zahvalo sedmim delavcem, ki so v upravnem odboru tega celjskega športnega kolektiva že polnih dvajset let, torej od ustanovitve kluba. To je redek primer ne samo v športnem Celju, marveč tudi daleč naokrog. In najbrž je osamljen tudi ta primer, da so tokrat prvič dobili skromno družbeno priznanje — kristalne vaze s posvetilom. To so tisti, ki so dve desetletji vztrajali na amaterskem položaju družbenega delavca in nikoli omahovali.

Dvajsetletno delo HDK Celje je dobilo prav na koncu svojo naj večjo trofejo — novo umetno drsališče. Zdaj so temu objektu priključili še tri igrišča za tenis. Tako je športni prostor v celjskem mestnem parku dobil zaokroženo obliko in celoto.

Zadnja sezona (drsalna namreč) pa je pokazala, da vloženi napori in sredstva za gradnjo tega objekta niso bili zaman. Poplačan je trud, visoke obresti v oblikovanju mladega človeka pa se bodo pokazale naslednja leta. Celjsko drsališče je od konca novembra lani do marčevskih dni letošnjega leta zabeležilo 107 drsalnih dni. V tem času je drsališče obiskalo 37.365 drsalcev, predvsem mladih. Bili so dnevi, ko se je drsalo po 800 otrok. Tako je ta objekt postal žarišče najbolj množičnega športnega, zlasti pa rekreacijskega udejstvovanja. V minuli sezoni je bilo na tem drsališču 12 hokejskih tekem, od tega sedem mednarodnih. Tu je bil ekshibicijski nastop najboljših umetnih drsalcev Sovjetske zveze, Avstrije, Madžarske in Jugoslavije. Na drsališču so celjski otroci pozdravili prihod dedka Mraza, tu so se razveselili na pustno soboto itd. V drsalnih šolah je bilo nekaj sto otrok!

In trenutno stanje? V teku so vsa dela za gradnjo tribune za okoli 2.000 gledalcev. Na teniških igriščih je polno življenja; betonska ploskev pa je sprejela gledališke igralce, ki se pripravljajo na poletne igre. Tu bo nastopilo tudi Mestno gledališče ljubljansko. Drsališče dobiva na veljavi; njegova funkcija se izpopolnjuje iz dneva v dan. In če bo prihodnje leto ali pozneje uresničena še potreba po pokritju celotnega prostora, bo tu nastala velika festivalska dvorana. Nadalje bo v kratkem zgrajen provizorični gostinski objekt. Skratka, življenje teče dalje, športni prostor v celjskem mestnem parku pridobiva na pomenu in veljavi. Tu sta si kultura in šport podala roke!

Takšna je bilanca ob zaključku dvajsetletnice HDK Celje; znane so tudi perspektive. Sicer pa bo ta obletnica dobila svoje obeležje tudi na jesenskem občnem zboru.

-m

ODBOJKA

Zakaj prekinitev v Kamni gorici?

LJUBLJANA, 26. junija. — Kot vemo, je bilo prvenstveno srečanje II. odbojkarske lige — zahod med Kamno gorico in Bohinjem prekinjeno v petem nizu pri rezultatu 6:5 v korist Bohinja. Bohinjci so se zdaj pritožili, zakaj je prišlo do prekinitve, pa po svoje pojasnjuje tudi sodnik Janez Šolar.

Sodnik Šolar med drugim piše v svojem poročilu: »Ker delegiranega sodnika ni bilo v Kamno gorico, sta se moštvi dogovorili, da sodim tekmo jaz. Ozračje je bilo že na začetku zelo napeto. Do petega niza je vse potekalo še kolikor toliko v redu. Le vodja gostov Beno Lazar je ves čas dajal pripombe na sojenje, česar so se nalezli igralci Bohinja. V petem nizu so domačini povedli 4:0, toda gostje so izenačili in prešli nato v vodstvo 6:5. Takrat pa je njihov igralec tolkel izza trimetrske črte in pri tem napravil prestop. Dosodil sem menjavo servisa, gostje pa so zapustili igrišče. Pri tem je igralec Bohinja Cundrič zagnal žogo v mene, toda uspelo mi je, da sem z dežnikom žogo odbil. Goste je vsekakor treba kaznovati.«

V pritožbi Bohinja pa med drugim piše tudi naslednje: »Sporazumeli smo se z domačim moštvom, da sodi srečanje Janez Šolar, vendar smo zahtevali, da v zapisnik zabeležimo tudi sklep, da v primeru slabega in neobjektivnega sojenja srečanje ne šteje kot prvenstveno. Na to domačini niso pristali. Sodnik Šolar je vseskozi sodil zelo slabo in predvsem pristransko, v zadnjem nizu pa je bilo tudi igrišče že zelo slabo začrtano. Pri stanju 6:3 za nas je naš igralec tolkel pravilno, 4 metre od mreže. Sodnik je namesto menjave servisa dosodil točko v korist domačinov. Odšli smo z igrišča in hoteli razjasniti pomoto sodnika, toda to nam ni uspelo. Domačini so še enkrat servirali, nato pa je sodnik zaključil tekmo. Srečanje ne priznavamo za prvenstveno, obsojamo pa izpad našega igralca Cundriča. Po tekmi nam sodnik ni dovolil napisati pripomb v zapisnik; zato naš kapetan tudi ni hotel podpisati zapisnika.«

Kdo ima torej prav?

S. T.

RUGBY

Uspešna sezona

Končale so se naporne tekme in jugoslovanski igralci rugbyja uživajo zaslužen odmor. Letos so odigrali že 11. državno prvenstvo. Nada iz Splita je dosegla letos izreden uspeh: šestič je postala državni prvak. V letošnjem prvenstvu niso bili niti enkrat poraženi, razen tega pa noben njihov igralec ni bil izključen iz igre. Dinamo iz Pančeva je zasedel drugo mesto. Dolgo časa je konkuriral Nadi za prvo, toda končno je moral priznati, da so Splitčani boljši. Brodarac, Zagreb in Ljubljana so zasedli sredino lestvice. Te tri ekipe so bile precej izenačene. Ljubljana bi z nekoliko več športne sreče lahko zavzela celo trejte mesto.

Rep lestvice zavzemata Mladost in Gradjevinar. Mladost je bila letos v težkem položaju menjave generacije. Gradjevinar je ekipa zelo mladih igralcev, toda če bodo delali še naprej tako resno, si bodo drugo leto zagotovili mesto v sredini lestvice.

Arena je bila zaradi velikih finančnih težav prisiljena izstopiti iz lige po 12. kolu. Upajmo, da bodo do jeseni rešili tudi ta problem in da bo Pula zopet dobila zveznega ligaša.

Igralci rugby kluba Ljubljana so bili prvi med šprotniki, ki so priskočil ina pomoč graditeljem nove letalnice v Planici. 25. maja so igrali v Kranju propagandno tekmo z Akademikom, celoten izkupiček s tega srečanja pa je bil namenjen za gradnjo velikanke pod Poncami.

Igralci Ljubljane se prav sedaj pripravljajo za turnejo po Bolgariji, kjer bodo gostovali v sredini julija. V Bolgariji bodo odigrali dve tekmi, in sicer v Sofiji z Lokomotivo ter v Varni s Pernikom. odigrali pred dnevi tudi prijateljski tekmi na Vrhniki in v Novem mestu, v načrtu pa imajo še tekmi v Medvodah in v Kamniku.

M. S.

Plavalna šola Ljubljane

Plavalni klub Ljubljana priredi tudi letos plavalni tečaj za otroke in odrasle na kopališču Kolezija. Vpisovanje v tečaj bo v sredo, 28. t. m. in v četrtek, 29. t. m., od 9. do 18. ure pri blagajni kopališča za otroke in odrasle. Tečaj se bo začel v petek, 30. t. m. ob 9. uri in bo trajal, razen v nedeljah in praznikih, do 19. julija. Starši pripeljite svoje otroke v ta prepotrebni tečaj, da se naučijo plavati in se poleg tega navžijejo še sonca in svežega zraka.

Plavalni klub LJUBLJANA

Predvsem za množičnost

Z občnega zbora občinske zveze TK v Kopru

KOPER — Delegati športnih društev in klubov občine Koper so se pred dnevi zbrali na letnem občnem zboru. Udeležba je bila kljub temeljitim pripravam pičla. Zborovalce je v imenu IO ZTK Slovenije pozdravil Svetozar dr. Polič o problemih splošne telesne kulture v današnjem času.

Štiriletna mandatna doba je kljub ogromnim težavam, s katerimi se je srečavala ObZTK, pomenila določen napredek v telesni kulturi na Koprskem. Iz poročila predsednika Tugomirja Brozoviča smo povzeli, da je v koprsko ObZTK včlanjenih 27 društev in klubov z 2700 aktivnimi člani. Dotacije pa so v zadnjih letih vedno enake, kar pomeni, da so zaradi vedno višjih cen, športniki dobivali vedno manj. To pa je eden od glavnih vzrokov zastoja v telesni kulturi. Zborovalci pa so ugotovili, da je to posledica odhoda športnih zanesenjakov.

Zelo kritično so ocenili dosedanjo delo ObZTK Koper ter izrekli posebno priznanje dosedanjemu predsedniku za njegovo nesebično delo. Od društev so najbolj množična športna šolska društva, TVD Partizan Koper pa je edini, ki aktivno deluje. Vzrokov za takšno nedelavnost pa so našteli več. Omenili so pomanjkanje športnih objektov. V Kopru je le ena telovadnica in en športni stadion. Na tem se dnevno zvrsti 1500 športnikov. Nadalje so ugotovili, da za dvig kadrov nimajo potrebnih sredstev in da ObZTK nima niti svojega prostora. Dejstvo je namreč, da so bili vsi objekti, razen plavalnega bazena zgrajeni pred 15 leti in da vsa ta leta za vzdrževanje ni bilo denarja. Vloženega torej ni bilo prav nič, kar pa je bilo doseženega, pa sedaj nekateri posamezniki ostro kritizirajo.

V razpravi je bilo mnogo povedanega o bodočih nalogah ObZTK. Zborovalci so sprejeli v glavnem program dela. ObZTK bo v bodoče vse bolj organizator množičnih športnih prireditev. Prioritetna lista športnikov naj predvsem upošteva vodne športe. Prdvsem pa je previadovalo mnenje, da mora telesna kultura dobiti enakopraven družbeni položaj in da naj bo njen glavni smoter množičnost. Zato ni bila napačna misel dr. Poliča, da bi že v naslednjem letu organizirali festival telesne kulture na obalnem področju. Prav to pa je zborovalce vzpodbudilo na ponovno obuditev zamisli o združitvi obalnih ObZTK.

S priznanji so zborovalci skoparili, vendar so ga izrekli šolskemu športnemu društvu »PINKA TOMAŽIČ«, ki je doseglo izreden uspeh v Sarajevu. Omenili so še uspehe športnega društva DELFIN ter aktivnost Partizana na Miljskih hribih.

J. KREFT

DVIGANJE UTEŽI

Avstrija : Jugoslavija 6:1

DUNAJ — V prijateljskem dvoboju v dviganju uteži je reprezentanca Avstrije premagala Jugoslavijo 6:1.

Izidi — bantamska: Ruby 257,5, Kelečević 242,5, peresnolahka Pichler 322,5, V. Maleč 310, lahka: Alfons 330, Soleša 215, srednja: Platzer 357,5, Stošić 347,5, lahkotežka: Litsch 392,5, Hellmann 352,5, srednjetežka: Schelakowsky 0, Kovačič 400, težka: Tuschl 382,5 in Lakatoš 372,5 kg. Prvo imenovani so domačini.

Novo na tujem

EDMONTON — V povratni kvalifikacijski nogometni tekmi za olimpijske igre v Mehiki je reprezentanca Kube premagala Kanado 2:1 (0:0). Glede na to, da se je prva tekma končala neodločeno 1:1 se je Kuba uvrstila v nadaljnje tekmovanje.

MEXICO CITY — Prihodnji mesec bo mednarodni seminar za športno medicino, na katerem bodo zdravniki, strokovnjaki in specialisti izdelali program za zdravniško spremljanje vseh športnikov, ki se bodo udeležili »male olimpiade«.

VARŠAVA — Na mednarodnem atletskem tekmovanju je naš atlet Jocović vrgel kroglo 17,74 m in se uvrstil na peto mesto. Zmagal pa je Madžar Varju 19,09.

Sporočamo žalostno vest, da je umrl

Stanislav Pavlič

carinski inšpektor v pokoju

Pogreb bo v sredo, 28. junija 1967, ob 16.15 iz Jožefove mrliške vežice na Žalah.

Žalujoči:

žena Ema, hčerka Emica, vnukinja Olga, sestri Marija in Zorka, brat Drago, družina Luter ter drugo sorodstvo

Ljubljana, Gorica, Trst

VSAKDANJI HANOI — V zadnjem času je tempo ameriških letalskih napadov na poglavitna centra DR Vietnama Hanoi in Haiphong nekoliko popustil, vendar so nekaj manjših zabeležili tudi v zadnjih dneh. Glavno mesto Hanoi živi v stanju nenehne pripravljenosti, kar ilustrira tudi ta posnetek. Telefoto: TASS

NAŠ SVET NA TELEVIZIJSKEM ZASLONU — Nedeljski televizijski dnevnik je nadomestil veličasten dveurni prikaz dogodkov, ki so jih v raznih deželah posneli v tistem trenutku, kot smo jih videli. Rojstvo štirih otrok na različnih straneh zemeljske oble je bilo izhodišče za kratko, vendar poglobljeno in utemeljeno razmišljanje o usodi človeštva, danes in jutri, na tej in na oni strani Zemlje. Foto: E. Šelhaus

PRIKOLICA PRVE POMOČI — Na pobudo GO RK Slovenije in uprave za narodno obrambo Ljubljane so jo včeraj v tivolskem parku prikazali zdravstvenim delavcem in drugim zainteresiranim. Prikolica je avstrijske izdelave. Strokovnjaki so pohvalili njeno uporabnost. Foto: E. Šelhaus

Nadaljevanje s prve strani

Pomoč občinskim komitejem

mov. Posebej bi morali preučiti tudi nekatera vprašanja glede sprejemanja v Zvezo komunistov, nadalje probleme, ki nastajajo ob izključevanju in izstopanju itd. Centralni komite naj bi razvijal še druge oblike dogovarjanja komunistov za stališča o aktualnih problemih in pojavih, na primer v množičnih sredstvih obveščanja, založništvu, prosveti, znanosti itd. V sodelovanju z visoko šolo za politične vede in drugimi bi kazalo čimprej izdelati program izobraževalne dejavnosti v Zvezi komunistov in zlomiti odpor tistih komunistov, ki so proti vsakemu organiziranemu izobraževanju.

V program aktivnosti do oktobra, ko je treba končati prvi del reorganizacije, so vključili tudi izpopolnjevanje oblik informiranja vodstev in organizacij ZK, ureditev nekaterih vprašanj članarine, prilagoditev evidence in statistike sedanjim potrebam Zveze komunistov itd. Obširno so govorili na seji tudi o tem, da je treba ugotovitve, stališča in sugestije komisij bolj kot doslej vključevati v priprave sej centralnega komiteja. Komisije naj bi imele jedra, ki bi bila skupaj s predsednikom odgovorna centralnemu komiteju in okrog katerega naj bi se zbiral širši krog ustvarjalnih komunistov.

Občinski komiteji ZKS naj bi po mnenju današnje seje izvršnega komiteja čimprej izdelali program uresničevanja sklepov osmega plenuma, program, ki bi temeljil na skrbni analizi stanja in razmer v občini. Uresničevanje programa bi končali s sklepom o organizaciji Zveze komunistov v občini.

Na današnji seji so se tudi dogovorili, da bodo v kratkem razpravljali o prihodnji temi plenuma centralnega komiteja in o temi, ki naj bi jo obravnaval kongres.

F. SETINC

Udarec po »komfortni revoluciji«

dijo gibanje, »stoodstotne revizionistične tendence«. Tisk zelo resno opozarja na to in ugotavlja, da doživljajo revolucionarni komiteji novo tehtno preizkušnjo. Verjetno je, da so ta protislovja, ki so nastala spričo tega, da so ustanavljali »revolucionarne komitеje« z dokaj neizkušenim kadrom ,vplivala na to, da je začel zastajati proces ustanavljanja novih komitejev. Zdaj imajo takšne komiteje samo v štirih pokrajinah in v dveh mestih pod centralno upravo, v Pekingu in Šanghaju.

Omenjeni pojavi v njihovih lastnih vrstah so do neke mere zavrli boj proti »najvišjim partijskim osebnostim, ki ubirajo kapitalistično pot«.

Italijanske želje: glas Evrope k duetu supersil

odnosu do Izraela in Arabcev nekoliko zabrisati tiste nevtralistične elemente, ki se bijejo z ameriškimi postavka-

mi. Dejansko je po splošnem mnenju Moro v Združenih narodih izglajeval »vtis dvoumnosti«, ki ga je v atlantskih krogih vzbujala Fanfanijeva politika.

Delne razjasnitve svetovnega neba, ki prihaja iz Glassboroja, so se v Italiji iskreno razveselili. Takoj so se spet prebudili glasovi o vlogi Evrope in posameznih dežel, ki ne morejo in smejo biti samo poslušalke pogovora dveh velikih. To dviganje barometra pa seveda ne pomeni brez oscilacij. Socialisti, ki žanjejo posledice svojega skrajnega eksponiranja, še vedno napadajo vse »objektivne nasprotnike Izraela«, od Moskve do Vatikana in posebej leve katolike zaradi njihovega »vznemirljivega srečavanja s komunisti« (Fanfani se je v svoji politiki opiral na »ekumensko linijo cerkve« in na tako imenovane leve sile v krščanski demokraciji).

Zadnji dnevi so tudi v Italiji potrjevali, da je stabilnejša politična usmeritev v veliki meri odvisna od »stanja stvari« med Ameriko in Sovjetsko zvezo. Tisti, ki so bili na primer presenečeni ob nastopu britanskega zunanjega ministra Browna v generalni skupščini in ki so mu očitali njegovo stališče do Izraela, zdaj na primer ugibajo, da bi se italijanski in britanski državniki v Londonu utegnili sporazumeti o skupni posredovalni akciji v Združenih narodih.

Toda italijanski zunanji minister bo moral britanskemu kolegu med drugim verjetno pojasnjevati take stvari, kot svojo naftno politiko, ki je v opreki z interesi britanskih družb. In uradno Italija, ki sicer podpira britansko zahtevo za vstop v EGS, ne bo mogla zlahka mimo de Gaulla, ki je nedavno tega prav v Rimu jasno izrazil in tudi uveljavil svoje poglede.

Izkušnje, ki jih vnašata kriza Srednjega vzhoda in »bilateralizem«, ki ga upostavljata Sovjetska zveza in Amerika, pišejo italijanski komentatorji, vsiljujejo nove naloge tistim, ki zares hoče jo ustvariti takšno Evropo, da bi lahko k duetu supersil primaknila svoj glas v bolj ali manj veljavnem kontrapunktu. Toda tudi Anglija, pravijo, če hoče biti evropska. čakajo potrebne odločitve, ki ne morejo biti samo gospodarskega in trgovskega značaja.

T. VIDMAR

»Zelo dobrih« deset ur s slovesom, posvečenim miru

da v veliko pomoč je, če se lahko usedeš in se iz oči v oči pogovoriš s človekom prizadevajoč si, da bi s sobesednikom trezno presojala stvari, posebno, če si tudi on to prizadeva.«

Glede Srednjega vzhoda pa je Johnson izjavil: »Treba je napraviti konec vojni na Srednjem vzhodu in v pravih okoliščinah naj bi se čete umaknile. Res je, da je pot do sporazuma dolga, vendar je precej daleč tudi od popolnih nasprotij. Pred nami so razlike in težave, mislim pa, da se bodo z našim medsebojnim poznanstvom zmanjševale, ne pa se večale.«

Johnson je potem povzel. »V petek sem rekel, da je svet zelo majhen in da so nevarnosti v njem velike. Nocoj sem prepričan, da je pošteno, če rečem, da so ti dnevi v Glassborou nekoliko zmanjšali te nevarnosti. Celo kar zadeva Vietnam, sem lahko zelo jasno dal vedeti, da bomo odgovorili na vsak korak k miru, ki ga bodo storili drugi.«

Voditelji ameriškega kongresa so z navdušenjem sprejeli pogovore v Glassborou, pri čemer pa so opozorili na to, da so razlike med Sovjetsko zvezo in ZDA še vedno velike. Demokratski voditelj v senatu Mike Mansfield je rekel, da upa, da so pogovori v Glassborou povečali možnosti za mir. »Mislim, da je bil položen temelj za bodoče spremembe v bistvenih vprašanjih,« je dodal Mansfield.

Senator Fulbright je izjavil, da je zelo zadovoljen, ker je prišlo do sestanka. »Tisto, kar vem o pogovorih, je dobro, ne vem pa, v kolikšni meri sta se sporazumela.« Fulbright je tudi izjavil, da je Kosigin na tiskovni konferenci »iskreno odgovarjal« s »kar najmanj demagogije«.

»Bonn pomaga Verwoerdu pri A-bombi«

BERLIN, 26. jun. (Tanjug). Bonn pomaga rasističnemu režimu v Južnoafriški republiki, da bi prišel do atomske bombe. To so poudarili danes na tiskovni konferenci, ki jo je organiziral odbor afriško-azijske solidarnosti v vzhodnem Berlinu. Na konferenci so novinarjem, med katerimi so bili tudi dopisniki iz Afrike, razdelili »vijoličnobelo knjigo«, v kateri dokumentirano opirajo te trditve na gradivo, objavljeno v ZR Nemčiji in Južnoafriški republiki.

V Vietnamu bombardiranje

SAIGON, 26. jun. (AFP). Ameriške leteče trdnjave »B-52« so davi napadle področje kakih 20 kilometrov severozahodno od Que Sana, na meji med Laosom in demilitarizirano cono, ki loči Severni in Južni Vietnam. Ti bombniki, ki so vsak dan v zraku, so davi na omenjenem področju — kakor so sporočili v Saigonu — bombardirali zbirne postojanke osvobodilnih sil, njihova utrjena zakloniščа in podzemeljska skladišča.

V Severnem Vietnamu so ameriška letala včeraj bombardirala tri konvoje kamionov, enega v bližini soteske Mu Dži, drugega 14 kilometrov severozahodno od Dong Hoia in tretjega 30 kilometrov severno od tega mesta. Bombardirala so tudi skladišča in komunikacije na področju Vinha in Tan Hoa.

Damask: dva oficirja — zarotnika obsojena na smrt

DAMASK, 26. jun. (Reuter) — Danes so obsodili na smrt dva bivša sirska oficirja. Posebno vojaško sodišče je izreklo to kazen bivšima majorjema Selimu Hatumu in Badr Džumi zato, ker sta snovala zaroto z namenom, da bi po izraelski agresiji na arabske države strmoglavili režim Hatum je sodeloval v poskušenem državnem udaru septembra lani, potem se je zatekel v Jordanijo, po izraelski agresiji pa se je vrnil v Sirijo.

Uradno sporočilo o tem pravi, da sta ta dva bivša sirska oficirja delovala ob podpori ZDA in svetovnega imperializma.

Razstava švedske grafike

LJUBLJANA, 26. jun. — V Mestni galeriji so zvečer odprli razstavo sodobne švedske grafike. Zastopa jo okrog 80 del. V času, ko je v Moderni galeriji odprta sedma mednarodna grafična razstava, se pričujoča razstava v prostorih Mestne galerije lepo vključuje v prikaz grafične umetnosti.

Poskus atentata na Llerasa Restrepa

RIO DE JANEIRO, 26. jun. (Tanjug) — Na kolumbijskega predsednika Llerasa Restrepa so včeraj poskušali napraviti atentat pri kraju Popayanu.

Zelo prijateljski konec obiska Kaunde v Pekingu

Povabil je Ču En Laja v Zambijo in hkrati čestital LR Kitajski za vodikov praznik

PEKING, 26. jun. (Hsinhua). Med obiskom zambijskega predsednika Kennetha Kaunde na Kitajskem so podpisali kitajsko-zambijski sporazum o gospodarskem in tehničnem sodelovanju.

V sporočilu je rečeno, da Kitajska in Zambija odločno nasprotujeta britanskemu pritrjevanju rodezijskim in drugim kolonialnim oblastem. Zambija je »toplo čestitala za velike zmage velike proletarske kulturne revolucije«, potrdila je svojo podporo zakonitim pravicam LR Kitajske v OZN, izrazila odpor proti vsem načrtom o vzpostavitvi »dveh Kitajsk«, prav tako pa je tudi »toplo čestitala Kitajski za uspešno eksplozijo prve vodikove bombe«.

»Obe strani sodita,« je rečeno dalje v sporočilu, »da je sedanji svetovni položaj zelo ugoden za narode Azije, Afrike in Latinske Amerike v njihovem boju proti imperializmu, kolonializmu in neokolonializmu, za zmago in ohranitev nacionalne neodvisnosti.«

»Z zaskrbljenostjo sta obe strani preučili položaj na Srednjem vzhodu. Kitajska je ostro obsodila ameriški in britanski imperializem ter njunega hlapca Izrael zaradi agresivne vojne proti arabskim državam in je odločno podprla arabske narode v njihovem pravičnem boju proti imperialistični agresiji. Zambija sodi, da se morajo vse čete, ki zasedajo tuje ozemlje, zavzeto v vojni, umakniti na položaje, na katerih so bile pred izbruhom vojne.«

V zvezi z Vietnamom »obe strani sodita, da je treba spoštovati temeljne nacionalne interese vietnamskega ljudstva, nacionalno neodvisnost, suverenost, zedinjenje in ozemeljsko integriteto in da mora vietnamsko ljudstvo samo rešiti vprašanje Vietnama«.

Predsednik Kaunda je povabil kitajskega premiera Ču En Laja, s katerim se je pogovarjal med obiskom na Kitajskem, naj ob primernem času obišče Zambijo.

Kaundo in zambijsko delegacijo sta sprejela Mao Ce Tung in Lin Piao, ki ju sporočilo imenuje »velika voditelja kitajskega ljudstva« oziroma »najbližja tovariša po orožju predsednika Mao Ce Tunga«.

Kritična ocena odloka

Kakšno naj bo poslovno sodelovanje s tujimi partnerji

BEOGRAD, 26. jun. (Tanjug). Katera področja naj bi zveznemu sekretariatu za gospodarstvo kot organu, ki mora izvajati sprejeto politiko na področju poslovnega sodelovanja med domačimi podjetji in tujimi partnerji.

Temu vprašanju je odbor zveznega zbora zvezne skupščine za družbenoekonomske odnose posvetil skoraj vso današnjo dopoldansko sejo pod predsedstvom Viktorja Avblja. Poslanci so kritično ocenili predlagani odlok, ki vsebuje smernice za vlaganje tujega kapitala. Soglašali so, da tudi družbena kontrola, ki je sicer neogibna na tem torišču, ne sme okrniti poslovne samostojnosti in odgovornosti gospodarskih organizacij pri sklepanju pogodb s tujimi partnerji.

Predsedujoči Viktor Avbelj je dejal, da je predlog odloka podlaga, iz katere je treba izhajati. Pri tem je treba izrecno reči, da sekretariat ne more zavrniti registracije pogodb, če so izpolnjeni zakonski pogoji. Avbelj je tudi zahteval, da se sekretariat zaveže, da bo zainteresiranim podjetjem obrazložil svoje stališče, kadar ne bo hotel registrirati pogodb.

Na pripombe poslancev je odgovoril član zveznega izvršnega sveta Aleksandar Grličkov. Ne gre, kot je poudaril, za nekakšne administrativne ukrepe, ki naj bi spodkopali samoupravne odnose v naši družbi. Poleg varstva interesov domačega gospodarstva v skladu s smernicami družbenega plana in drugimi akti zvezne skupščine so tudi drugi momenti, zaradi katerih je treba z državnimi ukrepi zagotoviti običajne pogoje, ki so v veljavi v mednarodnih ekonomskih odnosih.

Odbor ni sprejel končnega sklepa o amandmajih, ki jih je podal Zoran Polič in po katerih naj bi dali ožja pooblastila državnemu organu pri ocenjevanju pogodb, predloženih v registracijo. Te predloge je odbor podrobneje obravnaval na popoldanski seji.

Wilson — Lee o prihodnosti Singapura

LONDON, 26. jun. (Reuter). — Singapurski premier Lee Kuan Yew in britanski premier Harold Wilson sta danes začela pogovore o prihodnosti britanskega vojaškega oporišča v Singapuru. Zvedelo se je, da bosta proučila splošni položaj in varnostne ukrepe z morebitnim bodočim razvojem dogodkov na Srednjem vzhodu.

Danes Maurer pri Johnsonu

WASHINGTON, 26. junija (AQ). Predstavnik Bele hiše je izjavil, da bo predsednik Johnson danes sprejel romunskega premiera Maurerja. Sestanek je napovedan za ob 21.30 po srednjeevropskem času. Srečanja v Beli hiši se bo udeležil tudi romunski zunanji minister Corneliu Manescu. Pobudo za sestanek je dal predsednik Johnson.

Warren na kosilu pri Jovanoviću

BEOGRAD, 26. jun. (Tanjug). Predsednik ustavnega sodišča Jugoslavije Blažo Jovanović je priredil v poslopju ZIS kosilo na čast predsedniku vrhovnega sodišča ZDA Earlu Warrenu in njegovi ženi. Pri kosilu je bilo več uglednih beograjskih pravnikov, med njimi predsednik vrhovnega sodišča Jugoslavije Ilija Došen, predsednik zveznega sveta za pravosodje dr. Josip Brnčić in drugi.

Zahteva po sprostitvi cen za kože in obutev

BEOGRAD, 26. jun. (Tanjug). Svet zvezne gospodarske zbornice za tekstilno in gumarsko industrijo meni, da je treba čimprej preučiti sedanje cene surovih kož in končnih izdelkov. Proizvajalci poudarjajo, da se je stabiliziral trg v tej proizvodni panogi in da ni dovolj upravičenih razlogov za nadaljnje ohranjevanje kontroliranih cen.

Oglašujte v DELU

Zadnje vesti

Špiljak o izrednem zasedanju ZN

Glavna aktivnost naše delegacije je bila usmerjena na obsodbo agresije

BEOGRAD, 26. junija (Tanjug). Predsednik zveznega izvršnega sveta Mika Špiljak, ki je vodil jugoslovansko delegacijo na izrednem zasedanju generalne skupščine OZN, je ob prihodu v Beograd dal oceno dosedanjega zasedanja generalne skupščine OZN. Med drugim je dejal, da je zančilnost dosedanjega zasedanja generalne skupščine v tem, ker se je »večina delegacij izjasnila proti politiki sile, proti vojni na Srednjem vzhodu, obsodila agresijo in se zavzela za umik in obsodbo tega dejstva, toda ne samo obsodbo vojne na Srednjem vzhodu, temveč na splošno proti uporabi sile v reševanju mednarodnih odnosov. Nadalje je dodal, da ne oziraje se na nekatera odprta vprašanja, ki še obstajajo na Srednjem vzhodu, je bilo jasno skozi vse dosedanje zasedanje, da se je nemogoče pogovarjati in pogajati brez umika čet na izhodiščne položaje. Nadalje je Špiljak dejal, da je veliko število delegacij zelo odločno podprlo U Tanta in opozoril na aplavz, ki ga je dobil generalni sekretar, ko je odgovoril izraelskemu delegatu.

Špiljak je poudaril, da je bila glavna aktivnost jugoslovanske delegacije na izrednem zasedanju usmerjena na obsodbo agresije in poudarjanje zahteve za umik čet in odškodnino.

Predsednik ZIS Mika Špiljak je ocenil, da je na izrednem zasedanju generalne skupščine prišlo do zopetne uveljavitve politike neuvrščenosti. Dejal je, da je skupina 45 neuvrščenih držav bila ena najmočnejših skupin, ki sedaj deljuje v OZN. Dodal je, da so poleg neuvrščenih držav zelo učinkovito delovale tudi socialistične države. Kot prvi diskutant je predstavnik Sovjetske zveze predlagal resolucijo in vse socialistične države, veliko število neuvrščenih in večje število drugih držav so podprle to resolucijo. Mika Špiljak je ocenil, da skupina socialističnih držav, neuvrščenih držav in še nekatere druge države, ki so se jim pridružile, delujejo v tej akciji zelo učinkovito in imajo močan vpliv na celotno zasedanje generalne skupščine.

Ob koncu je predsednik izvršnega sveta Mika Špiljak izrazil prepričanje, da bi se na izrednem zasedanju generalne skupščine lahko našla rešitev v umiku izraelskih čet in to pod vodstvom in nadzorstvom Združenih narodov.

Opozorilo avstrijski vladi

RIM, 26. junija (AP). Italija je danes pozvala avstrijsko vlado, naj energično ukrepa, da bi onemogočila izkoriščanje avstrijskega ozemlja za teroristične napade v italijanski pokrajini Zgornje Poadižje. Predstavnik zunanjega ministrstva je izjavil, da je dal zunanji minister Fanfani napotila italijanskemu veleposlaniku na Dunaju, naj opozori avstrijsko vlado na »mednarodno odgovornost, ki izhaja iz stalnega okoriščanja avstrijskega ozemlja za organiziranje zločinskih akcij v Italiji«.

Ta italijanski ukrep so utemeljili s smrtjo štirih italijanskih vojakov, ki so v nedeljo naleteli na mino, katero so, po trditvah policije, podtaknili teroristi iz Avstrije.

Kosigin v Havani

MIAMI (Florida), 26. junija (AP). Predsednik sovjetske vlade Aleksej Kosigin je prispel nocoj v Havano. Po poročilu radia Havana, ga je sprejel kubanski premier Fidel Kastro.

Na letališču je bil prav tako predsednik republike Osvaldo Dorticos in šefi diplomatskih misij. Kosigin je prvi predsednik sovjetske vlade, ki je obiskal Kubo.

Husein zahteval vrnitev okupiranega ozemlja

NEW YORK, 26. junija (AP — AFP). Prvi govornik na nocojšnjem večernem zasedanju je bil za kraljem Huseinom jemenski zunanji minister, ki je podprl sovjetsko resolucijo.

Jordanski kralj Husein je imel kratek in impresiven govor ter je med drugim dejal: »Če bo generalna skupščina dovolila agresorju, da bo obdržal samo en košček naše zemlje, ne bodo mogli Združeni narodi nikoli več kjerkoli na svetu, če bi bilo to potrebno, uresničiti ustavitev ognja.«

Predsednik skupščine je po govoru jemenskega delegata prekinil diskusijo in je osebno pozval članice OZN, naj pomagajo agenciji OZN za pomoč palestinskim beguncem.

Zatem je govoril izraelski zunanji minister Aba Eban, ki je trdil, da Izrael »ni odgovoren za sovražnosti, do katerih je prišlo v tem mesecu«.

Norveški predstavnik je dejal, da je prva naloga umik izraelskih čet in določitev stalnih meja.

Diskusija se še nadaljuje.

Pobuda za »resolucijo dobre volje«

NEW YORK, 26. junija (AFP). Delegacije nekaterih afriških in latinskoameriških držav se posvetujejo v OZN o novem predlogu resolucije za rešitev krize na Srednjem vzhodu. Ta predlog še ni napisan. Kot se je zvedelo, bi bila poglavitna zahteva resolucije umik izraelskih čet z ozemlja, ki so ga zasedle. Ta umik bi bil v okviru splošnega sporazuma, s katerim bi zagotovili ozemeljsko in politično nedotakljivost vseh držav na tem področju kakor tudi s svobodno plovbo po Tiranskem prelivu in Sueškem kanalu. Ta »resolucija dobre volje« kot jo imajo namen imenovati njeni pobudniki, pa verjetno ne bo naletela na odobravanje niti pri Izraelu nati pri arabskih državah.

Minister Tončič obsodil teroristično akcijo

DUNAJ, 26. junija (Reuter). Avstrijski zunanji minister Lujo Tončič-Sorin je izjavil, da večina Avstrijcev obsoja teroristično akcijo, katere žrtve so bili včeraj štirje italijanski vojaki.

Minister je dejal, da ima teror v tej italijanski pokrajini, ki meji z Avstrijo, edini namen ustvariti sovraštvo med narodi Italije in Avstrije. Teroristi skušajo preprečiti miroljubno rešitev problema v tej pokrajini, je dejal. Minister je obljubil, da bo Avstrija pomagala prijeti terorista.

Jedrska podzemeljska eksplozija v ZDA

WASHINGTON, 26. junija (Reuter). V ZDA so danes opravili na poskusnem poligonu v Nevadi podzemeljsko jedrsko eksplozijo z močjo nekaj manj kot 20.000 ton TNT. To je 14. poskus, o katerem so poročali v letošnjem letu.

Telegrami

EKSPRESNI VLAK IZTIRIL — DORTMUND. V Massenu, blizu zahodnonemškega mesta Dortmund je danes iztiril ekspresni vlak Achen—Braunschweig. Kot je sporočila policija, je ranjenih najmanj 17 oseb, med njimi osem resno.

KAIRSKO LETALIŠČE ODPRTO — KAIRO. Včeraj opoldne so spet odprli za promet tukajšnje letališče, ki je bilo dopoldne več ur zaprto za civilni promet.

CYRANKIEWICZ ODPOTOVAL — NEW YORK. Predsednik poljske vlade Jozef Cyrankiewicz je odpotoval iz New Yorka v Varšavo. Na izrednem zasedanju generalne skupščine OZN je vodil poljsko delegacijo.

VOJAŠKE PRIPRAVE — ENUGU. V republiki Biafri, ki so jo razglasili po odcepitvi vzhodne Nigerije, pospešeno urijo državljane za boj. Vsem državnim uradom so razposlali okrožnico, po kateri so zaposleni dolžni obiskovati vojaški pouk.

OBISK SOVJETSKE ESKADRILE — STOCKHOLM. Konec avgusta letos bo priletela na prijateljski obisk v Stockholm formacija sovjetskega vojnega letalstva. Sporazum o tem sta dosegli poveljstvi vojnega letalstva ZSSR in Švedske.

WISCHNEWSKI V AMANU — BONN. Zahodnonemški minister za pomoč za razvoj Wischnewski je odpotoval v Aman, da bi se tam seznanil s potrebami Jordanije in se pogovarjal z jordanskimi funkcionarji.

LETALIŠČA V SIRIJI SPET ODPRTA — DAMASK. Od včeraj so spet odprta za promet sirska letališča. Letalski promet se bo razvijal na notranjih in arabskih progah.

KITAJCI SESTRELILI AMERIŠKO LETALO — WASHINGTON. Obrambno ministrstvo ZDA je sporočilo, da so kitajska letala včeraj sestrelila ameriško vojaško letalo nad Južnokitajskim morjem.

KOUCKI V ZAR — PRAGA. Sekretar CK KP Češkoslovaške in član prezidija nacionalne skupščine V. Koucki je včeraj odpotoval v ZAR kot predstavnik predsednika ČSSR.

KONGOVSKI PROTEST — KINSHASA. Kongo bo vložil v varnostnem svetu OZN pritožbo zoper Španijo in Portugalsko, ki ju obtožuje zaradi sabotaž v Katangi.

OSTER PROTEST PROTI ZLOČINU TERORISTOV — RIM. Italijanska vlada in javnost sta z ogorčenjem in zelo ostro reagirali na hudodelstvo teroristov, ki so zakrivili smrt dveh italijanskih oficirjev, nekega podoficirja in nekega vojaka; ti so v nedeljo nekaj metrov od meje z Avstrijo naleteli na mine. Notranji minister, krščanski demokrat Taviani je v senatu izjavil, da so »za ta zločin odgovorni nasledniki krvnikov iz Dachaua in Mauthausna«.

POVODNJI — RIO DE JANEIRO. Več tisoč prebivalcev kmetijskih središč na jugu Urugvaja je bilo prisiljeno zapustiti domove zaradi katastrofalnih povodnji, ki jih je povzročilo močno večdnevno deževje. Ne ve se še, koliko je človeških žrtev.

Pa še to:

SLOVENSKI POMORSKI BOG — Pred kratkim je bila v Ljubljani ustanovna skupščina prijateljev morja. Razumljivo, da je bila ena važnejših točk dnevnega reda ime nove organizacije, ki naj bi združevala prijatelje modrega Jadrana. Ko so razpravljali o imenu, je nekdo vprašal, kdo je bil slovenski pomorski bog, pa je dobil odgovor: KRJAVELJ!

Vreme 26. junija 1967 ob 13. uri

Temperatura

	ob 07	13
Ljubljana	18	30
Planica	15	27
Brnik	17	28
Maribor	20	30
Slovenj Gradec	18	28
Celje	18	31
Novo mesto	18	30
Koper	23	26
Kredarica	12	13
Reka	22	28
Pulj	23	28
Split	24	28
Dubrovnik	22	26
Zagreb	21	30
Beograd	24	31
Sarajevo	17	29
Titograd	24	29
Celovec	18	—
Skopje	19	30
Gradec	19	26
Dunaj	24	30
Milano	19	30
Genova	21	25
München	18	26
Zürich	16	25
Benetke	22	—

Prognoza

VREMENSKA SLIKA:

Frontalne motnje so se ustavile za Alpami. Nad naše kraje doteka ob jugozahodnih vetrovih še topel zrak.

NAPOVED ZA TOREK:

SLOVENIJA:

Ponoči in čez dan bo pretežno jasno in zelo toplo. Najnižje nočne temperature bodo med 11 in 15, v Primorju 19, najvišje dnevne okoli 30 stopinj C.

JUGOSLAVIJA:

Sončno bo in zelo toplo.